

ДЕЙВИД БРИН ПОЩАЛЪОНЪТ

Превод от английски: Венцислав Божилов, 1998

chitanka.info

*На
всеотдайния гений
Бенджамин Франклин
и на Лизистрата, която опита*

ПРЕЛЮДИЯ

ТРИНАЙСЕТГОДИШНОТО РАЗМРАЗЯВАНЕ

Все още духаха ледени ветрове. Валеше рохкав сняг. Но древното море не бързаше.

Земята се беше завъртяла шест хиляди пъти, откакто градовете умряха в разцъфналите пламъци. Шестнайсет обиколки около Слънцето по-късно от изпепелените гори вече не се издигаха вълни от сажди, за да превърнат деня в нощ.

Дойдоха и си отидоха шест хиляди залеза — блестящи, оранжеви, красиви от праха, дори след като високите нажежени пилони пронизаха стратосферата и я изпълниха с фини частици камък и пръст. Помрачнялата атмосфера започна да пропуска по-малко слънчева светлина и изстина.

Вече нямаше никакво значение какво бе предизвикало всичко това — гигантски метеорит, огромен вулкан или ядрена война. Температурата и атмосферното налягане излязоха извън нормите и задухаха силни ветрове.

Навсякъде на север валеше мръсен сняг, който на места не изчезваше дори през лятото.

Значение имаше единствено Океанът, вечен и неизменен. Тъмните небеса се появиха и изчезнаха. Ветровете довяваха кървави залези. На места се образуваше лед и по-плитките морета започнаха да пресъхват.

Но единствено важна бе волята на Океана, а тя все още не беше упражнена.

Земята се въртеше. Тук-там хората все още се съпротивляваха.
И Океанът въздъхна с леден дъх.

I. КАСКАДИТЕ

1.

Понякога в екстремни ситуации, когато страхът е стегнал гърлото, човешкият мозък реагира странно. Въпреки че бе прекарал половината си живот в борба за оцеляване сред пустошта, този факт все още поразяваше Гордън как в разгара на битката в главата му нахлуваха странни спомени.

Задъхан под сухия гъсталак, в който отчаяно се мъчеше да се скрие, в главата му внезапно нахлу спомен, осезаем като прашните камъни под носа му. Беше коренно различен от сегашното му положение — за един дъждовен следобед в топлата и спокойна университетска библиотека преди много, много време, за изчезнал свят, пълен с книги, музика и безгрижни философски разговори.

Думи върху хартия.

Докато пълзеше през жилавите папрати, той почти виждаше отпечатаните черно на бяло букви. И въпреки че не можеше да си спомни името на автора, думите абсолютно ясно изникнаха пред очите му.

„Освен самата Смърт, подобно нещо като «окончателно» поражение не съществува... Няма бедствие, което да е толкова разрушително, че човек да не е в състояние да възстанови нещо от руините, рискувайки всичко, което му е останало...

На света няма нищо по-опасно от отчаян човек.“

На Гордън му се искаше този отдавна мъртъв автор да е тук и да споделя положението му. Чудеше се колко ли оптимизъм би намерил той в тази катастрофа.

Целият в драскотини и кръв от отчаяното си бягство през гъсталаците, той се опитваше да пълзи колкото е възможно по-тихо. Замираше на едно място и стискаше здраво очи, когато прахът го караше да кихне. Напредваше бавно и мъчително и не бе сигурен дори в каква посока се движи.

Само допреди минути се чувстваше толкова удобно и добре екипиран, колкото в днешно време би могъл да се надява който и да е самотен пътник. Сега цялото имущество на Гордън се свеждаше до

една разкъсана риза, протрити дънки и мокасини. И тръните ги превръщаха в парцали.

При всяко движение го обливаха вълни от изгаряща болка в раменете и гърба. Но в тази ужасна изсъхнала джунгла не му оставаше нищо друго, освен да продължава да пълзи и да се моли да не попадне на враговете си, които вече фактически го бяха убили.

Най-после, когато вече си мислеше, че тези ужасни храсти никога няма да свършат, стигна до открито пространство. Тясна просека прорязваше храсталаците и водеше към каменист склон. Гордън най-после се измъкна от тръните, претърколи се по гръб и се втренчи в мъглявото небе, благодарен дори само затова, че въздухът не е замърсен с горещата смрад на сухо разложение.

„Добре дошъл в Орегон — горчиво се приветства той. — Пък аз си мислех, че в Айдахо е лошо.“

Вдигна ръка и се опита да избърше праха от очите си.

„Или просто ставам прекалено стар за подобни преживявания?“ В края на краищата, вече бе прехвърлил трийсетте — възраст, нетипична за пътешественик от епохата на постголокоста.

„Господи, как искам да съм си у дома.“

Нямаше предвид Минеаполис. Прерията се бе превърнала в ад, от който се мъчеше да избяга над десет години. У дома за Гордън означаваше нещо много повече от определено място.

„Хамбургер, гореща вана, музика...

... студена бира...“

Когато тежкото му дишане се поуспокои, на преден план излязоха други звуци — на ликуване при разпределението на плячката. Носеха се от тристатина метра надолу по склона. Смях. Разбойниците с наслада разпердушинваха вещите на Гордън.

„... неколцина съседски приятелски настроени ченгета...“, прибави той, все още зает да изрежда удобствата на отдавна изчезналият свят.

Бандитите го изненадаха неподготвен, докато пиеше бъзов чай край лагерния огън. Още когато изскочиха пред него, му стана ясно, че възбудените мъже ще го убият на мига.

Гордън не изчака да решат какво ще правят. Той плисна вrelia чай върху брадясалото лице на най-близкия от тях и се хвърли в къпините. Зад него изтрещяха два изстрела и това беше всичко. Явно

безценните патрони бяха по-важни за крадците от тялото му. Така или иначе, те вече притежаваха цялото му имущество.

„Или поне така си мислят.“

Гордън се усмихна горчиво и внимателно седна, като се криеше между камъните, докато не се увери, че отдолу не могат да го видят. После очисти колана си от бодилите и отвори наполовина пълната манерка. Отпи голяма, жадна глътка.

„Бог да те благослови, параноя“, помисли си той. Нито веднъж от края на Безнадеждната война не се бе отделял на повече от метър от колана си. Това беше единственото нещо, което успя да грабне, преди да се хвърли в храстите.

Тъмният сив метал на 9-милиметровия му револвер блестеше дори под тънкия слой прах, когато го извади от кобура. Гордън духна срещу оръжието и внимателно го провери. Мекото прещракване красноречиво свидетелстваше за майсторството и прецизността на друга епоха. Старият свят бе свършен дори в убиването.

„Особено в убиването“, напомни си Гордън. Грубият смях отдолу по склона продължаваше да се чува.

Обикновено държеше в барабана само четири патрона. Сега извади още два от патрондаша и ги постави в празните отвори преди и след ударника. „Безопасността на оръжието“ вече не беше толкова важна. И без това не очакваше да доживее до следващия ден.

„Шестнайсет години преследване на мечти помисли си Гордън. — Първо онази дълга и безсмислена борба с Колапса... после опитите за оцеляване по време на Тригодишната зима... и накрая, повече от десетилетие скитане от място на място, бягане от епидемии и глад, от проклетите холнисти и глутниците подивели кучета... Прекарах половината си живот като пътуващ актьор, който изнася представления, за да се нахрани и да изкара поне още един ден, докато търсех...

... някакво място...“

Гордън поклати глава. Много добре познаваше мечтите си. Те бяха празни фантазии, съвсем неуместни за този свят.

„... място, където някой поема отговорност...“

Изгони тази мисъл от главата си. Към каквото и да се бе стремил, дългото му търсене май щеше да свърши тук, в сухите студени планини на онова, което някога представляваше източен Орегон.

От долитащите отдолу звуци можеше да заключи, че бандитите се готвят да си тръгнат с плячката. Дебелите стебла и храстите му пречеха да вижда, но не след дълго откъм бившия му лагер се появи як мъжага в избелял ловджийски костюм и тръгна на североизток надолу по пътеката.

Облеклото на мъжа потвърди мъглявите спомени на Гордън от атаката. Нападателят не носеха военно камуфлажно облекло... запазена марка на холнистите.

„Трябва да са най-обикновени бандити, да се пържат в ада дано.“

При това положение имаше някакъв шанс неясният план в главата му да постигне нещо.

Може би.

Първият бандит беше завързал якето на Гордън на кръста си. В дясната му ръка се поклащаше пушката, която Гордън бе донесъл чак от Монтана.

— Айде, давайте! — извика на останалите брадясалият разбойник. Стига радости. Вземайте нещата и да се махаме!

„Шефът“, реши Гордън.

Пред погледа му се появи друг мъж, по-дребен и опърпан, който носеше платнен сак и очукана карабина.

— Леле, к'ва плячка! Трябва да го полеем. Като занесем всичко това, ще можем ли да си го поделим, Джас? — Дребният бандит подскачаше като възбудено пиле. — Ама момичетата направо ще паднат, като чуят за оня заек, дето го натикахме в шипките. Никога не съм виждал някой да тича така бързо!

Гордън се намръщи, когато към болката се прибави и обида. Навсякъде беше едно и също — простащината на постголокоста, с която така и не можеше да свикне, дори след толкова много години. Като се взираше само с едно око през острата трева, дълбоко си пое дъх и извика:

— На твое място бих отложил почерпката, боклук нещастен! — Адриналинът караше гласа му да звучи по-пискливо, отколкото му се искаше, но нямаше какво да направи.

Едрият мъж тромаво се просна на земята и запълзя да се скрие зад близкото дърво. Другият обаче зяпна нагоре към склона.

— Кво...? Кой е там бе?

Гордън почувства известно облекчение. Поведението им показваше, че гадните копелета не са истински оцеленци. И определено не бяха холнисти. В противен случай отдавна да е мъртъв.

Другите бандити — преброи общо петима — забързаха надолу по пътеката с плячката.

— Залегнете! — извика от прикритието си водачът. Мършавият очевидно осъзна откритата си позиция и побърза да се присъедини към другарите си в храстите.

Всички с изключение на един — мъж с изпито лице и прошарени бакенбарди, който носеше алпийска шапка. Вместо да се скрие, той направи една-две крачки напред, като дъвчеше борова игличка и небрежно гледаше към гъсталака.

— Що да си правим труда? — спокойно попита той. — Оня нещастник носеше само парцалките на гърба си, когато му скочихме. Пушката му нали е у нас? Дайте да видим к'во иска.

Гордън се сниши. Нямаше начин да не забележи ленивия и престорено провлечен глас на бандита. Той беше единственият гладко избръснат и дори оттук можеше да се види, че дрехите му са чисти и спретнати.

Водачът тихо изръмжа нещо, при което бандитът сви рамене и нехайно пристъпи зад един разклонен бор. От символичното си прикритие той извика:

— Там ли си още, господин Заек? Ако е така, знай, че съжалявам, дето не остана и не ни покани на чай. Ама като знам как се отнасят с посетителите Джас и Малкия Уоли, не мога да те виня, дето се чупи.

Гордън не можеше да повярва, че изобщо приказва с този човек.

— И аз така си помислих — извика в отговор той. — Благодаря, че разбирате моето негостоприемство. Между другото, с кого разговарям?

Високият мъж широко се усмихна.

— С кого...? О, ние сме били грамотни! Какво удоволствие! От много време не съм чувал образован глас. — Той смъкна алпийската си шапка и се поклони. — Името ми е Роджър Евърит Септийн, бивш брокер от Тихоокеанската стокова борса, понастоящем ваш грабител. Що се касае до колегите ми...

Храстите зашумоляха. Септийн се заслуша и накрая сви рамене.

— Уви! — извика той. При нормални обстоятелства не бих устоял на изкушението да проведе истински разговор. Обзалагам се, че и вие жадувате за подобно нещо. За съжаление, шефът на малкото ни братство главорези настоява да разбере какво искате и да приключваме. Така че кажете цената си, господин Заек. Целите сме в слух.

Гордън поклати глава. Това приятелче явно се смяташе за много остроумно, въпреки че хуморът му бе долнокачествен, дори според следвоенните стандарти.

— Забелязах, че не сте взели целия ми багаж. Да не би случайно да сте решили да вземете само онова, което ви трябва, и да ми оставите достатъчно, за да оцелея?

От гъсталака долу се разнесе висок кикот. Скоро към него се присъедини дрезгавият смях на останалите. Роджър Септийн се огледа и вдигна ръце. Престорената му въздишка очевидно показваше, че поне той оценява иронията във въпроса на Гордън.

— Уви! — повтори мъжът. — Спомням си, че споменах на колегите си за тази възможност. Например, жените ни биха могли да открият някакво приложение за алуминиевите рейки на палатката и на рамката на раницата, но предложих да оставим найлоновата торба и палатката — те не ни вършат работа. Хм, в известен смисъл така и направихме. Между другото, струва ми се, че, хм... подобренията на Уоли няма да ви очароват.

От храстите отново избухна висок кикот. Надеждите на Гордън започнаха да угасват.

— Ами ботушите? Всички изглеждате добре обути. Сигурно не ви стават, нали? Бихте ли ги оставили? А също якето и ръкавиците?

Септийн се изкашля.

— А, да. Това са най-важните неща, нали? Освен пушката, разбира се, но за нея и дума не може да става.

Гордън се изплю. „Естествено, идиот такъв. Само празно дрънкало би споменало очевидни неща.“

Отново се дочу приглушеният от листака глас на шефа. И пак се разнесе кикот. Бившият брокер направи скръбна физиономия и въздъхна.

— Шефът ми пита какво предлагаш в замяна. Естествено, знам, че нямаш нищо. Но въпреки това съм длъжен да попитам.

Всъщност, Гордън имаше някои неща, които биха им харесали — например, компасът или швейцарското ножче.

Но каква бе гаранцията, че ще успее да извърши замяната и ще се измъкне жив? Не трябваше да си телепат, за да ти е ясно, че тези копелета просто си играеха със своята жертва.

Обзе го гняв, особено към подигравателното съчувствие на Септийн. През годините след Колапса често бе срещал тази комбинация от жестокост и цивилизовани маниери при някога образовани хора. Според него те заслужаваха далеч по-голямо презрение от други, които просто се бяха превърнали в диваци.

— Вижте какво — изкрещя той. — Нямате нужда от проклетите ботуши! Нито от якето, да не говорим за четката ми за зъби или за бележника. Този район е чист, за какво ви е тогава гайгеровият ми брояч? Не съм толкова тъп, че да се надявам да си взема обратно пушката, но без някои от другите неща ще умра, дявол да ви вземе!

Ехото от ругатнята сякаш се изля надолу по хълма и остави след себе си мъртва тишина. След това храстите зашумоляха и големият бандит се изправи. Презрително се изплю нагоре към склона и щракна с пръсти към другите.

— Вече е ясно, че няма оръжие — каза им той. Смръщи вежди и се обърна към мястото, където предполагаше, че е Гордън. — Бягай, зайче. Бягай или ще те одерем и ще те сготвим за вечеря! — Той размаха пушката към Гордън, обърна се и небрежно пое по пътеката. Останалите го последваха, като се заливаха в смях.

Роджър Септийн се обърна към хълма, иронично се усмихна, сви рамене, нарами своята част от плячката и последва останалите. Те изчезнаха зад завоя на тясната пътека в гората, но в продължение на няколко минути след това Гордън чуваше отдалечаващо се весело свирукане с уста.

„Кретен!“ Колкото и малки да бяха шансовете му, той окончателно ги бе провалил, като призова към здрав разум и човечност. В епоха, през която властваше принципът „око за око, зъб за зъб“, никой не постъпваше така, освен от безсилие. Неувереността на бандитите се бе изпарила в мига, в който така глупаво ги призова към честна игра.

Естествено, можеше да стреля, за да докаже, че не е напълно безпомощен, но така щеше да пропилее безценен куршум. Това щеше

да ги накара отново да го вземат на сериозно...

„Тогава защо не го направих? Толкова ли се бях уплашил?“

„Сигурно — призна той. — Най-вероятно тази нощ ще умра на открито. Но дотогава има още няколко часа — достатъчно, че тази заплаха да остане абстрактна, не толкова страшна и непосредствена, колкото петима безмилостни въоръжени мъже.“

Той удари с юмрук по дланта си.

„Стига, Гордън. Ще имаш възможност да се подлагаш на психоанализа довечера, докато умираш от студ. Стигна дотук, защото си пълен глупак и вероятно това ще е краят ти.“

Тромаво се изправи и предпазливо заслиза надолу по склона. Макар и да не беше напълно готов да го признае, постепенно започна да се убеждава, че има само едно решение, само една несигурна възможност да се измъкне от това положение.

Щом се измъкна от гъсталака, Гордън закуцука към потока да измие лицето си и по-сериозните рани. Там отметна подгизналите от пот кестеняви кичури от челото си. Драскотините силно го боляха, но не изглеждаха достатъчно опасни, за да го накарат да използва скъпоценната тубичка с йод от джоба на колана си.

Напълни манерката и се замисли.

Освен пистолета, разкъсаните дрехи, джобното ножче и компаса, имаше и миниатюрен комплект риболовни принадлежности, който можеше да се окаже полезен, ако успееше да прекоси планината и да се добере до приличен водоем.

И, разбира се, още десет патрона за револвера — малки, благословени останки от индустриалната цивилизация.

В началото, по време на бунтовете и големия глад, като че ли единственото неизчерпаемо нещо бяха мунициите. Ако в края на века Америка се бе запасявала и разпределяла храната дори само наполовина толкова успешно, колкото гражданите ѝ бяха трупали планини от патрони...

Острите камъни измъчваха наранения му ляв крак, докато бързаше към предишния си лагер. Очевидно тези полуразпаднали се мокасини нямаше да го отведат много надалеч. Дрехите му щяха да

имат същия ефект върху ледените есенни нощи в планината, какъвто имаха молбите му към коравите сърца на бандитите.

Малката полянка, на която се бе установил само преди около час, сега беше безлюдна, но опустошенията, които откри тук, надминаха и най-лошите му очаквания.

Палатката му представляваше куп найлонови парцали, а от спалния чувал бе останала само перушина. Непокътнат бе единствено тънкият лък, който беше започнал да дяла от отрязана фиданка, както и тетивите от еленски черва.

„Сигурно са го взели за бастун“, помисли си Гордън. Шестнайсет години след опожаряването на последния завод бандитите напълно бяха пренебрегнали потенциалната стойност на лъка и тетивата в момент, в който мунициите най-после бяха на привършване.

Разрови с лъка останките, търсейки нещо оцеляло.

„Не мога да повярвам. Взели са ми дневника! Онова недоносче Септийн явно търси да се занимава с нещо през зимата и да се смее на перипетиите и глупостта ми, докато пумите и лешоядите огризват месото от костите ми.“

Естествено, беше изчезнала цялата храна: пастърмата; торбата със зърно, която получи от жителите на малко село в Айдахо срещу няколко песни и истории; няколкото десертни блокчета, които намери в механичните вътрешности на ограбен автомат.

„За десертните блокчета е ясно — помисли си Гордън, докато изравяше от праха счупената си четка за зъби. Но защо, по дяволите, им е трябвало да правят това?“

В края на Тригодишната зима докато остатъците от неговия взвод все още се мъчеха да охраняват соевия силос в Уейн, щата Минесота от името на правителство, за което от месеци насам никой не беше и чувал, петима от другарите му умряха от страшни инфекции. Това бе жалка, лишена от героизъм смърт. Никой не беше сигурен дали причината за нея бяха дървениците или студът, гладът и почти пълната липса на елементарна хигиена. Гордън знаеше само, че страхът да не му изгният зъбите се бе превърнал в негова лична фобия.

„Копелета!“ — изруга наум той и запрати четката настрани.

Изрита за последен път купчината безполезен боклук. Тук нямаше нищо, което да го накара да промени решението си.

„Бавиш се, Гордън. Давай. Направи го.“

Той тръгна с леко накуцване. Но не след дълго се движеше по пътеката толкова бързо и безшумно, колкото можеше, наваксвайки време през изсъхналата гора.

Якият водач на бандитите се бе заканил да го изяде, ако отново го срещне. Канибализмът отначало се срещаше често и тези планинци можеха да са се привързали към вкуса на „дългото свинско“. Въпреки всичко трябваше да ги убеди, че е по-добре да се съобразяват с човек, който няма какво да губи.

След около осемстотин метра вече ги различаваше — двойка следи леки обувки от еленова кожа и три чифта подметки от довоенни обувки. Движеха се бавно и нехайно и за Гордън нямаше да има никакъв проблем да ги настигне.

Това обаче не влизаше в плана му. Той се опита да си спомни сутрешното катерене по същата тази пътека.

„Пътеката тръгва на север и се спуска покрай източния склон, след това отново завива на юг и на изток към пустинната долина долу. Ами ако успея да мина над нея? Така ще мога да ги пресрещна още по светло... докато те още тържествуват и не очакват нищо. Стига да има пряк път...“

Пътеката плавно се спускаше на североизток към удължаващите се сенки, в посока на пустинните райони на източен Орегон и Айдахо. Явно вчера или днес сутринта Гордън бе минал под постове на бандитите и те го бяха проследили до мястото му на лагеруване. Леговището им също трябваше да е някъде в района.

Въпреки накуцването, той се движеше тихо и бързо — единственото предимство на мокасините пред ботушите. Скоро дочу неясни звуци напред и надолу.

Нападателят му. Мъжете се смееха и шегуваха помежду си. Мъчително бе да слуша това.

Не беше кой знае колко странно, че му се присмиваха. Жестокостта бе неразривна част от ежедневието и макар да не можеше да се примири с нея, Гордън отлично съзнаваше, че е просто отживелица от дваисети век в днешния варварски свят.

Но тези звуци му напомняха за друг смях, за грубите закачки на хора, които заедно преживяват някаква опасност.

„Дрю Симс — луничавия студент по медицина с небрежна усмивка и страшен противник на шах и покер. Холнистите го хванаха,

когато прегазиха Уейн и изгориха силоза...

Малкия Кайлър — на два пъти ми спаси живота и единственото нещо, което искаше, докато умираше, бе да му чета разкази..."

Освен тях си спомни за лейтенант Ван — техният взводен командир, наполовина виетнамец. Едва когато вече беше твърде късно, Гордън разбра, че лейтенантът отделя от собствения си порцион в полза на хората си. Преди да умре помоли да го погребат увит в американското знаме. Изпълниха желанието му.

Вече твърде много години Гордън беше сам. Компанията на такива хора му липсваше не по-малко от липсата на жени.

Като държеше под око храстите от лявата си страна, той попадна на нещо, което приличаше на пътека, водеща на север към планината — вероятно пряк път. Сухите клонки запращяха под краката му. Гордън си помисли, че мястото е идеално за засада — малко над сипея, откъдето един добър стрелец можеше да държи всичко под себе си на мушка.

„Само пръв да се добера дотам..."

Можеше да ги изненада и да ги принуди да преговарят. Ето в какво се състоеше предимството да си сам и да нямаш какво да губиш. Всеки бандит с капка разум в главата си би предпочел да отърве кожата и да си навакса загубеното някой друг ден. Искаше му се да повярва, че ще се простят с ботушите, якето и част от храната, вместо да загубят един или двама от хората си.

Надяваше се, че няма да му се наложи да убива когото и да е.

„Стига, за Бога! — През следващите няколко часа собствените му скрупули можеха да се окажат най-големия му враг. — Поне този път бъди безмилостен.“

Гласовете затихнаха в момента, в който Гордън започна да пресича склона. На няколко пъти трябваше да заобикаля дълбоки дерета и бодливи храсти. Мъчеше се да открие най-краткия път към мястото на засадата.

„Дали тук не е добре?"

Насили се да продължи напред. Според несигурните му спомени завоят, който имаше предвид, се намираше след дълга извивка на север по източния склон на планината.

Тясната животинска пътека го принуждаваше да се движи сред гъстите борове и често да спира, за да сверява курса си с компаса. Не

беше лесно. За да успее да изненада противниците си, трябваше да се старае да е над тях. А ако се изкачеше прекалено високо, можеше да ги подмине, без да забележи.

Скоро щеше да мръкне.

Ято диви пуйки излетя пред него и той се озова на малка поляна. Разбира се, оредялото човешко население навярно имаше нещо общо със завръщането на дивите животни, но това бе и още един признак, че се намира в по-богат на вода район в сравнение със сухия Айдахо. Някой ден лъкът можеше да се окаже полезен, стига да имаше шанса да оживее достатъчно дълго, за да се научи да го използва.

Спусна се надолу по склона. Вече започваше да се тревожи. Главната пътека със сигурност беше далеч под него, освен ако не бе направила няколко завоя. А можеше и да е отишъл прекалено далеч на север.

Накрая разбра, че животинската пътека неумолимо се насочва на запад. Изглежда отново се издигаше нагоре и водеше към просека в планината, обвита в следобедна мъгла.

Спря за момент да си поеме дъх и да събере мислите си. Може би това бе поредният проход през студените, полупустинни Каскади, който накрая стигаше до долината на река Уиламит и оттам до Тихия океан. Картата му беше изчезнала, но знаеше, че най-много след двуседмичен преход в тази посока би могъл да намери вода, убежище, богати на риба и дивеч райони и може би...

И може би хора, които се опитват да възстановят в някаква степен стария свят. Слънчевите лъчи се процеждаха през високите облаци и приличаха на ореол, напомнящ сиянието на небето над градовете от мъглявите му спомени — надежда, насочвала го в търсенето му от Средния запад насам. Мечтата — колкото и безнадеждна да бе — просто не искаше да го остави.

Гордън поклати глава. По пътя му през тази планинска верига със сигурност щеше да има сняг, пуми и глад. Но това нямаше да го накара да се откаже от плана си. Не и ако искаше да живее.

Опита се да преодолее склона, но тесните животински пътеки продължаваха да го водят на северозапад. Завоят вече трябваше да е останал зад него. Но гъстите сухи храсталаци го отклоняваха още по-нататък към следващия проход.

В отчаянието си едва не пропусна звука. После рязко спря и се заслуша.

Гласове ли бяха това?

Пред него се откри стръмна клисура. Забърза към нея и вече можеше да види очертанията на планината и другите части от веригата, обвити в гъста мъгла, кехлибарени в западните си части и пурпурни на местата, които слънчевите лъчи вече не достигаха.

Изглежда звуците идваха някъде отдолу, от изток. Да, това наистина бяха гласове. Гордън потърси и откри извиващата се като змия пътека. По-нататък му се мярна цветно петно, бавно изкачващо се сред дърветата.

Бандитите! Но защо отново идваха нагоре? Не би трябвало, освен ако...

Освен ако Гордън вече не бе прекалено на север от пътеката, по която се движи предишния ден. Трябваше да е подминал избраното за засада място. Бандитите се изкачваха по някакво отклонение, което сигурно бе пропуснал вчера и което водеше към този проход, вместо към онзи, към който се придържаше той.

Това вероятно беше пътят към тяхната база!

Гордън погледна нагоре към склона. Да, оттук бе в състояние да прецени, че на запад, близо до по-рядко използвания проход, може да има малка пещера, естествено защитена и трудно откриваема.

Той мрачно се усмихна и също зави на запад. Планът за засада се провали, но ако побързаше, можеше да изпревари бандитите преди да са се прибрали и вероятно да има няколко минути да открадне онова, от което имаше нужда — храна, дрехи и нещо, в което да ги носи.

А ако убежището им не беше празно?

Тогава сигурно щеше да успее да вземе жените им за заложници и да направи опит да се спазари с тях.

„Да, така е много по-добре. Както тиктакащата бомба е далеч за предпочитане пред това да тичаш с нитроглицерин.“

Честно казано, не му харесваше нито една от възможностите.

Затича се, като се навеждаше под клоните и избягваше изсъхналите дънери. Скоро изпита странен прилив на сила. В момента дори типичните му колебания не бяха в състояние да го спрат. Адреналинът му се покачваше, треската от предстоящата битка го

караше да се движи толкова бързо, че храстите се носеха покрай него като в мъгла. Засили се да прескочи един гниещ дънер, полетя...

Приземяването беше съпроводено с изгаряща болка в левия крак. Нещо го прободеше през тънките мокасини. Просна се по очи върху покритото с дребни камъчета корито на някакъв пресъхнал поток.

Гордън се претърколи, като притискаше нараненото място. През насълзените си и замъглени от болка очи видя, че се е спънал в дебел и покрит с ръжда стоманен кабел, несъмнено останал от древни дървосекачи отпреди войната. Отново мислите му бяха абсурдно рационални, докато кракът му потрепваше от болка.

„Осемнайсет години от последната инжекция против тетанус. Страхотно.“

Кабелът не го беше пробол. Само се бе спънал в него. Но и това бе достатъчно неприятно. Хвана се за бедрото и стисна зъби в опит да сподави напирания в гърдите му див рев.

Накрая треперенето отслабна и той се довлече до едно паднало дърво, седна и се облегна на дънера. Стенеше през зъби, докато вълните от болката постепенно отслабваха.

В същото време чуваше бандитите, които минаваха недалеч отдолу и по този начин го лишаваха от единственото му предимство.

„Дотук с големите планове да ги изненадам в бърлогата им.“ Гласовете им заглъхнаха нагоре по пътеката.

Използвайки лъка като патерица, Гордън опита да се изправи. Предпазливо пренесе тежестта върху левия си крак и откри, че той може да го издържи, въпреки че леко трепереше.

„Преди десет години щях да скоча веднага на крака и да продължа да тичам. Изправи се пред фактите, Гордън. Остарял си. Изхабен си. В днешно време да си трийсет и четири годишен самотник е все едно да се готвиш за смъртта.“

С идеята за засада бе свършено. Не можеше дори да преследва бандитите нагоре по склона. Щеше да е безсмислено да се мъчи да открие следите им в безлунната нощ.

Треперенето намаля и той направи няколко крачки. Не след дълго беше в състояние да се движи, без прекалено да разчита на импровизираната патерица.

Това добре, но накъде? Най-добре щеше да е да използва остатъците от деня и да потърси някаква пещера, куп борови иглички,

нещо, което да му даде шанс да изкара нощта.

Застудяваше. Гордън наблюдаваше как сенките се катерят нагоре, сливат се и покриват склоновете на близките планини. Червеното слънце се виждаше между заснежените върхове отляво.

Гледаше на север, все още неспособен да събере сили да продължи, когато вниманието му привлече внезапен блясък в гората на отсрещния склон на прохода. Като щадеше наранения си крак, направи няколко крачки натам. Намръщи се.

Опустошили голяма част от сухите Каскади, горските пожари бяха пощадени гъстите гори в тази част на планината. Но нещо от другата страна на пътя улавяше слънчевата светлина подобно на огледало. По гънките на хълмовете той заключи, че отражението може да се види само оттук, и то през късния следобед.

Значи предположението му бе погрешно. Леговището на бандитите не се намираше в кухината нагоре по склона, а много по-близо. Чист късмет беше, че не се е натъкнал на него.

„Подсказваш ми, а? И то точно сега? — укори живота той. — Сякаш си нямам достатъчно проблеми, та ми подхвърляш сламка като на удавник?“

Надеждата бе пагубна привичка. Тя го беше накарала да прекара половината си живот в пътуване на запад. Само няколко мига след като почти се бе предал, Гордън откри, че крои нов план.

Може би трябваше да се опита да обере колибата, пълна с въоръжени мъже? Представи си как изритва вратата пред изненаданите им погледи с револвера в едната ръка, докато ги връзва с другата!

Всъщност, защо не? Можеше да са пияни, а той бе достатъчно отчаян, за да опита. Дали щеше да успее да вземе заложници? По дяволите, дори една млечна коза щеше да е по-ценна от ботушите му! Да не говорим какво би получил в замяна на някоя жена.

Идеята не му хареса. Всичко щеше да зависи от реакцията на шефа. Щеше ли кучият му син да проумее тайната сила на един отчаян човек и да го остави да си иде с всичко, което му бе необходимо?

Гордън беше виждал смели и разумни хора да вършат глупости. При това доста по-често, отколкото можеше да се предполага. „Ако се стигне до преследване, с мен е свършено. Точно сега не бих могъл да надбягам и язовец.“

Хвърли поглед към отражението отсреща и реши, че възможностите му за избор са нищожни.

Отначало напредваше бавно. Кракът продължаваше да го боли и се налагаше да спира на всеки неколкостотин крачки и да оглежда сливащите се и пресичащи се пътеки, за да открие следите на враговете си. Откри, че се визира в сенките за евентуални засади, и си наложи да не го прави. Тези мъже не бяха холнисти. Всъщност, изглежда бяха мързеливци. Гордън предполагаше, че ако изобщо имат такива, постове им сигурно са в непосредствена близост до дома им.

С напредването на тъмнината следите се губеха в песъчливата почва. Но той знаеше накъде да върви. Отражението вече не се виждаше, но дерето от отсрещната страна се открояваше като тъмен, покрит с дървета V-образен силует. Избра подходящата посока и с ускорен ход тръгна натам.

Бързо се смрачаваше. От мъгливите върхове духаше пронизващ, влажен вятър. Накуцвайки, Гордън се изкачваше нагоре по сухото корито на потока, като на места си помагаше с пръчката. А когато смяташе, че се намира на не повече от четиристотин метра от целта си, пътеката внезапно изчезна.

Държеше ръцете си протегнати напред в опит да запази лицето си, докато се промъкваше през сухите храсти. Полагаше всички усилия да сподави застрашително напирещото желание да кихне в надигналия се прах.

От планините се спускаше смразяваща нощна мъгла. Скоро земята щеше да се покрие с искрящ скреж. Гордън трепереше, но не толкова от студа, колкото от нерви. Знаеше, че все повече се приближава до целта. Така или иначе щеше да се изправи пред смъртта.

На младини бе чел за герои — истински и измислени. Щом ставаше напечено, почти всеки от тях беше в състояние да забравя личните си проблеми и болки, поне докато опасността не преминеше. Но явно умът на Гордън не работеше по този начин. Вместо това мислите му ставаха все по-объркани.

Не се съмняваше в онова, което трябваше да направи. Независимо от принципите, според които живееше, постъпката му бе правилна. Изискваше я собственото му оцеляване. И дори ако се наложеше да умре, поне щеше да види сметката на неколцина

негодници и така да направи планината малко по-безопасна за бъдещите пътници.

Въпреки това, колкото повече приближаваше моментът на конфликта, толкова повече разбираше, че не би искал съдбата да го доведе дотук. Не му се искаше да убива никого.

Същото беше дори, когато с останките от взвода на лейтенант Ван се бореше да спаси мира, а заедно с него и малка част от нацията — която вече не съществуваше.

И в края на краищата бе избрал живота на странстващ певец, актьор и работник, отчасти заради възможността да продължава да пътува, да търси някъде светлина.

Малко от оцелелите след войната групи бяха склонни да приемат аутсайдери за нови членове. Разбира се, жените винаги бяха добре дошли, но някои приемаха и мъже. Често се налагаше новият мъж да се изправи на смъртен двубой, за да си извоюва правото да седне на общата маса, или пък да донесе скалп на някой от съседния клан, за да докаже силата си. Наистина, в равнината и в Скалистите планини не бяха останали много истински холнисти. Но голяма част от оцелелите групи изискваха от него да участва в ритуали, с които Гордън не искаше да има нищо общо.

И ето че сега, докато броеше патроните, част от него хладно отбеляза, че може би ще стигнат за всички бандити.

На пътя му се изпречи поредният бодлив храсталак. Този път Гордън го заобиколи, като внимаваше къде стъпва в спускащия се мрак. Изострено през последните четиринайсет години пътешествия, чувството му за ориентация бе автоматично. Движеше се тихо и предпазливо, без да излиза от водовъртежа на собствените си мисли.

Беше истинско чудо, че човек като него бе оцелял толкова дълго. Хората, които познаваше и на които се възхищаваше като момче, бяха умрели заедно с всички свои надежди. Светът на мечтателите като него самия изчезна, когато той бе едва на осемнайсет. Много по-късно започна да разбира, че неговият неумиращ оптимизъм трябва да е плод на някаква истерична лудост.

„По дяволите, та днес всеки е луд.“

„Да — отговори си той. — Но днес параноята и депресията ти помагат да оцелееш. Идеализмът е чиста глупост.“

Гордън спря. Вгледа се в храстите и на около метър навътре видя няколко боровинки, случайно пропуснати от черната мечка. Мъглата изостряше обонянието му и можеше да долови слабия им аромат, носещ се във въздуха.

Без да обръща внимание на тръните, той навлезе в храстите и набра пълна шепа боровинки. Вкусът им беше едновременно тръпчив и сладък. Като самия живот.

Здрачът отстъпваше пред тъмнината и през облаците започнаха да блещукат звезди. Студеният вятър пронизваше съдраната му риза и му напомняше, че е време да пристъпи към действие, ако не иска пръстите му да замръзнат дотолкова, че да не може да натисне спусъка.

Почисти бодилите от панталоните си и заобиколи храсталака. Внезапно на около трийсетина метра от него потъмняващото небе се отрази в стъклото на широк прозорец.

Гордън се притаи сред тръните. Извади револвера и хвана китката си с лявата ръка, докато успокои дишането си. След това провери оръжието. То изщрака с тихо, почти нежно механично задоволство. Оскъдните муниции тежаха във вътрешния му джоб.

Пренебрегвайки новите драскотини, Гордън затвори очи и започна да медитира, като се молеше за спокойствие и разбира се за прошка. Единствено ритмичното свирене на щурците придружаваше дишането му в ледения мрак.

Около него се носеше студена мъгла. „Не въздъхна той. — Просто няма друг начин.“ Вдигна оръжието и започна да се промъква напред.

Постройката пред него определено изглеждаше особена. И главно защото далечното парче стъкло бе тъмно.

Това беше странно, но още по-странна бе тишината. Мислеше си, че бандитите са запалили огън и бурно празнуват.

Бе толкова тъмно, че почти не можеше да вижда собствената си ръка. Дърветата се извисяваха наоколо му като гигантски тромави тропи. Стъклото като че ли изпъкваше на фона на някаква черна сграда и отразяваше сребристите отблясъци на минаващите по небето облаци. Между Гордън и неговата цел се извиваха редки вълма мъгла, които правеха гледката още по-призрачна.

Той бавно и предпазливо се придвижи напред. Не беше моментът да настъпи сух клон или да се натъкне на някой остър камък, докато се прокрадваше в мрака.

Хвърли поглед нагоре и отново го изпълни зловещо усещане. В сградата пред него, която можеше да различи само като силует зад бледо сияещото стъкло, имаше нещо нередно. Нещо в нея не изглеждаше както трябва. Приличаше на голяма кутия, чиято горна част сякаш се състоеше от един-единствен прозорец. Материалът под него повече приличаше на боядисан метал, отколкото на дърво. А по ъглите...

Мъглата ставаше все по-гъста. Гордън разбираше, че перспективата му е изкривена. Очакваше да види къща или голяма колиба. Скоро осъзна, че всъщност се намира много по-близо, отколкото е предполагал. Формата му бе позната, като че ли...

Стъпи върху някакъв клон. Пукотът отекна в ушите му, той се приведе и се взря в мрака с отчаяна напрегнатост, едва ли не по-силна от зрението му.

Сухата мъгла сякаш се подчини и внезапно отстъпи. Зениците на Гордън се разшириха, когато откри, че се намира на по-малко от два метра от прозореца... стъклото отразяваше лицето му, обещено и разрошено... а зад него видя маската на смъртта — череп, приветствено ухилен насреща му.

Гордън замръзна хипнотизиран, обладан от суеверен ужас. Не можеше да помръдне оръжието си, нито дори да накара гърлото си да издаде звук. Мъглата заприича отново, докато се вслушваше, за да открие доказателство, че наистина е полудял и отчаяно се молеше мъртвешката глава да е само илюзия.

„Уви, горкият Гордън!“ Образът на смъртта зад отражението му сякаш се ухили още повече. Никога през всички тези страшни години Смъртта — господарят на света — не му се бе явявала като призрак. Парализираният му ум не можеше да мисли за нищо. Той чакаше, неспособен да отклони поглед или дори да помръдне. Черепът и неговото собствено лице... лицето и черепът... Нещото го беше сграбчило без съпротива и изглежда се задоволяваше да се хили насреща му.

Внезапно на помощ му се притече чисто земен, животински инстинкт.

Колкото и хипнотизиращо и ужасно да изглежда, неподвижният образ не е в състояние завинаги да прикове човек. Там, където смелостта и знанията бяха изневерили на Гордън, където нервната му система бе отказала, в крайна сметка скуката взе положението в свои ръце.

Той въздъхна и дъхът му със свистене премина между зъбите. Без да си го налага, погледът му се отклони от образа на Смъртта.

Част от съзнанието му забеляза, че прозорецът е вграден във врата. Пред него имаше брава. Отляво се виждаше друг прозорец. Отдясно... отдясно имаше капак.

Капак...

Капак на джип.

Капак на изоставен джип наскрел даре в гората...

Гордън примигна към капака на изоставения ръждясал джип с древни обозначения на щатското правителство и към скелета на нещастен държавен служител с череп, облегал на предния десен прозорец с лице към него.

Обля го вълна на облекчение. Изправи се и се почувства като новороден.

— О, Божишко — промълви Гордън, само за да може да чуе собствения си глас. Направи широка обиколка около колата, без да откъсва очи от мъртвеца вътре. Постепенно осъзна действителността. Дишаше дълбоко, пулсът му се успокои и шумът в ушите му накрая утихна.

После седна на земята и се облегна на студената лява врата на джипа. Прибра с треперещи ръце револвера в кобура. После извади манерката и пи с дълги, бавни глътки. Искаше му се да има подръка нещо по-силно, но в момента водата му се струваше сладка като живота.

Нощта бе настъпила. Студът проникваше до костите. Въпреки това Гордън прекара няколко мига, като се мъчеше да не мисли за очевидното. Нямахте да успее да открие убежището на бандитите, след като бе последвал лъжливата следа толкова надалеч в тъмнината. Джипът поне представляваше някакво убежище. Все пак беше по-добре от нищо.

Наложи си да се изправи и постави ръка върху дръжката на вратата, припомняйки си движения, които някога бяха втора природа за

двеста милиона негови сънародници. Вратата шумно изскърца, когато натисна по-силно и я отвори. Той се намести върху напуканата тапицерия на седалката и огледа вътрешността.

Джипът бе от типа, който използваша пощенските служби в далечното време преди Безнадеждната война, с място за водача отдясно. Мъртвият пощальон — или онова, което беше останало от него — се бе свлякъл върху стъклото. За момента Гордън се стараеше да не гледа към скелета.

Багажното отделение беше пълно почти догоре с брезентови торби. Миризмата на стара хартия изпълваше малката кабина и се смесваше със слабата воня на мумифицираните останки.

Той с надежда посегна към металната бутилка на стената. Беше пълна! Явно е била добре запечатана, щом е запазила течност в продължение на шестнайсет години. Гордън изруга, докато безуспешно се мъчеше да развинти капачката. Чукна я във вратата и отново опита.

От яд очите му се насълзиха, но накрая капачката започна да се предава. Не след дълго усилията му бяха възнаградени. Тя бавно се завъртя и той усети силния, отдавна забравен дъх на уиски.

„Сигурно все пак съм бил добро момче.

Може би наистина има Бог.“

Отпи голяма глътка и се закашля, когато огнената течност се изля в хранопровода му. Още две глътки и той с блажена въздишка се отпусна на седалката.

Още не бе събрал сили да смъкне якето, обвиващо тесните рамене на скелета. Гордън се зае с торбите е надпис „Пощенска служба на САЩ“ и ги натрупа около себе си. Прегърнал бутилката, той се зарови в импровизираната си постеля, като отвори мъничко прозореца на вратата, за да пропуска вътре свежия планински въздух.

Накрая погледна към своя хазяин и се втренчи в нашивката с американското знаме върху рамото на мъртвия държавен служител. Отвори бутилката и този път вдигна наздравица към провисналите дрехи.

— Ако искате вярвайте, господин пощальон, но винаги съм мислил, че професията ви е достойна за възхищение. О, често са ви използвали като момчета за всичко, но аз зная колко трудна е била работата ви. И даже преди войната се гордеех с вас.

Но това, господин пощальон — повдигна бутилката Гордън, — това надминава всичките ми очаквания! Явно данъците ми са били усвоени по много добър начин. — Той отпи и се закашля, но преглътна приятната загаряваща течност.

Напъха се по-надълбоко между пощенските торби и погледна към коженото яке. Ребрата отдолу изпъкваха, ръцете висяха под странни ъгли. Легнал неподвижно, Гордън изпита остър пристъп на болка, нещо подобно на носталгия. Джипът, знаците, преданият разносвач на писма, нашивката със знамето... всичко това му напомни за спокойния и лесен живот, който позволяваше на милиони мъже и жени да се отпускат, да се радват и спорят според предпочитанията си, да бъдат толерантни един към друг и да се надяват, че с времето ще стават все по-добри.

Днес Гордън бе готов да убива и да бъде убит. Сега беше доволен, че му се е разминало. Бяха го нарекли „господин Заек“ и го оставиха да умре. Но неговата привилегия, без те дори да предполагат, бе да ги нарече „селяндури“ и да ги остави да си гледат живота.

Гордън си позволи да започне да се унася и с радост откри, че оптимизмът му се завръща — колкото и глупав анахронизъм да беше това. Той потъна в топлината на собственото си достойнство и прекара останалата част от нощта в сънища за успоредни светове.

2.

Сняг и сажди покриваха изпочупените клони и изсъхналата кора на старото дърво. То не беше мъртво. Не още. На отделни места се мъчеха да израснат тънки млади филизи, но не успяваха. Краят приближаваше.

Надигна се сянка и върху клоните кацна създание от небето — старо, ранено, полумъртво като дървото.

Започна да си строи гнездо — място, където да умре. Събираше от земята клечка по клечка и ги трупаше една върху друга. Купчината се издигаше все по-нависоко, докато не стана ясно, че не е никакво гнездо.

Това бе кладата.

Окървавеното умиращо създание кацна на върха и издаде звук, който никой не беше чувал дотогава. Разгоря се огън и скоро съществото бе погълнато от пурпурни пламъци. Последваха ги сини.

И дървото сякаш реагира. Мъртвите клони се извиха към огъня като старица, която грее ръцете си. Снегът се разтопи и изчезна, зелените клонки пораснаха и изпълниха въздуха с аромата на обновлението.

Дори в съня си Гордън се изненада. Не създанието на кладата беше онова, което се възроди. Голямата птица изгоря и от нея останаха само костите.

Но дървото разцъфна и от клоните му се издигнаха някакви неща, и се понесоха във въздуха.

Той замръзна като омагьосан, когато видя, че това са балони, самолети и космически кораби. Мечти.

Те се понесоха във всички посоки и въздухът се изпълни с надежда.

3.

Излязъл на лов за сойки сокол с глухо тупване кацна върху предния капак на джина. Той изкряска — веднъж, за да обозначи територията си и още веднъж за удоволствие — и започна да кълве замръзналия прах.

Гордън се събуди от тропането. Вдигна нагоре замъглен поглед и през мръсното стъкло видя сивите пера на птицата. Трябваше му известно време, за да се сети къде се намира. Прозорецът, воланът, миризмата на метал и хартия — всичко това сякаш бе продължение на един от най-ярките му сънища тази нощ, спомен за дните преди войната. Поседя слисан няколко мига, докато образите от съня отстъпиха и се разсеяха.

Той разтърка очи и започна да обмисля положението си.

Ако предишната вечер не бе оставил такава слонска диря по пътя си за насам, сега щеше да е в пълна безопасност. Фактът, че уискито и автомобилът бяха останали недокоснати цели шестнайсет години, означаваше, че бандитите са лениви ловци. Явно следваха своите пътеки и места и изобщо не си бяха дали труда да изследват собствената си планина.

Гордън почувства, че главата му тежи. Войната започна, когато беше осемнайсетгодишен второкурсник в колежа и след това не бе имал възможност да свикне с алкохолните напитки. След вчерашните вълнения и приливите на адреналин уискито беше оставило устата му суха и очите му пареха.

Сега повече отвсякога съжаляваше за изгубените удобства. Тази сутрин нямаше да има чай. Нито влажна кърпа за лице или еленска пастърма за закуска. Нито пък четка за зъби.

И все пак се опита да погледне философски на нещата. В края на краищата, бе жив. Подозираше, че ще има моменти, в които всяко от откраднатите неща ще му се струва „най-необходимо“.

С известна доза късмет гайгеровият брояч нямаше да попадне в тази категория. Откакто напусна Дакота, радиацията беше една от основните причини да се движи на запад. Уморил се бе да е роб на

скъпоценния си брояч, винаги в страх да не го загуби или счупи. Носеха се слухове, че Западното крайбрежие било най-слабо засегнато от радиоактивното замърсяване и че повече страдало от епидемии, донесени по вятъра от Азия.

Такива бяха пораженията от онази странна война. Нелогична и хаотична, тя бе много по-кратка, отколкото предполагаша всички. По-скоро представляваше поредица от средни по мащаб катастрофи. Взета поотделно, всяка една от тях можеше да се преодолее.

Ако беше останала ограничена и не се бе разпространила върху континентите, водената в океаните и космоса първоначална „техновойна“ можеше и да не е толкова ужасна.

Болестите не бяха чак така страшни в сравнение с положението в източното полукълбо, където оръжията на врага излязоха от контрол и поразиха собствените си народи. Вероятно и в Америка нямаше да има толкова жертви, ако бягащите от заразените зони тълпи не бяха унищожили деликатната система на здравеопазването.

Гладът също можеше да не е така жесток, ако ужасените местни жители не бяха блокирали железопътните линии и магистралите, за да се предпазят от заразите.

Що се касае до всяващия от години страх атом, беше използвана нищожна част от ядрените арсенали, когато Съюзът за славянско възрождане рухна от само себе си и най-неочаквано бе обявена победа. Онези няколко десетки бомби бяха достатъчни, за да предизвикат Тригодишната зима, но не и Столетната нощ, която би пратила Човека по пътя на динозаврите. Седмици наред всички бяха смятали, че великото чудо на самообладанието е спасило планетата.

Поне така изглеждаше. И наистина, дори комбинацията от няколко бомби, бактерии и три последователни лоши реколти не бе достатъчна, за да унищожи великата държава, а заедно с нея и целия свят.

Имаше обаче друга болест. Истински рак.

„Проклет да си, Нейтън Холн!“ помисли си Гордън. Това беше често срещана клетва по целия мрачен континент.

Той избута настрани пощенските торби. Без да обръща внимание на утринния студ, Гордън отвори левия джоб на колана си и извади пакетчето, увито в алуминиево фолио и запечатано с разтопен восък.

Положението наистина беше извънредно. Гордън имаше нужда от енергия, за да изкара деня. Оставаха му само дванайсет кубчета телешки бульон. Трябваше да му стигнат.

Докато разтваряше бульона във водата от манерката, Гордън отвори с ритник лявата врата на джипа и няколко торби се изсипаха върху замръзналата земя. Обърна се и погледна покрития с дрехи скелет, който тихо бе прекарал нощта заедно с него.

Господин пощальон, обещавам ви най-достойното погребение, което е по силите ми. Зная, че не е достатъчна отплата за онова, което ми дадохте, но не мога да ви предложа нищо повече. — Пресегна се над тясното костеливо рамо и отключи вратата на шофьора.

При слизането мокасините му се хлъзнаха по ледената земя. Гордън внимателно заобиколи джипа.

Поне през нощта не бе валял сняг. Беше сухо и земята щеше да се размрази достатъчно, за да изкопае плитка яма.

Ръждясалата врата изскърца при натиска му. Не бе лесно да задържи скелета с изпразнената пощенска торба. Накрая някак си успя да положи на земята купчината дрехи и кости.

Остана удивен колко добре са се запазили. Сухият климат почти ги беше мумифицирал, позволявайки на насекомите да ги очистят, без да оставят много след себе си. Останалата част от джипа, след всичките тези години, се бе запазила чиста.

Първата му работа беше да провери дрехите.

„Странно. Защо е носел шарена риза под якето?“

Дрехата, някога пъстра, но сега избеляла и мръсна, не ставаше за нищо, но якето бе чудесна находка. Ако се окажеше достатъчно голямо, щеше неимоверно да увеличи шансовете му за оцеляване.

Обувките изглеждаха стари и очукани, но сигурно можеха да му послужат. Гордън внимателно ги измъкна от ужасните изсъхнали останки и ги опря в стъпалата си.

„Май са малко големи.“ Както и да е, щяха да са много полезни от мокасините.

Колкото можеше по-предпазливо напъха костите в торбата, учуден колко лесно се справя. През изминалата нощ всички суеверия се бяха изпарили. Остана само ироничната благодарност към някогашния собственик на тези вещи. Като се опитваше да не вдишва

праха, Гордън изтръска дрехите и ги окачи на близкия клон. После се върна при джипа.

„Аха — помисли си той. Ето защо е носел ризата. — Точно до мястото, където беше спал, намери синя униформена риза с дълги ръкави и нашивки на пощенската служба върху раменете. Независимо от годините, тя изглеждаше почти нова. — Едната за удобство, другата за пред шефа.“

В детството му пощальоните бяха правили така. Когато през горещите летни следобеди разнасяше пощата, един от тях носеше пъстри хавайски ризи и винаги с благодарност приемаше чаша студена лимонада. Гордън се помъчи да си спомни името му.

Като зъзнеше от утринния студ, той навлече униформата. Беше му почти по мярка, само малко по-широка.

— Може би ще напълнея — промърмори Гордън, шегувайки се със самия себе си. На трийсет и четири той сигурно тежеше по-малко, отколкото на седемнайсет.

В жабката намери стара карта на Орегон, която щеше да замести изгубената. След това ахна, когато попадна на малък куб от пластмаса. Сцинтилатор! Далеч по-добър от гайгеровия брояч, той щеше да изпуска малки искри, когато в кристалната му решетка проникнат гама-лъчи. Дори нямаше нужда от хранване! Гордън го взе в шепа и го поднесе към очите си. Видя няколко редки проблясъка, вероятно причинени от космическите лъчи. Иначе кубът оставаше спокоен.

„За какво му е била тази джаджа на довоенен пощальон?“ — разсеяно се зачуди той, докато пъхаше устройството в джоба си.

Разбира се, фенерчето не работеше. Сигналните ракети се бяха превърнали в прах.

„Чантата, разбира се.“ На пода под мястото на шофьора имаше голяма кожена чанта за писма. Беше суха и напукана, но ремъците бяха здрави, а капакът щеше да предпазва от влага.

Не можеше да се сравнява със самара му, но все пак бе по-добре от нищо. Отвори главното отделение и оттам се изсипа купчина стари писма, захванати с ластик, който се разпадна. Гордън вдигна най-близките от тях.

— До директора на Медицинския институт към Орегонския университет, град Юджийн, от кмета на Бенд, щата Орегон — напевно

прочете адреса той, сякаш играеше Полоний в „Хамлет“. Разрови останалите писма. Адресите му се струваха помпозни и архаични.

— Доктор Франклин Дейвис от градчето Джилкрайст изпраща — с думата „спешно“, изписана с големи букви върху плика — доста обемисто писмо до директора на регионалната дирекция по снабдяване с медицински материали... и несъмнено настоява поръчките му да се изпълнят с предимство.

Сардоничната усмивка на Гордън премина в намръщена гримаса, когато започна да проверява пликовете един по един. Нещо не беше наред.

Очакваше да попадне на купища рекламни материали и лична кореспонденция. Но в чантата нямаше нито една рекламна брошура. И въпреки че имаше много лични писма, изглежда по-голямата част от пощата бе служебна.

Е, така и така не беше подходящо време за воайорство. Можеше да вземе няколко писма за развлечение, а после да използва обратната страна на листата вместо изгубения дневник.

Избягваше да мисли за тази загуба бележки за всичките шестнайсет години, осквернени от бившия борсов посредник. Бе сигурен, че ще бъде прочетен и запазен, наред с тънките тетрадки със стихове, които носеше в раницата си, освен ако не беше сгрешил в преценката си за Роджър Септийн.

Някой ден щеше да се върне и да си ги прибере.

Но какво търсеше тук пощенски джип? И от какво бе умрял пощальонът? Откри част от отговорите върху задната част на колата дупки от куршуми по прозореца на задната врата, които продължаваха в стройна редица до средата на дясната страна.

Погледна към дървото. Да, ризата и якето имаха по две дупки в гърба, в сърдечната област.

Значи нападението не е било извършено преди войната. Пощенските коли почти никога не бяха обект на нападения. Дори при вълненията по време на депресията в края на осемдесетте, преди да настъпи „златният век“ на следващото десетилетие.

Освен това изчезналата кола щеше да бъде търсена и открита.

Значи нападението е било извършено след Едноседмичната война. Но какво е търсел тук един пощальон по време, когато Съединените щати всъщност бяха престанали да съществуват? Колко години по-късно се е случило всичко това?

Сигурно нещастникът е бил подгонен от засада и е търсел някакъв път, за да се измъкне от нападателите си. Може би не е съзнавал колко сериозни са раните му или просто е изпаднал в паника.

Но Гордън подозираше, че причината автомобилът да се натика в храстите дълбоко в сърцето на гората е друга.

— Пазел е товара си! — промълви той. — Преценил е шансовете си да се върне обратно на пътя пред възможността да се добере до някаква помощ... и е решил да спаси пощата, вместо да оцелее!

Значи това бе един добросъвестен следвоенен пощальон. Герой от изчезващия блясък на цивилизацията. Гордън си спомни стария химн на пощите „... и в дъжд, и в сняг...“ и се учуди как някой може да се опитва толкова самоотвержено да изпълнява дълга си.

Това обясняваше официалните писма и липсата на рекламна поща. Законът на тълпата и масовите грабежи на снабдителните центрове бяха принудили местните власти да се въоръжат и да действат, докато военните накрая изчезнаха сред бъркотията, която бяха пратени да потушават. Дори някъде хората да се бяха държали повече като човешки същества през онези изпълнени с ужас месеци, Гордън не беше от онези, които можеха да свидетелстват за това.

Историята на пощальона само го потисна. Тази легенда за борбата срещу хаоса от страна на кметове, университетски професори и пощальони навяваше мисли от типа на „а какво щеше да стане, ако...“, които бяха прекалено мъчителни, за да задържи по-дълго вниманието си върху тях.

Задната врата с неохота се отвори след няколко опита. Докато измъкваше торбите, той откри фуражката на пощальона с потъмнялата ѝ значка, празна кутия за храна и слънчеви очила, лежащи под дебел слой прах върху резервната гума.

Малката лопата сега щеше да му помогне да погребее шофьора.

Накрая, точно зад седалката на водача, под няколко тежки торби Гордън откри счупена китара. Едрокалибрен куршум бе пробил грифа. До китарата се намираше пожълтяла найлонова торба, пълна с

изсушена трева, която издаваше силен мускусен аромат. Спомените на Гордън не бяха избледнели дотам, че да забрави мириса на марихуана.

Беше си представял пощальона като мъж на средна възраст, оплешивяващ и консервативен. Сега той му изглеждаше като него самия — жилав, брадясал, с отнесен израз на лицето. Сигурно бе неохипи — от поколението, което тъкмо започваше да се утвърждава, когато войната го помете, заедно с всичко друго, поколение, в което се таеше някакъв оптимизъм. Неохипи, умряло при опит за спасяване на щатската поща. Това изобщо не изненада Гордън. Имал бе приятели сред тях. Честни тора, може би малко странни.

Той настрои струните на китарата и за първи път през тази сутрин изпита вина.

Пощальонът дори не беше въоръжен! Спомни как някога бе чел, че по време на Гражданската война американските пощи в продължение на три години са действали през бойните линии. Сигурно този нещастник бе вярвал, че местните ще проявят уважение към традицията.

Америка след Хаоса не зачиташе традицията, а оцеляването. По време на скитанията си Гордън беше открил, че на някои места хората го посрещат с онова гостоприемство, което се е оказвало на странстващите актьори през средновековието. Другаде царуваха най-различни прояви на лудост. Дори в редките случаи, когато попадеше в приятелска обстановка, когато хората бяха свестни и приемаха добре чужденците, Гордън продължаваше пътя си. Винаги откриваше, че отново започва да мечтае за въртящи се колела и летящи в небето машини.

Наближаваше обед. Находките бяха достатъчни, за да увеличат шансовете му за оцеляване, без да се налага да се изправя срещу бандитите. Колкото по-бързо преминеше през прохода, толкова по-добре.

Точно сега нямаше нищо по-подходящо от някой поток далеч от района на разбойниците, където да налови пъстърва и да натъпче стомаха си.

Оставаше да изпълни последната си задача. Той вдигна лопатата. „Гладен или не, дължиш ми поне това.“

Огледа се за подходящо място.

4.

— ...казаха: „Макбет, не се страхувай,
додето Бърнамският лес не тръгне
към Дънсинейн!“ И ето, че е тръгнал!
...На крак! На излаз! Ако този тук
не лъже със известието свое,
да бягам или чакам все едно е!^[1]

Гордън стисна направения от дъска и парче тенекия бутафорен меч и посочи с него към невидимия ординарец.

Започна слънцето да ми дотяга
и ако би могла сега, веднага,
да рухне сградата на този свят,
аз бих се радвал!... Камбани, бийте!
Вий, ветре! Смей се, гибел! Идвай, смърт!
Макбет във броня ще те срещне твърд!

Гордън изправи рамене, вдигна меча и закрачи като Макбет към ориста си.

Извън светлините на лоените свещи той се извърна и хвърли поглед към публиката. Тя беше харесала предишните му представления. Но тази опростена версия на Макбет в солово изпълнение май не ги бе заинтригувала.

Веднага щом излезе обаче избухнаха бурни аплодисменти, подети от госпожа Адел Томпсън, водачът на групата. Възрастните засвиркаха и затропаха с крака. По-младите пляскаха с ръце, а юношите под двайсетгодишна възраст наблюдаваха внимателно по-големите от тях и повтаряха движенията на ръцете им, сякаш за първи път в живота си участваха в подобен ритуал.

Очевидно бяха харесали неговата съкратена версия на древната трагедия. Гордън въздъхна с облекчение. Честно казано, някои части бяха съкратени не толкова заради времето, колкото поради факта, че не си спомняше много добре оригинала. За последен път беше виждал екземпляр от пиесата преди десетина години, а и той бе полуизгорял.

Въпреки това финалната част на монолога му беше вярна. Никога не би могъл да забрави онова „Вий, ветре! Смей се, гибел!“

Широко усмихнат, Гордън се върна да се поклони на публиката. Сцената представляваше покрит с дъски гаражен лифт — останка от онова, което някога е било единствената бензиностанция в селцето Пайн Вю.

Гладът и самотата го бяха принудили да потърси гостоприемство в това планинско селце с оградени поля, заобиколено със здрави стени от дървени трупи. Рискът си заслужаваше. Местният съвет се бе съгласил в замяна на няколко представления да му даде храна и други припаси. Сега сделката изглеждаше уредена.

— Браво! Отлично! — госпожа Томпсън се беше изправила на първия ред и енергично ръкопляскаше. Слаба и белокоса, но все още жизнена и здрава, тя се обърна назад, за да подкани и останалите да изразят мнението си. Гордън махна с ръка и се поклони още по-дълбоко.

Естествено, представлението му си бе пълно недоносче. Но той сигурно беше единственият на стотици километри наоколо, поне повърхностно запознат с това изкуство. В Америка отново имаше „селяни“ и подобно на предшествениците си през средновековието, Гордън се бе научил да се стреми в представленията си към простота и разбираемост.

Той задържа последния си поклон, докато аплодисментите започнаха да стихват. После скочи от сцената и започна да смъква импровизирания си костюм. Беше поставил твърди правила — никакви бисове. Театърът бе неговата стока и той възнамеряваше да ги държи гладни за нея, докато не дойде време да си тръгне.

— Великолепно. Просто чудесно! — обърна се към него госпожа Томпсън, когато се присъедини към останалите, отдаващи дължимото на шведската маса до стената в дъното. По-големите от децата го наобиколиха и зазяпаха с възхищение.

В сравнение с повечето гладуващи села в района Пайн Вю направо просперираше. На някои места почти липсваше младо поколение поради разрушителните ефекти на Тригодишната зима върху децата. Но тук той забеляза юноши, млади хора и дори неколцина старци, които трябва да са били на средна възраст, когато се стовари Апокалипсисът.

„Сигурно са се борили за всеки един от своите.“ Подобно поведение беше рядко, но той го бе срещал на отделни места.

Навсякъде имаше следи от изминалите години. Лица, проядени от болести или с белези от изтощение и битки. Две жени и един мъж бяха с ампутирани крайници, а друг беше едноок и с перде върху оцелялото око.

Гордън бе свикнал с подобни неща. Поне повърхностно. Той приветливо кимна на домакинята си.

— Благодаря ви, госпожо Томпсън. Радвам се, че представлението ви хареса. Похвалните думи от такъв взискателен критик са истинско удоволствие за мен.

— Не, наистина говоря сериозно — настоя лидерката, сякаш Гордън проявяваше прекалена скромност. — От години не съм изживявала подобно нещо. От заключителния монолог на Макбет направо ме побиха тръпки! Как бих искала да го видя отново и по телевизията! Не знаех, че е толкова добър! Ами вдъхновяващата реч, която произнесохте преди това... Онази на Ейбрахам Линкълн... Знаете ли, отначало се опитахме да открием училище. Но не се получи. Трябваше ни всяка работна ръка, дори децата. Ала тази реч ме накара да се замисля, Имаме някои останали стари книги. Може би сега е моментът да опитаме отново.

Гордън учтиво кимна. И преди беше попадал на този синдром — най-добрият от всички начини, по които го бяха приемали. Но и най-тъжният. Подобни думи винаги го караха да се чувства като измамник. Понякога представленията му пораждаха големи и чисти идеи у някои от по-възрастните, помнещи доброто старо време... надежди, които — знаеше го от личен опит — винаги рухваха седмици или месеци след заминаването му.

Но семената на цивилизацията се нуждаеха от нещо повече от желание, училища и мечти, които да ги подхранват. Гордън често се чудеше дали верният символ, вярната идея би могла да свърши работа.

Знаеше много добре, че неговите малки представления, макар и добре приети, не са ключът. Те можеха да дадат тласък, но за кратко време. Не след дълго местният ентусиазъм изчезваше. Той не бе странстващ месия. Легендите, които предлагаше, не бяха храната, необходима за да се преодолее инерцията на тази мрачна епоха.

„Времето тече и не е далеч моментът, когато ще си иде и последният от старото поколение. Континентът ще се управлява от развилнели се племена. Вероятно след хиляда години всичко ще започне отначало. А дотогава...“

За щастие му беше спестено изслушването на тъжните и неосъществими планове на госпожа Томпсън. От тълпата се отдели дребна, жилава чернокожа жена с побеляващи коси, която приятелски, но здраво, хвана Гордън за ръката.

— Адел обърна се тя към лидерката, — господин Кранц не е слагал нищо в уста от обед. Мисля, че е по-добре да го нахраним, ако искаме да играе и утре вечер. Нали? Тя стисна дясната му ръка. Явно го смяташе за недохранен. Гордън не възрази — храната ухаеше превъзходно.

Госпожа Томпсън благосклонно погледна към жената.

— Разбира се, Патриша — отвърна тя. — По-късно ще поговорим за това, господин Кранц. След като госпожа Хаулет се погрижи за стомаха ви. — В нейната усмивка и в блясъка на очите ѝ се забелязваше интелигентна ирония и Гордън откри, че мнението му за Адел Томпсън се променя. Определено не беше глупава.

Госпожа Хаулет го помъкна през тълпата. Той се усмихваше и кимаше на хората, които протягаха ръце да го докоснат. Следяха е широко отворени очи всяко негово движение.

„Явно гладът ме е направил по-добър актьор. Никога не са ме посрещали по този начин. Чудно ми е какво ли съм направил, че се чувстват така.“

Сред наблюдаващите го зад дългата маса имаше млада жена. Беше висока почти колкото госпожа Хаулет, с дълбоки бадемови очи. Гордън никога не бе виждал по-черна коса от нейната. На два пъти тя се обръщаше да потупа нежно по ръката дете, което с гримасите си се мъчеше да привлече вниманието на високия гост. Всеки път жената отново поглеждаше към Гордън и се усмихваше.

До нея стоеше висок млад мъж, който поглаждаше червеникавата си брада и поглеждаше особено Гордън. Очите му сякаш бяха пълни с отчаяно примирение. Гордън едва успя да забележи всичко това, когато госпожа Хаулет го избута пред красивата брюнетка.

— Аби — каза тя, — сложи от всичко по малко в чинията на господин Кранц. После той ще си реши какво да вземе за допълнително. Боровинковият пай е мое дело, господин Кранц.

Замаян, Гордън помоли за две парчета от пая. Беше му трудно да се съсредоточи и да бъде дипломатичен. От години не бе виждал подобно нещо. Ароматът го разсейваше и не можеше да обръща внимание на погледите и докосванията на хората.

Имаше голяма, печена на шиш, пълнена пуйка. Огромна димяща купа с варени картофи, печена с бира пастърма с моркови и лук. Понататък на масата видя ябълков пай и отворен буркан със сушени ябълки. „Трябва да си изпрося малко от тях на тръгване.“

Без да обръща внимание на останалите вкусоции, Гордън нетърпеливо посегна към чинията си. Аби продължаваше да го наблюдава.

Високият червенокос мъж внезапно се намръщи, започна да мърмори нещо неразбираемо, посегна и сграбчи с двете си ръце десницата на Гордън. Той се дръпна, но мълчаливият човек не го пусна, докато не отговори на ръкостискането му.

Мъжът промърмори нещо, но прекалено тихо, за да успее да го чуе, кимна и пусна ръката му. Наведе се, целуна бързо брюнетката и се отдалечи с наведена глава.

Гордън премигна. „Пропуснах ли нещо?“ Беше се случило нещо важно, а той изобщо не го бе забелязал.

— Това е Майкъл, мъжът на Аби — каза госпожа Хаулет. — Трябваше да отиде и да смени Едуард на кошарата. Но първо искаше да види представлението ви. Като малък така обичаше да гледа телевизионните пиеси...

Димът от чинията достигаше до Гордън и го караше да се чувства още по-гладен. Когато ѝ благодари, Аби се изчерви и се усмихна. Госпожа Хаулет му предложи да седне върху куп стари автомобилни гуми.

По-късно ще разговаряте с Аби — продължи чернокожата жена. — А сега яжте. Добър апетит.

Нямаше нужда да му повтарят. Нахвърли се върху храната, а хората с любопитство го наблюдаваха. Госпожа Хаулет продължи да дърдори:

— Вкусно е, нали? Просто си яжте и не ни обръщайте внимание. После бих искала да ни разкажете как станяхте пощаджия.

Гордън погледна към любопитните лица, надвесени над него. Опари се от един картоф и бързо отпи от бирата си.

— Аз просто пътувам — отговори той. — Няма много за разказване. Дрехите и чантата ги намерих. — Не му пукаше, че го зяпат и докосват. Нали го оставяха да се храни!

Госпожа Хаулет се втрени в него за няколко мига. После отново започна, без да е в състояние да се удържи:

— Знаете ли, като бях малка, давахме на пощаджията мляко и сладки. А татко винаги му оставяше на парапета голяма чаша с уиски за Нова година. Той често ни казваше онова стихотворение, нали го знаете: „И в дъжд, и в сняг, и през опасности безброй...“

Гордън се задави. Закашля се и погледна към нея. Не искаше да знае какво цели възрастната жена.

— Пък нашият пощаджия ни пееше! — внезапно се обади тъмнокос гигант с побеляваща брада. Очите му сякаш се замъглиха при спомена. — В съботите, когато не бяхме на училище, понякога можехме да го чуем как идва още от цяла пресечка разстояние. Беше чернокож, много по-черен от госпожа Хаулет или Джим Хортън, дето стои ей там. Ама какъв глас имаше! Предполагам, че тъкмо така си беше намерил тая работа. Носеше ми от онези монети, дето се поръчват по пощата, тогава ги събирах. Звънеше на вратата да ми ги даде лично.

— Нашият само свиреше с уста — обади се жена на средна възраст с покрито с дълбоки бръчки лице. Гласът ѝ звучеше леко разочаровано. — Но беше много добър. Веднъж се прибрах от работа и разбрах, че е спасил живота на един от съседите. Чул го да кашля и да се дави и му правил дишане уста в уста, докато дошла линейката.

Слушателите въздъхнаха като един, сякаш бяха чули за подвига на някакъв древен герой. Децата слушаха с широко отворени очи, а историите ставаха все по-вълнуващи и с все повече украшения. Една част от Гордън си казваше, че сигурно са се случвали. Но някои бяха твърде преувеличени, за да са истина.

— Разкажете ни как станяхте пощаджия — докосна коляното му госпожа Хаулет.

Гордън отчаяно сви рамене.

— Просто намерих нещата му! — повтори с пълна уста той. Както го бяха наобиколили, почти изпитваше паника. Нямаше нищо лошо в това, че възрастните селяни си спомняха с умиление за хората, които навремето в най-добрия случай са смятали за държавни служители втора ръка. Явно свързваха тазвечершното му представление с почти актьорските изпълнения на кварталните пощальони в детството си. И в това нямаше нищо лошо. По дяволите, можеха да си мислят каквото си искат, стига да не прекъсват храненето му!

— О — спогледаха се някои от селяните и закимаха с разбиране, сякаш в отговора му имаше някакъв дълбок смисъл. Чу как повтарят думите му на стоящите по-далеч. — Намерил е нещата на пощаджията... следователно е станал...

Отговорът му сякаш ги успокои. Един по един те се пръснаха и се насочиха към масата. Малко по-късно Гордън осъзна колко важно събитие се е случило тук, зад капациите на прозорците и на светлината на лоените свещи, докато почти до пръсване се тъпчеше с великолепната храна.

[1] Шекспир, „Макбет“. Пр. Валери Петров. — Б.пр. ↑

5.

„...Нашата клиника има в изобилие дезинфекционни и болкоуспокоителни средства. Чухме, че те липсват в Бенд и в бежанските центрове на север. Бихме искали да разменим някои от тях — наред с един контейнер дейонизиращ клей, от който също имаме в големи количества — срещу хиляда дози тетрациклин като превантивна мярка срещу избухналата на изток епидемия от бубонна чума. Освен това бихме желали да отглеждаме активна култура от мая за производство на баломицин, стига някой да е в състояние да дойде и да ни покаже как да го правим.

Също така отчаяно се нуждаем от...”

Кметът на Джилкрайст трябва да е бил много енергичен човек, щом бе убедил местния извънреден комитет да предложи подобна размяна. Макар нелогично и некоординирано, запасяването представляваше един от основните фактори за Колапса. Гордън с удивление научи, ще по онова време, през първите две години на Хаоса, все още е имало здравомислещи хора.

Разтърка очи. Четенето на светлината на двете домашни свещи беше трудно. Открил бе, че не може да заспи върху мекия дюшек. Но проклет да е, ако заспи на пода след толкова много години мечти за точно такова легло в точно такава стая!

Малко преди това му бе прилошало. Цялата онази храна и домашна бира му бяха завъртели главата. Смътно си спомняше няколкото часа от празненството, докато накрая се довлече до приготвената за него стая.

На нощното му шкафче имаше четка за зъби и метална вана, пълна с гореща вода.

И сапун! В банята стомахът му се успокои и по тялото му премина топлина:

Гордън се усмихна като видя, че пощенската му униформа е изпрана и изгладена. Беше оставена на един от столовете. Скъсаните места, които той грубо бе закърпил, сега бяха грижливо зашити.

Не можеше да вини жителите на селцето, че не са изпълнили единственото му останало желание... нещо, без което бе изкарал толкова време, че почти не мислеше за него. Стига. Това място беше почти рай.

Докато лежеше завит със старите, но чисти чаршафи и чакаше да му се приспи, Гордън четеше част от кореспонденцията между двама отдавна мъртви мъже.

Кметът на Джилкрайст продължаваше:

„Освен това, местните банди на така наречените «оцеленци» ни създават големи грижи. За щастие тези егоисти са твърде големи параноици, за да действат заедно. Предполагам, че водят война не само срещу нас, а и помежду си. Но все пак наистина се превръщат в сериозен проблем.

Нашият шериф редовно е обстрелван от добре въоръжени хора във военно камуфлажно облекло. Тези идиоти несъмнено го смятат за «руска подлога» или някаква друга подобна глупост.

Започнали са да ловуват в широк мащаб и убиват всичко в горите, запасявайки се с месо. Нашите ловци се връщат отвлечени от опустошенията, като често по тях се стреля без причина.

Зная, че искам прекалено много, но ако сте в състояние да отделите един взвод, бихте ли го изпратили тук да ни помогне да изкараме тези егоистични, запасяващи се бандити от малките им крепости? Може би една-две части на американската армия ще ги убедят, че сме спечелили войната и отсега нататък трябва да си сътрудничим...“

Остави писмото настрана.

Значи и тук е станало същото. Клишето „последна сламка“ се отнасяше за онази напаст „оцеленците“ — особено за последователите на Нейтън Холн, първосвещеникът на войнствената анархия.

Едно от задълженията на Гордън в опълчението бе да прочиства някои от онези малки шайки израснали в града главорези. Броят на укрепените пещери и колиби, които неговият взвод беше открил в прериите и по островчетата в езерата, бе невероятен... всички те бяха направени под въздействието на параноята през трудните десетилетия преди войната.

„Цялата ирония е в това, че нещата вървяха на оправяне. Депресията беше отминала. Хората отново имаха работа. Като изключим неколцината луди, изглеждаше, че за Америка и света настъпват нови дни.

Само дето забравихме на какво са способни неколцина луди, и в Америка, и по света.“

Разбира се, когато настъпи Колапсът, скъпоценните малки крепости на оцеленците не останаха задълго в ръцете им. През първите месеци повечето от малките бастиони многократно сменяха собствениците си — бяха прекалено примамлива цел. Навсякъде бушуваха битки, докато накрая бяха унищожени всички слънчеви батерии, вятърни мелници и складове за лекарства, последните заради постоянното търсене на силни опиати.

Накрая оцеляха само онези ферми и села, които притежаваха необходимото съчетание от безпощадност, сплотеност и здрав разум. А след като взводовете на националната гвардия измряха по постове си или се превърнаха в скитащи шайки оцеленци, успяха да оживеят само малка част добре въоръжени и екипирани отшелници.

Гордън отново хвърли поглед към пощенското клеймо. „Близко две години след края на войната — поклати глава той. — Никога не съм чувал някой да издържи толкова дълго.“

Мисълта му причиняваше тъпа болка. Просто не можеше да си представи какво е трябвало да направят, за да избягнат тези шестнайсет години.

Разнесе се слаб шум. Гордън вдигна поглед и се запита дали не му се е сторило. След малко чу някой да чука по вратата на стаята, този път малко по-силно.

— Влез — извика той. Вратата се отвори наполовина. През процепа плахо се усмихваше Аби, дребното момиче със смътно ориенталски черти. Гордън сгъна писмото и го пхна обратно в плика. Усмихна се.

— Здравей, Аби. Какво има?

— Аз... дойдох да попитам дали имате нужда от още нещо — малко припряно отговори тя. — Доволен ли сте от банята?

— Че как иначе! — въздъхна Гордън. Усети се, че отново започва да говори с шотландския акцент на Макдъф. — Разбира се. И особено от четката за зъби. Същински дар Божи.

— Споменахте, че сте изгубили вашата — сведе очи към пода тя. — Казах им, че в склада имаме поне пет-шест неупотребявани. Радвам се, че сте останали доволен.

— Значи идеята е била твоя? — поклони се той. — В такъв случай наистина съм ти задължен.

Аби вдигна поглед и се усмихна.

— Писмо ли четяхте? Може ли да го видя? Никога досега не съм виждала писмо.

— О, та ти не си чак толкова млада! — засмя се Гордън. — Ами преди войната?

Аби се изчерви от смеха му.

— Когато започна всичко, бях едва четиригодишна. Беше толкова страшно, че... наистина не си спомням много отпреди това.

Гордън примигна. Наистина ли бе минало толкова време? Да. Шестнайсет години наистина бяха дълъг срок. Достатъчен, за да може една красива млада жена да не познава нищо друго, освен тази мрачна епоха.

„Невероятно“, помисли си той.

— Добре тогава. — Гордън придърпа стола до леглото си. Тя се усмихна, пристъпи напред и седна до него. Той бръкна в чантата и измъкна друг пожълтял плик. Внимателно разгъна писмото и й го подаде.

Аби го загледа с такова внимание, сякаш го четеше. Съсредоточи се и веждите й почти се събраха на челото й. Но накрая му го върна.

— Не мога да го разчета много добре. Искам да кажа, мога да чета надписите върху сандъци и стоки. Но нямам много опит с ръкописи и... изречения.

Гласът ѝ се понижи. Звучеше засрамено, но без страх, доверчиво, сякаш говореше пред изповедник.

— Няма значение — усмихна се той. Ще ти кажа за какво става дума.

Вдигна писмото към светлината. Аби седна на ръба на леглото до него и впи поглед в страниците.

— Писал го е някой си Джон Бригс от Форт Рок, щата Орегон, до бившия си работодател в Кламат Фолс... Ако се съди по емблемата, този Бригс е бил пенсиониран дърводелец или стругар, или нещо подобно. Хм-м. — Гордън се съсредоточи върху нечетливия почерк. — Явно господин Бригс е бил доста приятен човек. Тук той предлага на бившия си шеф да прибере децата му, докато опасността премине. Освен това казва, че имал собствена малка работилница и много стока. Иска да знае дали шефът му желае да поръча някакви части, особено дефицитни стоки...

Гордън заекна. Беше се увлякъл в изпълнението си и едва сега забеляза, че на леглото му е седнала прекрасна млада жена. Тежестта ѝ върху дюшека бе наклонила тялото му към нейното. Прочисти гърло и продължи да преглежда писмото.

— Бригс споменава нещо за електроснабдяването във Форт Рок... Няколко телефони, но колкото и да е странно, той все още бил в състояние да поддържа връзка с Юджийн по компютърната мрежа...

Аби погледна към него. Очевидно голяма част от прочетеното ѝ звучеше като на чужд език. Думи като „работилница“ и „компютърна мрежа“ сигурно ѝ приличаха на магически заклинания.

— А защо не сте ни донесли някакви писма в Пайн Вю? — внезапно попита тя.

Гордън примигна. Момичето не бе глупаво. Но защо тогава беше разбрало напълно погрешно всичко, което им каза при пристигането си и по-късно по време на празненството? Тя все още го смяташе за пощаджия, както очевидно си мислеха и почти всички останали в това малко селище.

От кого да получат поща?

Аби сигурно не разбираше, че писмата, които носеше в чантата си, са пратени преди много години от мъртви мъже и жени до други мъртви мъже и жени, а той ги носеше поради... поради свои лични причини.

Спонтанно родилият се в Пайн Вю мит потисна Гордън. Още един признак за израждането на цивилизовани хора, много от които някога бяха завършили гимназии или дори колежи. Реши да ѝ каже истината колкото може по-брутално и прямо, за да пресече веднъж завинаги тази фантазия. Той си пое дъх.

— Няма писма, защото...

Млъкна. Отново забеляза нейната близост, уханието и нежната заобленост на тялото ѝ. Както и доверчивостта ѝ.

Въздъхна и отклони поглед.

— Няма писма, защото... защото идвам от Айдахо, а там никой не е чувал за Пайн Вю. Оттук продължавам за крайбрежието. Там сигурно са останали някои градове. Може би...

— Може би някой там ще ни пише, ако му пратим писмо! — Очите на Аби заблестяха. — И като се връщате обратно към Айдахо, ще ни донесете техните писма! И може би ще ни изнесете още някое представление като тази вечер, а ние ще ви нагостим с бира и пай! — Тя леко подскочи на ръба на леглото. — Но тогава ще мога да чета по-добре, обещавам!

Гордън поклати глава и се усмихна. Нямаше право да разбива такива мечти.

— Може би, Аби. Може би. Но знаеш ли, това може да стане и по-скоро. Госпожа Томпсън каза, че ще предложи на съвета да ми позволи да остана. Предполагам, че официално ще бъда учител, въпреки че ще ми се наложи да се докажа като добър ловец и фермер като всички останали. Мога да давам уроци по стрелба...

Той млъкна. Аби изненадано го беше зяпнала. Тя енергично поклати глава.

— Но вие не сте ли чули? Те гласуваха, докато бяхте в банята. Госпожа Томпсън би трябвало да се засрами, дето се е опитала да ви подкупи по този начин, след като имате толкова важна работа!

Гордън се наведе напред. Не вярваше на ушите си.

— Какво каза? — Надяваше се да остане в Пай Вю, поне докато мине зимата, а може би и за година-две. Кой знае? Може би скиталчеството му щеше да приключи и най-после да си намери дом.

Отърси се от мечтите и се опита да потисне гнева си. Всичките му надежди да се превърнат в нищо само заради глупавите им детински измишльотини!

Аби забеляза вълнението му и побърза да продължи:

— Разбира се, това не беше главната причина. За вас няма жена. И после... — гласът ѝ стана по-тих. — После госпожа Хаулет спомена, че може би ще помогнете на мен и Майкъл най-после да си родим дете...

Гордън замига.

— Хм — рече той и това напълно изразяваше съдържанието на ума му.

— Опитваме се вече пет години — обясни тя. — Наистина искаме деца. Но господин Хортън мисли, че Майкъл не може, защото изкарал „много тежка заушка“, когато бил на дванайсет. Спомнете си много тежките заушки, нали?

Гордън кимна. Спомни си за умрелите си приятели. Последвалият стерилитет пораждаше необичайни обществени отношения навсякъде, откъдето беше минавал.

И все пак...

Аби бързо продължи:

— Освен това може да се появят проблеми, ако помолим някой от тукашните мъже да... да стане родител.

Искам да кажа, че когато живееш заедно с другите, трябва да гледаш на мъжете, които не са твои съпрузи, сякаш не са истински „мъже“... поне не по оня начин. А... а и не мисля, че би ми харесало. Тя се изчерви. Освен това ще ви кажа нещо, ако обещаете да го пазите в тайна. Не мисля, че някой от нашите мъже може да даде на Майкъл сина, който заслужава. Знаете ли, той е много умен. Той е единственият от младите, който наистина може да чете...

Гордън трудно следваше тази странна логика. Част от него безстрастно отбелязва, че всичко това е заплетен и хитър начин за адаптиране на племето към сложен социален проблем. Тази част реши, че той последният интелектуалец от Двайсети век — е малко пиян. В същото време останалата част от него започна да разбира какво иска да каже Аби.

— Вие сте различен — усмихна му се тя. — Искам да кажа, дори Майкъл веднага забеляза това. Не умира от щастие, но си мисли, че това ще се случва веднъж годишно и някак си ще го преживее. Предпочита го пред това изобщо да няма деца.

Гордън прочисти гърлото си.

— Сигурна ли си, че смята така?

— Разбира се. Защо според вас госпожа Хаулет ни представи по този начин? Искаше да стане ясно, без да се налага да го изрича. На госпожа Томпсън не ѝ харесва много, но мисля, че това е, защото ѝ се иска да останете.

Устата на Гордън пресъхна.

— А ти на какво мнение си?

Отговорът бе изписан на лицето ѝ. Погледна го така, сякаш беше някакъв пророк или поне герой от рицарски роман.

— За мен ще е голяма чест да се съгласите — отвърна тя тихо и сведе поглед.

— И ще можеш да мислиш за мен като за мъж? По „оня начин“?

Аби се усмихна. Наведе се напред и устните им се сляха.

Спряха за момент, докато тя се освободи от дрехите си, а Гордън се обърна да духне свещите върху шкафчето. До тях лежеше униформената фуражка. Значката ѝ хвърляше отблясъци. Конникът с издутите дисаги от двете страни на седлото сякаш препускаше в галоп.

„Задължен съм ви за това, господин пощальон.“

Усети до себе си гладката кожа на Аби. Ръката ѝ се плъзна върху неговата, докато той дълбоко си пое дъх и духна свещите.

6.

През следващите десет дни животът на Гордън потече в друго русло. Сякаш за да навакса умората от последните шест месеца път, сутрин спеше до късно и когато се събуждаше, откриваше, че Аби си е отишла като сън.

И все пак, когато се протягаше и отваряше очи, усещаше топлината и уханието на тялото и. Слънчевите лъчи, които струяха през прозореца му, го изпълваха с пролетни чувства, сякаш изобщо не беше есен.

До обяд я виждаше рядко. Помагаше на останалите цепеше дърва или копаяше основите на новата плевня. Когато повечето от жителите на селото се събираха на общата трапеза за обед, Аби се връщаше от своите задачи. Но тя прекарваше обяда с по-малките деца и заместваше възпитателя им — Старият, еднокрак господин Лоутс.

Младата жена хвърляше бегъл поглед към Гордън, но кратката ѝ усмивка му бе достатъчна. Знаеше, че това ще продължи само няколко дни и все пак тези усмивки го караха да чувства, че всичко е истина, а не поредният сън.

През следобедите заседаваше заедно с госпожа Томпсън и останалите старейшини помагаше при правенето на опис на книгите и в други отдавна загърбени неща. А през свободното си време даваше уроци по четене и стрелба с лък.

Един ден с госпожа Томпсън обмениха опит по оказване на първа помощ на ранен от „тигър“, както местните наричаха новия звяр, произлязъл от пумата и избягалите от зоопарковете по време на следвоенния хаос леопарди. Ловецът се натъкнал на животното с плячката му, но за щастие се отървал само с едно ухапване и успял да избяга. Гордън и госпожа Томпсън бяха сигурни, че раната ще заздравее.

Вечер всички се събираха в големия гараж и Гордън преразказваше Марк Твен, Сейлс и Кийлър. Приканваше ги да пеят стари кьнтри песни, с умиление да си спомнят рекламните куплети и

да играят на „Спомняте ли си, когато“. После идваше време за представление.

Облечен в парцали и станиол, той играеше Джон Пол Джоунс^[1], провъзгласяващ бунта от палубата на кораба си. Беше Антън Пърсеверъл, изследващ заедно с побъркания си робот опасностите на далечни светове и предела на собствените си възможности. Бе и доктор Хъдсън, преживял ужасите на Кенийския конфликт, за да лекува жертвите на биологическата война.

Отначало се чувстваше нелепо в импровизирания костюм. Не му беше лесно да марширува по сцената, да размахва ръце и да крещи полузабравени или измислени на момента фрази. Никога не бе обичал актьорската игра като професия, дори преди войната.

Но именно тя му беше помогнала да прекоси половината континент, а и той бе добър. Усещаше възхитените погледи на своята публика, жаждата ѝ за чудо, за нещо различно от монотонното ежедневие. Нейното въодушевление му даваше сили. Болни и съсипани, притиснати от тежките грижи и борба за оцеляване, зрителите му вдигаха поглед, а в замъглените им очи се събуждаше нещо ново — споменът и надеждата.

С ролите си Гордън им връщаше част от изгубената романтика. А в края на представленията той също поне за малко забравяше настоящето.

Всяка нощ Аби идваше при него. Сядаше на ръба на леглото и говореше за живота си, за съселяните, за децата, за Майкъл. Носеше му книги и го молеше да ѝ ги преразказва, разпитваше го за младостта му, за студентския живот в чудните времена преди Безнадеждната война.

След това се усмихваше, махаше прашните книги и се пъхаше до него под завивките, а той се обръщаше и гасеше свещта.

На десетата сутрин тя не се измъкна тихо призори. Вместо това го събуди с целувка.

— М-м, добро утро — каза той и протегна ръце към нея, но Аби се отдръпна. Вдигна дрехите си и докосна корема му с гърди.

— Трябваше да те оставя да спиш — каза му тя. Роклята ѝ беше смачкана на топка в ръцете ѝ. — Но искам да те питам нещо.

— Какво? — Гордън се надигна и се облегна на възглавницата.

— Днес заминаваш, нали? — попита тя.

— Да — сериозно кимна той. — Може би така е най-добре. Бих искал да остана. Но тъй като не мога, май е по-добре отново да поема на запад.

— Зная. — Аби също бе сериозна. — Никой не иска да тръгваш. Но... добре, днес вечерта отивам при Майкъл на кошарата. Страшно ми липсва. — Тя го докосна по бузата. — Това не те притеснява, нали? Искам да кажа, тук с теб беше чудесно, но той ми е съпруг и...

Гордън се усмихна и взе ръката ѝ в своята. За негова изненада, чувствата му бяха доста смесени. Изпитваше към Майкъл повече завист, отколкото ревност. Желанието да имат деца и очевидната им любов един към друг правеха ситуацията напълно ясна. Трябваше да се разделят. Надяваше се да им е помогнал. Независимо от техните фантазии, едва ли щеше да му се случи да дойде отново тук.

— Имам нещо за теб. — Аби се наведе и измъкна изпод леглото малък сребрист предмет с верижка ѝ хартиен пакет. — Това е свирка. Госпожа Хаулет каза, че трябвало да имаш свирка. Окачи я на шията му и я нагласи, докато остана доволна от резултата. После взе малкия пакет. Освен това тя ми помогна да напиша това писмо. Намерих няколко марки в едно чекмедже в бензиностанцията, но не се залепваха. Затова нося пари. Тук са четиринайсет долара. Ще стигнат ли?

Подаде му малка пачка избелели банкноти.

Той не можа да сдържи усмивката си. Предишния ден при него бяха идвали още петима-шестима. Бе приел техните писма и пари с колкото може по-сериозна физиономия. Можеше да използва момента и да иска от тях нещо по-полезно, но селото вече го бе снабдило с провизии за цял месец и с дващест стрели за лъка му. Нямаше нито нужда, нито желание да иска още нещо.

Някои от по-старите имаха роднини в Юджийн, Портланд или в другите градчета в долината на Уиламит. Бе му по път и затова взе писмата. Неколцина ги бяха адресирали до Оукридж и Блу Ривър. Тях пъхна най-дълбоко в чантата си. Останалите спокойно можеше да изхвърли, но все пак отстъпи в името на всичко, което бяха направили за него.

Гордън делово отдели няколко от неизползваемите банкноти и ѝ върна останалите.

— И на кого пишеш? — попита той и взе писмото. Чувстваше се като Дядо Коледа и това го забавляваше.

— До университета в Юджийн. Пращам им цял куп въпроси дали пак приемат нови студенти? Приемат ли женени студенти? — Аби се изчерви. — Зная, че трябва здравата да наблегна на четенето, за да се подготвя достатъчно добре. И че те сигурно не са се оправили дотолкова, че да приемат нови студенти. Но Майкъл е много умен... и може би след време ще ни пишат, че нещата започват да се оправят.

— Дотогава... — Гордън поклати глава.

— Дотогава със сигурност ще се науча да чета — кимна Аби. — Госпожа Томпсън обеща да ми помага. Съпругът ѝ се съгласи да отвори училище през зимата. Ще помагам на децата. Надявам се да стана учителка. Мислиш ли, че е глупаво?

Гордън отново поклати глава. Смяташе, че вече нищо не може да го изненада, но се оказа, че не е така. Въпреки напълно обърканата представа на Аби за света, нейната надежда го трогна. Хвана се, че и той мечтае заедно с нея. А в мечтите няма нищо лошо, нали?

— Всъщност — доверително продължи Аби, като мачкаше роклята си, една от причините да напиша писмото е, че искам да имам... някой, с когото да кореспондирам. Това е думата, нали? Надявам се някой от Юджийн да ми отговори. Така и ние ще получаваме писма. Страшно искам да получавам писма. Освен това — сведе поглед тя, — така ще имаш още един повод да дойдеш пак тук след година... освен че сигурно ще искаш да видиш бебето.

Вдигна поглед и се намръщи.

— Взех идеята от твоето представление на Шерлок Холмс! Това са „скрити подбуди“, нали така?

Беше толкова искрена, така убедена в правотата си, че Гордън изпита силен, почти болезнен прилив на нежност. Очите му се напълниха със сълзи, докато я прегръщаше. Притискаше я силно в обятията си и леко я люлееше, затворил очи пред реалността, вдишвайки наред със сладкия аромат на тялото ѝ оптимизма и надеждата, за които смяташе, че са напуснали този свят.

[1] Джон Пол Джоунс (1717–1792) — американски флотски командир по време на Войната за независимост. — Б.пр. ↑

7.

— Е, аз съм дотук. — Госпожа Томпсън стисна ръката на Гордън. — Оттук нататък пътят трябва да е безопасен чак до езерото Дейвис. Последните от старите самотници оцеленци се затриха един друг преди няколко години, въпреки че на твое място бих внимавала.

Въздухът беше леден. Есента бе настъпила. Гордън вдигна ципа на якето си и се зае да оправя чантата си, когато изправената възрастна жена му подаде стара пътна карта.

— Помолих Джими Хортън да отбележи местата, където има заселници. Не бих искала да си имам вземане-даване с тях, но на теб ще ти се наложи. Повечето са подозрителни и предпочитат първо да стрелят, а после да говорят. Известно време търгувахме с най-близките до нас.

Той кимна. Внимателно сгъна картата и я пхна в чантата. Чувстваше се отпочинал и готов. Напускаше Пайн Вю със съжаление, сякаш си тръгваше от рая. Но вече се бе примирил и всъщност изпитваше все по-силно желание да замине, да види какво става в останалите части на Орегон.

През годините, откакто напусна опустошената Минесота, беше попадал на много по-ясни признаци на упадък. Но тук нещата бяха различни. Някога това беше преуспяващ щат с децентрализирана лека промишленост, богати ферми и висока култура. А може би просто се влияеше от невинността на Аби. Но ако погледнеш логично, долината на Уиламит би трябвало да е мястото, където да търси цивилизация. Ако такава изобщо съществуваше някъде.

Отново подаде ръка на възрастната жена.

— Госпожо Томпсън, не зная дали някога ще мога да ви се отплатя за всичко, което направихте за мен.

Тя поклати глава. Лицето ѝ беше тъмно и покрито с бръчки. Гордън бе убеден, че е много над петдесетте, както сама твърдеше.

— Не, Гордън, ти плати своето. Искане ми се да можеше да останеш и да помогнеш в училището. Но сега разбирам, че май няма да е чак толкова трудно да се справим и сами.

Госпожа Томпсън се загледа някъде напред.

— Знаеш ли, откакто през последните години започна да се появява дивеч и реколтата потръгна, живеем като зашеметени. Сам можеш да си представиш какви ужасни неща са станали, след като група възрастни хора, които навремето са работели, чели са списания и дори са си плащали данъците, посрещат един беден и дрипав пътуващ актьор, сякаш е някакво чудо. — Жената отново го погледна. — Даже Джим Хортън ти даде няколко писма, нали?

Гордън усети, че лицето му пламва. За момент дори не можеше да я погледне в очите. После изведнъж избухна в смях. Избърса очи с чувство на облекчение, сякаш от плещите му се беше смъкнало бреме.

Госпожа Томпсън също се смееше.

— О, това беше безобидно. И нещо повече, според мен ти послужи като... как беше онова автомобилно приспособление... като катализатор. Знаеш ли, през свободното си време децата вече изследват развалините на километри наоколо и ми носят всички книги, които намират. Посещаването на училището направо ще бъде въпрос на чест. Представяш ли си, да ги накажеш, като ги изгониш от час! Мисля, че двамата с Боби ще се справим.

— Желая ви успех, госпожо Томпсън искрено отговори Гордън. — Господи, би било прекрасно да видиш светлина някъде из цялата тази пустош.

— Вярно, синко. Би било истинско блаженство.

Госпожа Томпсън въздъхна.

— Изчакай една година, но се върни. Ти си внимателен... отнасяш се добре с хората. И си дискретен за някои неща, като историята с Аби и Майкъл. — Тя се намръщи за миг. — Струва ми се, че знам какво е станало, но май е за добро. Както и да е, винаги си добре дошъл при нас.

Госпожа Томпсън се обърна, направи няколко крачки и спря. Отново се завъртя към Гордън и го погледна. За момент на лицето ѝ се четеше смесено чувство на неудобство и любопитство.

— Ти всъщност не си истински пощальон, нали? — внезапно попита тя.

Гордън се усмихна и надяна фуражката с блестящата значка.

— Ако се върна с писма, ще знаете със сигурност.

Тя отривисто кимна и продължи по разнебитения асфалтов път. Гордън я гледаше, докато изчезна зад завоя, след това се обърна на запад, към дългия си път към Тихия океан.

8.

Барикадите отдавна бяха безлюдни. Оставена на произвола на времето, преградната стена на шосе 58 в източния край на Оукридж се бе превърнала в куп бетонни парчета и разкъсана ръждясаща стомана. Самият град пустееше. Личеше си, че поне тази част от него е напусната преди много време.

Гордън погледна надолу по главната улица, сякаш четеше историята ѝ. Тук се бяха водили две-три битки. В центъра на най-големите разрушения се издигаше фасата с килнат на една страна надпис „Център за спешна медицинска помощ“.

От горния етаж на близкия хотел три оцелели прозореца отразяваха сутрешните лъчи.

Не че очакваше нещо по-различно, но спомените от Пайн Вю го караха дълбоко в себе си да се надява, че ще открие повече оцелели кътчета, особено сега, когато се намираше в плодородната долина на Уиламит. Ако не жив град, Оукридж можеше поне да покаже други признаци, които да подхранят оптимизма му. Например, опит за мелиорация. Ако в Орегон имаше индустриална цивилизация, градчета като това би трябвало да продължат да съществуват.

Но само двайсетина метра по-нататък видя останките на бензиностанция. Голям шкаф за инструменти лежеше преобърнат настрани, а ключовете, клещите и резервните части бяха разпилени по покрития с масло под. На една от стените все още висяха неупотребявани гуми.

От това Гордън реши, че се е случило възможно най-лошото. Нещата, необходими за оцеляването на една машинна цивилизация, се търкаляха по земята и никой не ги беше докоснал... Което означаваше, че никъде наоколо не съществува технологично общество. От друга страна можеше да се поразрови и да открие из развалините нещо, което да му свърши работа.

„Е — въздъхна той, — вече ми се е случвало да го правя.“

Макар и преобърнали развалините на Бойзи^[1], търсачите преди него бяха пропуснали малко съкровище от консерви в склада зад един

магазин за обувки... непокътнат склад на някой оцеленец. През годините си беше изработил собствен метод за търсене.

Гордън се спусна към гората и навлезе в храсталаците. Нарочно сменяше посоката, за да обърка евентуалните си преследвачи. На едно място, откъдето се виждаха три различни ориентира, той смъкна раницата си и я скри под близкия кедър. Свали и тъмнокафявото си кожено яке, постави го върху раницата и покри багажа си с клони.

Би направил всичко възможно да избегне евентуален конфликт с подозрителните местни жители, но само глупак би тръгнал без оръжие. В ситуация като тази можеше да се стигне до два вида сражения. За първия по-добра работа би свършил безшумният лък. В другия случай можеше да се наложи да изразходва част от безценните си патрони. Гордън провери револвера и го върна обратно в кобура. В ръката си носеше лъка и една платнена торба.

В първите няколко къщи в покрайнините грабителите по-скоро бяха вилнели, отколкото да се отдадат на внимателно търсене. Често развалините по тези места обезкуражаваха дошлите по-късно и в тях оставаха някои полезни неща. Неведнъж се бе убеждавал в това.

Но и след четвъртата къща теорията на Гордън не се беше потвърдила по особено блестящ начин. В торбата му имаше чифт почти изгнили ботуши, лупа и две макари конец. Бе претърсил всички обичайни и необичайни места за съхраняване на запаси, но не откри никаква храна.

Припасите му от Пайн Вю не бяха свършили, но бе изял повече, отколкото му се искаше. Станал бе по-точен с лъка и преди няколко дена успя да улучи малка пуйка. Така че, ако не му провървеше в търсенето, можеше да се наложи за известно време да напусне долината и да си устрои зимен ловен лагер.

Онова, което искаше истински, беше място като Пайн Вю. Но напоследък съдбата и без това проявяваше към него достатъчно благосклонност. А прекаленият късмет го правеше подозрителен.

Продължи към петата къща.

В останките от онова, което навремето е било двуетажен дом на преуспяващ лекар, се издигаше грамадно, покрито с балдахин легло. Подобно на останалата част от къщата, спалнята бе почти напълно

обрана, с изключение на мебелите. Въпреки това Гордън приклепна над тежкия килим и предположи, че е намерил нещо, което посетителите преди него са пропуснали.

Големият овален килим не беше на мястото си. Леглото го настъпваше, но само с десните си два крака. Лявата половина се опираше направо в дървения под. Или собственикът е бил небрежен, Когато е поставял килима, или...

Гордън остави торбата си и хвана края на килима.

„Ух. Доста е тежък.“

Започна да го навива към леглото.

Да! В пода имаше тънък квадратен процеп. Кракът на леглото попадеше точно в една от Двете месингови халки на капака. Вход към мазе.

Силно натисна подпората на балдахина. Кракът на леглото се повдигна и падна обратно с трясък. Гордън натисна още два пъти и при всеки опит ехото гръмко отекваше из цялата къща.

На четвъртия опит подпората се счупи надве. Гордън едва успя да се отдръпне, за да не бъде набучен на острия кол и падна върху дюшека. Балдахинът го последва. Той изруга, докато се бореше със задушавашото го покривало и силно кихаше във вдигналия се облак прах.

Най-после дойде на себе си и успя да се измъкне от останките на древната мухлясала тъкан. Излезе със залитане от стаята, като продължаваше да кашля и киха. Пристъпът бавно отминаваше. Вкопчи се в перилата на стълбата, сгърчен в онова мъчително, близко до оргазъм състояние, в което изпадаше преди да кихне с всички сили. Ушите му бучаха, имаше чувството, че чува гласове.

„Следващия път сигурно ще чуеш църковни камбани“, каза си той.

Най-после дойде ред на последното гръмко „А-а-а-а-пчи!“ Влезе отново в стаята, като търкаше очи. Капакът беше достъпен, покрит с дебел слой прах. Гордън го задърпа нагоре. Накрая със силно скърцане той се отвори.

Отново му се стори, че чува някакъв звук, но този път извън къщата. Ала когато спря и се заслуша, не чу нищо. Нетърпеливо приклепна, разкъса паяжините и слезе долу.

Вътре имаше голяма метална кутия. Огледа се наоколо с надежда да открие още нещо. В края на краищата, нещата, които един лекар отпреди войната би скрил в метално сандъче — пари и документи, — нямаше да му свършат толкова добра работа, колкото запас консерви. Но нямаше нищо друго. Пуфтейки, Гордън нарами кутията.

„Добре. Тежка е. Дано само не е пълна със злато или някакъв подобен боклук.“ Пантите и катинарът бяха ръждясали. Той вдигна ножа си, за да разбие катинара с дръжката. И внезапно замръзна на място.

Сега вече не грешеше. Гласовете бяха близо, прекалени близо.

— Май се чу от оная къща! — обади се някой откъм обраслата градина. Изсърналите листа зашумоляха под нечий крак. После стъпките се чува на верандата.

Гордън прибра ножа в канията и грабна багажа си. Остави кутията до леглото и забърза към стълбата.

Не бе въодушевен от възможността да се сблъска с другите. В Бойзи и в другите развалини в планинския район си имаше установени правила — всеки можеше да опита късмета си и въпреки че групите или самотните търсачи бяха предпазливи, рядко се обираха помежду си. Само едно нещо беше в състояние да ги накара да се обединят — слухът, че някой някъде се е натъкнал на холнист. В останалите случаи гледаха да не се пречат помежду си.

На други места обаче подобни правила не съществуваха и територията се пазеше с оръжие. Може би бе попаднал точно на такъв клан. Във всеки случай щеше да е най-добре да се измъкне колкото може по-бързо.

„И все пак... Той хвърли жаден поглед към кутията. — Мамка му, та това си е мое!“

Тропотът на ботушите се чуваше съвсем наблизо. Вече беше прекалено късно да се опитва да затвори капака или да скрие тежката си находка. Гордън тихо изруга и забърза колкото може по-безшумно нагоре.

Горният етаж бе с двойно скосен таван. Вече беше претърсил ненужните вехтории. Сега искаше само да намери къде да се скрие. Гордън се придържаше до стените — опасяваше се дървеният под да не заскърца под краката му. Избра една подпора в съседство до малък

триъгълен прозорец и остави зад нея торбата и колчана си. След това бързо опъна лъка.

Дали ще претърсят къщата? Тогава сандъчето със сигурност щеше да привлече вниманието им.

В такъв случай дали щяха да го приемат като откуп и да му оставят част от съдържанието? Знаеше, че подобни неща се случват на места, където все още действаше някаква примитивна форма на чест.

Държеше на прицел всеки, който се качеше горе, макар че предимството му изглеждаше съмнително — все пак бе притиснат в дървена къща. А местните със сигурност бяха запазили изкуството да добиват огън.

Сега можеха да се различат стъпките на поне трима души. Те бързо се изкачваха по стълбите. Когато всички биха на втория етаж, някой извика:

— Ей, Карл! Глей тука!

— К'во? Пак ли сгаци некви хлапета да си играят на чичо док... дявол да го вземе!

Нещо силно тупна на пода. Последва го звук от удар на метал в метал.

— Дявол да го вземе!

Гордън поклати глава. Явно Карл имаше ограничен, но изразителен речник.

Чуха се звуци от влачене, придружени от радостни възклицания. Накрая и третият се обади на висок глас:

— Много гот от страна на онуй приятелче, дето е изровило това. Май трябва да му благодарим. Немаше да е зле да го видим, та да не го застреляме, ако го срещнем пак.

Гордън не се хвана на въдицата. Чакаше.

— Е, поне заслужава предупреждение — първият глас звучеше още по-силно. — Тука в Оукридж първо стреляме. По-добре да се чупи, преди да сме му направили дупка, по-голема от празната чутура на некой оцеленец.

Гордън кимна, приемайки предупреждението за чиста монета.

Стъпките започнаха да се отдалечават. Прозвучаха надолу по стълбите, после на първия етаж и накрая заглъхнаха.

От прозореца видя от къщата да излизат трима мъже и да се отправят към горичката. Носеха пушки и пълни торби. Когато

изчезнаха между дърветата, той се хвърли към другия прозорец, но не забеляза движение. Никой не ги прикриваше от другата страна.

Бе чул стъпките на трима души. Сигурен беше. Три гласа. Нямаше голяма вероятност някой да е останал самичък в храстите. Въпреки това Гордън бе крайно предпазлив на излизане. Остави до отворения капак на тавана лъка, торбата и колчана и запълзя, докато главата и раменете му не се подадоха навън. Извади револвера и рязко изскочи напред. Кръвта нахлу в главата му. Беше готов да прати и шестте куршума по всичко, което се движи.

Нищо. В коридора на втория етаж нямаше никой.

Вдигна торбата си, без да откъсва поглед от дъното на коридора и я пусна, да падне с трясък на пода.

Пак нищо.

Прибра нещата си и се запромъква приведен напред. Бързо се прокрадна в спалнята.

Сандъчето лежеше отворено и празно до леглото, а до него се търкаляше смачкана хартия. Както бе предположил, откри разни любопитни неща като борсови акции, колекция от марки и документи за къщата.

Но имаше и нещо друго.

Върху скъсана картонена кутия бяха нарисувани двама ухилени ловци с пушки. Гордън погледна оръжието на картинката и задавено изстена. Без съмнение е имало и кутии с патрони.

„Мръсни крадци!“

Но останалият боклук почти го подлуди. „Аспирин с кодеин“, „Еритромицин“, „Мегавитамин комплекс“, „Морфин“... Опаковките и кутийките бяха захвърлени, но съдържанието липсваше.

Грижливо пазени... разменяни... тези неща можеха да му осигурят достъп до почти всяко селце. Дори можеше да си издейства да остане на пробен срок в някое богато ранчо в Уайоминг!

Спомни си един добър доктор, чиято клиника сред развалините на Бют^[2] беше пазена като светиня от околните села и кланове. Гордън си помисли какво ли би могъл да направи с тези лекарства възрастният джентълмен.

Но погледът му направо се замъгли и пред очите му заплуваха черни кръгове, когато видя празна опаковка с надпис „Паста за зъби“,
„Моята паста за зъби!“

Гордън преброи до десет, но не бе достатъчно. Опитва се да овладее дишането си. Това само съсредоточи вниманието му върху гнева. Стоеше прегърбен, безсилен да каже каквото и да е срещу поредната несправедливост на този свят.

„Всичко е наред — каза си той. — Жив съм. А ако успея да се добера обратно до багажа си, сигурно ще продължа да живея. Ще се тревожа за зъбите си догодина, ако се стигне дотам.“

Гордън вдигна нещата си и се запромъква навън от къщата на напразните надежди.

Човекът, който прекарва повече време сам в пустошта, може да има голямо предимство пред всеки добър ловец ако ловецът прекарва повечето нощи у дома сред близките си. Разликата е в почти кръвната връзка с дивите животни. Това беше неуловимо чувство, което го правеше нервен. Гордън го усети много преди да е в състояние да определи произхода му.

Връщаше се обратно към западния край на града, където бе оставил багажа си. По едно време спря и се заслуша. Дали не преувеличаваше? Не беше прочут следотърсач, способен да разчита звуците и миризмите на гората като пътни знаци. Въпреки това се огледа за нещо, което да подкрепи предчувствието му.

Гората се състоеше предимно от западна канадска ела и клен, а по доскоро откритите места растяха подобно на плевели млади елхи. Тя се различаваше коренно от сухите гори в източната част на Каскадите, където го бяха ограбили. Тук усещането за по-разнообразен живот бе по-силно от всичко, на което се беше натъквал след Тригодишната зима.

Почти не се чуваха животни, докато не спря да се движи. Скоро обаче из цялата гора се разнесе истинска лавина от звуци. Сиви свраки прелитаха на групи от място на място, гонейки сойките от малките, пълни с насекоми полянки. По-малките птички подскачаха от клон на клон, вдигаха врява и търсеха храна.

Птици като тези не проявяваха особена привързаност към човека, но не полагаха кой знае какви старания да го избягват, ако беше тих.

„Тогава защо съм нервен като котка?“

Гордън чу остър крясък отляво, на двайсетина метра от него, близо до вездесъщите боровинкови храсти. Рязко се извърна, но там също имаше птици.

Поправка. Само една птица. Присмехульник.

Създанието се спусна от близките клони и кацна сред купчина сламки. Гордън предположи, че това е гнездото му. Птицата застана там, подобна на малък господар, надменна и високомерна, после изкряска и отново излетя към храстите, спусна се рязко надолу, пак изкряска и се върна на старото си място.

Той небрежно разрови пръстта с лъка си и се постара да си придаде колкото може по-безгрижен вид, като същевременно отхлабваше ремъка на револвера. Засвири с изсъхнали от страх устни и бавно продължи да се движи към голяма ела, като се стараяше нито да се доближава, нито много да се отдалечава от храстите.

Нещо зад тях бе предизвикало защитната реакция на присмехульника и правеше всичко възможно да остане мълчаливо и скрито, без да обръща внимание на досадните атаки.

Гордън усети, че го дебнат. Продължи да се шляе с пресилена небрежност. Но щом стигна дървото, измъкна револвера си и с всички сили се затича през гората приведен, като се мъчеше да избягва дърветата и трънливите храсти.

Остана за момент под прикритието на едно дърво. Изненадата му бе дала малка преднина. После изстреляха три изстрела, и трите от пушки с различен калибър. Гордън спринтира към падналия дънер на върха на малко възвишение. Още три изстрела го последваха, докато прелиташе над гниещото дърво. При падането си на земята от другата страна чу хрущящ звук и влудяваща болка прониза дясната му ръка.

За момент изпита сляпа паника, когато ръката с револвера се отпусна безпомощно. Ако я бе счупил...

Ръкавът на униформата му се пропи с кръв. Страхът преувеличаваше болката, докато най-накрая успя да дръпне ръкава си и видя една дълга, плитка драскотина, покрита с трески от дърво. При падането си беше счупил лъка и бе одраскал ръката си в някое от парчетата.

Гордън хвърли непотребния лък настрана и запълзя по тесен ров надясно, като се мъчеше да остане скрит под храстите. От другата страна на малкото възвишение се чуха радостни възгласи.

Следващите няколко минути бяха вихър от профучаващи клони и резки зигзази. Гордън падна в малък поток, обърна се и забърза срещу течението.

Ловците често вървят надолу по течението, спомни си той, докато тичаше нагоре с надеждата враговете му да се придържат към тази практика. Скачаше от камък на камък, като се стараяше да не размътва водата. След това отново се хвърли в гората.

Зад него се чуваха викове. Собствените му стъпки му се струваха толкова шумни, че сигурно бяха в състояние да разбудят и мечка от зимен сън. На два пъти спираше да си поеме дъх зад някакво прикритие, като същевременно се опитваше да е колкото може безшумен.

Накрая виковете заглъхнаха в далечината. Гордън спря и се облегна на близкия дъб, като дишаше тежко. Извади от колана си превързочния пакет. Раната не бе сериозна. Нямаше причина да се страхува от инфекция от полираното дърво. Ужасно го болеше, но не бяха засегнати кръвоносни съдове или сухожилия. Превърза я и просто пренебрегна болката, докато се изправяше и се оглеждаше наоколо.

За своя изненада разпозна поне два от ориентирите си... високия разнебитен знак на мотел „Оукридж“ се издигаше над върховете на дърветата, а на изток се различаваше предпазната ограда на магистралата.

Гордън бързо отиде до мястото, където бе оставил екипировката си. Намери всичко на мястото му. За щастие Съдбата не му бе нанесла поредния си удар. Все още не. Знаеше, че тя не действа така. Винаги ти оставяше малко надежда и след това я изтръгваше от теб, точно преди да си я достигнал.

Сега преследваният се беше превърнал в преследвач. Гордън внимателно огледа храста с разгневения присмехулик. Мястото бе пусто, както и очакваше. Следобедът бавно си отиваше. Той се промъкна от другата страна до мястото на засадата и седна за няколко минути, като гледаше и мислеше.

Бяха го държали на мушка, това беше сигурно. Просто не можеше да проумее как и тримата не успяха да го улучат още от първия път.

Толкова ли ги бе изненадал с внезапната си маневра? Оръжията им бяха полуавтоматични, въпреки че чу само шест изстрела. Или много скъпяха патроните си, или...

Доближи елата от другата страна на полянката. Два пресни белега на стъблото, на три метра височина.

„Три метра. Не е възможно да са толкова лоши стрелци.“

Значи така. Всичко си идваше на мястото. Изобщо не бяха искали да го убиват. Бяха се целили във въздуха нарочно, само за да го изплашат и да го разкарат оттук. Нищо чудно, че така и не го догониха по време на бягството му през гората.

Устните му се свиха. Колкото и да беше нелепо, това го накара да намрази нападателите си още повече. Можеше да приеме безмозъчната злоба, както му се налагаше да се примирява с времето и хищниците. Повечето от бившите американци се бяха превърнали в чиста проба варвари.

Но Гордън приемаше като лична обида тяхното пресметнато презрение. Тези хора бяха проявили чувство за милост. И в същото време го бяха обрали, наранили и тероризирали.

Спомни си подигравките на Роджър Септийн. Тези копелета не бяха по-добра стока.

Тръгна по следите им на запад. Отпечатыците от обувките им бяха ясни и открити... почти арогантни.

Вървеше бавно, но нито за миг не му мина през ум да се върне назад.

Наближаваше залез-слънце, когато пред очите му изникна палисадата на Ню Оукридж. Откритото пространство, което някога е било градски парк, сега беше заобиколено от висока дървена ограда. Зад нея се чуваше мучене на крава. Цвилене на кон. Гордън усети силните миризми на сено и живот.

Недалеч втора, още по-висока палисада ограждаше някогашния югозападен ъгъл на Оукридж. Центърът на селото се заемаше от редица двуетажни сгради. Гордън можеше да види техните издигащи се над стената покриви, както и водонапорната кула с гарваново гнездо на върха. На стража стоеше самотна фигура, загледана към тъмната гора.

Селището изглеждаше богато, може би най-доброто от всичко, което бе видял, откакто напусна Айдахо.

Дърветата около оградата някога са били отсечени, за да се избегне опасността от пожар. Но сега на прочистената ивица никнеха нови фиданки, някои от които достигаха половин човешки ръст.

„Явно в района не са останали много оцеленци — помисли си Гордън. — Или просто жителите са станали по-непредпазливи. Къде ли е главният вход?“

Заобиколи откритото пространство и тръгна към южната страна на селото. Чу гласове и се сниши сред храсталака.

— Кажи на кмета, че съм му благодарен за заема, Джеф. Доста я бяхме закъсали. Но ще се отплатим след жътвата догодина. Той вече притежава част от фермата, така че инвестицията е добре дошла за него.

Единият от пазачите кимна.

— Сигурна работа, Сони. Да се пазиш на връщане, чу ли? Момчетата се натъкнали днес на единак в източната част на града. Имало и стрелба.

Фермерът видимо се развълнува.

— Някой да не е пострадал? Сигурен ли си, че е бил просто единак?

— Да, напълно. Боб разправя, че побягнал като заек.

Пулсът на Гордън заблъска в главата му. Обидите вече препълваха чашата. Пъхна лявата си ръка под ризата и усети свирката, която Аби му бе закачила на врата. Това го накара да се почувства малко по-добре.

— Приятелчето обаче направило на кмета истински подарък — продължи първият пазач. — Бил намерил скривалище, пълно с дрога, точно преди момчетата на Боб да го разкарат. Кметът ще пусне една част на някои от Собствениците по време на партито да види какви ще ги вършат. Ще ми се и аз да се движех в тия кръгове.

— И на мен — съгласи се по-младият от пазачите. — Ей, Сони, мислиш ли, че кметът ще ти плати част от дължимото в дрога, ако си изпълниш квотата за годината? Това ще си е направо за празнуване!

„Сони“ глуповато се засмя и сви рамене. След това незначайно защо главата му клюмна надолу. По-старият от пазачите озадачено го погледна.

— Какво има? — попита той.

Сони поклати глава. Гордън едва чу думите му.

— Не ни трябва кой знае колко, нали, Гари?

— Какво имаш предвид? — намръщи се Гари.

— Вместо да искаме да сме сред приятелчетата на кмета, защо не поискаме кмет без приятелчета!

— Аз...

— Преди войната ние със Сали имахме три момичета и две момчета, Гари.

— Спомням си, Сони, но...

— Хал и Питър умряха във войната, но аз си мислех, че двамата със Сали сме благословени, че и трите ни дъщери пораснаха. Благословени!

— Сони, не си виновен. Просто лош късмет.

— Лош късмет ли? — Фермерът изсумтя. — Едната отвлечена и изнасилвана до смърт, когато дойдоха онези мародери, Пеги умря при раждане, а малката ми Сюзън... косите ѝ са сиви, Гари. Прилича на сестра на Сали!

Всички замълчаха. Старият пазач сложи ръка върху рамото на фермера.

— Утре ще донеса една кана, Сони. Обещавам. Ще си поговорим за доброто старо време.

Фермерът кимна, без да вдига поглед. Изкрещя „Дий!“ и подкара коня си.

Пазачът дълго гледа след скърцащата каруца, като дъвчеше стръкче трева. После се обърна към по-младия си спътник.

— Джими, разказвал ли съм ти за Портланд? Двамата със Сони често ходехме там преди войната. Като бях дете, там имаше един кмет, който...

Те минаха през портата и Гордън вече не можеше да ги чува.

При други обстоятелства щеше да прекара часове в размисъл за това как толкова кратък разговор може да разкрие социалната структура на Оукридж и околностите му. Например натуралният дълг на фермера — класически случай на крепостничество. Бе чел за подобни неща в колежа, в един друг свят. Това бяха черти на феодализъм.

Но в момента нямаше време да философства. Беше бесен. Днешните обиди не бяха нищо в сравнение с изпълнилия го гняв, когато разбра за какво ще се използват лекарствата, открити от него.

Само като си помислеше каква работа биха свършили те на доктора от Уайоминг...

Гордън се изправи. Превързаната му ръка пулсираше.

„Лесно мога да прескоча оградата, да открия склада им и да си поискам своето... а и нещо отгоре за обидите, болката и счупения лък.“

Картината не беше достатъчно задоволителна. Гордън я поукраси. Представи си как нахълтва на партито на кмета и мачка всички жадни за власт копелета, които си изграждаха миниатюрна империя в това затънтено кътче. Представи си как взема властта, власт в името на доброто... власт, която да накара тези селяндури да използват наученото на младини, преди образованието да изчезне завинаги от света.

„Защо, защо никой не се заема да оправи нещата? Бих помагал. Живота си бих дал за такъв лидер.

Явно великите мечти са вече минало. Всички добри хора като лейтенант Ван и Дрю Симс умряха, докато ги защитаваха. Трябва да съм единственият, който все още вярва в тях.“

Разбира се, и дума не можеше да става да си тръгне. Водеше го смесицата от гордост, инат и животински гняв. Със сигурност щеше да се стигне до бой. Независимо от резултата.

„Сигурно в рая или в ада има опълчение от идеалисти. Май скоро ще разбере.“

За щастие адреналинът не му бе замъглил съзнанието до такава степен, че да не може да изгради тактиката си. Щеше да обмисли действията си, докато чакаше да се стъмни.

Гордън отстъпи назад в сенките и един клон го закачи и смъкна шапката му. Улови я, преди да падне на земята и тъкмо се канеше отново да я сложи на главата си, когато спря и се вгледа в нея.

Насреща му блестеше излъсканият образ на конника — медна фигура, обрамчена с мото на латински. Гордън гледаше отблясъците на емблемата и лека-полека на лицето му се появи усмивка.

Щеше да е рисковано — вероятно много повече, отколкото да разчита на удар под прикритието на нощта. Но в идеята се съдържаше някаква симетрия, която му се хареса. Сигурно беше последният останал човек, който е способен да избере по-опасния път по чисто

естетически причини. Това го радваше. Дори да се провалеше, планът пак щеше да си остане забележителен.

Налагаше се да се върне обратно при развалините на стария Оукридж от другата страна на селото, до някоя от най-малко пострадалите сгради. Нахлузи шапката на главата си и тръгна нататък, използвайки последната светлина.

Един час по-късно напусна претърсените сгради на стария град и бодро закрачи в посоката, от която бе дошъл по изровения асфалтов път. Направи голяма обиколка през гората и накрая попадна на пътя, по който беше поел „Сони“, южно от селото. Сега приближаваше твърдо, насочван от самотния фенер над широката порта.

Пазачът престъпно бездействаше. Гордън измина десет метра без никой да се опита да го спре. Беше видял пазача, застанал до парапета в края на палисадата, но идиотът гледеше в обратната посока.

Дълбоко си пое дъх, извади свирката на Аби и рязко изсвири три пъти. Острите звуци преминаха през сградите и гората като рев на нападащ хищник. По парапета се чуха забързани стъпки. Трима мъже с карабини и газени фенери в ръце се появиха над портата и се взряха в здрача към него.

— Кой си ти? Какво искаш?

— Трябва да говоря с някой от управляващите — извика Гордън.
— Това е официална работа и настоявам да бъде допуснат в град Оукридж!

Това със сигурност ги извади извън обичайните релси. Настъпи продължително мълчание. Пазачите мигаха насреща му, после един срещу друг. Накрая един от мъжете забърза нанякъде, а онзи, който се бе обадил най-напред, прочисти гърлото си.

— Хм, пак ли? Да не си трескав? Да не носиш Болестта?

Гордън поклати глава.

— Не съм болен. Уморен съм и искам да ям. Разгневен съм, защото по мен стреляха. Но уреждането на всичко това ще изчака, докато изпълня своите задължения тук.

Този път шефът на охраната объркано заекна:

— Докато св-свършиш своите... Човече, какви ги дрънкаш, по дяволите?

По парапета се чува забързани стъпки. Появиха се още няколко мъже, следвани от жени и деца, които се строиха в редица от двете страни. Очевидно дисциплината беше нещо добре усвоено в Оукридж. Местният тиранин и хранениците му явно държаха това положение от доста време.

Гордън повтори думите си. Бавно и отчетливо, с гласа на Полоний той каза:

— Настоявам да говоря с вашите управници. Играете си с търпението ми, като ме държите навън и това определено ще влезе в доклада ми. А сега доведете някой, който има право да отвори тази врата!

Тълпата растеше, докато върху палисадата израсна истинска гора от силуети. Всички зяпаха надолу към него, когато вдясно се появи група с фенери. Зяпачите от тази страна им направиха място.

— Виж какво, единако — каза шефът на охраната, — просто си просиш куршума. Нямаме никаква „официална работа“ с никой извън долината, откакто преди години не преустановихме връзките си с онова комунистическо гнездо надолу към Блейквил. Можеш да се обзаложиш, че няма да безпокоя кмета заради някакъв ненормален...

Мъжът изненадано се обърна към групата, която приближаваше портата.

— Господин кмете... извинявайте за данданията, но...

— И без това бях наблизил. Чух врявата. Какво става тук?

Пазачът посочи навън.

— Там някакъв ги плещи такива, дето не съм ги чувал от сума ти време. Сигурно е от ония побъркани, дето все се мъчат да се намъкнат вътре.

— Остави на мен.

В настъпващата тъмнина новодошлият се изправи зад парапета.

— Аз съм кметът на Оукридж — обяви той. — Тук не вярваме на милосърдието. Но ако ти си онзи, който откри съкровището и така любезно го преотстъпи на моите момчета, признавам, че сме ти задължени. Ще наредя да ти спуснат топла храна и одеяло. Можеш да преспиш до пътя. Утре обаче трябва да си идеш. Не искаме никакви зарази тук. А според думите на пазачите, трябва да си болен от треска.

Гордън се усмихна.

— Вашата щедрост силно ме впечатли, господин кмете. Но идвам по важна работа и съм изминал твърде много път, за да се връщам обратно. Първо ми кажете има ли в Оукридж работещо радио или някакво друго средство за комуникация?

След необичайния въпрос последва дълго и пълно мълчание. Гордън можеше да си представи изненадата на кмета. Най-накрая шефът си върна дар слово.

— Не сме имали радио от години. Оттогава нищо не работи. Защо? Какво общо има това...

— Срамота. Разбира се, след войната радиовръзките прекъснаха... — започна да импровизира той, — ...цялата тази радиация, нали разбирате. Но се надявах да използвам предавателя ви да докладвам на шефовете си.

Изрече последните думи с апломб. Този път нямаше мълчание. По парапета премина вълна от възклицания. Според Гордън, там се беше събрала по-голямата част от населението на Оукридж. Надяваше се стената да е достатъчно здрава. В плана му не се предвиждаше да влиза в града като Иисус Навин.

В главата му имаше съвсем друга легенда.

— Дайте светлина! — изкомандва кметът. — Не този фенер, идиот такъв! Другият, с огледалото! Да. Сега го насочи към онзи човек, искам да го погледна!

Появи се голяма лампа и светлината се насочи към Гордън. Той обаче беше подготвен и нито прикри очи, нито отклони поглед. Оправи кожената чанта и се обърна така, че да могат да разгледат добре костюма му. Фуражката стоеше килната на главата му.

Ропотът на тълпата се усили.

— Господин кмете — извика той. — Търпението ми се изчерпва. Вече имам какво да докладвам относно поведението на момчетата ви днес следобед. Не ме карайте да използвам правомощията си по начин, който ще бъде неприятен и за двамата ни. На път сте да изгубите привилегията да комуникирате с останалата част от нацията.

Кметът внезапно се олюля.

— Комуникация? Нация? Що за дрънканици? Останала е само комуната в Блейквил, онези побъркани нещастници надолу към Кълп Крийк и дявол знае какви диваци по-нататък. Кой си ти, по дяволите?

Гордън докосна шапката си.

— Гордън Кранц от Пощенската служба на Съединените щати. Натоварен съм със задачата да възстановя пощенските връзки в Айдахо и долен Орегон и освен това съм главен федерален инспектор на района.

Само като си спомни колко му беше трудно да се прави на Дядо Коледа в Пайн Вю! На Гордън и през ум не му беше минавало да се представи за „федерален инспектор“ до момента, в който думите сами излетяха от устата му. Това вдъхновение ли бе или чиста лудост?

„Е, със същия успех могат да ме обесят и за нищо“, помисли си той.

Тълпата още повече се развълнува. Гордън на няколко пъти чу думите „навън“ и „инспектор“ — и особено „пощаджия“. Когато кметът извика да млъкнат, ропотът бавно премина във възбуден шепот.

— Значи си пощаджия — саркастично каза той. — За идиоти ли ни взимаш, Кранц? Лъскавата униформа те прави длъжностно лице, така ли? И на кое правителство? Как ще докажеш думите си? Докажи, че не си някой ненормалник, съвсем пощурял от радиационна треска!

Гордън извади документите, които беше изготвил само преди час с помощта на печата, намерен в пощата в Оукридж.

— Това са акредитивни писма...

— Запази си хартийките, хахо — грубо го прекъсна кметът. — Няма да позволим да дойдеш достатъчно близко и да ни докараш някоя зараза! — Той се обърна към тълпата и вдигна ръка във въздуха. — Всички вие помните как по време на Хаоса тук идваха всякакви луди и измамници и се обявяваха за какво ли не, от Антихриста до Мечо Пух. Е, това поне е факт, от който зависим всички ние. Смахнатите идват и си отиват, но съществува едно-единствено „правителство“... онова, което си имаме тук!

— Имаш късмет, че сега не са чумните години, хахо — отново се обърна към Гордън той. — По онова време такива като тебе ги подлагаме на незабавно лечение... чрез кремация!

Гордън тихо изруга. Местният тиран бе хитър и определено не се хващаше лесно на въдицата. Ако не пожелаеха да прегледат „акредитивните писма“, които беше изработил, цялото му пътешествие до града щеше да се окаже напразно. Гордън пусна в игра последния си коз. Усмихна се към тълпата, а същевременно му се искаше да сплете пръсти в молитва.

Извади от джоба на кожената си чанта малък пакет писма. Престори се, че рови из тях, въпреки че ги познаваше до едно.

— Има ли тук някой си... Доналд Смит? — извика той към хората.

Внезапно възбуденият шепот се усили. Изумлението на хората беше очевидно дори в тъмнината. Най-после един глас се обади:

— Той загина една година след войната! В последната битка за складовете.

В гласа на говорещия се долавяше трепет. Добре. Явно изненадата не бе единствената емоция, която влизаше в работа. Но въпреки това му трябваше нещо много по-сигурно. Кметът продължаваше да се взира в него, също толкова объркан, колкото и останалите, но когато проумееше опитите му, Гордън щеше да загази.

— О, добре — каза Гордън. — Разбира се, ще трябва да го проверя. — Побърза да вземе друг плик. — А има ли господин или госпожа Франклин Томпсън? Или техен син или дъщеря?

Шепотът достигна връхната си точка.

— Мъртъв! — отговори някаква жена. — Момчето изкара до миналата година. Работеше при Джасковиц. Когато задуха, роднините му бяха в Портланд.

„По дяволите!“ На Гордън му оставаше само още едно име. Много сполучливо ги бе впечатлил със знанието си, но му трябваше някой жив!

— Добре! Ще проверя и това. И накрая, има ли някоя си Грейс Хортън? Госпожица Грейс Хортън...

— Няма никаква Грейс Хортън! — изкрещя кметът. Гласът му отново беше уверен и изпълнен със сарказъм. — Познавам всеки човек на своята територия. През десетте години откакто пристигнах тук, никога не е имало никаква Грейс Хортън, измамнико! Не разбирате ли какво е направил? — обърна се той към тълпата. — Намерил е някакъв стар телефонен указател и си е преписал някои имена, за да ни шашне. — Той се обърна и размаха юмрук към Гордън. — Приятелче, обвинявам те, че нарушаваш спокойствието и застрашаваш обществената безопасност. Имаш пет секунди да се разкараш, преди да наредя на хората си да открият огън!

Гордън тежко издиша. Вече нямаше избор. Поне щеше да може да се измъкне без други жертви, освен накърнената гордост.

„Добър опит, но знаеше, че шансовете ти са нищожни. Поне разтревожи копелетата за малко.“

Време беше да тръгва, но за негово учудване тялото му не се подчини. Краката му отказваха да се помръднат. Желанието му за бягство се изпари. Част от него настръхна от ужас, когато изправи рамене и извика:

— Нападението срещу пощенски служител е едно от малкото престъпления, които не бяха суспендирани от Конгреса за периода на възстановяването, господин кмете. Съединените щати винаги са закриляли пощенските служители. Винаги — натърти той и хвърли студен поглед към източника на светлина. За миг почувства, че тялото му потръпва. Той беше куриер, поне в духа си. Бе анахронизъм, избягнал чистката, която тъмната епоха беше предприела срещу идеализма. Гордън се втренчи в тъмния силует на кмета и спокойно зачака смъртта.

Мълчанието продължи още няколко секунди. После кметът вдигна ръка.

— Едно!

Броеше бавно, може би за да даде на Гордън време да избяга, а може би изпитваше садистична наслада.

— Две!

Играта бе изгубена. Гордън знаеше, че трябва да изчезва още сега. Но тялото му отказваше да се подчини.

— Три!

„Така умря последният идеалист“, помисли си той. Тези шестнайсет години оцеляване бяха чиста случайност, пропуск на Природата, който сега щеше да бъде наваксан. Накрая целият му придобит с усилия прагматизъм щеше да бъде заличен с един-единствен... жест.

Забеляза движение по парапета. Някой от края се мъчеше да си пробие път.

Пазачите повдигнаха пушките си. На Гордън му се стори, че движенията им са някак си мудни и колебливи. Не че това облекчаваше положението му.

Кметът забави последното отброяване, вероятно донякъде изнервен от упоритостта на Гордън. Вдигнатият му юмрук започна да се спуска надолу.

— Господин кмете! — извика с треперещ глас една жена и се хвърли към ръката на властелина. — М-м-моля ви... аз...

Кметът грубо отблъсна ръцете ѝ.

— Махай се, жено. Изчезвай оттук.

Крежката фигура беше изтикана от пазачите, когато тя силно извика:

— Аз... аз съм Грейс Хортън!

— Какво? — кметът и останалите се обърнаха към нея.

— Това е м-м-моминското ми име. Омъжих се в годината след втория глад. Това беше преди да пристигнете вие и хората ви...

Тълпата бурно реагира. Кметът изкрещя:

— Глупаци! Преписал е името от някой телефонен указател, нали ви казвам!

Гордън се усмихна. Стисна пачката с писма в едната си ръка и докосна шапката си с другата.

— Добър вечер, госпожо Хортън. Чудесна вечер, нали? Между другото, имам писмо за вас от господин Джим Хортън от Пайн Вю, щата Орегон... Даде ми го преди двацет дни...

Всички едновременно заговориха. Движенията бяха резки, възгласите възбудени. Гордън постави ръка на ухото си, за да чуе развълнувания възглас на жената, след това надигна глас, за да надвика останалите:

— Да, госпожо. Изглеждаше много добре. Страхувам се обаче, че това е единственото, което мога да ви кажа засега. Но ще се радвам да занеса вашия отговор на писмото на брат ви на връщане, след като свърша обиколката си из долината.

Пристъпи напред, по-близо до светлината.

— Има още нещо, госпожо. Господин Хортън не беше в състояние да плати отговора ви, затова ще ми се наложи да ви помоля за десет долара... пощенски разходи.

Тълпата зарева.

Кметът се въртеше на всички страни, размахваше ръце и крещеше. Никой не чу думите му. Портата се отвори и хората излязоха в нощта. Гордън бе плътно обкръжен от възбудените зачервени лица на мъже, жени и деца. Някои от тях куцаха. Други носеха пресните белези от наскоро изкарани болести. Но въпреки това болката от живота за

момента изглеждаше незначителна пред блясъка на внезапно възвърналата се вяра.

В центъра на всичко това Гордън запази самообладание и бавно пристъпи към портала. Усмиваше се и кимаше към онези, които се протягаха и докосваха лакътя или кожената му чанта. Младите го гледаха със страхопочитание. По много от лицата на по-възрастните се стичаха сълзи.

Гордън се намираше в разгара на всеобщото тържество, когато усети бодването на срама... срам от лъжата си.

„Майната му. Не съм виновен, че те искат да вярват в Снежанка и седемте джуджета. Аз съм вече голям. Искam само онова, което ми принадлежи!

Глупаци.“

Въпреки това продължи да се усмива, докато ръцете се протягаха към него и любовта продължаваше да се надига. Тя го заля като бурен планински поток от дълбока необичайна надежда и го понесе към Оукридж.

[1] Столицата на Айдахо. — Бел.пр. ↑

[2] Град в Югозападна Монтана, голям минен център. — Б.пр. ↑

ИНТЕРЛЮДИЯ

*В оранжевите пламъци на
пролетта*

*Прахът на предците сърдито
ни гледа*

И охлажда Земята с мъгли

II. ЦИКЛОП

ЗАКОН ЗА НАЦИОНАЛНО ВЪЗРАЖДАНЕ

ВРЕМЕНЕН РАЗШИРЕН КОНГРЕС НА

ВЪЗСТАНОВЕНИТЕ СЪЕДИНЕНИ ЩАТИ

Декларация

До всички граждани: Нека всички понастоящем живеещи на територията на Съединените американски щати знаят, че хората и основните институции на нацията са оцелели. Врагът не успя с агресията си срещу човечеството и беше унищожен. Временното правителство, пряк приемник на последния свободно избран конгрес и президент на Съединените щати, полага всички усилия съгласно Конституцията и по милостта на Всевишния да възстанови законността, обществената безопасност и свободата в нашето любимо отечество.

За целта: Нека се знае, че всички местни закони и подзаконови актове се отменят, включително дълговете, запрещенията и присъдите, наложени преди избухването на Третата световна война. До приемането на новите закони, местните власти имат право да се справят с положението както намерят за добре, като се има предвид, че:

1. Свободите, гарантирани от Конституцията и поправките, не могат да бъдат отнемани на никой мъж или жена на територията на Съединените щати. Съдебните процеси по всички тежки престъпления трябва да се провеждат от безпристрастен съд и съдебни заседатели. С изключение на случаите, в които е обявено извънредно положение, осъждането по бърза процедура и екзекуциите, нарушаващи провеждането на надлежен процес, са абсолютно забранени.

2. Робството е забранено. Забранено е дълговото робство, както и прехвърлянето на дългове от родители на деца.

3. Районите, градовете и другите административни единици трябва да провеждат тайни избори всяка четна година, в които имат право да участват всички навършили осемнайсет години граждани. Никой няма право да използва служебно положение и правомощия на каквото и да е длъжностно лице, докато не бъде избран на съответната длъжност или е пряко подчинен на лице със съответните пълномощия.

4. В името на националното възраждане гражданите трябва да пазят материалните и интелектуални ресурси на Съединените щати. Книгите и съоръженията от времето преди войната трябва да се пазят и съхраняват при всяка възможност в името на бъдните поколения. Местните власти трябва да основат училища за подрастващите.

Временното правителство се надява да възстанови националното радио до 2021 година. Дотогава всички комуникации ще се осъществяват по наземната поща. Пощенската служба трябва да бъде възстановена в централните и източните щати до 2011 година, а в западните — до 2018 година.

5. Съдействието на пощенските служители е задължение на всички граждани. Възпрепятстването на работата на пощальона е углавно престъпление.

По нареждане на Временния конгрес
Възстановени съединени американски щати
май 2009 година

1. КЪРТИН

Черният бултериер ръмжеше и по муцуната му избиваше пяна. Кучето теглеше веригата си в опит да стигне до възбудените, крещящи мъже, наведени над ниската дървена ограда на арената. Едноокият, покрит с белези от стари рани мелез от другата страна на кръга ръмжеше в отговор. Въжето му се опъваше като струна и заплашваше да отскубне халката от стената, на която беше завързано.

Ямата с кучетата вонеше. Сладникавият дим от домашно отглеждан тютюн, щедро примесен с марихуана, се издигаше на гъсти валма. Фермерите и жителите на града оглушително крещяха от редиците пейки около ужасната арена. Намиращите се най-близо до нея блъскаха по гредите и окуражаваха кучетата.

Водачите с кожени ръкавици дръпнаха своите кучета-гладиатори на достатъчно разстояние едно от друго, за да не могат да се захаят за гърлата, след това се обърнаха към почетната пейка.

Дебелият брадат сановник, облечен по-добре от повечето присъстващи, изпусна кълбо дим от домашно направената си пура и хвърли бърз поглед към слабия мъж, седнал от дясната му страна. Очите на другия не се виждаха от козирката на шапката му. Гостът седеше спокойно, без по никакъв начин да издава чувствата си.

Пълният мъж отново се обърна към водачите и кимна.

Сто души извикаха едновременно в мига, в който пуснаха кучетата. Ръмжащите животни се нахвърлиха едно срещу друго. Под одобрителните викове на тълпата се разхвърчаха козина и кръв.

Старейшините на почетната пейка крещяха също толкова яростно, колкото и селяните. Повечето бяха заложили на едно от животните. Но едрият мъж с пурата — председателят на комисията по обществена безопасност на град Къртин, щата Орегон — гневно пуфтеше с пурата и се мръщеше. Той отново хвърли поглед към седналия до него странник.

Слабият човек се различаваше от всички присъстващи. Брадата му бе добре поддържана, черната му коса подстригана и сресана. Пронизващите му сини очи сякаш строго наблюдаваха сцената и

напомняха на председателя образите на старозаветните пророци, които беше виждал като дете в неделното училище много преди Безнадеждната война.

Имаше вид на пътешественик. И носеше униформа... униформа, каквато никой от гражданите на Къртин не се бе надявал отново да види.

Изобразяващата конник медна емблема на шапката на странника отразяваше светлината на газените фенери и някак изглеждаше много по-ярка, отколкото се полагаше на който и да е метал.

Председателят погледна съгражданите си и усети настъпилата в тях промяна. Хората крещяха по-ентусиазирано, отколкото правеха обикновено на Седмичните борби. Те също знаеха за посетителя, който пристигна пред вратите на града преди пет дни, изправен и горд като бог, настояващ за храна, подслон и място, където да постави обявите...

...и който след това започна да раздава пощата.

Председателят бе заложил на Уейли, кучето на стария Джим Шмит. Но вниманието му не беше привлечено от кървавата схватка долу. Не можеше да свали поглед от Пощальона.

Бяха организирали състезанието специално за него, тъй като на следващия ден напускаше Къртин и заминаваше за Котидж Гроув. „Не му харесва“, с тревога си помисли председателят. Мъжът, обърнал живота им из основи, очевидно се опитваше да бъде учтив. Но бе ясно, че не одобрява кучешкия бой.

Председателят се наведе към госта.

— Предполагам, че на Изток няма подобни зрелища, господин инспектор?

Студеният поглед на другия беше достатъчно красноречив. Председателят мислено се изруга за глупостта си. Разбира се, че нямаше борби с кучета — нито в Сейнт Пол, нито в Топика или Одеса, нито където и да е другаде в цивилизованите райони на Възстановените съединени щати. Но тук, в опустошения Орегон, толкова дълго стоял извън цивилизацията...

— Общините могат да организират празниците си както намерят за добре, господин председател — отговори мъжът. Властният му глас се извиси над виковете. — Обичаите се приспособяват към условията. Управата в Сейнт Пол знае това. Виждал съм и много по-лоши неща при пътуванията си.

„Уволнен“, можеше да прочете председателят в очите на инспектора. Посърна и отклони поглед.

Примигна и първата му мисъл бе, че в очите му е влязъл дим. Хвърли пурата си на земята и я смачка с обувката си, но смъденето не изчезна. Всичко се размаза пред погледа му, сякаш сънуваше... сякаш за първи път в живота си идваше тук.

„Господи! — помисли си председателят. — Наистина ли правим това? Та само преди седемнайсет години аз бях член на местното Дружество за защита на животните!

Какво е станало с нас?

Какво е станало с мен?“

Изкашля се с ръка пред устата и избърса очите си. След това се огледа и видя, че не е сам. Тук-там в тълпата поне десетина мъже бяха спрели да крещат и гледаха ръцете си. Някои открито плачеха, а сълзите се стичаха по измъчените им от дългата битка за живот лица.

Внезапно годините след войната им се видяха кратки като миг — недостатъчни, за да ги извинят.

Битката приключи под всеобщите викове. Кучкарите скочиха на арената да приберат победителя и да махнат трупа. Но половината публика хвърляше нервни погледи към своя водач и строгата униформена фигура до него.

Мъжът докосна шапката си.

— Благодаря ви, господин председател. Но мисля, че ще е по-добре да се оттегля. Утре ме чака дълъг път. Лека нощ на всички.

Той кимна към старейшините, изправи се и нахлузи коженото яке с изпълнената в червено, бяло и синьо емблема на рамото. Закрачи бавно към изхода, а жителите ставаха на крака и със сведени очи му правеха път.

Председателят на Къртин се поколеба, после също се изправи и го последва, сподирен от мърморещи гласове.

Второто събитие за вечерта така и не се състоя.

2. КОТИДЖ ГРОУВ

*Котидж Гроув
Орегон
16 април 2011 година*

До госпожа Адел Томпсън
кмет на с. Пайн Вю
невъзстановен щат Орегон

Маршрут: Котидж Гроув, Къртин,
Кълп Криик, Порт Макфарланд,
Оукридж, Пайн Вю.

Уважаема г-жо Томпсън,

Това е второто писмо, което ви пращам по новия маршрут през горския район на Уиламит. Ако сте получили първото, сигурно вече знаете, че вашите съседи в Оукридж се съгласиха да съдействат — вярно, след някои недоразумения в началото. Назначих за началник на местната поща Сони Дейвис, местен жител отпреди войната и всеобщ любимец. Той е натоварен със задачата да възстанови контакта с вас в Пайн Вю.

Гордън Кранц вдигна молива си от пожълтялата хартия, предоставена му от гражданите на Котидж Гроув. Древното бюро се осветяваше от двойка газени лампи и чифт свещи, които хвърляха отблясъци върху поставените зад стъкло картини на стената на спалнята.

Местните бяха настояли да вземе най-добрата квартира в града. Стаята беше уютна, чиста и топла.

В сравнение с положението преди няколко месеца, в живота на Гордън бяха настъпили сериозни промени. В писмото почти не се

споменавахе за проблемите, с които се бе сблъскал миналия октомври в Оукридж.

Жителите на това планинско градче го посрещнаха с отворени обятия, след като се обяви за представител на Възстановените съединени щати. Но тираничният „кмет“ едва не го уби, преди Гордън да успее да го убеди, че е заинтересован единствено от това да възстанови пощенската станция, след което ще продължи пътя си. Тоест, че не заплашва властта му.

Вероятно владетелят се беше уплашил от реакцията на хората си при отказ да му помогне. Накрая получи каквото искаше, като в добавка му дадоха и великолепен, макар и малко старичък кон. При напускането на Оукридж Гордън видя, че по лицето на кмета се изписва облекчение. Изглеждаше сигурен, че е успял да запази властта си, независимо от зашеметяващата новина, че Съединените щати все още съществуват някъде.

Жителите на Оукридж вървяха след Гордън в продължение на няколко километра, изскачаха иззад дърветата, срамежливо му подаваха писма, жадно разпитваха за възстановяването на Орегон и дали могат да помогнат с нещо. Открито се оплакваха от местния си тиран и когато остави и последната група след себе си, вече бе ясно, че вятърът на промяната е задухал.

Гордън реши, че дните на кмета са преброени.

След последното ми писмо от Кълп Крийк успях да основа пощенски служби в Палмървил и Къртин. Днес завърших преговорите с кмета на Котидж Гроув. В този плик прилагам отчет за досегашната си работа, който трябва да се препрати до шефовете ми във възстановения щат Уайоминг. Моля ви, предайте го на първия пощальон, който мине през Пайн Вю на път в тази посока, заедно с моите най-добри пожелания.

Проявете търпение, ако това не стане веднага. Пътят западно от Сейнт Пол е опасен и може да мине повече от година, докато пристигне следващият куриер.

Гордън много добре си представяше каква ще е реакцията на госпожа Томпсън след прочитането на последния абзац. Възрастната жена щеше да поклати глава и вероятно да се засмее на пълните глупости, с които изобилстваше всяко изречение.

Адел Томпсън знаеше по-добре от който и да е друг на територията на някогашния Орегон, че няма да се появят куриери от цивилизования Изток. Не съществуваше главно управление, пред което Гордън да представя докладите си. Сейнт Пол Сити беше столица единствено на все още слабо радиоактивния район на завоя на Мисисипи.

Никога не бе имало възстановен щат Уайоминг, нито пък Възстановени съединени щати, освен във въображението на един самоук артист, правещ всичко възможно да оцелее в този смъртоносен и подозрителен свят.

Госпожа Томпсън беше сред малкото хора, които Гордън бе срещал след войната, запазили логичния си ум и разсъдък. Лъжата, която беше създал — отначало случайно, а после от отчаяние, — не означаваше нищо за нея. Тя го бе харесала заради самия него и му беше помогнала, без да се налага да я омайва с митове.

Заради другите пишеше писмото по обичайния завъртян начин и го изпълваше с неща, които никога не са се случвали. Преди да стигне Пайн Вю то щеше да премине през ръцете на много хора по определения от него маршрут. Но госпожа Томпсън можеше да чете и между редовете.

И нямаше да му отговори. Гордън бе сигурен в това.

Надяваше се само, че тя ще успее да сдържи смеха си.

В последно време тази част на Коуст Форк е мирна. Общините започнаха да търгуват помежду си по достоен начин, като преодоляха старите си страхове от епидемии и оцеленци. Хората жадуват за новини от останалия свят.

Това не означава, че всичко е идеално. Казват, че в района на река Роуг южно от Роузбърг — земята на Нейтън Холн — все още царяло пълно беззаконие. Ето защо продължавам на север към Юджийн. Пък и повечето писма, които нося, са адресирани за там.

Дълбоко в чантата, наред с другите писма, които беше приел от срещналите го по пътя възбудени и изпълнени с благодарност хора, бе и писмото на Аби. Гордън щеше да се опита да го достави, независимо от съдбата на всички останали.

Е, вече трябва да тръгвам. Вероятно скоро ще ме настигне писмо от вас и от другите ми скъпи приятели. А дотогава моля предайте моите най-добри пожелания на Аби, Майкъл и всички останали.

Поне в прекрасния Пайн Вю Възстановените съединени американски щати са също толкова живи, колкото и навсякъде другаде.

Искрено ваш,
Гордън К.

Последните редове може би бяха малко опасни, но Гордън трябваше да ги включи, дори само за да покаже на госпожа Томпсън, че не е напълно завладян от собствената си измама, с чиято помощ се надяваше да преодолее без инциденти почти напълно лишените от закон земи до...

Докъде? Дори след всички тези години Гордън още не знаеше какво търси.

Вероятно просто някой, който да поеме нещата в свои ръце, който да се опита да направи нещо. Поклати глава. Упоритата мечта все още не бе мъртва.

Сгъна писмото, постави го в стар плик, залепи го с восък от свещта и положи върху него печата, който беше намерил в пощата в Оукридж. Писмото вървеше в пакет с „доклада“, изработен преди това — купища измислици, адресирани до измислено правителство.

До пакета лежеше пощальонската фуражка. Светлината се отразяваше от образа на конника от Пони Експрес^[1], търпеливият придружител и наставник на Гордън от месеци насам.

Идеята за новия му план за оцеляване му хрумна по силата на случайното стечение на обстоятелствата. Но сега бяха започнали да му вярват, особено когато наистина носеше писма от вече посетени от него селища. След всички тези години хората все още жадуваха за

изгубения златен век, за епохата на благоденствието и реда, която си бе отишла. Този стремеж стопяваше техния скептицизъм подобно на топъл извор, пробиващ дупка в заледен поток.

Гордън сподави загризалото го чувство за срам. През последните седемнайсет години не бяха останали невинни хора, а неговите лъжи като че ли носеха добро на градовете, през които минаваше. Продаваше надежда срещу храна и подслон.

Правеше това, което трябваше да се направи.

На вратата се почука.

— Влез! — извика той.

Новоназначеният за заместник-началник на пощата в Котидж Гроув Джони Стивънс надникна в стаята. Момчешкото му лице бе покрито с рядък рус мъх. Но дългите му крака издаваха добрия пешеходец, а славата му на точен стрелец се носеше надалеч.

Кой знае? Момъкът сигурно щеше да е и в състояние да пренася поща.

— Ъ-ъ, сър? — Джони очевидно не искаше да смути важната му работа. — Осем часът е. Кметът ви беше поканил на бира в кръчмата по случай последната ви вечер в града.

— Да, Джони. Благодаря ти — изправи се Гордън. Грабна шапката и якето си, след това посегна към пакета с така наречения доклад и писмото до госпожа Томпсън. — И така. Това са официалните пратки за първото ти пътуване към Кълп Крийк. Началник на пощата там е Рут Маршъл. Тя очаква куриер. Съгражданите й ще се отнесат добре с теб.

Джони пое пликовете така, сякаш бяха направени от криле на пеперуда.

— Ще ги пазя с цената на живота си, сър. — В очите на младежа засия гордост и твърда решимост да не подвежда Гордън.

— Никакви такива! — сопна се Гордън. Последното, което искаше, бе шестнайсетгодишният хлапак да пострада в защита на някаква химера. — Бъди благодарен, както ти казах.

Джони преглътна и кимна, но Гордън не беше съвсем сигурен, че го е разбрал. Разбира се, на момчето му предстоеше вълнуващо приключение — да мине по горски пътеки, по които близо две десетилетия не бе стъпвал никой от селото му, и да се завърне като герой, с множество новини и истории. По хълмовете все още бяха

останали отделни оцеленци. Но мястото беше отдалечено от река Роуг и по всичко изглеждаше, че Джони ще успее да стигне до Кълп Крийк и да се върне невредим.

Гордън почти успя да убеди сам себе си.

Той въздъхна и стисна младежа за рамото.

— Джони, отечеството ти няма нужда от теб мъртъв, а жив и готов да му служиш и в бъдеще. Ще го запомниш ли?

— Да, сър! — сериозно кимна момъкът. — Разбирам.

Гордън се обърна да загаси свещите.

Джони явно вече бе претърсил развалините на старата поща в Котидж Гроув, защото Гордън забеляза гордо поставената нашивка „Поща на САЩ“ върху грубата домашно тъкана дреха на момчето. Цветовете все още пазеха яркостта си.

— Вече събрах десет писма от хората от града и околните ферми — каза Джони. — Мисля, че повечето от тях не познават никого там на изток. Но въпреки това пишат — и за удоволствие, и с надеждата някой да им отговори.

Така че посещението на Гордън поне бе накарало хората да започнат по малко да упражняват уменията си да пишат. Това беше цената на храната и подслона за няколко дни.

— Предупреди ли ги, че на изток от Пайн Вю пътят все още е опасен и абсолютно несигурен?

— Разбира се. Изобщо не ги е грижа.

— Добре тогава — усмихна се Гордън. — И без това пощите разнасят най-вече фантазии.

Момчето озадачено погледна към него. Но Гордън само нахлупи шапката на главата си и не му каза нищо повече.

Откакто напусна Минесота преди толкова години, рядко бе виждал такива богати и щастливи села като Котидж Гроув. Фермите произвеждаха с излишък. Опълчението бе добре обучено и за разлика от Оукридж, не се използваше срещу гражданите. Откакто надеждата да открие истинска цивилизация го напусна, Гордън постепенно стесняваше размаха на мечтите си и вече място като това му се струваше истински рай.

Имаше известна ирония във факта, че лъжата, която го бе превела невредим през подозрителните планински селца, сега не му позволяваше да остане тук. Поддържането на илюзията изискваше да продължава да се движи.

Всички му вярваха. И ако разбиеше илюзията, всички, дори добрите хора в града, щяха да го разкъсат.

Селото бе разположено в единия ъгъл на довоения Котидж Гроув. Кръчмата беше хубава уютна постройка с две големи камини и бар, на който във високи и тънки глинени чаши се сервираше горчивата местна бира.

Кметът Питър фон Клийк седеше в крайното сепаре и водеше сериозен разговор с Ерик Стивънс, дядо на Джони и новоназначен началник на пощата в града. Мъжете изучаваха копие на написаните от Гордън „Федерални наредби“, когато двамата с Джони влязоха в кръчмата.

В Оукридж Гордън беше успял да отпечата няколко копия на стар ротатор, който някак си успя да накара да заработи. Положи много усилия, за да съчини тези писма. Трябваше да звучат убедително и в същото време да не осъждат пряко местните владетели и по този начин да не им дават повод да се страхуват от митичните Възстановени съединени щати... или от самия Гордън.

Засега тези листа бяха най-вдъхновяващата проповед.

Високият и мършав Питър фон Клийк се изправи, стисна ръката на Гордън и го поведе към мястото му. Барманът припряно донесе две чаши силна тъмна бира. Бе топла, разбира се, но невероятно вкусна. Кметът чакаше, като нервно пушеше лулата си, докато Гордън не остави с примляскване чашата си.

Фон Клийк кимна в отговор на изречената похвала. Лицето му обаче остана непроменено. Постави листа пред него.

— Тези наредби не са особено подробни, господин инспектор.

— Моля ви, наричайте ме Гордън. Не е време за такива формалности.

— А, Гордън. Можеш да ме наричаш Питър. — Кметът определено се чувстваше неудобно.

— Е, Питър — кимна Гордън. — Правителството на Възстановените съединени щати получи няколко горчиви урока. Един от тях е да не се опитва да налага навсякъде еднакви правила, а всеки

град или община да са в състояние сами да си ги установят в зависимост от конкретните проблеми, които имат да решават — пусна една от предварително подготвените фрази той. — Например, проблемът с парите. Повечето общини са се отказали от довоенната валута малко след гладните бунтове. Използва се натуралната размяна и тя обикновено върши чудесна работа, освен в случаите, в които погасяването на дългове се превръща в дългово робство.

Всичко това беше истина. По време на пътуванията си навсякъде се бе сблъсквал с различни прояви на феодални взаимоотношения. Парите не означаваха нищо.

— Федералните власти в Сейнт Пол отмениха старата валута. Просто има прекалено много банкноти и монети за разпокъсаните селски икономики. Въпреки това се опитваме да окуражаваме вътрешната търговия. Един от начините е да се приемат старите двудоларови банкноти като пощенски разходи. Те никога не са били много разпространени и не е възможно да се подправят от съвременната техника. Сребърните монети отпреди 1965 година също влизат в обръщение.

— Вече събрахме над четирийсет долара! — вметна Джони. — Хората под дърво и камък търсят старите банкноти и монети. И започнаха да ги използват за изплащане на дълговете.

Гордън сви рамене. Вече се бе започнало. Понякога незначителните подробности, които добавяше към измислицата си, само за да ѝ придаде по-достоверен вид, се изплъзваха от контрол и достигаха размери, за които изобщо не бе подозирал.

Фон Клийк кимна. После пристъпи към следващия въпрос.

— А тази част за „използване на служебно положение“ без „избори“ — почука с пръст върху хартията той. — Е, ние правим редовни общи събрания, а когато трябва да се предприеме нещо голямо, към тях се присъединяват и хората от околните селца. Но не мога твърдо да кажа, че аз или шефът на опълчението някога сме били избирани... да не говорим за тайни избори, както е написано тук. — Кметът поклати глава.

— Освен това ни се е налагало да взимаме някои доста драстични мерки, особено в началото. Надявам се това да остане между нас, господин инсп... Гордън. Просто правехме всичко по силите си. Например, имаме училище. Повечето от децата го

посещават след жътвата. Освен това можем да направим урни и да провеждаме избори, както е написано тук...

Фон Клийк искаше да е уверен в бъдещето си; опитваше се да привлече вниманието му. Но Гордън вдигна чашата си, като се стараеше да избегне погледа му.

Изкашля се, за да прочисти гърло.

— Струва ми се... Струва ми се, че сте свършили идеална работа, Питър. Както и да е, миналото не е от такова значение в сравнение с бъдещето. И изобщо мисля, че не трябва да се тревожите, ако сте нарушили някои правителствени постановления.

По лицето на фон Клийк се изписа облекчение. Гордън бе сигурен, че през някоя от следващите няколко седмици тук ще бъдат проведени тайни избори и хората щяха напълно да заслужат онова, което имаха, ако изберяха за свой водач този груб, но забележителен човек.

— Само едно нещо ми е чудно.

Беше се обадил Ерик Стивънс. Пъргавият старец съвсем естествено бе станал кандидат номер едно за длъжността началник на пощата. От една страна той въртеше местния пазар и беше най-образования човек в града — преди войната бе завършил колеж.

Другата причина се криеше в това, че Стивънс беше най-подозрителен от всички, когато преди няколко дни Гордън пристигна в града и провъзгласи нова ера за Орегон като част от „Възстановените съединени щати“. Назначаването му целеше да го накара да повярва или поне да поддържа вярата на другите заради личната изгода, която можеше да извлече от нея.

А и би могъл да свърши нещо добро — поне докато митът продължаваше да съществува.

Старият Стивънс плъзна чашата си по масата и остави широк мокър овал.

— Не мога да разбера защо досега не е идвал никой от Сейнт Пол. Със сигурност ви се е наложило да прекосите сума ти разстояние из пущинаците, докато стигнете дотук, при това пеша, както самият вие казвате. Но ми е чудно защо просто не пратиха някой със самолет?

Настъпи мълчание. Гордън усещаше, че цялата кръчма слуша разговора.

— Ама че глупости! — Джони Стивънс поклати глава, сякаш се извиняваше за недомислиците на дядо си. — Не разбираш ли колко тежка е била войната? Всички самолети и сложните машини са били повредени от онова пулсово нещо, дето прекъсна всички радиовръзки още в началото на войната! А по-късно не е останал никой, който да знае как да ги оправи. А и не е имало резервни части!

Гордън примигна изненадан. Момчето си го биваше! Беше се родило след разпадането на индустриалната цивилизация и въпреки това схващаше същината на нещата.

Всеки знаеше за електромагнитните вълни от взривените в космоса гигантски водородни бомби, които в онзи ужасен първи ден извадиха от строя всички електронни устройства по целия свят. Но Джони бе разбрал колко взаимосвързана е машинната култура.

Все пак момчето сигурно беше наследило своята интелигентност от дядо си. Старият Стивънс изпитателно погледна Гордън.

— Вярно ли е това, инспекторе? Не са останали никакви техники и резервни части, така ли?

Гордън знаеше, че обяснението няма да издържи, ако не се впусне в подробности. Мислено благослови онези дълги часове, прекарани по разбитите пътища, откакто бе напуснал Оукридж — времето, през което бе доизмислил детайлите.

— Не, не съвсем. Електромагнитните вълни, взривовите и радиацията наистина разрушиха много неща. Болестите, вълненията и Тригодишната зима погубиха много образовани хора. Но всъщност не беше нужно кой да знае колко време, за да се поправят част от машините. Някои самолети бяха поправени още в първите дни и са готови да отлетят. Възстановените съединени щати положиха много грижи за тях и те са в пълна изправност. Но не могат да излетят. Всички са приземени и това ще продължи с години.

— Защо, инспекторе? — Възрастният човек изглеждаше объркан.

— Поради същата причина, поради която нямаше да можете да чуете прогнозата за времето, даже да имахте работещо радио — отговори Гордън. Замълча за момент, за да подсили ефекта. — Заради лазерните сателити.

— Копелета! — удари по масата Питър фон Клийк. Погледите на всички в кръчмата се насочиха към него.

Ерик Стивънс въздъхна и хвърли на Гордън поглед, в който се четеше пълно доверие... или признание, че Гордън е по-добър лъжец дори от самия него.

— Какви... какви са тези ла...?

— Лазерни сателити. Ние спечелихме войната — обясни дядото на Джони. Той изсумтя при спомена за въображаемата победа, разгласявана навсякъде през седмиците преди началото на вълненията.

— Но врагът трябва да е оставил в орбита деактивирани сателити. Програмирам ги е да изчакат няколко месеца или години, а после всяко нещо, което излъчи дори един сигнал по радиото или се опита да лети — прас! — Той разцепи въздуха с ръка. — Нищо чудно, че така и не успях да хвана каквото и да е с моята антена!

Гордън кимна. Историята бе толкова правдоподобна, че можеше да е и самата истина. Всъщност, надяваше се да е така. Това можеше да обясни мълчанието и пустото небе, без да е необходимо светът да е лишен напълно от цивилизация.

Как иначе можеха да се обяснят всички онези обгорени антени, на които беше попадал при пътуванията си?

— А какво прави правителството по въпроса? — нетърпеливо попита фон Клийк.

„Приказки“, помисли си Гордън. Лъжите му ставаха все по-големи и по-сложни и рано или късно щеше да се оплете в тях.

— Останали са неколцина учени. Надяваме се да открием в Калифорния средства за производство и изстрелване на орбитални ракети. — Той остави въпроса открит.

Хората изглеждаха разочаровани.

— Само да имаше начин да се свалят по-скоро проклетите сателити — въздъхна кметът. — Помислете си какво ще стане при цялата тази авиация! Представете ли си колко неприятно изненадани ще останат следващия път холнистите, като видят освен фермери, няколко машини с надпис „Американски военновъздушни сили“!

Кметът доста сполучливо имитира картечница. Гордън се засмя заедно с другите. За момент всички се бяха превърнали във фантазиращи момчета.

Останалите мъже и жени се насъбраха наоколо, след като бе станало очевидно, че кметът и пощенският инспектор са приключили с

деловата част. Някой извади хармоника. В ръцете на Джони Стивънс се появи китара. Скоро; всички пееха стари кънтри песни.

Настроението ставаше все по-добро. Надеждата беше силна като топлата тъмна бира, а вкусът ѝ бе поне толкова добър.

Беше късна вечер, когато чу звука за първи път. На излизане от кръчмата — главата му бе леко замаяна — Гордън внезапно спря до стълбите.

Чу някакъв звук.

Тълпата пееше около камината... „Елате и чуйте моята история...”

Гордън наостри уши. Дали не му се беше сторило? Бирата го бе хванала и главата му леко бучеше.

Но онова странно усещане на ръба на възприятието, интуицията, го задържа и го накара да се обърне и да започне да се катери по стръмните стълби към втория етаж.

Тясната стълба едва се осветяваше от наполовина изгоряла свещ. Радостните пиянски песни постепенно заглъхнаха зад него, докато бавно се изкачваше и внимаваше стълбите да не скърцат под краката му.

Озова се в тъмен коридор. Звукът му беше познат отнякъде. Чувал го бе много, много отдавна. Но сега нямаше нищо. Известно време напрегнато се вслушваше в тишината. След малко се обърна да се прибира, като отдаде всичко на превъзбуденото си въображение.

Тогава го чу отново.

... Поредица слаби, неестествени звуци на самата граница на възприятието. Полузабравените спомени, които събуждаха, накараха Гордън да потрепери. Не беше чувал подобно нещо от... от детството си.

В другия край на коридора се забелязваха очертанията на някога остъклена врата. Нещо зад нея едва забележимо светеше. Гордън тихо се приближи. Докосна студената метална брава. По нея нямаше прах. Значи вътре вече имаше някой.

Странните звуци се повториха.

Липсваше му успокоителната тежест на револвера — беше предположил, че няма нужда да го носи със себе си в мирния Котидж

Гроув — и това го караше да се чувства полугол. Натисна бравата и вратата се отвори.

Под покрити с прах платнища се виждаха щайги, пълни с всевъзможни неща — от автомобилни гуми до плоскости от мебели — всякакви вехтории, пазени от местните за всеки случай. Зад единия от редовете се намираше източникът на бледата светлина. Точно пред себе си чу възбуден шепот. А звукът...

Гордън се промъкна покрай щайгите, подобни на издигащи се в пещера сталагмити. Напрежението му растеше с приближаването към края на редицата. Светлината стана по-ярка. Тя бе студена.

Под крака му изскърца дъска.

Пет лица изненадано се вдигнаха нагоре, дълбоко релефни на странната светлина. В един инфарктен момент Гордън видя, че това са деца, с ужас втренчени в него — още повече, че със сигурност го бяха познали. Очите им бяха широко отворени, не смееха дори да помръднат.

Той не забеляза това. Вниманието му беше приковано от малкия, подобен на кутия предмет, който се намираше в средата на групичката. Гледаше и не вярваше на очите си.

В долната част на кутията имаше редица бутони, а в центъра ѝ с перлен блясък светеше плосък екран.

Розови паяци се появяваха от летящи чинии и се понасяха надолу по екрана. След като стигнеха целта си, те издаваха странния звук, редиците им се подреждаха и всичко започваше отначало.

Устата на Гордън беше пресъхнала.

— Откъде... — пое дъх той.

Децата се изправиха. Едно от момчетата преглътна.

— Сър?

— Откъде, в името на всичко свято, взехте това? — посочи Гордън. — И най-важното — къде намерихте батериите?

Едно от децата се заплака.

— Моля ви, сър, не знаехме, че е забранено. Тими Смит ни каза, че е просто детска игра от едно време! Намираме ги навсякъде, само дето не работят...

— Кой е Тими Смит? — настоя Гордън.

— Едно момче. Баща му идва всяка година от Кресуел да върти търговия. Тими размени своята игра срещу двайсет от нашите, но те

нали не работеха...

Гордън се помъчи да си спомни картата, която бе изучавал същата вечер в стаята си. Кресуел се намираше недалеч на север, близо до маршрута, който възнамеряваше да следва по пътя си към Юджийн.

„Възможно ли е това?“ Надеждата беше твърде силна и внезапна, за да се превърне в удоволствие, нито дори да бъде разпозната.

— Каза ли ви Тими Смит откъде е взел играта?

Опита се да говори с децата, но някои от тях направо си бяха глътнали езика от страх.

Едно момиче изплака:

— Каза, че я е взел от циклоп!

След това децата избягаха ужасени. Гордън внезапно остана сам, изправен на едно място, загледан в малките нашественици на екрана.

Те маршируваха.

Играта победоносно изпиука. След това всичко започна отначало.

[1] Пощенска служба, съществувала в районите между Мисури и Калифорния между 1860 и 1861 година. — Б.пр. ↑

3. ЮДЖИЙН

Понито видимо се задъхваше, докато тежко стъпваше в дъжда, водено от покрит с дъждобран човек. Единственият му товар бяха седлото и две пълни чанти, защитени от дъжда с найлон.

Сивата междушатска магистрала блестеше на дъжда. Локвите образуваха истински малки езера в бетона. През сухите години след войната магистралата беше засипана с прах и днес върху нея растеше трева. По-голямата част от пътя приличаше на дълга тревиста ивица, равна просека между гористите хълмове, които гледаха към мътната река.

Гордън повдигна мушамата си и се консултира с картата. Вдясно напред, където се съединяваха южният и източният край на Уиламит преди да завият на запад към Юджийн и Спрингфийлд, се бе образувало голямо блато. Според старата карта, под него трябва да има модерен индустриален парк. Сега от блатото се издигаха само няколко стари покрива. Алеите, паркингите и моравите се бяха превърнали в царство на водните птици, които изобщо не се притесняваха от влагата.

В Кресуел му бяха казали, че малко по на север междушатската магистрала става непроходима. Трябваше да се отклони чак до Юджийн, да открие брод през реката и после да намери начин да се върне обратно на магистралата към Кобърг.

Жителите на Кресуел не бяха много сигурни в подробностите. След войната само двама пътешественици бяха изминавали този път.

„Всичко е наред. Юджийн е една от целите ми от месеци насам. Тъкмо ще видя какво е станало там.“

Наистина престоят му нямаше да е дълъг. Сега градът бе само кратка спирка за отдых по пътя му към още по-забулена мистерия, очакваща го по-нататък на север.

Магистралата все още не беше напълно разбита. Вярно, че бе обрасла с трева, но единствено падналите мостове, покрай които мина, носеха очевидни белези от целенасочено разрушение. Изглежда, че когато човек строеше добре, само той самият притежаваше силата,

способна да разруши творението му. А магистралата бе построена много добре, помисли си Гордън. Може би бъдещите поколения американци, дебнещи се в гората да се изядат един друг, щяха да я смятат за дело на някакви богове.

Той поклати глава. „Дъждът ми навява такова настроение.“

Не след дълго наближи голям знак, наполовина заровен в калта. Разрови с крак боклуците и коленичи да разгледа ръждясващата табела — като следотърсач, навел се над изстинала следа.

— „Трийсето авеню“ — прочете на глас той.

Широк път се врязваше в хълмовете на запад, встрани от магистралата. Според картата Юджийн се намираше точно зад възвишенията пред него.

Стана и потупа животното.

— Хайде, Добин. Размахай опашка и дай знак за завиване надясно. — Понито стоически изпръхтя, когато Гордън леко го поведе за юздите надолу по рампата и се насочи към склона на запад.

От хълма изглеждаше, че мъглата смекчава неугледните черти на града. Дъждовете отдавна бяха отмили следите от пожарите. Много от сградите бяха покрити с растителност, израснала от пукнатините в настилката и скриваща раните им.

Хората от Кресуел го бяха предупредили какво да очаква. Въпреки това винаги му бе трудно да влезе в мъртъв град. Гордън се спусна по призрачните улици, покрити с изпочупено стъкло. Паважът блестеше под дъжда с блясъка на останка от друга ера.

В по-ниските части на града по улиците растеше елшак. Самите улици бяха покрити с дебел слой нанос, довлечен тук след разрушаването на язовирите Фол Крийк и Лукаут Пойнт. Катастрофата бе заличила шосе 58 западно от Оукридж и принуди Гордън да предприеме дълга обиколка на юг и запад през Къртин, Котидж Гроув и Кресуел, преди да успее отново да се насочи на север.

Разрушенията наистина бяха големи. „И въпреки всичко хората са се държали — помисли си той. — И почти са успели да се справят с положението.“

В Кресуел, между всички срещи и празненства — по повод избирането на нов началник на пощата и въодушевените планове за разширяване на мрежата на изток и запад — хората надълго и широко му бяха разказали за отчаяната борба на Юджийн. За това как градът

се опитвал да издържи в продължение на четири дълги години и как епидемиите го изолирали от останалия свят. Странният съюз между университета и недодяланите фермери помогнал на града някак да преживее всички несгоди... докато накрая бандите главорези не взривили едновременно язовирите и по този начин прекъснали електричеството и снабдяването с чиста вода.

Тази история вече се беше превърнала в легенда, почти като легендата за падането на Троя. И въпреки това в гласа на разказвачите не се долавяше отчаяние. Сякаш гледаха на катастрофата като на временно отстъпление, което ще бъде преодоляно, още докато са живи.

Буйният оптимизъм се бе настанил в Кресуел още преди пристигането на Гордън. А историята му за „Възстановените съединени щати“ беше втората доза за последните три месеца.

През миналата зима дошъл друг посетител, този път от север — усмихнат мъж с черно-бяла роба, който раздал на децата необикновени играчки и след това си заминал, споменавайки магическата дума „циклоп“.

„Циклоп“, казал странникът.

Циклоп можел отново да оправи нещата. Циклоп щял да върне на света удобствата и прогреса, да спаси всички от несгодите и безнадеждността, възцарили се след Безнадеждната война.

Единственото нещо, което хората трябвало да направят, било да съберат старите машинарии и особено електрониката. Циклоп щял да приеме тяхното изпочупено и безполезно оборудване, а вероятно и малко допълнително храна за доброволните си помощници. В замяна щял да даде на жителите на Кресуел неща, които работят.

Играчките били само предвестник на онова, което щяло да се случи. Един ден щели да започнат да се случват истински чудеса.

Гордън не можа да чуе от хората нищо свързано. Бяха прекалено полудели от щастие, за да са логични. Половината от тях решиха, че неговите „Възстановени съединени щати“ стоят зад Циклоп, а другата половина — че е тъкмо обратното. Не можеха да повярват, че двете чудеса не са свързани помежду си — две легенди, срещнали се в пустошта.

Гордън не смееше да ги обезсърчава, нито да им задава прекалено много въпроси. Напусна колкото можеше по-бързо —

натоварен с повече писма от всеки друг път, решен да проследи историята до първоизточника ѝ.

Когато зави на север по университетската улица, приближаваше обед. Лекият дъжд не му пречеше. Имаше време да разгледа Юджийн и да се добере до Кобърг, където се предполагаше, че все още съществува живот. А някъде още по на север лежеше територията, от която последователите на Циклоп разпространяваха словото за предстоящото избавление.

Докато крачеше покрай разбитите сгради, той се питаше дали изобщо трябва да се опитва да прокара своята „пощенска“ измислица на север. Спомни си как малките паячета и летящите чинии блестяха в тъмнината и не можеше да не се надява.

А може би трябва да се откаже от лъжите и най-после да открие нещо истинско, в което да повярва. Може би някой някъде водеше борба срещу Тъмната епоха.

Видението беше твърде хубаво, за да се освободи от него, и твърде крехко, за да се опита да го задържи.

Разбитите фасади на мъртвия град най-после отстъпиха мястото си на „Осемнайсето авеню“ и кампуса на Орегонския университет. Голямото спортно игрище сега бе обрасло в трепетлики и елшак, достигащ на места повече от шест метра височина. Там, близо до стария гимнастически салон, Гордън забави крачка, после внезапно спря и задържа понито.

Животното изпръхтя и разрови с копито земята. Гордън се заслуша. Нямаше никакво съмнение.

Някъде, вероятно недалеч оттук, някой крещеше.

Викът се усили и после заглъхна. Беше женски, изпълнен с болка и смъртен страх. Той вдигна капака на кобура и извади револвера си. Откъде идваше звукът? От север? Или от изток?

Навлече в гъсталака между университетските сгради, като трескаво търсеше място, на което да залегне. Откакто преди няколко месеца напусна Оукридж, всичко бе станало лесно, даже прекалено лесно. Явно беше усвоил лоши навици. Чудно как никой не го бе чул, докато се шляеше по пустите улици, сякаш бяха негова собственост.

Введе понито в гимнастическия салон през разбитата врата и скри животното зад някаква преграда. Хвърли му малко овес, но остави седлото на гърба му.

„А сега какво? Ще чакаме ли? Или да проверим какво става?“

Гордън отви лъка и колчана и закачи тетивата. В дъжда лъкът щеше да е по-полезен и със сигурност по-тих от пушката и револвера.

Напъха едната от торбите с пощата във вентилационната шахта. Докато търсеше скривалище за другата, внезапно си даде сметка какво прави.

Иронично се усмихна на глупостта си, остави торбата на пода и излезе навън.

Звуците идваха от отсрещната тухлена сграда с оцелелите по чудо прозорци. Явно претърсващите града бяха решили, че мястото дори не си заслужава труда да го проверяват.

Сега можеше да чуе неясни гласове, приглушено цвилене на коне и скърцане.

Като се убеди, че никой не го наблюдава от покрива или прозорците, той се промъкна през обраслата поляна и се заизкачва по широките бетонни стълби. Дишаше с отворена уста, като се мъчеше да е колкото може по-тих.

Върху вратата имаше дървен катинар и гравирани надпис:

МЕМОРИАЛЕН ЦЕНТЪР ТИЪДЪР СЪРДЖЪН

ОСНОВАН ПРЕЗ МАЙ 1989 Г.

РАБОТНО ВРЕМЕ НА КАФЕНЕТО:

11–14:30

17–20

Гласовете идваха отвътре... въпреки че бяха твърде неясни, за да разбере нещо. Една външна стълба водеше към горните етажи. Гордън отстъпи назад и видя открехната врата три етажа по-нагоре.

Знаеше, че за пореден път постъпва глупаво. Бе открил мястото и сега трябваше да се върне при понито си и колкото може по-бързо да излезне оттук.

Гласовете отвътре станаха гневни. През процепа на вратата се чу звук от удар. Изпълненият с болка вик беше последван от груб мъжки смях.

Проклинайки характера си, който го караше да остане, вместо да избяга, както би постъпил всеки друг с поне малко мозък в главата, Гордън започна да се изкачва по бетонната стълба, като внимаваше да не издава нито звук.

Подът пред наполовина отворената врата беше покрит с всевъзможни боклуци, но иначе четвъртият етаж на студентския център изглеждаше непокътнат. Колкото и да бе странно, нямаше нито един счупен прозорец, въпреки че медните рамки бяха започнали да се покриват с патина. Под бледата светлина на атриума надолу се спускаше покрита с килим рампа, която свързваше етажите.

Докато внимателно се приближаваше към откритата централна част на сградата, Гордън изпитваше чувството, че се е върнал назад във времето. Търсачите бяха оставили непокътнати кабинетите на студентската организация с техните купища хартия. Таблата по стените все още бяха покрити с избелели обяви за спортни срещи, представления и политически дебати.

Само в отсрещния край имаше няколко яркочервени съобщения, свързани с катастрофата — последната криза, избухнала без никакво предупреждение и сложила край на всичко. Иначе цялата бъркотия изглеждаше някак уютна, радикална, ентусиазирана...

Младежка...

Той бързо стигна до спиралната рампа и започна да се спуска надолу към гласовете.

Балконът на втория етаж гледаше към централното фоайе. Гордън се сниши и пропълзя останалата част от разстоянието.

Два от прозорците откъм северната страна на сградата бяха разбити, за да направят място на две големи каруци. От шестте коня, завързани край западната стена зад редица флипери, се издигаше пара.

Сред изпочупените стъкла навън дъждът образуваше розови локви около няколко проснати тела на хора, убити неотдавна от автоматично оръжие. Само една от жертвите бе успяла да измъкне оръжието си при засадата. Пистолетът лежеше в локвата на сантиметри от неподвижната ръка.

Гласовете идваха отляво, където балконът правеше завой. Гордън предпазливо се промъкна напред и надзърна в другата част на Г-образното помещение.

В няколкото достигащи до тавана оцелели огледала можеше да види пода на стаята. До голямото огнище между огледалата бяха струпани купчина разбити мебели.

Той се притисна към прашния килим и подаде глава навън, само колкото да види четиримата въоръжени до зъби мъже, които спореха около огъня. Петият се бе излегнал върху диван, но автоматът му беше насочен към двамата пленници — момче на около деветгодишна възраст и млада жена.

Червените петна върху лицето ѝ бяха с формата на човешка длан. Кестенявата ѝ коса бе разпиляна. Тя притискаше към себе си момчето и гледаше със страх нападателите си. Нито един от двамата нямаше сили дори да заплаче.

Брадясалите мъже бяха облечени в камуфлажни гащеризони. На лявото ухо на всеки от тях висеше поне по една златна обеща.

„Оцеленци“. Гордън усети, че го залива вълна от отвращение.

Някога, преди Войната, в света съществуваше движение с няколко течения, вариращи от трезв стремеж за общо спасение до параноични антисоциални истерии. В известен смисъл самият Гордън можеше да се определи като „оцеленец“. Но думата беше придобила друго значение след опустошенията, които нанесоха последователите на най-лошото от теченията.

По всички места, които бе посетил, към тях се отнасяха по един и същ начин. Хората от всеки град или село обвиняваха мародерите за ужасните беди, довели до Колапса, повече, отколкото бомбите и бактериите на Врага, които бяха нанесли такива големи поражения по време на Едноседмичната война.

А най-лоши от всички бяха последователите на Нейтън Холн, „дано гние в ада“.

Но никой не предполагаше, че в долината на Уиламит са останали оцеленци! В Котидж Гроув Гордън научи, че последната голяма група е заминала преди години на юг от Роузбърг, в пущинаците на река Роуг!

Тогава какво правеха тези негодници тук? Придвижи се още малко напред и се заслуша.

— Не, командире, мисля, че не е редно да продължаваме това разузнаване. Тази птичка вече достатъчно ни изненада с тоя „Циклоп“, за който се изпусна преди да млъкне окончателно. Според мен трябва да се връщаме с лодките в Сайт Браво и да докладваме какво сме открили.

Говорещият беше дребен, плешив и жилав. Той грееше ръце на огъня с гръб към Гордън, праметнал оръжието на гръб с дулото надолу.

Едрият мъж, към когото се бе обърнал с „командир“, имаше белег от ухото до брадичката, отчасти скрит от растителността по лицето му. Той се ухили, показвайки няколко дупки между зъбите си.

— Да не искаш да кажеш, че вярваш на всички тия глупости? На дивотиите за някакъв си огромен компютър? Що за идиотщини! Наприказва ги всички тия, само за да ни спре!

— Така ли? А как тогава ще обясниш това?

Дребният мъж посочи към каруците. Гордън можеше да види края на по-близката в огледалото. Беше пълна с най-различни неща, несъмнено намерени тук в кампуса. Целият товар се състоеше не от друго, а от електроника.

Не земеделски сечива, дрехи или бижута. Електроника.

Гордън за първи път виждаше каруца да се пълни с подобни неща. Изводът накара пулса му да заблъска в ушите. Бе толкова възбуден, че когато дребният се обърна да вземе нещо от масата, едва успя да се отдръпне назад.

— А какво ще кажеш за това? — попита дребният оцеленец. Държеше в ръцете си игра, подобна на онази от Котидж Гроув.

Блеснаха светлинки и от малката кутийка се понесе висока писклива мелодия. Командирът продължително се зазяпа в нея. Накрая сви рамене.

— Това нищо не значи.

— Съгласен съм с Малкия Джим... — обади се един от другите.

— Той е Син пет — изръмжа едрият мъж. — Спазвай дисциплината!

— Добре де — кимна третият, стреснат от внезапното прекъсване. — Съгласен съм със Син пет. Май е по-добре да докладваме на полковник Безоар и на генерала. Може да се окаже важно за нахлуването. Ами ако тукашните селяни наистина имат някакви модерни технологии? Можем да се втурнем презглава срещу тях и да се натъкнем на тежки лазери или дявол знае какво... особено ако имат действащи самолети или кораби!

— Още една причина да продължим разузнаването — изръмжа водачът. — Трябва да разберем нещо повече за този Циклоп.

— Ама нали видя колко трудно я накарахме да каже дори онова, което научихме! А не можем да я оставим тук, докато продължаваме напред. Ако се върнем, ще я оставим в някоя от лодките и...

— Стига с тая проклета жена! Довечера ще ѝ видим сметката. И на момчето също. Явно доста време си прекарал в планината, Син четири. Тия равнини са тъпкани с хубави птички. Не можем да рискуваме някоя от тях да се разписка, а и сто на сто не можем да я вземем със себе си нататък!

Спорът не изненада Гордън. Навсякъде, където успяваха да се установят, тези следвоенни ненормалници започваха, освен храна и роби, да отмъкват и жени. След първите няколко години клане, в повечето анклавни на холнистите отношения мъже-жени беше далеч от нормалното. Днес жените бяха скъпа стока за тези мародери.

Нищо чудно, че някои от тези тук искаха да вземат жената със себе си. Гордън успя да види, че щеше да е доста красива, ако не бяха раните и смъртният страх в очите ѝ.

Момчето в обятията ѝ гледаше към мъжете със свиреп гняв.

Гордън предположи, че бандите от река Роуг сигурно са били обединени от някакъв обаятелен лидер. Очевидно планираха да нападнат до море, като заобиколят отбраната на Роузвил и долината на Камас, където фермерите някак успяваха да отблъскват постоянните им атаки.

Планът бе ужасен и като нищо можеше да сложи край на каквито и да е опити за цивилизация в долината на Уиламит.

Досега Гордън си казваше, че трябва да намери начин да стои настрана от всичко това. Но през последните седемнайсет години

почти всички оцелели бяха застанали на едната или другата страна. Селата се принуждаваха да забравят враждите помежду си и да се обединяват, за да изкоренят подобни банди. Самият вид на камуфлажни дрехи и златни обеци навсякъде предизвикваше почти еднаква реакция — сякаш ставаше дума за лешояди. Гордън не можеше да напусне мястото, без поне да опита да удари мъжете по някакъв начин.

Дъждът утихна. Двама от тях излязоха навън и започнаха да събличат телата, да ги обезобразяват и да прибират ужасните си трофеи. Когато отново заваля, бандитите насочиха вниманието си към каруците. Опитваха се да открият нещо по-ценно. По псувните им можеше да се заключи, че усилията им са били напразни. Гордън чу крехките и незаменими електронни части да хрущят под ботушите им.

Виждаше се само онзи, който пазеше пленниците, но за щастие не гледаше към Гордън и огледалата. Чистеше си оръжието, без много, да се задълбочава в заниманието си.

Гордън се чувстваше длъжен да предприеме нещо. Като проклинаше собственото си безумие, той вдигна ръка. Жената примигна и Гордън за миг се уплаши, че ще заговори. Тя хвърли бърз поглед към пазача си, който все още се занимаваше с пушката.

Когато погледът ѝ отново срещна очите на Гордън, младата жена леко кимна. Той ѝ направи знак да мълчи и бързо се отдръпна назад от балкона.

Най-напред извади манерката си и дълго пи. Устата му съвсем бе пресъхнала. После откри стая, в която слойт прах не беше толкова дебел — в противен случай нямаше да се удържи да не кихне — и седна в очакване, като дъвчеше парче сушено месо от кресуелските си запаси.

Моментът настъпи малко преди да започне да се смрачава. Трима от разбойниците излязоха на обиколка. Онзи, когото наричаха Малкия Джим, остана да се грижи за еленския бут, нанизан на шиш над огнището. Мършавият холнист, който носеше три златни халки на ухото си, пазеше пленниците и зяпаше младата жена, докато бавно дялеше парче дърво. Гордън се чудеше колко ли време ще му трябва

похотта му да вземе връх над страха от гнева на шефа. Вече достатъчно му бе опънал нервите.

Лъкът беше готов. Една стрела бе поставена в него, а две други лежаха върху килима. Кобурът беше разкопчан, ударникът на револвера — вдигнат. Оставаше само да изчака удобен момент.

Пазачът остави дървото и се изправи. Жената още по-силно притисна момчето към себе си и се извърна настрани, когато мъжът приближи до нея.

— На Син едно няма да му хареса — тихо го предупреди бандитът при огъня.

Пазачът застана пред жената. Тя не се опита да се изплъзне, но затрепери, когато я докосна. Очите на момчето гневно проблеснаха.

— Син едно и без това каза, че ще ѝ видим сметката. Не виждам защо тоя път аз да не съм пръв. Може би дори ще я накарам да проговори за оня Циклоп. К'во ще кажеш, маце? — похотливо я погледна той. — Щом боят не ти развърза езика, знам какво ще ти разкаже играта.

— Ами детето? — попита Малкия Джим.

— К'во „детето“? — небрежно повдигна рамене другият. Внезапно в дясната му ръка се появи ловджийски нож. С лявата той хвана момчето за косата и рязко го дръпна от обятията на жената. Тя изкрещя.

Гордън действаше автоматично — време за мислене нямаше. Но дори в тази ситуация не направи очевидното, а подходящото. Вместо да стреля в мъжа с ножа, той вдигна лъка и прати стрелата право в гърба на Малкия Джим.

Дребният мъж подскочи и загледа с празен и учуден поглед дръжката на стрелата. После с тихо хриптене се свлече на пода.

Гордън бързо постави втора стрела и се обърна точно навреме, за да види как другият оцеленец измъква ножа си от рамото на жената. Тя сигурно се бе хвърлила между него и момчето, препречвайки острието с тялото си. Детето лежеше зашеметено на пода.

Тежко ранена, тя все пак се мъчеше да издере с нокти врага си, но за нещастие не даваше възможност на Гордън да се прицели добре. Изненаданият бандит отначало отстъпи с псувни, като се опитваше да я хване за китките. Най-накрая успя да я събори на земята. Изпаднал в див гняв от болезнените рани и без да забелязва отсъствието на

другаря си, холнистът изрева и вдигна ножа си, за да я довърши. Пристъпи напред към ранената, тежко дишаща жена.

Стрелата на Гордън разкъса камуфлажния плат, остави плитка кървава следа по гърба му и с бръмчене се заби в дивана.

Въпреки всичко, оцеленците сигурно бяха най-добрите бойци в света. Преди още да е посегнал към последната си стрела, мъжът се метна настрана и вдигна пушката си. Гордън отскочи назад точно навреме и куршумите от бърза серия точни единични изстрели профучаха на мястото, където се намираше само допреди миг.

Пушката бе снабдена със заглушител, което караше собственика и да стреля на полуавтоматичен режим. Въпреки това свистящите куршуми следваха Гордън, докато той се претърколи настрана, извади револвера си и спринтира към другата част на балкона.

Човекът отдолу имаше остър слух. Серия куршуми профуча пред лицето на Гордън само миг, след като успя да се дръпне назад.

Настъпи тишина, ако не се смяташе грохотът на пулса в ушите му.

Ами сега?

Изведнъж се чу силен писък. Гордън повдигна глава и видя в огледалото замъглено движение... дребната жена се беше изправила срещу много по-едрия си враг с вдигнат над главата си стол!

Оцеленецът се обърна и стреля. Червени петна избухнаха по гърба на момичето и то се строполи на земята. Столът падна в краката на холниста.

Гордън сигурно бе чул щракането на спусъка, когато пълнителят на карабината се изпразни. А може би това беше само предположение. Независимо от причината, без да мисли, той скочи с протегнати напред ръце и дръпна спусъка на револвера. Продължи да натиска и след като патроните свършиха.

Врагът му остана прав, като държеше в лявата си ръка нов пълнител, готов да го зареди. Но върху камуфлажната му риза започнаха да се разширяват тъмни петна. Изненаданият му поглед срещна очите на Гордън през пушечния дим.

Карабината се изплъзна от внезапно отпусналите се пръсти и оцеленецът рухна на пода.

Гордън изтича долу и прескочи перилата на рампата. Първо спря при двамата мъже, за да се увери, че са мъртви. После забърза към

смъртно ранената жена.

Устата ѝ потрепери, когато повдигна главата ѝ:

— Кой...

— Не говори — заповяда ѝ той и изтри струйката кръв от устата ѝ.

Зениците ѝ се разшириха, предвещавайки настъпващата смърт. Очите ѝ се спряха върху лицето му, върху униформата е избродираната емблема „Пощенска служба на Възстановените съединени щати“. В тях се четеше въпрос и почуда.

„Нека вярва — каза си Гордън. — Тя си отива. Нека поне умре с надежда.“

Но не можеше да се насили да произнесе думите — лъжите, които бе произнасял толкова често и които през последните няколко месеца го бяха довели толкова далеч. Не и този път.

— Аз съм просто пътник, госпожице — поклати глава той. — Просто... просто гражданин, притекъл се да помогне с каквото може.

Тя кимна. Изглеждаше леко разочарована, сякаш появата му не бе сама по себе си чудо.

— На север... — изхриптя тя. — Вземи момчето... Предупреди... Предупреди Циклоп...

В последната ѝ дума Гордън долови уважение, преданост и вяра в спасението... всичко това само в изреченото с последния дъх име на някаква машина.

„Циклоп“, вцепенено си помисли той, докато полагаше тялото ѝ на пода. Вече имаше още една причина да проследи легендата до самия ѝ първоизточник.

Нямаше време да я погребее. Карабината на бандита имаше заглушител, но револверът на Гордън трещеше като гръмотевица. Другите със сигурност го бяха чули. Имаше само броени секунди да вземе детето и да се измъкне оттук.

Но само на три метра от него имаше коне, които можеше да открадне. А някъде на север лежеше нещо, за което младата жена бе решила, че си заслужава да се умре.

„Стига да е истина“, помисли си Гордън, докато посягаше към карабината и мунициите на врага.

Щеше да остави пощаджийското си представление в момента, в който откриеше някой, поел нещата в ръцете си и опитващ се да

направи нещо. Щеше да му предложи себе си и помощта си, колкото и малко да беше това.

Дори на някакъв гигантски компютър.

Чуха се виковете... които бързо приближаваха.

Обърна се към момчето, зяпнало го с широко отворени очи от ъгъла на помещението.

— Хайде — каза Гордън и го хвана за ръката. — По-добре ще е да яздим.

4. ХАРИСБЪРГ

Гордън препускаше с всички сили, здраво хванал детето на седлото пред себе си, далеч от ужасната сцена. Хвърли бърз поглед назад и видя, че трите фигури се целят в него. Един от бандитите коленичи, за да го вземе на мушка.

Той се приведе напред, стисна юздите и пришпори коня. Животното изпръхтя и зави зад ъгъла, точно когато куршумите откъртиха парчета гранит от отсрещната стена.

Поздрави се за хрумването си да разпръсне останалите коне преди да избяга. Но когато се обърна за последен път, с изненада видя, че го настига още един бандит, яхнал собственото му пони!

За миг изпита неоснователен страх. Щом са пипнали понито му, значи са попаднали и на торбите е пощата.

Отърси се от нелепата мисъл, докато насочваше коня към страничната улица. Майната им на писмата! И без това бяха само вещи. Сега значение имаше единствено фактът, че само един от оцелелците можеше да се изправи срещу него. А това изравняваше силите.

Почти.

Пришпори коня с пети и животното се понесе в галоп по една от тихите, пусти улици на Юджийн. Чуваше чаткането на другите подкови. „Прекалено близо.“ Без да си прави труд да поглежда назад, той сви по една от алеите. Конят се изправи на задни крака и се стрелна по следващата улица, през помощния път и надолу по поредната обрасла алея.

Гордън го насочи през храстите, препусна през някакъв открит площад и навлезе в обраслия с дъбове малък парк.

Във въздуха се разнасяше рев. Гордън разбра, че чува собствения си дъх и ударите на сърцето си.

— Добре ли си? — едва успя да произнесе към момчето той.

То кимна, без да каже нито дума. Този ден беше преживяло ужасни неща, но мълчеше, впило кафявите си очи в своя спасител.

Гордън се изправи на седлото и се огледа. Поне засега се бе отскубнал от преследвача си.

Разбира се, той сигурно не беше на повече от петдесет метра разстояние и също тихо се заслушваше.

Пръстите на Гордън трепереха, но някак успя да измъкне празния револвер от кобура и започна да го презарежда, докато се опитваше да мисли.

Ако преследвачът бе само един, щеше да е най-добре да останат скрити и да изчакат. Бандитът щеше да ги търси и накрая неминуемо щеше да се отдалечи.

Бедата беше, че скоро щяха да пристигнат и другите холнисти. По-добре щеше да е, ако рискува да вдигне малко шум сега, отколкото да чака тези опитни следотърсачи и ловци да се съберат и да предприемат сериозно претърсване на района.

Погали коня по врата, давайки му да си поеме дъх още няколко мига.

— Как се казваш? — попита той момчето.

— М-Марк — примигна то.

— Аз съм Гордън. Сестра ли ти беше жената, която ни спаси живота там при огнището?

Момчето поклати глава. Беше родено в Тъмната епоха и можеше да задържи сълзите си за по-подходящ момент.

— Н-не, сър... това беше майка ми.

Гордън бе поразен. В последно време рядко се случваше жените да продължат да изглеждат толкова млади след раждане. Майката на Марк трябва да бе живяла при необичайни условия още един признак за тайнствените събития в северен Орегон.

Денят бързо гаснеше. Все още без да чува нищо, Гордън отново подкара коня, като го насочваше с колене и се стараеше да избира при възможност мека земя. Оглеждаше се и често спираше да се послуша.

Няколко минути по-късно чува вик. Момчето трепна. Но източникът беше на няколко преки от тях. Гордън пое в обратната посока, като си мислеше за мостовете над Уиламит в северния край на града.

Когато излязоха на моста на шосе 105, вече се бе спуснал здрач. Не валеше, но навсякъде сред развалините се стелеше мрак. Гордън

напрегнато се взираше. Според слуховете мостът все още беше цял. Нямаше признаци на засада.

И въпреки това сред онези тъмни греди можеше да се крие всичко, в това число и опитен стрелец.

Той поклати глава. Не бе оцелял толкова дълго благодарение на глупави решения. Не и когато имаше алтернативи. Планирал бе да следва старата междушатска магистрала, която щеше да го изведе право към Кървалис и тайнствените владения на Циклопа, но имаше и други пътища. Отби коня на запад, встрани от тъмните, настръхнали кули.

Бързо се придвижваха по една странична улица. На няколко пъти почти се изгуби и се налагаше да върви напосоки. Накрая откри старото шосе 99 по звука от падаща отвисоко вода.

Мостът бе открит и очевидно чист. Във всеки случай това беше последният му известен път. Наведен ниско над момчето, той хвана юздите, препусна в галоп и продължи така, докато не се увери, че всичките му преследвачи са останали далеч назад.

Най-накрая спря, скочи от коня и остави бедното животно да си поеме дъх.

Когато отново се качи на седлото, Марк беше заспал. Гордън зави момчето и себе си в мушамата и продължи на север, като се оглеждаше за някаква светлина.

Един час преди зазоряване пристигнаха в Харисбърг.

Историите, които бе чувал за богатия северен Орегон, бяха оправдани. Градчето изглеждаше спокойно от много време насам. Гъста растителност покриваше противопожарната зона по цялата дължина на градската стена. По кулите не се забелязваха пазачи. Трябваше цели пет минути да вика, преди някой да дойде да отвори портата.

— Искам да говоря с водачите ви — каза той под закритата веранда на кръчмата. — Наближава най-голямата опасност, с която сте се сблъскали от години.

Разказа им за устроената в Юджийн засада, за бандата жестоки и силни мъже, които бяха тръгнали да проучат района за предстоящото

плячкосване. Времето беше особено важно. Трябваше да действат бързо и да унищожат холнистите, преди да са изпълнили задачата си.

Но за свое удивление откри, че полусънените хора не вярват нито на дума от разказа му и повече внимават да не попаднат под дъжда. Гледаха Гордън с подозрение и мълчаливо клатеха глави, когато настояваше да извикат най-главния.

Малкият Марк бе припаднал от изтощение и не беше в състояние да го подкрепи. Местните явно предпочетоха да си мислят, че просто преувеличава. Някои направо предположиха, че е от местните банди южно от Юджийн, където влиянието на Циклоп още не се чувстваше. От години не бяха виждали холнисти в този район. Предполагаше се, че са се избили един друг преди много време, а самият Нейтън Холн е бил обесен.

Хората окуражително го потупваха по рамото и се разотиваха по домовете си. Кръчмарят му предложи да остави багажа си вътре.

„Не мога да повярвам! Тези идиоти не виждат ли, че животът им виси на косъм? Ако разузнавачите успеят да се измъкнат, онези варвари ще нахлуят тук и нищо няма да може да ги спре!“

— Вижте... — пак започна той, но намусените им селски лица не приемаха никакво логично обяснение. Един по един хората се отдалечаваха.

Отчаян, изтощен и ядосан, Гордън смъкна мушамата, излагайки на показ инспекторската си униформа. Бесен, той се нахвърли върху тях:

— Как не разбирате! Не ви моля за помощ! Да не мислите, че ми пука за тъпото ви село? Вълнува ме нещо много по-важно. Онези копелета държат в ръцете си два чувала с поща, открадната от гражданите на Съединените щати и аз ви заповядвам, съгласно правомощията ми на държавен служител, да се въоръжите и да съдействате за нейното връщане!

Гордън много често бе упражнявал ролята си, но никога не беше дръзвал да държи толкова арогантен тон. Направо кипеше от ярост. Когато един от селяните заекна насреща му, той го сграбчи за яката и изрева в лицето му за гнева, който ще се изсипе отгоре му, щом възстановената държава научи за тази срамна постъпка — как едно глупаво малко селце се спотайва зад оградата и оставя най-заклетите врагове на родината да избягат.

Присви очи и изръмжа:

— Невежи дръвници, имате само десет минути да формирате опълчение и да бъдете готови за поход или ви предупреждавам, че последствията ще бъдат много по-сериозни от едно неприятно яздене в дъжда!

Хората втрещени го зяпнаха. Повечето изобщо не помръднаха, но се взираха в униформата и блестящата емблема на шапката му. Можеха да си затворят очите пред истинската, макар и не непосредствена опасност, но това...

Живата картина се задържа няколко безкрайни секунди и той се взираше в нея, докато не се разпадна.

Изведнъж мъжете закрепяха помежду си и се втурнаха за оръжията си. Жените се разбързаха да подготвят конете. Гордън изведнъж остана сам, мушамата му се развяваше на вятъра, а той тихо ругаеше.

„Какво ми стана, за Бога?“

Май ролята му започваше да го обсебва. В напрегнатите мигове, когато се изправи пред цялото градче, той наистина вярваше! Беше почувствал силата на своята роля — могъщият гняв на служител на Хората, възпрепятстван в своята висша мисия от някакви мижитурки...

Епизодът го остави объркан и несигурен в собственото му умствено равновесие.

Едно обаче беше ясно. Надявал се бе, като стигне северен Орегон, да се откаже от пощаджийската си роля, но това вече не беше възможно. За добро или зло, тя бе станала част от него.

Всичко беше готово за четвърт час. Гордън повери момчето на грижите на едно семейство и отпътува с групата в ръмвящия дъжд.

Язденето в обратната посока със свежи коне и на дневна светлина бе по-бързо. Той прати челен отряд срещу евентуална засада и раздели останалите на три групи. Когато най-после пристигнаха в кампуса, всички се събраха в студентския център.

Въпреки че местните бяха поне осем пъти по-многобройни от бандата на оцеленците, Гордън смяташе, че силите са приблизително равни. Нервно огледа покривите и прозорците, като трепваше при всеки шум.

„На юг холнистите са били напълно разбити. Хората там са се обединили около някакъв легендарен лидер. Нищо чудно, че сега

копелетата се опитват да проникнат насам. Нещата тук са различни.

Ако планът им се осъществи, местните просто нямат шанс.“

Когато най-после влязоха в студентския център, оцеленците отдавна си бяха отишли. Огнището беше студено. По калната улица се виждаха следи, водещи на запад, към крайбрежните улички и морето.

Жертвите на клането бяха открити в старото кафене. Ушите им и други... части... бяха отрязани като трофеи. Селяните се втренчиха в пораженията, оставени от автоматичното оръжие, и започнаха да си спомнят неприятното минало.

Трябваше да им напомни да погребат останките.

Беше ужасна сутрин. Нямаше начин да се докаже кои са били бандитите. Не и без да тръгнат по следите им. А Гордън не смяташе да опитва късмета си с тази мудна група селяни. Те вече искаха да се връщат у лома, зад сигурните стени на селището си. Той настоя да почакаят още малко.

Откри пощенските си торби в полуразрушения гимнастически салон. Торбата, която не бе скрил, лежеше разкъсана, с разпилени и смачкани по пода писма.

Престори се на бесен и местните се впуснаха да му помагат да събере останките. Играеше ролята на разгневен пощенски служител, призоваващ към възмездие за онези, които са се осмелили да нападнат пощата.

Но този път това беше само представление. Цялото му същество всъщност жадуваше единствено за храна и сън.

Бавното връщане в ледената мъгла бе истински ад. Но мъчението продължи и в Харисбърг. Отново трябваше да изиграе всичко... да предаде няколкото писма, пратени от селищата южно от Юджийн... да слуша ликуващите възгласи на получателите, научили, че техни близки или приятели са все още живи... да назначи началник на местната поща... да издържи поредното глупаво празненство.

Събуди се скован, настинал и леко треперещ. Сънищата му бяха ужасни. Всички завършваха с въпроса и надеждата, прочетени в умиращите очи на една жена.

Нищо не беше в състояние да го задържи тук. Веднага след закуска оседла отпочинал кон, грабна торбите и продължи на север.

Най-после беше настъпил моментът да види Циклоп.

5. КЪРВАЛИС

18 май 2011 година

Маршрут: Шед, Харисбърг,
Кресуел, Котидж Гроув,
Кълп Крийк, Оукридж, Пайн Вю.

Уважаема г-жо Томпсън,

Вашите първи три писма най-сетне ме настигнаха в Шед, южно от Кървалис. Не мога да ви опиша колко се зарадвах, включително и на новините за Аби и Майкъл. Много се радвам за тях и се надявам детето им да е момиченце.

Научих, че сте разширили местната пощенска мрежа и сега към нея са присъединени Джилкрайст, Ню Бенд и Редмънд. Приложени ви изпращам заповедите за временно назначение на предложените от вас пощенски служители, които по-късно ще бъдат одобрени. Вашите усилия заслужават похвала.

Новините за смяната на режима в Оукридж са добре дошли. Надявам се промените там да продължават.

В стаята за гости се чуваше единствено скърцането на химикалка върху леко пожълтялата хартия. Бледата луна надзърташе през отворения прозорец иззад редките нощни облаци. Чуваха се музиката и смехът на празненството, което неотдавна напусна, като се извини с умората си.

Гордън вече бе свикнал с тези буйни тържества, които следваха падането на преградите и приемането на „Човека от правителството“. Най-голямата разлика беше в броя на участниците — не бе виждал толкова хора накуп от времето на гладните бунтове преди много, много години.

Музиката обаче беше народна. След Колапса хората навсякъде се върнаха към цигулката и банджото, простите радости и селските танци. Където и да идеше, нещата изглеждаха познати.

„Но има и други разлики.“

Гордън завъртя химикалката между пръстите си и взе писмата от приятелите си в Пайн Вю. Бяха пристигнали тъкмо навреме, за да убедят окончателно местните жители в правотата на думите му. Пощальонът от южната част на Уиламит, когото Гордън бе назначил само преди две седмици, пристигна на потен жребец и отказа дори чаша вода, докато не докладва на „Инспектора“.

Сериозното поведение на младежа окончателно разсея всички подозрения на местните. Приказката продължаваше да работи.

Поне засега.

Гордън вдигна химикалката и продължи:

Трябва вече да сте получили предупреждението ми за възможното нападение на оцеленците от река Роуг. Зная, че ще предприемете необходимите мерки за защитата на Пайн Вю. Но тук, в странните владения на „Циклоп“ е невероятно трудно да накарам хората да повярват на думите ми. Живели са в мир много години по днешните стандарти. Отнасят се добре с мен, но определено си мислят, че преувеличавам.

Най-сетне утре ще получа аудиенция. Може би ще успея да убедя самия Циклоп в надвисналата опасност. Ще е тъжно, ако това малко и странно общество, управлявано от машина, бъде унищожено от варварите. То е най-хубавото нещо, на което съм попадал, откакто напуснах цивилизования Изток.

Мислено се поправи. Това бе най-цивилизованият район, който беше срещал през последните петнайсет години. Истинско чудо на мира и благоденствието, очевидно създадено от интелигентен компютър и верните му служители.

Гордън спря да пише и вдигна поглед, Четирийсетватовата крушка под абажура примигна, после продължи да свети нормално —

вятърните генератори през две къщи отново заработиха. Крушката не беше силна, но той откри, че очите му се насълзяват, веднага щом погледне към нея.

Още не можеше да се съвземе от шока. Когато пристигна в Кървалис, за първи път от повече от десет години видя работеща електрическа крушка. Това го накара да се извини по време на официалното посрещане и да намери убежище в тоалетната, докато възвърне самообладанието си. От представителя на „правителството в Сейнт Пол Сити“ не можеше да се очаква да се разхлипа при вида на няколко мъждукащи крушки.

Кървалис и жителите му са разделени на независими общини, като във всяка от тях живеят между двеста и триста души. Цялата земя се обработва или е превърната в пасища. Използват се съвременни земеделски методи и хибридни култури, които местните са развили сами. Хората са успели да запазят някои от предвоенните биоинженерни култури и благодарение на това произвеждат и лекарства.

Разбира се, те все още обработват земята с помощта на животинска сила, но плуговете и другите инструменти са изработени от висококачествена стомана. Дори са построили водни и вятърни турбини, проектирани от Циклоп.

Местните занаятчии проявяват интерес към евентуална търговия със Запада и Юга. Прилагам списък с нещата, които искат да разменят. Бихте ли го преписали и разпространили по мрежата?

Не бе виждал толкова много щастливи и добре хранени хора още отпреди войната, нито пък му се беше случвало толкова често да чува смях. Имаше вестник и библиотека, а всяко дете в долината посещаваше училище поне четири години. Това най-после бе нещото, което търсеше от десетилетие и половина — общност от хора, заели се да се справят с последиците от катастрофите.

Искаше му се да е част от тях, а не някакъв странстващ актьор, просещ храна и подслон за няколко дни.

Колкото и да беше иронично, тези хора биха приели стария Гордън Кранц за пълноправен гражданин. Но той бе неразривно свързан с униформата си и с действията, които предприе в Харисбърг. Ако сега разкриеше истината, никога нямаше да му простят.

В техните очи трябваше да е или полубожество, или нищо. Дали някой друг е попадал така в капана на собствената си лъжа...

Той поклати глава. Длъжен беше да носи кръста, който сам си бе приготвил. Вероятно тези хора наистина щяха да използват един пощальон.

Засега не успях да науча много за самия Циклоп. Казаха ми, че суперкомпютърът не управлява пряко, но настоява всички села и градове, на които служи, да живеят в мир и разбирателство помежду си. Вследствие на това се е превърнал в нещо като върховен съдия на цялата област, до Колумбия на север.

Съветът ми каза, че Циклоп е много заинтересован от създаването на пощенска мрежа и предлага всякакво съдействие от своя страна. Изглежда гори от нетърпение да сътрудничи на Възстановените съединени щати. Разбира се, всички с радост посрещнаха вестта, че скоро ще могат отново да контактуват с останалата част от страната...

Гордън се загледа в последните думи и изведнъж осъзна, че тази вечер просто не е в състояние да продължава с лъжите. Фактът, че госпожа Томпсън ще чете между редовете, вече не му се струваше забавен.

По-скоро тъжен.

„Както и да е — помисли си той. — И без това утре ще имам тежък ден.“ Остави химикалката и започна да се готви за лягане.

Докато се миеше, си спомни последния път, когато бе видял един от легендарните суперкомпютри. Беше само няколко месеца преди войната, когато бе осемнайсетгодишен второкурсник в колежа. Непрекъснато се говореше за новите „интелигентни“ машини, за чието разработване неотдавна бяха съобщили.

Беше вълнуващо време. Медиите провъзгласиха това постижение за край на дългата самота на човечеството. Само че вместо да дойде от космоса, „другият интелект“, с който човек можеше да живее, бе негово собствено творение.

Неохипитата и издателите на университетското списание „Нов ренесанс“ вдигнаха голям купон в деня, в който университетът в Минесота се сдоби със свой суперкомпютър. Към небето се носеха балони, клоуни се премятаха презглава, музика изпълваше въздуха, а хората се бяха разположили на пикник по поляните.

В центъра на всичко това, в огромна Фарадеева клетка, поддържан на въздушна възглавница, се намираше запечатан цилиндър, охлажда с хелий. В него, захранван автономно и защитен, се намираше Милихром. Никой не беше в състояние да въздейства отвън върху отговорите на механичния мозък.

Цели часове стоя на опашка през онзи следобед. Най-после, когато дойде неговият ред да пристъпи напред и да се изправи срещу камерата, Гордън му зададе куп тестови въпроси, две гатанки и изиграха сложна игра на думи.

Спомняше си онзи светъл ден през пролетта на надеждата толкова ясно, сякаш бе вчера... приятния, нисък тембър, приятелския, открит смях на машината. През онзи ден Милихром се справи с всички предизвикателства и на свой ред отговори със серия сложни каламбури.

Машината меко го беше упрекнала, че не се е представил по най-добрия начин на неотдавнашния изпит по история...

След като редът му мина, Гордън се отдалечи, изпълнен със силна, опияняваща радост, че неговият вид е създал това чудо.

Безнадеждната война избухна малко по-късно. През седемнайсетте ужасни години той просто бе приел, че всички суперкомпютри са мъртви, както бяха мъртви надеждите на нацията и света. Но ето че по някакво чудо един от тях беше жив! Техниците в Орегонския университет някак си се бяха изхитрили да поддържат машината през всички тези години. Не можеше да се освободи от чувството, че е недостойно и нахално да позира пред тези мъже и жени.

Гордън благоговейно угаси лампата и си легна, заслушан в нощните звуци. Някъде в далечината музиката накрая млъкна,

последвана от бурни аплодисменти. После чу как хората се разотиват по домовете си.

Най-после всичко се успокои. Чуваше се единствено вятърът и приглушеният шум на компресорите, които поддържаха деликатния мозък на Циклоп свръхохладен и работещ.

Имаше и още нещо. От нощта се понесе богат и нежен звук, който отначало не можеше да свърже с нищо.

След малко си спомни. Някой, вероятно един от техниците, беше пуснал класическа музика по стереоуредба.

„Стереоуредба“... Гордън се наслаждаваше на думата. Нямахте нищо против банджото и цигулките, но след петнайсет години... да чуе отново Бетовен...

Най-накрая заспа, а симфонията продължаваше да звучи в съня му. Тоновите се усиляваха и утихваха, а накрая се смесиха с мекия, мелодичен глас, който му говореше през десетилетията. През мъглата на времето към него се протегна механична ръка и го посочи.

„Лъжец — меко и тъжно произнесе гласът. — Толкова много ме разочарова.

Как мога да ви помогна, създатели мои, когато говорите само лъжи?“

6. ДИНА

— Съхраняваме оборудването на Проекта на хилядолетието в старата фабрика. В началото беше много трудно. Не можем да започнем да строим истински работи, каквито са планове на Циклоп, докато не възстановим производствените мощности. — Човекът водеше Гордън нататък по коридора между лавици с инструменти от друга епоха. — Разбира се, първата ни работа беше да се помъчим да спасим колкото може повече от ръждата и разпадането. Тук държим само част от нещата. Останалият потенциал, който не ни е непосредствено необходим, се намира на други места.

Питър Ъейдж беше висок и слаб мъж с руса коса. Изглеждаше малко по-възрастен от Гордън и сигурно избухването на войната го бе заварило като студент в университета в Кървалис. Беше един от най-младите, носещи бялата, поръбена е черно дреха на служителите на Циклоп, но дори при него се забелязваха сиви коси по слепоочията.

Освен това Ъейдж бе чичо и единствения оцелял роднина на момчето, спасено в развалините на Юджийн. Мъжът не изрази по никакъв начин благодарността си, но се виждаше, че се чувства задължен към Гордън. Никой от висшестоящите служители не възрази точно той да покаже на посетителя програмата на Циклоп за преодоляване на тъмната епоха в Орегон.

— Започнахме да поправяме някои малки компютри и други прости машини — каза Ъейдж, докато минаваха покрай редици подредена и надписана електроника. — Най-трудното е да възстановим частите, които изгоряха в първите мигове на войната. Нали знаете за онези високочестотни излъчвания от първите бомби?

Гордън снизходително се усмихна и Ъейдж се изчерви. Той извинително вдигна ръка.

— Извинете ме. Просто съм свикнал да обяснявам нещата по-просто... Разбира се, вие на Изток сигурно знаете повече от нас за електромагнитните излъчвания.

— Не съм техник — отговори Гордън и му се прииска да не бе блъфирал толкова умело. С удоволствие би научил още нещо.

Но Ђейдж продължи от мястото, където бе прекъснал:

— Казвах, че това е мястото, където е извършена по-голямата част от работата по запазването на оборудването. След като се справим със задачата да произвеждаме повече електричество и отново преценим нуждите си, смятаме да монтираме тези компютри в околните села, училищата и на други места. Целта е доста амбициозна, разбира се, но Циклоп е сигурен, че ще успеем да я постигнем в рамките на нашия живот.

Коридорът ги изведе в широкото помещение на фабриката. По покрива имаше големи остъклени пана, които пропускаха слънчевата светлина и само на отделни места се използваше флуоресцентно осветление. Въпреки това бръмченето на електричеството се долавяше от всички страни. Покрай стените бяха подредени даровете от близките градове и села — платената такса за привилегията да бъдат водени от Циклоп.

Всеки ден пристигаха още машини, както и лепта във формата на храна и дрехи за служителите на Циклоп. Но Гордън беше чувал от всички, че отделянето на тези неща не представлява никаква трудност за хората от долината. А и за какво им бяха всички тези стари машини?

Нищо чудно, че нямаше оплаквания за „тирания от страна на машина“. Цената на суперкомпютъра бе леснодостъпна. А в замяна долината имаше своя Соломон и може би в същото време Мойсей, който да ги изведе от пустинята. Спомняйки си онзи внимателен и мъдър глас от миналото, Гордън можеше да оцени сделката.

— Циклоп много внимателно планира този преходен период — обясни Ђейдж. — Видяхте нашата малка производствена линия за водни и вятърни турбини. Освен това помагаме на местните ковачи да подобрят изделията си, а на фермерите да планират посевите. А разпространяването на видеоигрите сред децата цели да ги направи в бъдеще възприемчиви за по-сериозните неща като компютрите.

Минаха покрай голяма маса. Сивокоси работници се бяха навели над проблясващите светлини и екраните, по които печеше компютърен код. Малко замаян от всичко това, Гордън се почувства така, сякаш внезапно бе попаднал в някаква чудна работилница, в която малки, приятелски настроени джуджета внимателно сглобяват разбити мечти.

Повечето от техниците бяха стигнали или надхвърлили средна възраст. На Гордън му се струваше, че бързат да направят колкото

може повече, преди последното образовано поколение завинаги да си отиде.

— Разбира се, след като вече имаме връзка с Възстановените съединени щати, можем да се надяваме на по-бърз прогрес — продължи Питър Ъейдж. — Например, мога да ви дам дълъг списък с чипове, които не сме в състояние да произвеждаме. А те коренно биха променили нещата. Само една шепа чипове може да ускори програмата на Циклоп с цели четири години, стига Сейнт Пол да е в състояние да ни осигури нужното.

Гордън не искаше да среща погледа на спътника си. Наведе се над един разглобен компютър, като се преструваше, че внимателно изучава вътрешностите му.

— Малко зная за тези неща — каза той. — А и на Изток имаше по-неотложни задачи за решаване от разпространението на видеоигри.

Каза това, защото не искаше да лъже повече от необходимото. Но служителят на Циклоп пребледня, сякаш беше ударен.

— О, толкова глупаво от моя страна. Естествено, трябвало е да се справят с ужасната радиация, болестите и холнистите... Май ние в Орегон сме извадили голям късмет. Ще продължим да се оправяме сами, докато останалата част от страната не бъде в състояние да ни помогне.

Гордън кимна. И двамата говореха истини, но само единият знаеше колко тъжно звучат те.

За да наруши настъпилата неудобна тишина, Гордън зададе въпроса, който беше в главата му още от самото начало:

— Значи играчките с батерии са своего рода средство за изпълнение на мисията, така ли?

— Да — засмя се Ъейдж. — Така научихте за нас, нали? Зная, че звучи примитивно. Но върши работа. Елате, ще ви запозная с водещия проекта. Ако има типичен представител на Двайсетия век, то това е Дина Спърджън. Ще разберете какво имам предвид.

Той поведе Гордън през странична врата надолу към пълна с всевъзможни неща зала, докато накрая стигнаха до стая, която изглеждаше жива от приглушеното жужене на електричеството.

Навсякъде имаше снопове жици, които приличаха на увиващ се по стените бръшлян. Сред бъркотията се виждаха многобройни кубове и цилиндри. Даже след толкова време Гордън бързо разпозна, че това

са батерии за многократна употреба, презареждащи се в момента от генераторите на Кървалис.

От другата страна трима цивилни слушаха някакъв рус дългокос човек, облечен в черно-бялата дреха на служител. Гордън удивено примигна, когато забеляза, че всички са млади жени.

— Трябва да ви предупредя — прошепна Ъейдж в ухото му. — Дина може да е най-младата сред всички служители на Циклоп, но в известен смисъл е музейна рядкост. Гениална, добросъвестна и заклета феминистка.

Ъейдж се ухили. С Колапса на цивилизацията си бяха отишли много неща. Това бяха често употребявани думи в миналото, но днес мнозина дори не ги бяха чували. Гордън отново я погледна, този път с любопитство.

Беше висока, особено за жена, израсла в днешно време. Бе с гръб към тях и не можеше да види лицето ѝ, но гласът ѝ беше нисък и уверен.

— Така че следващия път не искам повече да правиш подобни опити, Трейси. Чуваш ли? Цяла година ми трябваше, за да получа тази задача. Няма значение, че това е логично решение — онези селяни няма да се чувстват толкова заплашени, когато пратеникът е жена. Но от цялата логика не остава нищо, ако вие, момичета, рискувате живота си!

— Но, Дина — възрази дребна енергична брюнетка. — В Тиламук вече бяха чували за Циклоп! Освен това е на две крачки от родното ми село. А и всеки път, когато взимам със себе си Сам и Хоумър, те ме бавят...

— Няма значение! — прекъсна я високата жена. — Следващия път ще вземеш момчетата със себе си. Настоявам! Или като нищо ще те пратя обратно в Бевървил да преподаваш в училището, да дундуркаш бебета...

Тя внезапно млъкна, защото забеляза, че помощничките ѝ не ѝ обръщат внимание. Гледаха към Гордън.

— Дина, запознай се с инспектора — каза Питър Ъейдж. — Сигурен съм, че с нетърпение чака да разгледа и да чуе за твоята... мисионерска работа.

После прошепна на Гордън, като съпроводи думите си с иронична усмивка:

— Всъщност, това е като да запознаеш змията със закуската ѝ. Пазете се, Гордън.

Когато жената приближи, той каза с по-висок глас:

— Имам малко работа. Ще се върна след няколко минути да ви заведа на срещата ви.

Гордън кимна и мъжът излезе. Чувстваше се като изложен на показ пред погледите на жените.

— Засега толкова, момичета. Ще се видим утре следобед да планираме следващото пътуване.

Другите протестираха с поглед. Но нетърпящият възражения тон на Дина ги накара да напуснат. Техните срамежливи усмивки и хихикане, когато Гордън докосна шапката си, рязко контрастираха с дългите ножове, които носеха на коланите и в ботушите си.

Гордън си даде сметка колко млада е Дина Спърджън, едва когато тя му се усмихна и протегна ръка.

„Сигурно е била на не повече от шест години, когато паднаха първите бомби.“

Ръкостискането ѝ беше също толкова твърдо, колкото и поведението ѝ, а гладката ѝ ръка говореше, че е прекарала повече време сред книгите, отколкото на полето. Зелените ѝ очи открито срещнаха неговите. Гордън се запита къде ли е виждал подобни.

„В Минеаполис, през онази луда втора година в колежа. — Отговорът сам изплува в главата му. — Само че беше по-голяма от мен. Странно, как се сетих за онова момиче сега, след толкова време.“

Дина се засмя:

— Мога ли да си позволя да отговоря предварително на въпроса ви? Да, аз съм млада, жена и не съм достатъчно квалифицирана да бъда пълноценен служител, да не говорим за възможността да управлявам някой сложен проект.

— Извинете — кимна той. — Точно това си мислех.

— О, няма значение. И без това всички ме наричат анахронизъм. Истината е, че след като родителите ми загинаха в бунтовете против машините, бях осиновена от доктор Лазаренски, доктор Тейгър и останалите. Оттогава станах ужасно разглезена и се научих максимално да се възползвам от положението си. Както впрочем видяхте в разговора ми с момичетата.

Гордън най-после реши, че тя може да мине за средна хубост. Може би чертите ѝ бяха малко ъгловати. Но сега, когато се присмиваше над самата себе си, лицето ѝ направо грейна.

— Както и да е — добави момичето и посочи жиците и цилиндрите. — Може и да не сме в състояние да обучаваме нови инженери, но не се изисква кой знае какъв ум, за да напъхаш електроните в батерията.

— Не е честно спрямо вас — засмя се Гордън. — Навремето ми се наложи да се явявам на поправителен изпит по начална физика. Но сигурно Циклоп знае какво прави, щом ви е сложил на тази работа.

Дина се изчерви, засмя се и наведе очи.

— Е, може би.

„Скромност? — зачуди се Гордън. — Тази жена е пълна с изненади. Не го бях очаквал.“

— О, по дяволите. Толкова скоро. Питър идва — каза тя, вече много по-меко.

Можеха да видят как Питър Ъейдж си проправя път през бъркотията в залата. Гордън погледна старомодния си механичен часовник. Един от техниците го бе поправил и вече не избързваше с половин минута на час.

— Нищо чудно. След десет минути е срещата ми — каза той и двамата отново се ръкуваха. — Но се надявам пак да си поговорим, Дина.

— О, бъдете сигурен в това — усмихна се тя. — Искам да ви разпитам как сте живели тогава, преди войната.

„Не за Възстановените съединени щати, а за миналото. Невероятно. И защо точно мен? Какво мога да ѝ кажа аз за изгубения Златен век, което да не може да научи от всеки друг на възраст над трийсет и пет?“

Озадачен, той се срещна с Питър Ъейдж в залата и двамата закрачиха по коридора към изхода.

— Извинявайте, че ви карам да бързате — каза Ъейдж, но не трябва да закъсняваме. На никой не му е приятно Циклоп да го гълчи!

Той се ухили, но Гордън имаше чувството, че думите му само отчасти са шега. Въоръжените с карабини пазачи им кимнаха, когато излязоха навън.

— Надявам се разговорът с Циклоп да мине успешно, Гордън — продължи водачът му. Всички ние много ще се радваме да общуваме с останалия свят. Сигурен съм, че Циклоп ще иска да си сътрудничим по всички възможни начини.

„Циклоп — върна се към действителността Гордън. Вече е неизбежно. А аз дори не зная дали искам или се страхувам от тази среща.“

Налагаше се да продължи с двусмислиците. Нямахте друг избор.

— Напълно съм съгласен с вас — каза той. — Искам да ви помогна по какъвто и да е начин.

Говореше съвсем искрено.

Питър Ъейдж се обърна и го поведе през прясно окосената морава към Дома на Циклоп. Гордън недоумяваше. Дали му се бе сторило, или наистина за миг беше забелязал върху лицето на техника странно изражение — на тъга и дълбока вина?

7. ЦИКЛОП

Фоайето на Дома на Циклоп — някогашната университетска лаборатория за разработване на изкуствени интелекти — събуждаше живи спомените за изминалата по-елегантна ера. Златистият килим току-що бе почистен и съвсем леко захабен. Ярките флуоресцентни лампи осветяваха фината мебелировка в покритото с ламперия помещение, където селяни и служители от селата в радиус от седемдесет километра нервно мачкаха в ръцете си петиции, докато чакаха реда си за кратка аудиенция с великата машина.

Когато Гордън влезе, всички се изправиха на крака. По-смелите се приближиха и му стиснаха ръката. В изпълнените им с уважение думи и в погледите им се четеше надежда и любопитство. Той се усмихваше и сковано кимаше, като от все сърце му се искаше двамата с Ъейдж да изчакат някъде другаде.

Най-накрая красивото момиче от рецепцията им се усмихна и ги поведе през вратите в дъното на фоайето. Докато Гордън и водачът му минаваха през дългия коридор към залата за срещи, от отсрещния край се появиха двама души. Единият носеше познатата черно-бяла униформа на служител. Другият, облечен в избелял, но добре поддържан костюм отпреди войната, намръщено изучаваше дълга компютърна разпечатка.

— Все още не разбирам, доктор Гроубър. Циклоп казва ли да изкопаем кладенеца до северната котловина или не? Ако питате мен, отговорът му изобщо не е ясен.

— Виж, Хърб, ще кажеш на хората си, че не е работа на Циклоп да измисля всичко до най-малката подробност. Той може да намали броя на възможностите, но не е в състояние да вземе решение вместо вас.

Фермерът оправи стягащата го яка.

— Естествено, всеки знае това. Но в миналото отговорите му бяха по-ясни. Защо и сега не е така?

— Първо, Хърб, са изминали повече от двайсет години, откакто геологичните карти на Циклоп не са били осъвременявани. Освен това

със сигурност знаеш, че е бил проектиран да общува с висококвалифицирани специалисти, разбираш ли? Така че е съвсем естествено много от обясненията му да не са съвсем ясни... понякога дори и за нас, неколцината оцелели учени.

— Да, н-но... — В същия момент гражданинът вдигна поглед и забеляза Гордън. Направи движение, сякаш искаше да свали шапката, която не носеше, след това избърса длан в панталоните си и нервно я протегна. — Хърб Кейлоу от Сайтаун, господин инспекторе. За мен е голяма чест, сър.

Гордън промълви някакви любезности, докато се ръкуваше с човека. Чувстваше се като политик повече от всякога.

— Да, сър, господин инспектор. Чест! Искрено се надявам в плановете ви да влиза посещението на нашето градче и откриване на поща. Ако това е така, обещавам ви такова посрещане, от което...

— Хърб — прекъсна го техникът и многозначително си погледна часовника. — Господин Кранц е дошъл да се срещне с Циклоп.

Кейлоу се изчерви и кимна.

— Имайте предвид поканата ми, господин Кранц. Ще се погрижим добре за вас... — Човекът почти се кланяше, докато отстъпваше назад към фоайето. Другите не забелязаха, но за миг Гордън почувства, че страните му пламват.

— Очакват ви, сър — напомни техникът и го поведе по дългия коридор.

Животът на Гордън в пустинята беше изострил слуха му повече, отколкото местните жители навярно предполагаха. Затова, когато заедно с водачите си приближи до отворената врата на заседателната зала и чу тихия спор отпред, Гордън нарочно забави ход и се престори, че оправя униформата си.

— Откъде изобщо можем да сме сигурни, че онези документи, които ни показва, са истински! — питаше някой. — Да, целите бяха в печати, но въпреки това изглеждаха доста груби. А и ако питаш мен, онази история с лазерните сателити е доста съмнителна.

— Сигурно. Но тя обяснява защо не чухме нищо в продължение на цели петнайсет години! — отговори друг глас. — А ако беше блъфирал, как ще обясниш писмата? Илайъс Мърфи от Олбъни получи

вест от отдавна изчезналата си сестра, а Джордж Сийвърс остави фермата си в Грийнбъри и отиде да види жена си в Къртин, след като години наред я беше смятал за мъртва!

— Не разбирам какво значение има — тихо се обади трети глас. — Хората вярват и това е главното...

Питър Ъейдж забърза напред и прочисти гърлото си при вратата. Гордън го последва и четирима облечени в бяло мъже и жени се изправиха зад полираната дъбова маса в слабо осветената заседателна зала. Всички, освен Питър, бяха надхвърлили средната възраст.

Гордън се ръкува с тях, радостен, че вече ги е срещал; иначе при тези условия щеше да му е невъзможно да запомни имената им. Опитваше се да е вежлив, но погледът му непрекъснато се насочваше към широкото дебело стъкло, разделящо помещението на две части.

Масата внезапно свършваше при стъклото. И ако залата бе осветена оскъдно, онази част зад стъклото беше още по-тъмна. Светлина идваше само от блестящо, опалово лице, подобно на перла или на луна.

Зад обектива на единствената блещукаща камера се намираше тъмен цилиндър, по двата края на който се виеше сложен, сякаш постоянно повтарящ се светлинен мотив. Нещо в тези еднообразни вълни докосна Гордън отвътре... Не можеше да обясни как точно. Почти не беше в състояние да откъсне поглед от мигащите точки.

Машината бе обвита в мек облак от гъста пара. И макар че стъклото беше дебело, Гордън изпита едва доловимо чувство за студ, идващ от дъното на стаята.

Първият служител, доктор Едуард Тейгър, го хвана за лявата ръка и се обърна към стъкленото око.

— Циклоп — заговори той, — бих искал да ти представя господин Гордън Кранц. Той донесе акредитивни писма, според които е пощенски инспектор на правителството на Съединените щати и представител на възстановената република.

— Господин Кранц, бих искал да ви представя Циклоп.

Гордън погледна към обектива, премигващите светлини и стелещата се мъгла и се почувства като малко дете, което сериозно се е оплело в собствените си лъжи.

— Радвам се да те видя, Гордън. Моля, седни.

Гласът имаше съвършен човешки тембър. Идваше от говорителите в края на дъбовата маса. Гордън седна на тапицирания стол, предложен му от Питър Ъейдж. След кратка пауза Циклоп продължи:

— Носиш ни радостни вести, Гордън. След всички тези години, прекарани в грижи за хората тук, те изглеждат прекалено хубави, за да са истина. — Последва втора пауза. — За мен беше истинско щастие да работя с приятелите си, които настояват да се наричат мои „служители“. Но същевременно се чувствах самотен и ми беше тежко, като си представях останалата част от света в развалини.

Моля те, Гордън, кажи ми има ли оцелели от братята ми на Изток?

Гордън си възвърна дар слово и поклати глава.

— Не, Циклоп. Съжалявам. Нито един от останалите велики компютри не оцеля. Страхувам се, че ти си единственият останал жив от вида си.

Макар да съжаляваше, че му се налага да съобщи тази новина, той се надяваше, че това е добър знак и ще може да продължи да говори истината.

Циклоп задълго замълча. На Гордън му се стори, че чува слаба въздишка, почти ридание. Но това, разбира се, бе плод на въображението му.

По време на паузата малките светлилки продължиха да мигат, сякаш безспирно повтаряха нещо на някакъв таен език. Гордън усети, че трябва да продължи да говори, иначе щеше да се изгуби в този хипнотизиращ мотив.

— А между другото, останалите големи компютри умряха в първите секунди на войната от електромагнитните вълни. Не мога да съдържа любопитството си да те попитам как оцеля ти?

Подобно на Гордън, машината сякаш се отърси от тъжните си размисли.

— Добър въпрос. Стана така, че моето оцеляване беше просто заради едно щастливо забавяне. Войната избухна по време на Деня на представянето ми в университета. Когато бомбите се взривиха, се случи така, че бях в моята Фарадеева клетка. Така че...

Колкото и да бе заинтригуван от историята на Циклоп, Гордън почувства моментен триумф. Беше поел инициативата и сега задаваше

въпроси точно така, както би го направил един „федерален инспектор“. Хвърли поглед към сериозните лица на служителите и разбра, че е извоювал малка победа. Приемаха го съвсем сериозно.

Може би всичко това ще свърши работа.

И все пак се стараеше да не гледа към мигащите светлини. И скоро усети, че се изпотява, независимо от студа зад стъклото.

8.

Срещите и преговорите приключиха за четири дни. Внезапно настъпи време да тръгва, а Гордън съвсем не беше готов за това. Питър Ъейдж го придружи и му помогна да пренесе багажа си до конюшната, където подготвиха конете.

— Съжалявам, че отне толкова много време, Гордън. Сигурно с нетърпение очакваш да продължиш работата си по установяването на пощенската мрежа. Циклоп само искаше да уточни най-подходящия за теб маршрут в северен Орегон.

— Всичко е наред, Питър — успокои го Гордън. — Забавянето не беше голямо, а съм много благодарен за помощта ви.

Известно време крачеха мълчаливо, а в главата на Гордън се въртяха объркани мисли. „Само да знаеше как ми се иска да остана. Само да имаше начин...“

Бе обикнал простото удобство на стаята си, разположена срещу Дома на Циклоп, обилната и вкусно приготвена храна, впечатляващата библиотека. Но сигурно най-много щеше да му липсва електрическата лампа до леглото. През последните четири вечери четеше преди да заспи — навик от младостта, бързо възвърнал се след дълги години потискане.

Двамата облечени в кожени якета пазачи козируваха, когато двамата с Ъейдж завиха покрай Дома на Циклоп и продължиха през моравата към конюшната.

Докато чакаше Циклоп да подготви маршрута му, Гордън бе обиколил района около Кървалис, бе разговарял с много хора за модерното земеделие, за простите, но технологично напредничави занаяти, както и за теорията, върху която се държеше хлабавата конфедерация. Тайната беше проста. Никой не искаше да воюва, щом това можеше да означава отлъчване от рога на изобилието, който великата машина обещавахе, че някой ден ще се излее върху тях.

Но най-силно впечатление му направи един разговор. Беше проведен последната вечер с Дина Спърджън, най-младата служителка на Циклоп.

В компанията на две от нейните пратенички, те останаха до късно край камината, изпиха огромно количество чай, а той бе засипван с въпроси за живота си преди и след Безнадеждната война.

Гордън беше научил много трикове, за да избягва подробностите около „Възстановените съединени щати“, но нямаше никаква защита срещу подобен разпит. Дина изглеждаше много по-малко заинтригувана от онова, което въодушевяваше другите — възможността да общува с „останалата част от нацията“.

Не, тя искаше да научи за света преди и след бомбите. Особено се интересува от онази тежка и трагична година, която Гордън прекара с лейтенант Ван и взвода му. Искаше да знае всичко за всеки човек от него, за неговите недостатъци, за източника на смелост или упоритост, който го караше да продължи да се бори, много след като каузата вече бе загубена.

Не... не загубена. Гордън си го припомни тъкмо навреме, за да измисли успешен край на битката при Мийкър. Пристигна кавалерия. Житниците бяха спасени. Загинаха добри хора (Гордън спести подробностите за агонията на Кайлър и храбростта на Дрю Симс), но в неговия разказ смъртта им не беше напразна.

Разказа го по начина, по който трябваше да се случи, като усещаше в желанието си настоятелност, която го учуди. Жените слушаха с такова внимание, сякаш им разказваше приказка за лека нощ... или им съобщаваше важна информация, за която още на следната сутрин щяха да се явяват на изпит.

„Иска ми се да зная какво точно слушат... какво се опитват да открият в моята малка, ужасна история.“

Може би се дължеше на факта, че районът бе мирен от толкова много време, но Дина искаше да научи и за най-лошите хора, които му се беше случвало да срещне... както и всичко, което знаеше за разбойниците, хипероцеленците и холнистите.

„Ракът в сърцето на ренесанса от края на века... дано гориш в ада, Нейтън Холн.“

Дина продължи да задава въпроси, дори след като Треиси и Мери Ан заспаха край огъня. При нормални обстоятелства щеше да се възбуди от близостта и проявеното внимание от страна на красива жена. Но това не бе като с Аби в Пайн Вю. В този смисъл Дина със сигурност не беше безразлична към него. Само че просто изглеждаше

по-заинтересувана от стойността му като източник на информация. И тъй като той бе тук само за няколко дни, тя без никакво колебание беше избрала по какъв начин да го използва.

Гордън откри, че жената в известен смисъл е смаяна и очарована от него. И че ще се чувства нещастна, когато си тръгне.

Но сигурно щеше да е единствената. Той ясно бе усетил, че другите служители ще го изпратят с облекчение. Това се отнасяше дори за Питър Ъейдж.

„Какво пък, такава ми е ролята. Тя ги прави нервни. А вероятно дълбоко в себе си усещат някаква неискреност. Не бих могъл да ги обвинявам.“

Дори да вярвах на историята му, повечето техници нямаха много причини да харесват представителя на някакво „правителство“, защото то рано иди късно щеше да се намеси в делата, на които бяха посветили живота си. Те говореха за жаждата си за контакт с външния свят. Но Гордън чувстваше, че повечето от тях в най-добрия случай просто се преструват.

Не че имаше от какво да се страхуват.

Все още не беше сигурен за мнението на самия Циклоп. Машината, поела върху себе си съдбата на цялата долина, се държеше двусмислено или дистанцирано по време на последвалите срещи. Нямаше шеги и остроумни каламбури, а само гладки и сериозни разговори. Тази хладина бе много разочароваща след спомените за отдавна отминалия ден в колежа в Минеаполис.

Разбира се спомените му за онзи суперкомпютър може би бяха разкрасени с времето. Циклоп и неговите служители бяха свършили толкова много работа тук. Той не беше човекът, който можеше да отсъди.

Минаха покрай опожарените руини на някакви стари сгради, Гордън се огледа.

— Тук май се е водило доста тежко сражение — гласно отбеляза той.

Питър се намръщи от спомена.

— Точно тук отблъснахме една от тълпите по времето на бунтовете против машините. Виждаш ли разрушените трансформатори и стария аварийен генератор? След като ги взривиха, трябваше да преминем на вятърните и водните турбини.

Купчини черни останки от машините лежаха на местата, където техници и учени отчаяно се бяха сражавали, за да защитят делото на своя живот. Това накара Гордън да си спомни за другия проблем.

— Продължавам да мисля, че трябва да се направи още нещо срещу евентуалното нападение на оцелелците, Питър. А то ще се състои скоро, ако съм чул добре онези разузнавачи.

— Но ти призна, че си чул само части от разговора и може да си останал с погрешно впечатление — възрази Ъейдж. — Разбира се, ще подсилим патрулите, веднага щом сме в състояние да отделим свободни хора. Ала трябва да разбереш, че Циклоп има свои собствени методи за взимане на решение. От десет години насам не е имало всеобща мобилизация. Ако Циклоп поиска такава и се окаже, че е било фалшива тревога... — той остави изречението недовършено.

Гордън знаеше, че местните старейшини на селата се отнасят с подозрение към думите му. Не искаха да отделят хора от ежедневната полска работа. А Циклоп изрази съмнение, че бандите на холнистите действително са в състояние да се организират за истински сериозен удар на неколкостотин километра от собствените си леговища. Това просто не било характерно за техния менталитет, обясни машината.

Гордън трябваше да се съгласи със становището на Циклоп. В края на краищата в неговата памет бяха вкарани всички написани някога трудове по психология. Както и трудовете на самия Холн.

Може би разузнавачите бяха тръгнали просто да грабят и говореха такива велики неща, само за да се окуражават един друг.

Може би.

„Е, стигнахме.“

Конят му, великолепен силен жребец, вече беше оседлан. Другият — прекрасна едра кобила — носеше екипировката и пощата. Щеше да е истинско чудо, ако някой от петдесетте получателя все още бе останал жив. Но за оцелелите дори само едно-единствено писмо щеше да означава много и щеше да положи началото на продължителния, мъчителен процес на възстановяване на контактите.

Може би ролята му щеше да донесе някаква полза. Поне колкото да компенсира лъжата...

Гордън скочи на коня и потупа животното, за да го успокои. Питър му подаде ръка:

— Ще се видим по време на обратния ти път след три месеца, Гордън. Когато се връщаш на Изток.

„Почти същото, което каза Дина Спърджън. А може да се върна и още по-рано, ако събера кураж да кажа цялата истина.“

— Дотогава Циклоп обещава да подготви подробен доклад за условията в северен Орегон.

Ъейдж задържа ръката му за миг. Гордън отново се почувства объркан. Човекът срещу него изглеждаше нещастен заради нещо — нещо, за което не можеше да говори.

— Бог да благослови делото ти, Гордън — сериозно каза той. — Ако мога да ти помогна по някакъв начин, какъвто и да е той, просто ми се обади.

Гордън кимна. Слава Богу, нямаше нужда от думи. Пришпори коня си и пое по пътя на север. Кобилата го следваше плътно отзад.

9. БУЕНА ВИСТА

Според служителите на Циклоп междуцатската магистрала била разбита и несигурна на север от Кървалис, затова Гордън използваше второстепенния път, който минаваше западно от нея. Развалините и дупките забавяха пътуването и той беше принуден да спре за обедна почивка сред руините на Буена Виста.

Все още бе ранен следобед, но облаците започнаха да се съгъстват и по разбитите улици се понесе мъгла. По случайност това беше денят, в който фермерите от околността се събираха в парка на запустелия град на панаир. Гордън поприказва с тях, докато нагъваше хляб и сирене от запасите си.

— Нищо такова няма по междуцатската — каза един от местните, като озадачено клатеше глава. — Ония учени глави не са пътували много по тия места. Не са такива пътници като вас, господин Кранц. Сигурно са дали накъсо от много мислене — засмя се на собственото си остроумие фермерът.

Гордън не спомена, че маршрутът му е избран от самия Циклоп. Благодарни на човека и отиде при чантите си, за да извади картата.

Тя бе покрита с впечатляващи компютърни графики. Фини символи отбелязваха местата по маршрута, където трябваше да установи новите възли на пощенската мрежа в северен Орегон. Бяха му казали, че маршрутът е избран така, че да стои по-далеч от несигурните райони и радиоактивните места като околностите на Портланд.

Гордън поглади брадата си. Колкото повече се вираше в картата, толкова по-объркан се чувстваше. Циклоп би трябвало да знае какво прави. И все пак криволичешият маршрут беше всичко друго, но не и логичен.

Въпреки волята си започна да подозира, че трасето е подбрано така, за да го отклони от пътя му. Да изгуби време, вместо да го спести.

Но защо му трябваше на Циклоп да прави подобно нещо?

Беше невероятно суперкомпютърът да се е изплашил от появата му. А Гордън бе сигурен, че е постъпил правилно... като подчерта, че

„Възстановените съединени щати“ нямат намерение да се месят в местните въпроси. Циклоп като че ли му беше повярвал.

Той вдигна очи от картата. Времето се разваляше. Облаците се спускаха и закриваха покривите на полуразрушените сгради. По прашната улица се стелеше мъгла. Валма от нея се завъртяха между него и оцелелия прозорец на отсрещния магазин. Внезапно си спомни за един друг прозорец, който бе видял през ситния дъжд.

„Главата на Смъртта... усмивката на пощальона... лицето на скелета, наложено върху моето...“

Врхлетя го друг спомен и той потръпна. Кървалис. Свръхохладената пара, собственото му отражение в студеното стъкло и странното чувство, което изпитваше, като гледаше редуващите се светлинки, постоянно повтарящи еднообразния си танц...

Повтарящи...

Внезапно го прониза студ.

— Не — възкликна той. — Не, за Бога.

Затвори очи и изпита непреодолимо желание да не мисли за това, а за времето, за Дина или Аби, за каквото и да е, само не...

— Но кой би могъл да направи подобно нещо? — гласно възрази той. — Защо?

Знаеше защо. Беше експерт по въпроса какво кара хората да лъжат.

Спомни си разрушената сграда зад Дома на Циклоп и учудването си как техниците са успели да направят онова, което твърдяха, че са направили. Бяха изминали почти две десетилетия, откакто за последен път бе имал допир с физиката, и знаеше какво може да се постигне с техника. Годините след това бяха борба за оцеляване и мечти за земен рай. Не беше в състояние да определя кое е възможно и кое не е.

Въпреки това трябваше да открие дали подозренията му са основателни. На всяка цена.

— Извинете! — повика той един от фермерите. Човекът му се ухили и закуца към него с шапка в ръце.

— Какво мога да направя за вас, господин инспектор?

Гордън посочи на картата едно място на не повече от петнайсет километра по права линия от Буена Виста.

— Това място, Сайтаун. Знаете ли пътя?

— Разбира се. Шефе. Ако побързате, довечера ще сте там.

— Ще побързам — увери го Гордън. — Можете да се обзаложите, че ще побързам.

10. САЙТАУН

— Секунда! Идвам! — извика кметът на Сайтаун. Чуването на вратата продължи.

Хърб Кейлоу внимателно запали новата си газена лампа, изработена от занаятчийската задруга западно от Кървалис. Неотдавна беше разменил сто килограма от най-добрата сайтаунска керамика за двайсет лампи и триста кибрита от Олбъни. Сигурен бе, че тази сделка ще му осигури следващия мандат.

Чуването се усили.

— Идвам! И дано да е наистина важно! — Той натисна бравата и отвори вратата.

Беше Дъглас Кий, тазвечершният часови. Кейлоу примигна:

— Случило ли се е нещо, Дъг? Какво...

— Един човек иска да те види, Хърб — прекъсна го пазачът. — Нямахте да го пусна след вечерния час, ама ти ни разказа за него, като се върна от Кървалис. Не исках да го оставям да седи на дъжда.

От тъмнината пристъпи висок мъж в мушама. Значката на шапката му блестеше на светлината на лампата. Той протегна ръка.

— Радвам се да ви видя отново, господин кмете. Може ли да поговорим?

11. КЪРВАЛИС

Гордън никога не си беше представял, че ще откаже предложена му топла храна и легло и вместо това ще препуска в дъжда. Този път обаче нямаше избор. Яздеше най-добрия кон от конюшните на Сайтаун, но ако му се бе наложило, щеше да тича през целия път.

Кобилата се носеше по стария път към Кървалис. Беше силна и препускаше толкова бързо, колкото Гордън предполагаше, че е безопасно през нощта. За щастие почти пълната луна хвърляше оскъдна светлина през разкъсаните облаци.

Гордън се страхуваше, че трябва да е хвърлил в пълно объркване кмета на Сайтаун още в момента, в който прекрачи прага на дома му. Без да губи време за любезности, той пристъпи направо към същината и изстреля човека в офиса му да донесе грижливо сгънатата компютърна разпечатка.

Гордън вдигна разпечатката към светлината и внимателно я разгледа под объркания поглед на Кейлоу.

— Колко ви струва този съвет, господин кмете? — без да откъсва очи от хартията попита той.

— Не много, инспекторе — нервно отвърна мъжът. — Цените на Циклоп паднаха с увеличаването на селата, присъединили се към търговския пакт. А имаше и намаление, защото съветът е доста неясен.

— Колко? — настоя Гордън.

— Ами... Намерихме десетина стари видеоигри и около петдесет батерии, но от тях само десет ставаха за нещо. А, и един домашен компютър, който не беше съвсем ръждясал.

Гордън подозираше, че всъщност Сайтаун има много повече запаси, но ги пази за в бъдеще.

— И какво друго, господин кмете?

— Моля?

— Въпросът ми е достатъчно ясен — сухо отвърна той. — Какво още платихте за това?

— Нищо — объркано го погледна Кейлоу. — Освен ако не смятате товара храна и керамика за служителите. Но това е нищо в

сравнение с останалите неща. Просто, за да имат с какво да живеят учените, докато помагат на Циклоп.

Гордън тежко дишаше. Нямаше изгледи пулсът му да се успокои. Всичко съвпаднаше.

Той усърдно зачете на глас компютърната разпечатка:

— ...Първоначалното просмукване през границите между тектоничните плочи... променливото задържане на подпочвената вода... — Думите, които не беше срещал нито пък бе мислил за тях — в продължение на седемнайсет години, сега излизаха от устата, му и му напомняха за някакъв стар, отдавна забравен деликатес. — ... Вариация на глинестите седименти... само приблизителен анализ, поради многобройните несигурни променливи...

— Смятаме, че схванахме какво е имал предвид Циклоп — намеси се Кейлоу. — Ще започнем да копаем на двете най-подходящи места, като настъпи сухият сезон. Естествено, ако не сме разтълкували правилно съвета му, вината си е изцяло наша. Ще опитаме и на някои други места, които той предложи...

Гласът на кмета заглъхна, когато видя инспектора да седи неподвижно, вперил поглед в пространството.

„Делфи“, едва доловимо въздъхна Гордън.

След това започна лудото препускане в нощта.

Годините, прекарани в несгоди, бяха калили Гордън, а през цялото това време хората в Кървалис бяха живели в благоденствие. Беше лесно като детска игра да се промъкне покрай постовете. Продължи по пустите улици покрай университетския кампус и отдавна изоставения Морлънд Хол. Гордън отдели десет минути да успокои и нахрани коня си. Искаше животното да е във форма, ако му се наложеше бързо да се измъква.

Домът на Циклоп се намираше съвсем наблизо. Когато приближи, той забави крачка.

Скри се сред развалините на стария генератор, когато покрай него минаха двама пазачи, увити в мушамите си и криещи оръжието от дъжда. Докато клечеше зад стените, до него достигна миризмата на изгоряло. След всички тези години тя все още се чувстваше.

Какво му бе разказал Питър Ъейдж за онези първи дни, когато властта паднала и започнали бунтовете? Че след взривяването на генератора преминали на вятърни и водни турбини.

Гордън не се съмняваше, че това е щяло да свърши работа, ако е било извършено навреме. Но дали е било?

Когато стражите се отдалечиха, той забърза към страничния вход в Дома на Циклоп. Счупи катинара с едно-единствено рязко движение с помощта на взетия специално за целта лост. Ослуша се и като не чу никакви признаци на тревога, се вмъкна вътре.

Задните помещения на Дома на Циклоп изглеждаха доста по-неприветливо от представителните. Части от забравени компютърни ленти, книги и всякакви други неща лежаха под дебел слой прах. Гордън си проправи път към централния служебен коридор, като на два пъти за малко не се спъна в тъмното. Скри се зад една двойна врата, когато наблизко мина някой, свиркайки с уста. След това се изправи и погледна през процепа.

Мъж с дебели ръкавици, облечен в черно-бялата дреха на служител, спря пред вратата в дъното на помещението и остави на пода тежката и смачкана чанта за пикник, от която се виеше дим.

— Хей, Елмър! — почука той на вратата. — Нося още сух лед за нашия господар. Хайде, побързай! Циклоп трябва да яде!

„Сух лед“, отбеляза си Гордън. Около капака на контейнера се стелеше тежка пара.

— Спокойно де — обади се втори глас зад вратата. — На Циклоп нищо няма да му стане, ако почака някоя и друга минута.

Най-после вратата се отвори и в стаята нахлуха светлина и тежките звуци на рокендрол.

— Защо се забави толкова?

— Бях зает! Стигнах до сто хиляди точки и не исках да прекъсвам...

Вратата се затвори и Гордън не успя да чуе края на самохвалствата на Елмър. Промъкна се бързо нататък. След малко доближи друга стая, вратата на която бе леко открехната. Отвътре се процеждаше тънък лъч светлина. Някой разгорещено спореше. Гордън спря. Беше разпознал част от гласовете.

— Трябваше да го убием — каза някой. Приличаше на гласа на д-р Гроубър. — Можеше да направи всичко на пух и прах.

— Преувеличаваш опасността, Ник. Не мисля, че представлява чак толкова голяма заплаха — това беше гласът на най-възрастната служителка на Циклоп. Не можеше да си спомни името ѝ. — Всъщност, човекът ми се вижда по-скоро безвреден.

— Така ли? А чу ли го какви въпроси задаваше на Циклоп? Не е тъп селяк, на каквито са се превърнали нашите хора след всички тези години. Умът му сече като бръснач! И си спомня страшно много от старото време!

— И какво? Може би трябваше да се опитаме да го привлечем на наша страна.

— Как ли пък не! Всеки може да види, че е идеалист. Никога нямаше да се съгласи. Единствената ни възможност е да го убием! Още сега! И да се надяваме, че ще минат години, преди да пратят някой друг вместо него.

— Ти си направо луд — отговори жената. — Даваш ли си сметка какви ще са последствията, ако се усъмнят в нас!

— Марджъри е права — това бе гласът на самия д-р Тейгър. — Ако това се разкрие, срещу нас ще се изправят не само нашите хора в Орегон, а и цялата страна.

Настъпи продължително мълчание.

— И все пак още не съм убеден, че той наистина е... — Гроубър беше прекъснат, този път от мекия глас на Питър Ъейдж.

— Забравили ли сте защо никой не трябва да го докосва дори с пръст?

— Това пък защо?

— Стига, човече. — Гласът на Питър премина в шепот. — Не ти ли стана ясно кой е този човек? И кого представлява? Давате ли си сметка колко ниско сме паднали, че да мислим как да го убием, когато му дължим признателност и съдействие във всичко!

— Питър, ти си пристрастен, защото спаси племенника ти.

— Може би. А може би заради мнението на Дина за него.

— Дина! — изсумтя Гроубър. — Хлътнало до уши дете с диви идеи.

— Добре. Но дори да греша, не забравяйте знамената.

— Знамена ли? — Гласът на д-р Тейгър беше объркан. Какви знамена?

— Питър говори за знамената, които нашите хора са издигнали във всяко селце — замислено отговори жената. — Нали си спомняте — звездите и ивиците. Помисли си, Ед. Дай си сметка какво е в главите на тези хора. Никога, дори преди войната, не съм виждала нещо толкова силно да въодушевява селяните.

Отново настъпи тишина. След това се обади Гроубър:

— Чудя се какво ли мисли Джоузеф по въпроса.

Гордън се намръщи. Беше разпознал гласовете на всички старши служители в стаята. Но не си спомняше да се е срещал с някой на име Джоузеф.

— Джоузеф си легна по-рано днес — каза Тейгър. — Ето защо аз съм председателстващият сега. Ще обсъдим въпроса по-късно, когато сме в състояние да гледаме трезво на нещата.

Гордън ги чу да стават и забърза към края на коридора. Нямаше нищо против да напусне удобната си позиция. И без друго мнението на хората в стаята не бе от особено значение. Всъщност, нямаше никакво значение.

Точно сега искаше да чуе един-единствен глас. Насочи се право към мястото, където го беше чул за последен път.

Промъкна се зад завоя и се озова на мястото, където за първи път беше срещнал Хърб Кейлоу. Коридорът сега бе тъмен, но това не му попречи съвсем лесно да открие заседателната зала. Вмъкна се вътре и затвори вратата зад себе си. Устата му беше пресъхнала. Пристъпи напред, като се, бореше с желанието да върви на пръсти.

Слаба светлина осветяваше сивия цилиндър от другата страна на стъклената стена.

„Господи, дано греша!“

Ако грешеше, Циклоп сигурно щеше да се изуми от поредицата неправилни заключения. Изгаряше от желание да се посмее заедно с него на глупавата си параноя.

Гордън се запъти към стъклената бариера.

— Циклоп? — повика той, като се приближаваше и прочистваше гърлото си. — Циклоп, аз съм. Гордън.

Блясъкът на обектива бе по-слаб. Но малките светлилки продължаваха да се движат — сложен хипнотизиращ мотив, който постоянно се повтаряше, подобно на зов за помощ от търпящ бедствие кораб.

Гордън усети, че го завладява безмерен ужас. Чувството беше същото, каквото бе изпитал като момче, когато видя дядо си да седи напълно неподвижно в своя люлеещ се стол на верандата и не посмя да се приближи, за да не открие, че старецът е мъртъв.

Светлинките безспирно продължаваха танца си.

Гордън се замисли. Колко бяха онези, които можеха да си спомнят след толкова време, че сигналите на дисплеите на суперкомпютрите никога не се повтарят? Спомни си как негов приятел кибернетик му беше казал, че те са като снежинките — няма две еднакви.

— Циклоп — безизразно повтори той. — Отговори ми! В името на благоприличието, заповядвам ти да ми отговориш! В името на Съединените щата...

Млъкна. Не можеше на една лъжа да противопоставя друга. В момента щеше да е единственият излъган.

Стаята бе по-топла, отколкото по време на срещите. Потърси и откри малките отдушници, през които можеше да се пуска студен въздух и да създава у посетителя впечатление за ужасния студ от другата страна на стъклената преграда.

— Сух лед — промърмори той. — За заблуда на жителите на Оз.

Дори самата Дороти не би могла да се почувства по-измамена. Гордън беше готов да предложи живота си на това, което като че ли се намираше тук. А всичко се оказа чиста измама. Начин групичка мъчещи се да оцелеят умни глави да измъкват от хората храна и дрехи и да ги карат да са благодарни за тази привилегия.

Със създаването на мита за „Проекта на хилядолетието“ и пазара на електроника те бяха успели да убедят местните, че старите машини са особено ценни. Хората от цялата долина събираха домашни компютри, части и игри — защото Циклоп ги приемаше в замяна на съветите си.

„Служителите на Циклоп“ бяха нагласили нещата по такъв начин, че хора като Хърб Кейлоу дори не включваха в сметката данъка

във форма на храна и други подаръци, които отиваха за самите служители.

Учените се хранеха добре, спомни си Гордън. И никой от фермерите не се оплакваше.

— Вината не е твоя — тихо каза той на безмълвната машина. — Ти наистина щеше да ни помагаш във всичко. Ти и твоят вид бяхте най-великото нещо, което някога сме сътворявали...

Задъха се, спомнил си топлия, мъдър глас в Минеаполис. Очите му се напълниха със сълзи.

— Прав си, Гордън. Никой не е виновен.

Гордън ахна. За момент с надежда си помисли, че е сбъркал! Това бе гласът на Циклоп!

Но не идваше от говорителите. Обърна се бързо и видя...

...слаб възрастен човек, който го наблюдаваше, изправен в тъмния ъгъл на стаята.

— Често идвам тук — каза той с гласа на Циклоп — тъжен, изпълнен с разкаяние глас. — Идвам да поседя с духа на моя приятел, който умря точно тук, преди толкова много години.

Мъжът пристъпи напред. Върху лицето му падна светлина.

— Гордън, името ми е Джоузеф Лазаренски. Аз създадох Циклоп — той погледна към ръцете си. — Аз ръководах неговото програмиране и обучение. Обичах го като свой син. И като всеки баща се гордеех с мисълта, че ще е по-добър, по мил, по-човечен от самия мен.

Лазаренски въздъхна.

— Той наистина преживя ударите на войната. Тази част от историята е вярна. Циклоп беше в своята Фарадеева клетка, защитен от излъчванията. И остана в нея, докато се мъчехме да го спасим.

Първият и единствен път, когато убих човек, беше в онази нощ по времето на бунта против машините. Участвах в защитата на електростанцията и стрелях като луд.

Но нямаше смисъл. Генераторите бяха унищожени, въпреки че опълчението пристигна и отблъсна обезумялата тълпа... но вече беше твърде късно. Минути, години по-късно.

— Както разбираш, Гордън — разпери ръце той, — след това не можехме да направим нищо друго... освен да чакаме и да гледаме как Циклоп умира.

Гордън остана напълно неподвижен и мълчалив. Лазаренски продължи:

— Ние крояхме велики планове. Бяхме положили основите на Плана на хилядолетието още преди бунтовете. Всъщност, направи го именно Циклоп. Той вече беше очертал в основни линии програмата за възстановяване на света. Според думите му, бяха необходими два-три месеца, за да изработи детайлите.

Гордън имаше чувството, че лицето му сякаш е от камък. Не пророни нито дума.

— Чувал ли си за мехурчетата квантова памет, Гордън? В сравнение с тях чиповете на Джоузефсън са като праисторическа каменна брадва пред лазерен лъч. Тези мехурчета са леки и крехки като мисълта. Позволяват изчисления със скорост, надвишаваща милиони пъти скоростта на невроните. Но за да съществуват, трябва да се поддържат свръхохладени. Веднъж разрушени, те не могат да се възстановят.

Опитахме се да ги запазим, но не успяхме. — Възрастният човек сведе очи. — Онази нощ трябваше аз да умра.

— И така решихте да продължите плана на своя глава — сухо подхвърли Гордън.

— Знаеш как стоят нещата — поклати глава Лазаренски. — Задачата е непосилна без помощта на Циклоп. Единственото, което можехме да направим, бе да представим една обвивка. Една илюзия.

Тя ни помогна да оцелеем. Навсякъде около нас цареше хаос. Единствената сила, която имахме ние, бедните интелектуалци, беше слабото, мъждукащо нещо, наречено Надежда.

— Надежда! — горчиво се засмя Гордън. Лазаренски сви рамене.

— Хората идваха да говорят с Циклоп и говореха с мен. Не беше много трудно да се даде добър съвет, да се потърси някоя проста техника в книгите или да се посредничи при споровете. Те вярват на съобщенията на компютъра за неща, за които не биха повярвали на никой човек.

— И когато не можете да дадете смислен отговор, се държите като оракул.

Лазаренски отново сви рамене.

— В Делфи и Ефес това е действало, Гордън. А честно казано, къде е вредата? През последните двайсет години хората от долината са

видели прекалено много жадни за власт чудовища, за да са склонни да се обединят под ръководството на един човек или група. Но не, те си спомнят машините! По същия начин, по който си спомнят и своята стара униформа, въпреки че в онези времена са се отнасяли към нея с пълно неуважение.

Откъм коридора се чува гласове, които приближиха и отминаха. Гордън се засуети.

— Трябва да се махам оттук.

Лазаренски се засмя:

— Не се страхувай от тях. Те само приказват и не вършат нищо. Изобщо не приличат на теб.

— Не ме познаваш — намръщи се Гордън.

— Така ли си мислиш? В ролята си на „Циклоп“ говорих с теб няколко часа. А осиновената ми дъщеря и младият Питър Ъейдж — дори по-дълго. Зная за теб повече, отколкото можеш да си представиш.

Ти си рядкост, Гордън. По някакъв начин си успял да запазиш модерния си начин на мислене и в същото време да се адаптираш към настоящето. Дори онази пасмина да се опита да ти навреди, ти ще ги победиш с ума си.

Гордън тръгна към вратата, после спря. Обърна се и погледна за последен път към мигащите светлини на мъртвата машина.

— Не съм толкова умен. Разбираш ли, аз вярвах!

Погледите им се срещнаха и накрая Лазаренски наведе очи, без да може да отговори. Гордън се за препъва навън и остави мъртвешки студената крипта и телата в нея зад себе си.

12. ОРЕГОН

Върна се при коня си, когато небето на изток започваше да розовее. Скочи на седлото и се насочи на север по второстепенния път. Изпитваше мъка, сякаш сърцето му се бе превърнало в късче лед.

Трябваше да се махне оттук. Поне това беше ясно. Нека глупците вярват на своите митове. Не и той!

Не можеше да се върне в Сайтаун, където бе оставил торбите с пощата. Вече всичко това беше минало. Започна да сваля куртката си с намерение да я захвърли в канавката, заедно с всички лъжи.

Внезапно в главата му изплува неканена мисъл:

„Сега кой ще поеме нещата в свои ръце...?“

Какво? Тръсна глава, за да я проясни, но думите продължаваха да звучат в него.

„Кой ще се погрижи сега за тези глупави деца?“

Гордън изруга и пришпори коня. Животното го понесе на север, далеч от всичко, на което се беше прекланял вчера сутринта... но което вече знаеше, че е само фасада. Евтин номер. Оз.

„Кой ще се погрижи...“

Думите постоянно се връщаха в главата му, подобно на натрапчива мелодия. Изведнъж разбра, че ритъмът им е същият, като на мигащите лампички на старата мъртва машина.

„... за тези глупави деца?“

Кобилата мина покрай овощни градини, оградени от ред смачкани автомобили. Внезапно го осени странна мисъл. Ами ако в момента, в който се бе изпарила и последната капка хелий и вътре беше нахлула смъртоносната жегата, последната мисъл на невинната мъдра машина се е запечатала някъде в периферните устройства и сега продължава безспирно да се върти?

Това можеше ли да се нарече дух?

Какви са били последните мисли и думи на Циклоп?

Можеше ли човек да бъде преследван от духа на машина?

Гордън отново тръсна глава. Явно беше уморен, иначе нямаше да си мисли подобни глупости. Не дължеше нищо на никого! Не и на

купчина мъртъв метал, нито пък на мумията, открита в онзи стар джип.

— Духове! — изплю се той и кисело се изсмя.

И въпреки това думите продължаваха да звучат в главата му.

„Кой ще се погрижи сега...“

Толкова бе погълнат от собствените си мисли, че му трябваха няколко минути, за да осъзнае, че далеч зад него се носят крясъци. Той дръпна юздите и се обърна, с ръка върху дръжката на револвера. Всеки, който се осмелеше да го предизвика сега, щеше да се изложи на сериозна опасност. Лазаренски беше прав в едно отношение. Гордън знаеше, че онази пасмина не може да се сравнява с него.

В далечината забеляза трескаво движение около Дома на Циклоп, но... но очевидно нямаше нищо общо с него.

Той засенчи очи от изгряващото слънце и видя някакъв изтощен човек да слиза от покрития си с пяна кон, да се препъва по стълбите пред Дома на Циклоп и да крещи към хората, които бързаха към него. Друг вестоносец, явно сериозно ранен, лежеше на земята.

Гордън чу една-единствена дума. Тя обясняваше всичко.

— Оцеленци!

„По дяволите!“ Това бе единственият възможен отговор, който му дойде наум.

Обърна гръб на виковете и отново пришпори коня си на север.

Само ден по-рано щеше да се притече на помощ. Беше готов да се жертва в името на Циклоп. И вероятно точно това щеше да стане.

Щеше да умре заради един фарс и измама!

Ако холнистите наистина нападаха, селяните южно от Юджийн щяха с всички сили да им се противопоставят. Разбойниците щяха да се насочат на север по посока на най-слабото съпротивление. Хората от северната част на долината нямаха никакъв шанс пред бандите от Роуг.

А може би холнистите не бяха достатъчно многобройни, за да завладеят цялата долина. Разбира се Кървалис щеше да падне, но Гордън можеше да отиде някъде другаде. Може би щеше да е най-добре да се насочи на изток по шосе 22 и да мине през Пайн Вю. Щеше да му е приятно отново да види госпожа Томпсън. Може би щеше да пристигне точно, когато Аби ражда своето бебе.

Кобилата продължи да препуска. Виковете заглъхнаха, подобно на лош спомен. Времето обещавахе да е хубаво, за първи път от цели седмици без нито един облак. Добър ден за пътуване.

Конят постепенно забави ход и спря. Гордън седеше прегърбен.

„Кой ще се погрижи...“

Думите не отзвучаваха, а пулсираха като светлинки в него.

Конят тръсна глава и изцвили, ровейки с копито земята.

„Кой...?“

— О, по дяволите! — изкрещя Гордън, обърна коня си и го пришпори обратно към Кървалис.

Уплашената тълпа от мъже и жени смълчано отстъпи назад, когато стигна до преддверието на Дома на Циклоп. Разиграният му кон танцувахе и пръхтеше под него, докато Гордън се взираше в хората.

Накрая той дръпна мушамата назад. Закопча куртката си и постави шапката на главата си. Значката блесна под лъчите на утринното слънце.

Дълбоко си пое дъх. След това започна да издава заповеди и разпореждания.

В името на оцеляването и в името на „Възстановените съединени щати“ населението на Кървалис и служителите на Циклоп се втурнаха да изпълняват.

ИНТЕРЛЮДИЯ

Високо над сивите, покрити с пяна вълни, се вихреше поток от черен кехлибар. Отново идваше зима и воят на вятъра навяваше спомените за ледения студ над северния Пасифик.

Преди по-малко от двайсет обиколки около Слънцето нормалните въздушни течения бяха разбити от огромни тъмни пилони, сякаш армия разгневени вулкани бяха решили едновременно да хвърлят земята срещу небето.

Ако епизодът не беше толкова кратък, сигурно целият живот щеше да изчезне и ледът щеше да се завърне завинаги. Но дори така прашните облаци покриха Земята и изминаха седмици, преди поголемите частици да паднат обратно на повърхността под формата на мръсен дъжд. По-малките пращинки се разпръснаха във високите слоеве на стратосферата и спряха слънчевите лъчи.

Изминаха години преди отново да настъпи пролет.

Но тя дойде. Океанът, бавен и жизнен, отдели достатъчно топлина, за да спре кръга на смъртта. Над континента отново се понесоха топли, натежали от морската влага облаци. Дърветата се съживиха, а в цепнатините на разбитите пътища поникнаха жадни за живот бурени.

Въпреки всичко остана огромно количество прах, носен високо в небето от ветровете. Студът отново проникваше на отделни места и напомняше за Великия Мраз. Парата кристализираше върху праха и образуваше сложни многофасетни хексаедрони. Снежинките растяха и падаха на земята.

Упоритата зима се завърна още веднъж и се спусна над мрачния континент.

III. ЦИНЦИНАТ^[1]

1.

Вихрушките извайваха от падащия сняг дяволски форми. Подобни на призраци, те сякаш се надигаха от сивите преспи и се нахвърляха срещу замръзналите дървета.

Един засипан със сняг клон се прекърши, сякаш не бе издържал тежестта на поредната мръсносива снежинка. Ехото от трясъка отекна по тесните горски пътеки като приглушен пушечен изстрел.

Снегът постепенно покриваше изцъклените очи на умрял от глад елен и запълваше вдлъбнатините между изпъкващите му ребра. Скоро следите на мястото, където животното за последен път бе ровило в безуспешно търсене на храна, изчезнаха.

Танцуващите снежинки покриваха и другите жертви и затрупваха с меки бели пластове тъмночервените петна върху стария сняг.

Скоро всички тела лежаха завити и спокойни, като че ли спяха.

Бурята бе заличила повечето от следите от битката, когато Гордън намери трупа на Трейси под тъмната сянка на побелял от снега кедър. Ледената кора бе спряла кървенето. От прерязания гръклян на нещастната млада жена вече не течеше нищо.

Той се отърси от мислите за Трейси, каквато, макар и бегло, я познаваше — енергична и смела, изпълнена с леко налудничав ентусиазъм по отношение на безнадеждната работа, с която се бе захванала. Стисна устни, когато разкъса вълнената ѝ риза и докосна подмишницата ѝ.

Тялото още беше топло. Всичко това се бе случило само преди няколко минути.

Гордън хвърли поглед на югозапад, накъдето в болезнено яркия блясък следите се губеха и вече изчезваха под натрупващия се сняг. До него почти безшумно се появи облечена в бяло фигура.

— Мамка му! — промълви Филип Бокуто. — Трейси беше толкова добра! Можех да се закълна, че онези изроди няма да...

— Е, успели са — рязко го прекъсна Гордън. — И то преди не повече от десет минути.

Той хвана момичето за катарамата на колана и го повдигна, за да може другият да види. Тъмнокафявото лице мълчаливо кимна под бялата качулка. Трейси не бе обезобразена със символите на холнистите. Тази малка банда хипероцеленци беше бързала прекалено много, за да може да спре и да вземе обичайните си зловещи трофеи.

— Можем да ги настигнем! — прошепна Бокуто. В очите му гореше дива ярост. — Мога да доведа останалите от нашите и да се върна за пет минути.

— Не, Фил — поклати глава Гордън. — Вече ги преследваме прекалено далеч отвъд отбранителната линия. Ще ни направят засада някъде, докато ги намерим. По-добре да вземем Трейси и да се връщаме още сега.

Бокуто стисна зъби.

— Можем да хванем копелетата! — за първи път повиши глас той.

Гордън почувства раздразнение. „Какво право има Филип да иска това от мен?“ Някога, преди светът да рухне, Бокуто бе служил като сержант в морската пехота. Тъкмо негова работа беше да взима практичните, неудовлетворителни решения... да носи отговорността.

— Не, няма — поклати глава Гордън. — И точка. — Погледна към момичето, което до тази сутрин бе най-добрият разузнавач в армията на Уиламит... но очевидно не достатъчно добър. — Трябват ни живи бойци, Фил. Трябват ни яростни и жадни за бой хора, а не трупове.

За миг двамата не се гледаха. После Бокуто избута Гордън настрана и пристъпи към неподвижното тяло в снега.

— Дай ми пет минути и доведи останалите — каза той, докато влачеше трупа на Трейси от подветрената страна на кедъра. После извади ножа си. — Прав сте, сър. Трябват ни яростни мъже. Двамата с Трейси ще се погрижим да ви ги осигурим.

Гордън примигна.

— Фил — пристъпи напред той. — Недей.

Бокуто не обърна внимание на ръката на Гордън и разкъса още повече ризата на Трейси. Не вдигна поглед, но гласът му звучеше глухо.

— Казах, че си прав! Трябва да накараме нашите дебелогъзи селяни така да побеснеят, че да се бият! А Дина и Трейси ни казаха да направим точно това, ако се наложи...

Гордън не можеше да повярва на ушите си.

— Дина е луда, Фил! Не си ли го разбрал досега? Моля те, недей! — Той сграбчи ръката на сержанта и го извъртя към себе си, но трябваше бързо да се отдръпне пред острието на ножа. Очите на приятеля му горяха. Той махна с ръка на Гордън да си върви.

— Не усложнявай нещата, Гордън! Ти си мой командир и ще ти служи дотогава, докато съм в състояние да избивам колкото може повече от тези проклети холнистки копелета.

Но, мамка му, ти си прекалено цивилизован за тези отвратителни времена! Ето защо сега аз решавам. Чуваш ли ме? Няма да ти позволя да предадеш Трейси, Дина или мен със своите предразсъдъци от Двайсети век!

А сега се разкарайте оттук, господин инспектор... сър — гласът на Бокуто трепереше от вълнение. — И не забравяйте да ми дадете пет минути, преди да доведете останалите.

Продължи да се мръщи, докато Гордън не отстъпи. После седна на земята, избърса една сълза от окото си и се зае с ужасната си задача.

Полузашеметен, Гордън се запрепъва надолу по поляната. Фил Бокуто никога не се бе държал така с него — размахал нож с див поглед, неподчиняващ се на заповедите...

И тогава се сети.

„Аз не му заповядах да не върши това. Молах го, но не му наредих...

Наистина ли съм сигурен, че не постъпва правилно? Не вярвам ли и аз дълбоко в себе си на някои от нещата, които проповядват Дина и налудничавите ѝ последователки?“

Гордън поклати глава. Фил определено беше прав за едно — за глупавото му философстване на бойното поле. Оцеляването тук само по себе си бе достатъчно сериозен проблем. Другата война, която водеше всяка нощ в сънищата си, можеше да почака.

Внимателно се заспуска по склона, стиснал здраво сабята си — най-ефективното оръжие в подобно време. Половината от хората му предпочитаха дългите ножове пред пушките — още един номер,

научен с цената на много жертви от ръцете на техните смъртоносни, дяволски врагове.

Двамата с Бокуто бяха оставили другите от групата само петдесет метра назад, но разстоянието изглеждаше страшно голямо, докато очите му трескаво търсеха евентуални капани. Снежните вихрушки приемаха форми, сякаш бяха разузнавачи на някаква призрачна армия, която още не бе решила на коя страна да застане. Безплътни и неутрални в една тиха, ужасна война.

„Кой ще се погрижи...?“ — сякаш го питаха те. Думите така и не оставяха Гордън на мира, дори и в онази сутрин, в която направи своя избор между практичната предпазливост и отчаяната надежда.

Добре поне, че тази банда холнисти се представи по-лошо от обикновеното, а местните фермери и простолюдието проявиха смелост, каквато никой не беше очаквал. Освен това Гордън и ескортът му правеха обиколка недалеч оттук и се включиха в битката в най-критичния момент.

Всъщност армията на Уиламит бе спечелила съвсем незначителна победа и бе изгубила двайсетина души срещу петима от страна на врага. Вероятно не повече от трима-четирима се бяха измъкнали на запад.

И въпреки това четири от тези чудовища в човешки облик бяха повече от достатъчни, дори да бяха изморени и боеприпасите им да привършваха. От неговите хора бяха останали само седем, а помощта бе далеч.

„Нека си идат. Ще се върнат.“

Точно пред него се обади бухал. Разпозна сигнала на Лийф Морисън. „Става все по-добър — помисли си Гордън. — Ако сме живи след година, сигурно ще е в състояние да заблуди някого.“

Сви устни и се опита да имитира сигнала — два крясъка в отговор на трите. След това се промъкна през тясната просека и се спусна в дерето, където го очакваха хората му.

Морисън и двама други се приближиха. Брадите и качулките им от овча кожа бяха покрити със сух сняг. Стискаха нервно оръжията си.

— Джо и Анди? — попита Гордън.

— На стража — отсечено отговори едрият швед Лийф, като кимна с глава наляво и надясно.

— Добре. — Гордън бръкна в чантата си и извади термос. Една от привилегиите на ранга — не се налагаше да иска разрешение за глътка горещ сайдер.

Другите заеха отново местата си, но продължиха да се оглеждат назад, зачудени къде се е губил до този момент „инспекторът“. Морисън, фермер, който едва се бе спасил от клането в Грийнлийф миналия септември, го гледаше с искрящите очи на човек, който е загубил всичко и вече не принадлежи изцяло на този свят.

Гордън хвърли поглед към часовника си — чудесно изделие от времето преди войната, подарено му от техниците в Кървалис. Времето беше изтекло. Бокуто вече сигурно се връщаше назад и прикриваше следите си.

— Трейси е мъртва — каза той. Лицата им пребледняха. Гордън продължи, като следеше реакцията им: — Сигурно се е опитвала да пресече пътя на ония копелета и да ги задържи, докато пристигнем. Без да е поискала разрешението ми — той сви рамене. — Те са я пипнали.

Чуха се гърлени ругатни. „Така е по-добре — помисли си Гордън. — Но следващия път холнистите няма да ви чакат да се ядосате, момчета. Ще ви избият, докато се чудите дали да се страхувате или не.“

Добре обигран в лъжите, той продължи с равен тон:

— Ако бяхме пристигнали пет минути по-рано, щяхме да я спасим. А така дори са имали време да си вземат сувенири.

Този път на лицата им се изписа гняв и срам.

— След тях! — извика Морисън. — Не може да са отишли много надалеч!

Останалите одобрително заръмжаха.

„Не беше достатъчно бързо“, отсъди Гордън.

— Не. Щом като вие, момчета, се довлачихте дотук като охлюви, няма начин да се справите с неизбежната засада. Ще отидем до мястото и ще приберем трупа на Трейси. След това си отиваме вкъщи.

Върху лицето на един от фермерите — онзи, който най-гръмогласно призоваваше към възмездие — веднага се изписа облекчение. Другите обаче хвърлиха злобни погледи към Гордън. Мразеха го заради думите му.

„Точно така, момчета — горчиво си помисли той. — Ако бях истински лидер, щях да намеря по-добър начин да ви подхвърля кокала.“

Прибра термоса, без да го предложи на никого. Жестът бе достатъчно ясен — не заслужавах.

— Хайде — изкомандва той, докато слагаше раницата на гърба си.

Този път те се размърдаха бързо, събраха нещата си и запълзяха нагоре в снега. Джо и Анди се появиха от двете страни и заеха местата си по краищата. Разбира се холнистите никога не биха се маскирали толкова лошо, но те имаха много по-дълга практика от тези мудни войници.

Онези с пушките прикриваха хората, въоръжени с ножове, които се промъкваха отпред. Гордън вървеше последен, точно зад групата. По едно време Бокуто изникна до него, сякаш от нищото. При цялото си усърдие, никой от фермерите не бе успял да го усети.

Лицето на разузнавача беше непроницаемо, но Гордън знаеше как се чувства. Не срещна погледа му.

Внезапно отпред се разнесе изненадан, пълен с гняв възглас. Първият бе открил обезобразеното тяло на Трейси.

— Само си представи как биха се почувствали, ако научеха истината — тихо каза Филип. — Или ако открият истинската причина, поради която повечето от твоите разузнавачи са момичета.

Гордън сви рамене. Идеята не беше негова, но той се бе съгласил. Вината падаше изцяло върху него. Прекалено много вина за една кауза, която беше безнадеждна.

И въпреки това не можеше да каже цялата истина дори на циничния Бокуто.

— Знаеш основната причина — въздъхна той. — Истината, не теориите на Дина и обещанията на Циклоп.

Бокуто кимна и за миг в гласа му се долови нещо друго.

— За Възстановените съединени щати — тихо, почти благоговейно произнесе той.

„Лъжи в лъжите — помисли си Гордън. — Само ако знаеше истината, приятелю...“

— За Възстановените съединени щати — съгласи се гласно. — Да!

Двамата продължиха напред към малката армия от уплашени, но вече гневни мъже.

[1] Римски военачалник и държавник (519?-439? г. пр.Хр.). Избран задочно за диктатор по време на войната на Рим с еквите. След края на войната отказал продължаването на пълномощията му. Един от символите за порядъчен римски гражданин. — Б.пр. ↑

2.

— Нещата не вървят на добре, Циклоп.

От другата страна на стъклената преграда в него се виждаше перленото око на цилиндъра, обвит в студена мъгла. Двата реда мигащи светлини повтаряха сложния си танц. Това беше призракът на Гордън... духът, който го бе преследвал преди месеци... единствената лъжа, която можеше да се мери с неговата.

Струваше му се подходящо да размишлява тук, в полутъмната стая. Навън в снега, по укрепленията и в горите мъже и жени умираха заради тях двамата — заради онова, за чийто представител се беше обявил Гордън, и заради машината от другата страна на стъклото.

Заради Циклоп и заради Възстановените съединени щати.

Без тези основи на надеждата всичко щеше да е загубено. Кървалис щеше да е в развалини, неговите запазени библиотеки, крехката индустрия, вятърните мелници и електрическите светлини завинаги щяха да потънат в Тъмната епоха. Нашествениците щяха да основат феодалните си имения в долината, както вече бяха направили в земите западно от Юджийн.

Фермерите и възрастните техници се сражаваха срещу десет пъти по-опитен враг. Но въпреки това се сражаваха, не толкова заради себе си, колкото заради двата символа — заради мъртвата от много години мъдра машина и заради отдавна изчезналата нация, която съществуваше само в сърцата им.

Горките глупаци.

— Не се получава — каза Гордън на колегата си, на приятеля-измама. Светлинките му отговориха с неизменния си танц. — Тежката зима засега спря холнистите. Те се оттеглят в градовете, които завладяха миналата есен. Но през пролетта ще се върнат и ще опожаряват и убиват, докато селяните не започнат да молят за „защита“. Опитваме се да се бием. Но всеки един от онези дяволи е равен на дузина от нашите нещастници.

Гордън се отпусна в мекия стол срещу дебелото стъкло. Дори тук, в Дома на Циклоп, миризмата на прах и старост се чувстваше

силно.

„Само да имяхме време да се обучим, да се подготвим... само мирът и безгрижието да не бяха продължили толкова дълго.

Само да имяхме един истински лидер.

Някой като Джордж Поътън.“

През затворената врата се чуваше далечна музика. Някъде бяха пуснали по стереоуредбата „Канон“ на Пахелбел.

Спомни си как се разрида, когато чу музиката за първи път. Тогава с такава надежда си мислеше, че на света все още съществува нещо почитено и така вярваше, че го е открил тук, в Кървалис. Но „Циклоп“ се беше оказал измама, също като собствения му мит за „Възстановените съединени щати“.

Все още се чудеше как и двете измислици процъфтяват пред заплахата от оцеленците. Сред кръвта и ужаса те се бяха превърнали в нещо, за което хората ежедневно жертваха живота си.

— Просто не се получава — отново се обърна той към мъртвата машина, без да очаква отговор. — Хората ни се бият. Умират. Но гадните копелета ще стигнат тук до началото на лятото, каквото и да направим.

Заслуша се в нежната, изпълнена с тъга музика и се запита дали след падането на Кървалис някой отново щеше да слуша Пахелбел.

На вратата зад него леко се почука. Гордън се изправи. Освен него, право на достъп до сградата през нощта имаха единствено служителите на Циклоп.

— Влез — каза той.

В тесния трапец светлина се изправи сянката на висока дългокоса жена.

Дина. Само тя му трябваше...

— Извинявай, че те безпокоя, Гордън — Гласът ѝ бе тих и забързан. — Но си помислих, че ще поискаш да го научиш веднага. Току-що пристигна Джони Стивънс.

— Господи, успял е! — Сърцето на Гордън бясно заблъска в гърдите му.

Дина кимна.

— Имал неприятности, но успял да стигне до Роузбърг и да се върне.

— Хора! Довел ли е... — тя поклати глава и той млъкна. Надеждата рухна.

— Десет — каза Дина. — Отнесъл е твоето послание на хората на юг, а те са пратили десетима мъже.

Странно, но в гласа ѝ се долавяше не толкова страх, колкото срам, сякаш някой по някакъв начин го е измамил. След това се случи нещо, каквото до този момент не бе виждал. Гласът ѝ се пречупи.

— Гордън, те дори не са мъже. Довел е момчета, само момчета!

3.

Още като малка, Дина беше осиновена от Джоузеф Лазаренски и другите оцелели техници в Кървалис скоро след Безнадеждната война. Бе израснала в Дома на Циклоп и затова беше по-висока и много по-добре образована от останалите жени. Това бе една от причините, поради които му харесваше.

По-късно обаче на Гордън му се искаше да не е чела толкова много книги... или да е чела много повече. Тя бе развила теория. Нещо по-лошо — фанатично ѝ се бе отдала и я проповядваше на обкръжението си от млади жени.

Той се страхуваше, че без да иска, играе важна роля в този процес. Все още не беше сигурен защо се остави Дина да го убеди да вземе някои от момичетата ѝ в армията като разузнавачи.

„Трупът на младата Трейси Смит, проснат на земята... следите, губещи се в ослепителния сняг...“

Увити в зимните си дрехи, двамата с Дина минаха покрай пазачите на входа на Дома на Циклоп и излязоха под ясното нощно небе.

— Ако Джони наистина се е провалил, ни остава една-единствена възможност, Гордън — тихо каза Дина.

— Не ми се говори за това. Не сега — поклати глава той. Беше студено и бързаше да стигне до трапезарията, за да чуе доклада на младия Стивънс.

Дина го сграбчи за ръката и не го пусна, докато не се обърна към нея.

— Гордън, трябва да ми повярваш. Никой не е толкова разочарован, колкото мен. Да не мислиш, че аз и моите момичета сме искали Джони да се провали? Да не мислиш, че сме толкова луди?

Гордън се удържа да не ѝ отговори онова, което му бе на ума. По-рано през деня беше минал покрай група от доброволците на Дина — млади жени от селата, момичета с въодушевени гласове и пламенни погледи на новобранци. Представляваха странна гледка, облечени в

дрехите от еленова кожа на разузнавачи, с ножове на поясите, китките и глезените, седнали в кръг с отворени книги в скута.

Сузана: Не, Мария, не. Всичко обърка. Лизистрата няма нищо общо с историята за Данаидите. И едните, и другите са били на погрешен път, но по различен начин.

Мария: Не разбирам. Защото едната група е използвала секса, а другата — мечовете ли?

Грейс: Не, не затова. Защото и на двете групи им е липсвала идеология...

Спорът беше прекъснат в мига, в който жените забелязаха, че Гордън ги наблюдава. Те скочиха на крака, отдадоха чест и го гледаха, докато той смутено забърза покрай тях. Всички имаха странен блясък в очите... нещо, което го накара да се почувства така, сякаш за тях е върховна инстанция, символ, но на какво — не знаеше.

В очите на Трейси се четеше същото. Каквото и да означаваше то, той не искаше да има нищо общо с него. И без това се чувстваше достатъчно зле заради мъжете, които умираха в името на лъжите му. Но тези жени...

— Не — поклати глава Гордън. — Струва ми се, че не сте чак толкова луди.

Дина се засмя и стисна ръката му.

— Добре. Сега вече съм спокойна.

Той обаче знаеше, че това няма да е краят.

Друг пазач в трапезарията взе палтата им. Дина поне прояви достатъчно благоразумие да изостане и Гордън влезе сам, за да чуе лошите новини.

Младостта е чудесно нещо. Спомняше си младежките години непосредствено Преди Безданната война. По онова време само автомобилна катастрофа можеше да го накара да намали темпото.

Но с момчетата, които бяха напуснали южен Орегон заедно с Джони Смит преди около две седмици, се бяха случили по-лоши неща. Самият Джони сигурно бе преминал през същински ад.

Седнал до огнището с чаша димящ бульон в ръце, той все още изглеждаше на седемнайсет. Младежът очевидно имаше нужда от гореща баня и поне четирийсет часа сън. Дългата му пясъчноруса коса

и рядката му брада скриваха безброй малки драскотини. Само една част от униформата му беше непокътната — грижливо закърпената емблема с простия надпис „Пощенска служба на Възстановените съединени щати“.

— Гордън! — широко се усмихна момчето и се изправи.

— Молах се да се завърнеш жив и здрав — каза Гордън, докато го прегръщаше. Остави настрана пакета депеши, които младежът извади от чантата си... и за които Джони без колебание би жертвал живота си. — Ще ги прегледам след малко. Сядай. Пий си бульона.

Гордън хвърли поглед към голямото огнище, около което се бяха настанили новобранците от юг. Ръката на едно от момчетата бе превързана. Друго лежеше на една маса, докато армейският лекар доктор Пилч се грижеше за дълбокия разрез на скалпа му.

Останалите сърбаха от бульона и с неприкрито любопитство гледаха към Гордън. Явно Джони беше напълнил главите им с какви ли не истории. Момчетата изглеждаха нетърпеливи, готови да се хвърлят в бой.

Никой от тях не бе на повече от шестнайсет.

„Толкова за последната ни надежда“, помисли си Гордън.

Хората от централната част на южен Орегон водеха сражения с оцеленците от река Роуг вече повече от двајсет години и през последните десетина от тях бяха съумели да ги отблъснат. За разлика от северняците на Гордън, фермерите около Роузбърг не се бяха изнежили от мирен живот. Бяха твърди и добре познаваха враговете си.

Имаха и истински водачи. Гордън беше чувал за един от тях, който удавяше в кръв всяко нападение на холнистите. Без съмнение, това бе причината и за новия план на врага — големи групи холнисти да изминат цялото разстояние по море и да акостират при Флорънс, далеч на север от обичайните си противници.

Ходът беше брилянтен. И сега нищо не бе в състояние да ги спре. Фермерите от юг бяха пратили като подкрепление само десет момчета. Десет деца.

Щом Гордън се приближи, новобранците се изправиха на крака. Той мина пред строя, като ги разпитваше за имената и родните им места. Те усърдно кимаха и всеки от тях се обръщаше към него с „господин инспектор“. Несъмнено всички мечтаеха да спечелят най-

високата чест — да станат пощальони... служители на нацията, изчезнала още преди раждането им.

Този факт обаче нямаше да им попречи да умрат за нея. Гордън бе сигурен в това.

Забеляза Фил Бокуто да седи в ъгъла и да дялка парче дърво. Чернокожият бивш морски пехотинец не каза нито дума, но Гордън можеше да се обзаложи, че вече е преценил южняците. Ако някой от тях проявеше каквито и да е заложби, щеше да стане разузнавач, независимо от мнението на Дина и нейните момичета.

Гордън усети, че тя наблюдава от дъното на стаята. Трябваше да знае, че никога не би се съгласил с новия ѝ план. Не и докато командва армията на Уиламит.

Не и докато е жив.

Прекара няколко минути в разговор с новобранците. Когато отново погледна към вратата, Дина си беше отишла, вероятно за да отнесе вестта на своите бъдещи амазонки. Очертаваше се неизбежен конфликт.

Когато Гордън се върна при масата, Джони Стивънс посочи към чантата си. Този път не можеше да отклони младежа. Взе пакета с пощата.

— Съжалявам, Гордън — тихо каза момчето. — Направих всичко, което ми беше по силите, но те просто не пожелаха да ме изслушат! Занесох им твоите писма, но... — то поклати глава.

Гордън хвърли поглед върху отговорите на призивите за помощ, които бе написал преди повече от два месеца.

— Всички искат да се присъединят към пощенската мрежа — иронично добави Джони. — Дори да се провалим тук, част от Орегон все пак ще остане свободна и ще е готова за бъдещето.

Гордън четеше имената на градовете около Роузбърг, изписани върху пожълтелите пликове. Някои от тях се бяха превърнали в легенда. Прочете набързо някои от отговорите. Всички бяха учтиви, изпълнени с любопитство и дори с възторг от вестта за възраждането на Съединените щати. Но нямаше обещания. Нямаше и подкрепления.

— Ами Джордж Поътън?

— Всички останали кметове и шерифи очакват неговата дума — сви рамене Джони. — Няма да направят нищо на своя глава.

— Не виждам отговора му. — Гордън бе прегледал всички писма.

— Поътън каза, че не се доверява на хартията, Гордън. Както и да е, отговорът му се състоеше само от една дума. Поръча ми да ти го предам лично. — Гласът на Джони стана съвсем тих. — Поръча ми да ти кажа: „Съжалявам“.

4.

Когато късно същата вечер се прибра в квартирата си, през процепа под вратата се процеждаше светлина. Ръката му се поколеба на сантиметри от дръжката. Ясно си спомняше, че загаси свещите, когато отиде на монолога си с Циклоп.

Още преди да е отворил наполовина вратата, лекият мирис на жена вече беше разрешил загадката. Видя Дина да седи на леглото му с крака под завивките. Носеше широка фланела от бяла домашна прежда и държеше книга до свещта.

— Това е страшно вредно за очите — каза той, докато оставяше пощата на бюрото.

— Прав си — без да вдига очи от книгата отвърна Дина. — Но само ще ти напомня, че ти си онзи, който е превърнал тази стая в бърлога от каменния век, докато останалата част от сградата е електрифицирана. Предполагам, че в светлината на свещите все още се крие някаква глупава романтика отпреди войната. Права ли съм?

Гордън не беше съвсем сигурен защо свали крушките. През първите няколко седмици в Кървалис изпитваше неимоверно удоволствие всеки път, когато имаше възможност да завърти ключа и да накара електроните отново да потекат, както в дните на младостта си.

Сега обаче не можеше да понесе подобно нещо, поне в собствената си стая.

Той намокри четката си и после сипа отгоре прах за зъби.

— Имаш хубава четирийсетвата крушка в собствената си стая — напомни ѝ той. — Можеш да четеш там.

Дина не обърна внимание на намека му и удари с длан по отворената книга.

— Не мога да разбера това! — разгорещено заяви тя. — Ако се вярва на тази книга, непосредствено преди Безнадеждната война Америка е преживявала културен ренесанс. Естествено, съществувал е Нейтън Холн със своята безумна доктрина, имало е проблеми със славянските мистици, но иначе е царял истински златен век! На

изкуствата, музиката, науката — на всичко! И все пак според направените в края на века изследвания се оказва, че мнозинството от американските жени все още не са имали доверие на технологиите! Просто не мога да повярвам! Идиоти ли са били всички?

Гордън изплакна устата си над умивалника и погледна корицата на книгата. Заглавието беше „Кои сме ние: портрет на Америка през 90-те години“.

Изтръска четката си за зъби.

— Не е толкова просто, Дина. Технологиите са били приоритет на мъжете в продължение на хилядолетия. Дори през деветдесетте само малка част от инженерите и учените бяха жени, въпреки че имаше все повече и бяха страшно добри...

— Не става дума за това! — прекъсна го Дина. — Важното е кой има полза от тях! Дори да са били предимно мъжко занимание, технологиите са помагали повече на жените, отколкото на мъжете! Само направи сравнение между Америка по твоето време и днешната и ми кажи, че не съм права.

— Настоящето наистина е ад за жените — съгласи се Гордън. Вдигна каната и сипа вода върху приготвените за пране дрехи. Чувстваше се страшно изморен. — Животът за тях е далеч по-лош, отколкото дори за мъжете. Той е брутален, изпълнен с болка и кратък. И за мой срам аз ти позволявам да ме караш да хвърлям момичета в най-страшното, най-опасното...

— Чудесно! — Дина изглеждаше решена да не му позволи да довърши изречението. Или усещаше болката му от загубата на младата Трейси Смит и искаше да смени темата? — Тогава искам да зная защо преди войната жените са се страхували от технологиите — ако тази шантава книга е вярна — при положение, че науката е направила толкова много за тях. Когато алтернативата е била толкова ужасна!

Гордън простря мокрите дрехи и поклати глава. Всичко това беше далеч в миналото. Оттогава бе виждал такива ужаси, които можеха да накарат Дина да онемее, стига да успееше да се насили да говори за тях.

Когато цивилизацията бе започнала да рухва, Дина трябва да е била малко дете. С изключение на ужасните дни преди осиновяването ѝ в Дома на Циклоп, които без съмнение отдавна бяха изтрети от паметта ѝ, тя бе израснала може би на единственото място в света,

където все още имаше останали следи от удобствата на миналото. Нищо чудно, че на тази зряла възраст — Дина беше на двайсет и две — нямаше нито един сив косъм в косата си.

— Има и такива, които твърдят, че именно технологиите са съсипали цивилизацията — подхвърли той. Седна на стола до леглото и затвори очи, надявайки се, че тя ще разбере намека и след малко ще си тръгне. — Тези хора може и да са прави. Бомбите и биологическите оръжия, Тригодишната зима и разрушените комуникации в едно сложно интегрирано общество...

Този път Дина не го прекъсна. Гласът му замлъкна сам. Не бе в състояние да изброи всичко на глас.

„... болниците... университетите... ресторантите... огромните самолети, с които можеше да стигнеш до която точка пожелаеш...

... безгрижният смях на децата, танцуващи под дъждовалните машини на поляните... снимките на спътниците на Юпитер и Нептун... стремежът към звездите... мъдрите машини, които правеха изтънчени каламбури и ни караха да се гордеем...

... знанието...”

— Пълни глупости — каза Дина, отхвърляйки предположението му с две думи. — Хората, а не науката, са съсипали света. Много добре го знаеш, Гордън. Определен тип хора са направили това.

Той нямаше желание да се противопоставя. Какво значение имаше?

Когато тя проговори отново, гласът ѝ беше по-тих и нежен.

— Ела. Ще те отърва от тези пропити с пот дрехи.

Гордън понечи да протестира. Единственото му желание бе да се свие под завивките и да се изключи от света, Да остави грижите за утре и да потъне в сън без сънища. Но Дина беше силна и непреклонна. Пръстите ѝ разкопчаха копчетата му, ръцете ѝ го приковаха към възглавницата.

Тя бе пропита с нейната миризма.

— Зная защо всичко е отишло по дяволите — заяви Дина, като не спираше да го съблича. — Книгата е абсолютно вярна! Жените просто не са обърнали достатъчно внимание на онова, което става около тях. Феминистките са започнали да се занимават с най-несъществени неща и са загърбили основния проблем — мъжете.

Вие сте се справяли чудесно със задълженията си — да създавате и строите нещата. В това отношение мъжете умеят да бъдат наистина безупречни. Но всеки нормален човек може да си даде сметка, че много от вас са ненормалници, изнасилвачи и убийци. Наше задължение е било да ви държим под око, да подбирате най-добрите от вас и да заличаваме копелетата от лицето на земята.

Тя кимна, доволна от собствената си логика.

— Ние, жените сме виновни за всичко.

— Дина, ти си направо за лудница — изсумтя Гордън. Беше разбрал накъде бие. Това бе просто поредният опит да го накара да се съгласи с някоя нова безумна идея как да се спечели войната. Но този път нямаше да стане.

Съзнателната част от него искрено желаше тази набедена амазонка просто да си иде и да го остави на спокойствие. Но уханието на тялото ѝ не му излизаше от главата. Беше си затворил очите, но въпреки това усети как фланелата ѝ безшумно се свлича на пода.

— Може и да съм луда — каза тя и духна свещта, след това се сгуши до него под завивките — Но зная за какво говоря. Сигурна съм. Вината е била наша.

Допирът ѝ до него беше като електричество. Тялото на Гордън се възбуди, въпреки твърдата му решимост да запази достойнство и да потъне в сън.

— Но ние няма да позволим това да се случи отново — възкликна Дина. Ръката ѝ се плъзна по раменете му. — Научихме какво представляват мъжете и можем да направим разлика между героите и отрепките. Оpozнахме и себе си.

Кожата ѝ бе гореща. Прегърна я.

— Този път...

Гордън плътно прилепи устни до нейните — ако не за друго, поне за да я накара да млъкне.

5.

— Както ще покаже младият Марк, дори дете може да използва без проблеми в пълна тъмнина нашия нов уред за нощно виждане, комбиниран с лазерен мерник.

Членовете на Съвета за отбрана на долината Уиламит седяха на дълга маса, поставена върху подиума на най-голямата аудитория на стария Орегонски университет и наблюдаваха демонстрацията на Питър Ъейдж на най-новото „тайно оръжие“, плод на лабораториите на служителите на Циклоп.

Когато изключиха осветлението и затвориха вратите, Гордън едва различаваше високия техник. Гласът на Ъейдж обаче бе силен и ясен.

— В дъното на залата сме поставили клетка с мишка. Сега Марк включва мерника. — В тъмнината се чу слабо прещракване. — Сега той търси топлината, излъчвана от мишката...

— Виждам я! — възкликна детето.

— Браво. Сега Марк включва лазера и го насочва към животното...

— Готово!

— ... и щом целта е уловена, лазерът сменя честотата си така, че ние също да виждаме целта — мишката!

Гордън впери поглед в тъмнината към края на залата. Нищо не се случи.

Някой се захили.

— Май е била изядена — обади се един глас.

— Да. Хей, а може би техниците трябва да настроят лазера да търси котка! — Чу се мяукане.

Въпреки че председателят на съвета заудря с чукчето си, Гордън се присъедини към смеха на останалите. Искаше му се да подхвърли някоя хаплива забележка, но се въздържа. Всички познаваха гласа му.

Техниците се засуетиха в тъмното. Най-накрая някой се обади да запалят лампите. Светлината заля залата и членовете на Съвета замижаха.

Десетгодишният Марк Ъейдж, когото Гордън беше спасил преди няколко месеца от оцеленците сред развалините на Юджийн, свали визъора за нощно виждане и вдигна поглед.

— Виждах мишката — настоя той. — И то съвсем ясно. И се прицелих в нея с лазера. Но цветовете не се промениха!

Питър Ъейдж изглеждаше объркан. Техниците се засуетиха около устройството.

— Вчера направихме петдесет успешни опита — обясни той — Може би параметричният преобразувател е засякъл. Случва се от време на време. Разбира се, това е само прототип. Никой в Орегон не е правил подобно нещо от двайсет години насам. Трябва да отстраним грешките, преди да го пуснем в производство.

В Съвета за отбрана имаше три групи. Двамата мъже и жената, облечени в черно-белите дрехи на служители на Циклоп, съчувствено кимаха. Останалите съветници изглежда не разбираха напълно всичко.

Двама мъже от дясната страна на Гордън бяха облечени в сини куртки и кожени якета, подобно на него самия. Върху ръкавите им бе избродирана емблема с орел, който се издига над клада, оброчен с надписа „Пощенска служба на Възстановените съединени щати“. И двамата „пощальони“ се гледаха един друг с неразбиране.

По средата седяха две жени и трима мъже, в това число и председателят на Съвета. Те представяха отделните региони. Някога съюзът им беше свързан от Циклоп, после от разрастващата се пощенска мрежа, а днес и от страха от общия враг. Дрехите им се различаваха, но на ръкавите всеки от тях имаше емблема с инициалите на долината Уиламит. Един от тях взе думата:

— Колко от тези неща смятате да произведете до пролетта?

Питър се замисли.

— Ако всичко е наред, до края на март ще имаме дузина или повече.

— И ще се нуждаят от електричество, предполагам.

— Ще осигурим преносими генератори. Целият комплект няма да тежи повече от двайсет и пет килограма.

Фермерите се спогледаха. Жената, представляваща Каскадите, се изправи и заговори, явно от името на всички:

— Сигурна съм, че тези устройства могат да се окажат доста полезни за защита на някои от най-важните селища от внезапни атаки.

Искам обаче да знам как ще помогнат, когато онази измет холнистите започне да граби и опожарява селата ни едно по едно. Знаете, че не можем да напъхаме цялото население в Кървалис. Ще измрем от глад за няколко седмици.

— Правилно — обади се друг фермер. — А къде са всички ония супероръжия, дето умните ви глави все ги обещават? Абе, момчета, да не сте го изключили този Циклоп или какво?

Служителите на Циклоп на свой ред се спогледаха. Доктор Тейгър, техният лидер, се изправи и протестира:

— Не е честно! Ние нямахме почти никакво време. Циклоп е бил разработен за мирни цели и трябваше сам да се препрограмира, за да се справя с военни задачи. Както и да е, той може да изгради великолепни планове, но ние, способните на грешки хора, трябва да ги прилагаме в действителност!

За Гордън това беше блестяща защита. Човекът наистина изглеждаше обиден и защитаваше своя механичен оракул... когото хората все още почитаха като великия Оз. Представителят на северните райони поклати глава и изрази уважението си, но не отстъпи.

— Аз съм последният, който ще тръгне да критикува Циклоп. Сигурен съм, че бълва идеи с най-високата скорост, на която е способен. Но просто не виждам с какво тези визьори са по-добри от ония балони, за които продължавате да говорите, или от газовите бомби, или от малките осакатяващи мини. Просто не са достатъчно много, за да са полезни! А дори да произведете стотици, ще са добре дошли, ако се използват срещу истинска армия, както във Виетнам или Кения преди Безнадеждната война. Но срещу проклетите оцеленци те просто са неизползваеми!

Въпреки че не взе думата, Гордън нямаше как да не се съгласи с фермера. Доктор Тейгър погледна към ръцете си. След шестнайсет години мир и измами, подпомагани от малките дрънкулки, останали от Двайсети век, той и техниците му най-накрая бяха предизвикани да направят, ако не друго, поне чудо. Поправянето на играчки и добиването на електроенергия от въздуха вече не можеше да им върши работа.

Мъжът отдясно на Гордън се размърда. Това беше Ерик Стивънс, дядото на младия Джони. Възрастният човек носеше същата униформа

като Гордън и представяше района на Горен Уиламит — няколкото градчета южно от Юджийн, които се бяха присъединили към съюза.

— Явно пак се връщаме в изходна позиция — каза Стивънс. — Изобретенията на Циклоп могат да ни помогнат тук-там. Най-вероятно да подсилят допълнително най-силните укрепления. Но струва ми се, всички ще се съгласите, че това няма да направи кой знае какво, освен да създаде малко неудобства на врага. Пък и Гордън казва, че в близко време не можем да се надяваме на помощ от цивилизования Изток. Ще минат поне десет години, преди Възстановените съединени щати да са в състояние да пратят някакво подкрепление. Ще ни се наложи да чакаме поне дотогава, ако разчитаме само на това — възрастният човек изглежда останалите и удари с длан по масата. — Ето защо не ни остава нищо друго, освен да се бием! Всичко пак се свежда до най-важното. Мъжете са тези, които могат да променят нещата.

Чуха се одобрителни възгласи. Гордън обаче забеляза Дина, която седеше долу и чакаше удобен момент да се обърне към Съвета. Тя клатеше глава и Гордън можеше да се закълне, че чува мислите ѝ.

„Не само мъжете...“, си мислеше тя. Високата млада жена носеше робата на служител на Циклоп, но Гордън много добре знаеше към какво е лоялна в действителност. Редом с нея, облечени в еленови кожи, седяха три жени, разубаващи от армията на Уиламит — всички те бяха от ексцентричната ѝ група.

До днес Съветът без всякакво колебание би отхвърлил предложенията ѝ. Момичетата бяха допуснати в армията съвсем отскоро, и то само поради остатъците от еманципация, все още запазени в цивилизованата долина.

Но днес Гордън усещаше растящото отчаяние. Новините, които Джони Смит донесе от юг, бяха смущаващи. Скоро с настъпването на пролетта съветниците щяха да се хванат за всеки план. За абсолютно всяка идиотщина.

Гордън реши да се намеси в дискусията, преди нещата да излязат от контрол. Веднага щом вдигна ръка, председателят побърза да въдвори тишина и му даде думата.

— Убеден съм, че Съветът иска да поднесе на Циклоп — и на неговите техници — нашата благодарност за техните непрестанни търсения. — Отново се разнесоха одобрителни възгласи. Нито Тейгър, нито Питър Ъейдж посмяха да го погледнат в очите. — Да се надяваме,

че лошото време ще ни бъде съюзник още седем-осем седмици, преди врагът да поднови действията си. След като чухме докладите на комисиите за обучение и въоръжаване, става ясно, че сме изправени пред сериозни проблеми.

Наистина, изложението на Филип Бокуто тази сутрин беше поставило началото на дългата поредица лоши новини. Гордън си пое дъх и продължи:

— Когато през миналото лято започна инвазията на холнистите, аз ви казах да не се надявате на помощ от страна на правителството. Установяването на пощенската мрежа, което правя благодарение на вашата помощ, е само първата стъпка в продължителния процес на възстановяване на континента. Орегон още много години ще трябва да разчита само на себе си.

Успяваше да лъже благодарение на недомлъвките, като в същото време изговаряше фрази, които бяха самата истина. Бе станал много добър в това ново умение и почти се гордееше с него.

— Ще бъда откровен. Отказът на хората от района на Роузбърг да ни пратят подкрепление е най-тежкият удар. Южняците имат опита, уменията и най-важното, водачите, от които се нуждаем. Смятам, че наш основен приоритет трябва да бъде да ги убедим да ни помогнат.

Направи кратка пауза и продължи:

— Ето защо аз лично ще отида при тях и ще се опитам да ги накарам да променят решението си.

Реакцията беше моментална.

— Гордън, да не си луд?

— Не можеш...

— Трябваш ни тук!

Той затвори очи. За четири месеца бе създал съюз, достатъчно силен, за да забави и обезкуражи нападателите. Беше успял предимно благодарение на уменията си на разказвач на истории, на позьор... на лъжец.

Не хранеше никакви илюзии, че може да бъде истински лидер. Армията на Уиламит съществуваше благодарение на неговия имидж... на представата, че той е инспектор, представител на възродената нация.

„Нация, чиято единствена оцеляла искрица скоро ще угасне, ако още сега не се направи нещо. Не мога да поведя тези хора! Те имат

нужда от генерал! От воин!

От човек като Джордж Поътън.“

Вдигна ръка, за да призове за тишина.

— Ще отида. И искам да обещаете, че няма да се съгласявате с никакви налудничави и безсмислени планове, докато отсъствам — погледна към Дина той. За момент погледите им се срещнаха. Устните ѝ бяха здраво стиснати. След малко очите ѝ се наляха със сълзи и тя извърна глава.

„За мен ли се безпокои? Или за плана си?“

— Ще се върна преди настъпването на пролетта — продължи той. — Ще се върна с подкрепление.

Пое дъх и добави:

— Или ще умра.

6.

Подготовката отне три дни. През цялото това време Гордън не можеше да си намери място от яд. Искаше просто да се махне оттук.

Съветът обаче бе настоял Бокуто и още четирима мъже да го съпровождат поне до Котидж Гроув. Джони Стивънс и някой от доброволците от юга щяха да яздят отпред и да подготвят пътя. В края на краищата един инспектор трябва да бъде посрещнат подобаващо.

За Гордън всичко това беше безсмислица. Един час, прекаран с Джони над старата пътна карта, щеше да му е достатъчен, за да набележи маршрута. А резервният кон би бил точно толкова от полза, колкото цял охранителен взвод.

Гордън особено яростно се противопоставяше на решението Бокуто да тръгне с него. Човекът беше по-нужен тук. Но Съветът бе непреклонен. Или щеше да приеме условията, или изобщо нямаше да му позволят да тръгне.

Напуснаха Кървалис рано сутринта. От студа от ноздрите на конете се вдигаше пара. Докато яздеха покрай старото университетско игрище, видяха колона маршируващи новобранци. Въпреки че бяха целите омотани в дрехи, от високите им гласове лесно се познаваше, че това са момичетата на Дина.

*Няма да взема за мъж пушач,
някакъв тъп и развратен крѝшкач.
Няма да се омѝжа никога, никога,
няма да се омѝжа никога!
По-добре да остана сама,
по-добре да свърша като стара мома.
Няма да се омѝжа никога, никога,
няма да се омѝжа никога!*

Групата втренчи очи в тях, когато се разминаваха. Лицето на Дина не се виждаше от разстоянието, но въпреки това той усети

погледа ѝ.

Сбогуването им беше страстно физически и напрегнато емоционално. Гордън не бе сигурен, че дори в Америка преди войната с нейното многообразие на сексуалните взаимоотношения, е имало подходящо наименование за връзката им. Раздялата им беше истинско облекчение. И в същото време знаеше, че тя ще му липсва.

Групата препускаше здраво покрай голите овощни градини и замръзналите полета, опитвайки се да стигне до Роуланд преди залез-слънце. Толкова близко бяха границите — на един ден път от крехкия център на онова, което минаваше за цивилизация. Оттук нататък започваше пустошта и територията на бандитите.

В Роуланд чуха последните слухове, че един контингент холнисти вече са установили малко владение в Юджийн. Бегълците разказваха за банди облечени в бяло варвари, които опустошаваха околностите, опожаряваха селата и отмъкваха храна, жени и роби.

Ако всичко това беше вярно, Юджийн се превръщаше в проблем. Трябваше да минат през разрушения град.

Бокуто настоя да не предприемат никакви рисковани действия. Гордън се мръщеше и почти не проговори, докато експедицията изгуби три дни в заобикаляне по замръзналите и разнебитени пътища на изток до Спрингфийлд и после обратно на юг. Най-после стигнаха до укрепения Котидж Гроув.

Съвсем неотдавна няколко селища южно от Юджийн се бяха съюзили с проспериращия Север. Сега нашествениците почти ги бяха изолирали отново.

Според картата на Орегон, запечатала се в паметта на Гордън, две трети от източната част се заемаше от пустош и планинската верига на Каскадите. Западната част граничеше с Пасифика. Границите на север и юг също бяха непроходими заразени райони. На север долината Колумбия още светеше от бомбите, които бяха хвърлени над Портланд и разрушиха огромните бентове по реката. На юг опасният район започваше някъде от Калифорния и се простираше на около сто и петдесет километра навътре в югозападния ъгъл на щата, достигайки до планинския каньон, известен като Роуг.

Дори в по-добрите времена районът около Медфорд беше известен като определено „странен“ елемент. Преди Безнадеждната война се смяташе, че в долината край река Роуг се намират най-много

тайни убежища и незаконно оръжие. Когато преди шестнайсет години властите се мъчеха със сетни сили да овладеят положението, именно хипероцеленците бяха онези, които нанесоха последния удар срещу цивилизацията. А в южен Орегон последователите на Нейтън Холн бяха особено жестоки. Съдбата на населението там така и остана неизвестна.

Между ужасните граници — пустинята, океана, радиацията и холнистите — от Тригодишната зима бяха оцелели два малки района, в които животът беше малко по-добър от животинското съществуване — долината Уиламит на север и градчетата около Роузбърг на юг. Но в началото южният район изглеждаше обречен на робство или на нещо по-лошо пред заплахата от новите варвари.

Тогава нещо неочаквано се случи някъде между Роуг и Умпква. Туморът беше спрял. Гордън отчаяно искаше да разбере начина на лекуване, преди метастазите му да плъзнат из беззащитния Север.

Според запомнената от Гордън карта от изходните пунктове на варварите западно от Юджийн към вътрешността се простираше отвратителното червено петно на нахлуването. И Котидж Гроув беше почти откъснат.

На около километър от града за първи път се видяха следите от пораженията. На изкривените телефонни стълбове покрай пътя откриха разпнатите тела на шестима души. От всички тях бяха взети „трофеи“.

— Свалете ги — нареди Гордън. Сърцето му бясно биеше, а устата му бе пресъхнала. Това беше точно онази реакция, която търсеха холнистите с подобни хладнокръвно пресметнати ходове. Очевидно хората от Котидж Гроув дори не пращаха патрули по тези места. Това не вещаеше нищо добро.

Час по-късно видя колко се е променил градът от времето, когато го бе посетил за последен път. По ъглите на новите защитни валове се издигаха стражеви кули. Пред тях старите сгради бяха изравнени със земята, за да се разчисти широка противопожарна ивица.

Населението беше нараснало три пъти, благодарение на бежанците, повечето от които живеяха в претъпкани колиби непосредствено до главната порта. Децата се притискаха в полите на майките си. Мъжете стояха на групи и грееха ръце около огньовете.

Димът се смесваше с миризмата на нежити тела и се стелеше под формата на неприятна воняща мъгла.

Някои от мъжете изглеждаха доста странно. Гордън се чудеше колко ли от тях са холнисти, представящи се за бежанци. Подобни неща вече се бяха случвали.

Лошите новини не спираха. От управата на града научиха, че кметът Питър фон Клийк е загинал преди няколко дни при засада, докато отивал на помощ на някакво обсадено селце. Загубата бе неизмерима: За Гордън ударът беше тежък. Това обясняваше и настроението по студените улици.

Онази вечер под светлината на факлите той произнесе най-добрата си реч пред претъпкания площад. Но този път възгласите на тълпата бяха уморени и лишени от ентузиазъм. Речта му бе прекъсвана на два пъти от далечни изстрели.

— Не им давам повече от два месеца, след като снегът се разтопи — сподели Бокуто на следващия ден, докато напускаха Котидж Гроув. — Две седмици, ако проклетите оцеленци положат повече усилия.

Гордън нямаше какво да му отговори. Градът беше най-южната ключова точка в съюза. След падането му нищо нямаше да е в състояние да спре врага по пътя на север по долината към самия Кървалис.

Яздеха на юг, изкачвайки Коуст Форк към изворите на Уиламит, която тук се бе превърнала в наполовина замръзнал поток. След като минаха изоставения Лондон, те се отделиха от реката и продължиха през обширна ненаселена територия, разнообразявана от време на време от руините на отдавна разрушени ферми и някоя и друга бензиностанция.

Досега пътуваха мълчаливо. Но най-накрая бдителността на охраната малко намаля, щом подозрителният Филип Бокуто реши, че се намират извън обсега на патрулите на холнистите. Разговорите бяха разрешени. Чувахе се дори смях.

Всички бяха на възраст над трийсет и затова започнаха да си играят на спомени, разказваха си стари вицове, които изглеждаха безсмислени за младото поколение и спореха разгорещено на спортни теми. Гордън едва не падна от коня от смях, когато Аарон Шимел взе да имитира някои от популярните телевизионни звезди от деветдесетте.

— Просто да не повярваш колко много спомени от младостта са просто заспали и чакат да бъдат възкресени отново — обърна се той към Филип. — Казват, че когато ти е по-лесно да си спомняш неща, случили се преди двайсет години, отколкото неотдавнашните събития, това е един от признаците на старостта.

— Да. — Бокуто се намръщи, а гласът му мина във фалцет. — Та за какво си говорехме?

— Ъ? — изкряха Гордън и постави ръка на ухото си. — Нещо не те чувам, приятелче... Това е от многото рок на младини...

Вече свикнаха със студените сутрини и покритата с трева междущатска магистрала. Земята се възраждаше — в горите отново се откриваха следи от елени, — но щеше да мине още много време, преди човекът да се завърне в изоставените селища тук.

Най-накрая Коуст Форк остана зад тях. Пътешествениците отминаха последните хълмове и ден по-късно се озоваха пред бреговете на нова река.

— Умпква — обяви водачът им.

Този леден поток не се вливаше в Уиламит, а лъкатушеше по собствен път на юг към океана.

— Добре дошли в слънчевия южен Орегон — промърмори Бокуто. Тонът му беше смекчен. Небето се облещи над тях. Дори дърветата изглеждаха по-големи, отколкото на север.

Впечатлението се запази, когато отново започнаха да минават през населени райони. Мълчаливи хора с присвити очи ги наблюдаваха от хълмовете и ги пускаха да продължат, без да кажат нито дума. Вестта за пристигането им вече бе дошла и беше ясно, че хората нямат нищо против пощальоните. Но също така личеше, че спокойно могат да минат и без тях.

Прекараха нощта в Сътърлин. Гордън можеше да види отблизо как живеят южняците. Домовете им бяха прости и разпръснати, без лукса, който все още се намираше на север. Почти никой не носеше видими следи от болести, недохранване, прекомерно много работа или война.

Въпреки че не казваха нищо обидно, не беше трудно да се познае какво си мислеха местните за жителите на Уиламит.

Че са просто наивници.

Лидерите изразяваха съчувствие, но скритата им мисъл беше очевидна: „Защо да се месим, щом холнистите се махат?“

Един ден по-късно Гордън се срещна в Роузбърг със съвета на лидерите от района. От разбитите от куршуми прозорци на търговския център се виждаха следите от ужасната седемнайсетгодишна война срещу варварите от Роуг. Развалините на заведение за бърза закуска недалеч показваха мястото, където врагът е бил отблъснат при най-силната им атака преди близо десет години.

Оттогава оцеленците никога не бяха стигали толкова надълбоко. Гордън беше сигурен, че мястото на срещата не бе избрано случайно.

Разликата в нагласата на хората не можеше да остане незабелязана. Малцина проявиха любопитство към легендарния Циклоп или плахите опити за възстановяване на технологиите. Дори разказите за възраждането на държавата някъде на изток предизвика само бегъл интерес. Не че хората се съмняваха в думите им. Просто това не ги интересуваше кой знае колко.

— Само си губим времето — каза Филип на Гордън. — Тия селяци водят своята война от толкова време, че не им пука за нищо друго, освен да преживяват ден за ден.

„А може би това ги прави по-мъдри?“ — питаше се Гордън.

Но Филип беше прав. Нямаше никакво значение какво си мислят местните водачи, кметове или председатели. Те се разпореждаха както намерят за добре, като се позоваваха на автономията си, но бе съвсем ясно, че мнението само на един човек тук наистина е от значение.

Два дни по-късно Джони Стивънс пристигна от запад. Скочи от коня си и се втурна право към Гордън. И този път съобщението не беше особено дълго.

„Качвайте се.“

Джордж Поътън се бе съгласил да изслуша молбите им.

7.

Планините Калахан отделяха долината Камас от Роузбърг на стотина километра от морето. Следваше малката река Коквил, която течеше на запад под разрушените мостове, преди в нея да се влеят северните и южните ѝ притоци под утринната сянка на Шугърлоуф Пийк.

По северната страна на долината на отделни места се виждаха оградени пасища, сега покрити със сняг. От време на време зад хълмовете можеше да се забележи пушек от комин.

На южния бряг обаче нямаше нищо — само развалини, постепенно поглъщани от растителността.

Нямаше укрепления. Това озадачи пътешествениците — долината се намираше на линията, където холнистите са били спрени и накрая отблъснати.

Калвин Луис се опита да обясни.

— Реката не се пази с укрепления — каза им той на провлачения си диалект, като сочеше наляво и надясно. Жилавият тъмноок младеж беше съпътствал Джони по време на първото му пътуване по тези места. — Пазим северния бряг, като от време на време разузнаваме на юг и държим под око всичко, което прекоси реката.

Филип Бокуто изсумтя и кимна одобрително. Явно и той би постъпил така. Джони Стивънс не каза нищо. Вече бе чувал обясненията.

Гордън продължи да се взира в дърветата, като се опитваше да открие наблюдателите. Без съмнение мнозина от тях се бяха разположили покрай двата бряга и наблюдаваха пътя. Само веднъж му се стори, че вижда някакво движение високо над земята, а може би проблясък на бинокъл. Но разузнавачите бяха добри. По дяволите, много по-добри, от когото и да е от Армията на Уиламит. Може би с изключение на Фил Бокуто.

Войната на юг очевидно не се беше водила с армии, обсади и стратегически ходове. По-скоро е имало битки, подобни на битките

между индианските племена... победата се е измервала с внезапните краткотрайни нападения, броя на труповете и взетите скалпове.

Оцеленците бяха експерти в този тип воюване. Неподготвените срещу подобна тактика жители на Уиламит бяха идеалната им жертва.

Тук обаче фермерите бяха успели да ги спрат. Гордън не бе особено вещ в тактическите въпроси и затова остави задаването на въпроси на Бокуто. Това бяха умения, които се усвояваха цял живот. Той беше тук с една-единствена цел — не да се учи, а да убеждава.

Докато се изкачваха по стария път, пред тях се разкри забележителна гледка. В ниското се виждаха притоците на Коквил. Покритите със сняг гори изглеждаха така, както сигурно са изглеждали преди появата на човека — величествени и невъзмутими, сякаш ужасът на последните седемнайсет години е бил от някакво значение само за ефимерните същества, нищожни пред лицето на Земята.

— Понякога копелетата се опитват да се промъкнат на големи канута — каза Кал Луис. — Южният приток идва почти направо от Роуг и е доста бърз. — Младият мъж се усмихна. — Но Джордж винаги ги усеща. Винаги е готов да ги посрещне.

В гласа му отново се прояви онова вече познато смесено чувство на уважение и благоговение пред лидера. Дали този човек не ядеше враговете си на закуска? Или ги поразяваше с мълнии? След безбройните разкази Гордън беше почти готов да повярва във всичко, свързано с Джордж Поътън.

Внезапно Бокуто дръпна юздите на коня си и спря Гордън с лявата си ръка. Изневиделица в ръката на бившия морски пехотинец се появи автоматичният му пистолет.

— Какво има, Фил? — Гордън извади карабината си, докато оглеждаше гористите склонове. Конете затанцуваха и спряха.

— Нещо... — Бокуто подуши въздуха. Широките му ноздри се бяха разширили още повече. Очите му се присвиха в недоумение и изненада. — Надушвам мечешка мас!

Кал Луис погледна нагоре към дърветата и се усмихна. Точно над тях се понесе нисък гърлен смях.

— Браво, мой човек! Имаш страхотни реакции!

Изад елите се подаде огромна фигура, очертана на фона на следобедното слънце. Гордън леко потрепера. Част от него за момент

се чудеше дали това изобщо е човек или легендарният Саскуоч — Големият крак от северозапада.

Фигурата пристъпи и пред тях се изправи мъж на средна възраст. Лицето му беше като издялано от скала. Дългата му до раменете сива коса бе вързана отзад на опашка. Носеше риза без ръкави, разкриваща ръце с размерите на бедра. Очевидно студът изобщо не го безпокоеше.

— Аз съм Джордж Поътън — усмихна се той. — Господа, добре дошли в планината Шугърлоуф.

Гордън преглътна. Гласът напълно съответстваше на външния вид. В него се усещаше власт — толкова силна, че нямаше нужда от позъорство и преиграване. Поътън разпери ръце.

— Хайде идвайте, ти, с остроото обоняние и останалите с лъскавите си униформи. Значи надуши меча мас, а? Ела да хвърлиш поглед на дома ми, метеорологичната станция горе. Ще видиш за какво служи това нещо.

Посетителите отдъхнаха и с облекчение свалиха оръжията си, готови да избухнат в смях. „Не е Саскуоч — помисли си Гордън. — Просто широко скроен планинец. Нищо повече.“

Успокои уплашения си кон. Явно и той беше усетил миризмата на мечка.

8.

Стопанинът на планината използваше кани с меча мас, за да предсказва времето, като комбинираше традиционната техника с педантично, научно записване на резултатите. Отглеждаше крави и овце и така си осигуряваше мляко и вълна. Парниците му, отоплявани с биогенериран метан, даваха пресни зеленчуци през цялата година, дори в най-студената зима.

Джордж Поътън с особена гордост им показва пивоварната си, прочута с най-добрата бира в района.

Стените на обширния му дом бяха украсени с чудесна дърворезба и украшения, направени от деца. Гордън очакваше да види оръжия и бойни трофеи, но нямаше нищо подобно. Нищо не подсказваше за водената дълги години война.

През целия ден Поътън изобщо не продума за работа, а ги разведе навсякъде и наглеждаше приготовленията за празненството в тяхна чест. Късно следобед, след като им показва стаите и им пожела приятна почивка, техният домакин изчезна.

— Май го видях да тръгва на запад — отговори Бокуто на въпроса на Гордън. — Към скалите ей там.

Гордън му благодари и тръгна надолу по оградения с камъни път между дърветата. Цели часове Поътън умело избягваше всякакъв опит за сериозен разговор, като винаги ги разсейваше с нещо ново за виждане или с очевидно неизчерпаемия си запас от народни знания.

Довечера изглежда се очертаваше същото. За срещата с тях се събираха много хора. Можеше изобщо да няма никаква възможност за разговори.

Естествено знаеше, че не бива да бъде толкова нетърпелив. Но Гордън не искаше да се среща с никой друг. Искаше да говори с Джордж Поътън насаме.

Откри го седнал на самия ръб на пропастта, с лице към бездната. Далеч отдолу се чуваше ревът на притоците на Коквил. На запад планините на Коуст Рейндж бяха облени в кървавочервените отблясъци на залеза.

Джордж Поътън медитираше, седнал върху проста червена постелка. Обърнатите му нагоре длани почиваха върху коленете. Изражението на лицето му беше познато на Гордън — виждал го бе няколко пъти преди войната. Тогава, търсейки подходящо наименование, се беше спрял върху „усмивката на Буда“.

„А стига бе... — помисли си той. — Последният от неохипитата. Просто да не повярваш!“

Върху голото рамо на планинеца личеше избледняла синя татуировка — силен юмрук с леко протегнат пръст, върху който бе кацнал гълъб. Отдолу ясно се четяха думите „Роден във въздуха“.

Противопоставянето не изненада Гордън. Нито пък спокойното изражение на лицето на Поътън. Нещата се връзваха по някакъв начин.

Знаеше, че няма да е неучтиво, ако остане, стига да не пречи. Тихо си избра място на няколко крачки вдясно от Поътън и седна, обърнат също на запад. Гордън дори не се опита да заеме поза лотос. Не го беше правил откакто бе на седемнайсет. Въпреки това седна с изправен гръб и се опита да изчисти съзнанието си, докато цветовете грееха и се сменяха в далечината.

Отначало можеше да мисли единствено за това колко му е неудобно. Колко го боляха натъртванията от продължителната езда и спането върху твърдата земя. Поривите на ледения вятър го пронизваха до костите. В главата му настана ужасна бъркотия от звуци, грижи и спомени.

Но скоро клепачите му сами натежаха и бавно започнаха да се спускат надолу, докато накрая спряха по средата, неспособни да се повдигнат или да се затворят напълно.

Ако не знаеше какво се случва, сигурно щеше да изпадне в паника. Това беше просто мекият транс на медитацията. Чувството му бе познато. „Майната му“, помисли си той и се отпусна още повече.

Защо правеше това? От желание да се състезава с Поътън ли? Или искаше да му покаже, че не е единственото дете от епохата на ренесанса, което си спомня?

Или просто защото беше уморен, а залезът бе така прекрасен?

Гордън изпита чувство за празнота — като че ли белите му дробове са били затворени от много дълго време. Опита се да поеме дълбоко въздух, но това не промени нищо, сякаш тялото му знаеше нещо, което той самият не знаеше. Спокойствието, изписало се на

лицето му, започна да се спуска надолу, докосна гърлото му, подобно на милувка на жена, премина през схванатите му рамене и взе да гали мускулите му, докато не се отпуснаха.

„Цветовете...“, помисли си той, виждайки само небето. Усещаше как тялото му леко се люлее от ударите на сърцето.

Колко време беше изминало, откакто за последен път бе седял така?

„Те са...“

Внезапно и с лекота чувството за тежест изчезна и той пое дъх.

— Цветовете...

Усети движение отляво.

— Понякога се чудя дали тези залези не са последния дар от Бога... нещо като дъгата за Ной, само че този път Създателят просто казва „сбогом“... на всички ни.

Гордън не отговори. Нямаше нужда.

— Но след толкова много години виждам, че атмосферата бавно започва да се изчиства. Залезите не са такива, каквито бяха след края на войната.

Гордън кимна. Защо хората от крайбрежието винаги смятаха, че имат някакъв монопол върху залезите? Спомни си прериите след Тригодишната зима, когато небето се прочисти достатъчно, за да се вижда слънцето. Тогава сякаш небето беше разсипало всичките си цветове, величествени и смъртоносни със своята красота.

Без да се обръща, Гордън знаеше, че Поътън продължава да седи на мястото си и се усмихва.

— Веднъж, може би преди десетина години, седях точно тук, на това място. Възстановявах се от една тежка рана и съзерцавах залеза, когато усетих, че някой или нещо се движи надолу покрай реката. Слязох да погледна по-отблизо. Нещо ми подсказваше, че не са враговете. Доближих се колкото можех по-тихо на неколкостотин метра разстояние и насочих далекогледа си по посока на шума. Изобщо не бяха хора. Представи си как се изненадах, когато ги видях да се разхождат покрай брега на реката, хванати за ръце. Той внимателно ѝ помагаше на препятствията, а тя тихо мърмореше и носеше нещо, увито във вързоп.

За Бога, това беше двойка шимпанзета. Или поне едното бе шимпанзе, а другото — някаква по-малка човекоподобна маймуна.

Изчезнаха в гората, преди да успея да ги разгледам внимателно.

За първи път от десет минути насам Гордън примигна. Образът бе изплувал така ясно в съзнанието му, сякаш е бил там и е наблюдавал сцената през рамото на Поътън. „Защо ми разказва това?“

— Сигурно бяха избягали от зоопарка в Портланд, заедно с леопардите, които и сега могат да се открият из Каскадите — продължи Поътън. — Това беше най-простото обяснение... че са успели за няколко години да си проправят път на юг, търсейки храна и помагайки си един на друг. После си дадох сметка, че се движат по южния бряг на Коквил, право към територията на холнистите. Какво можех да направя? Отначало реших да тръгна след тях. Да се опитам да ги хвана или поне да ги отклоня от пътя им. Но нямаше да постигна нищо друго, освен да ги изплаша. А и в края на краищата, щом бяха стигнали дотук, каква полза имаше аз да ги предупреждавам за опасността да попаднат сред хора? Навремето са били затворени в клетка, а сега бяха свободни. Не съм толкова глупав да си помисля, че бяха по-щастливи, разбира се. Но поне не бяха зависими от прищевките на другите.

Гласът на Поътън стана още по-тих.

— А зная, че това е неимоверно скъпо нещо.

Отново настъпи тишина. После планинецът завърши историята си:

— Оставих ги да продължат. Сега, докато седя тук и наблюдавам залеза, често се питам какво ли е станало с тях.

Очите на Гордън се затвориха напълно. Тишината го притисна. Пое въздух и се насили да дойде на себе си. С тази странна история Поътън се опитваше да му каже нещо. Гордън на свой ред също имаше какво да каже.

— Не е казано, че задължението да помагаш на другите е същото като да бъдеш зависим от...

Не довърши. Нещо се бе променило. Отвори очи и видя, че Поътън си беше отишъл.

Вечерта се събраха много хора — много повече, отколкото Гордън предполагаше, че живеят в тази рядко населена долина. В чест

на дошлия пощальон беше устроен истински фестивал. Децата пееха, а няколко малки трупи изпълниха превъзходни скечове.

За разлика от Севера, където най-популярните песни бяха най-често запомнени от дните на телевизията и радиото, тук само някои стари рок парчета бяха адаптирани за банджо или акустична китара. Вместо това музиката се бе обърнала към по-дълбоката и стара традиция.

Брадатите мъже, жените в дълги рокли, суетящи се около масата, светлините от огъня и лампите — всичко това приличаше на сбирка, която би могла да се случи и преди двеста години, когато в Долината за първи път е стъпил кракът на белия човек и когато хората са се събирали, за да се повеселят заедно и да се скрият от студа.

Джони Стивънс представи северняците на фестивала. Носеше скъпоценната си китара и плени хората с таланта си, карайки ги да пляска с ръце и да се впуснат в буен танц.

При нормални обстоятелства това щеше да е страхотен купон и Гордън с радост би се включил с репертоара си от времето преди да стане „пощальон“, когато беше обикновен пътуващ актьор, продаващ песни и представления срещу храна и подслон и така прекосил половината континент.

Но малко преди да напусне Кървалис беше слушал джаз и Дебюси. Не знаеше дали изобщо би могъл някога да повтори онези неща отново.

Гордън знаеше какво се опитва да постигне Джордж Поътън с това празненство. Той сваляше бариерите... караше северняците да се отпуснат... преценяваше ги.

Впечатлението, което бе получил на скалата, не се беше променило. Със своята дълга коса и добродушни шеги, Поътън бе типичен пораснал неохипи. Явно отдавна изчезналото движение от деветдесетте много добре пасваше на стила на управление на Стопанина.

Например, в долината на Камас всички бяха независими и равни.

Въпреки това те се смееха, когато Джордж се смееше. Всичко изглеждаше напълно естествено. Той не даваше нареждания, не заповядваше. Всеки можеше да се обърне към него. Не се случи нищо, което по някакъв начин да предизвика и най-малкия признак на недоволство.

В уменията, които не изискваха метал или електричество, тези хора бяха не по-малко напреднали от техничарите от Уиламит. А може би дори повече. Ето защо Поътън така настояваше да ги разведе из фермата си — искаше гостите да се уверят, че нямат вземане-даване с някакви диваци, а с по свой начин цивилизовани хора. Част от плана на Гордън беше да докаже на Поътън, че греши.

Най-после настъпи времето да извади „подаръците от Циклоп“, които бяха донесли със себе си.

Хората гледаха с широко отворени очи, когато Джони демонстрира компютърната игра върху цветния монитор, грижливо поправен от техниците в Кървалис. Устрои им истинско шоу с рисуван динозавър и робот. Образите и ясните звуци караха всички да се смеят, включително и възрастните.

И въпреки това Гордън отново усети нещо тайнствено в тях. Хората викаха и се смееха, но аплодисментите им сякаш бяха от уважение към добрия номер. Бяха донесли машините, за да подразнят апетита им и да ги накарат отново да поискат да имат достъп до технологиите. Но Гордън не виждаше алчни пламъчета в очите на зрителите, нито пък желание да притежават подобни неща.

После дойде ред на Филип Бокуто. Чернокожият воин изнесе на сцената овехтялата си кожена раница и извади от нея някои от новите оръжия.

Показа газовите гранати и мините и обясни как могат да се използват за допълнителна отбрана на укрепени пунктове. Разказа им за визьорите за нощно виждане, чиято разработка скоро щеше да бъде завършена. Сред ветераните премина вълна на колебание. Докато Бокуто говореше, хората започнаха да хвърлят погледи към едрия мъж в ъгъла на помещението.

Поътън не каза нищо. Само веднъж се прозя, прикривайки уста от вежливост. Усмиваше се снизходително при демонстрирането на всяко ново оръжие и Гордън с тревога видя как само с езика на тялото той сякаш казваше — да, това е чудновато, може би дори хитроумно... но напълно неизползваемо.

„Копеле!“ Гордън наистина не знаеше какво да направи. Не след дълго усмивката се разпространи и сред останалите и той разбра, че е време да се откажат от безсмисленото представление.

Дина му беше извадила душата с молби да вземе някои подаръци, които тя самата бе подбрала. Игли и конци, неутрален сапун, мостри от новата линия за памучно бельо, което бяха започнали да произвеждат в Салем малко преди нападението.

„Жените ще полудеят по тях, Гордън. Тези неща ще свършат много повече работа от вашите пушки и играчки. Повярвай ми.“

Последният път, когато се бе доверил на Дина, резултатът беше онова стройно тяло под затрупания със сняг кедър. Оттогава Гордън се бе наслушал достатъчно на нейната версия на феминизма.

„Нямаше ли наистина да свършат по-добра работа? Може би постъпих твърде необмислено? Май трябваше да вземем някои по-земни неща — паста за зъби, тоалетни принадлежности, бельо...“

Поклати глава. След дъжд качулка. Направи знак на Бокуто да привършва и извади третия си коз. Взе пощенската си чанта и я връчи на Джони Стивънс.

Хората засушукаха. Гордън и Поътън се спогледаха през стаята, когато Джони, горд с униформата си, застана до огнището, извади пликовете и започна да чете имената на получателите.

Бяха призовали всички във все още цивилизованите части на Уиламит, които познават някого на юг, да му пишат. Разбира се повечето от получателите вероятно щяха да са мъртви. Но някои писма със сигурност щяха да пристигнат до тях или до техни роднини. На теория старите връзки можеха да се възстановят. И тогава призивът за помощ щеше да бъде нещо не толкова абстрактно, а лично.

Идеята не беше лоша, но отново реакцията не бе такава, каквато очакваше. Купчината писма без получатели растеше. И докато Джони изричаше имена, на които никой не отговаряше, Гордън усети, че става нещо друго. Хората си припомняха колко много от тях са загинали. И че малцина са оцелели до по-добрите времена.

И сега, когато най-после живееха в мир, нямаше нищо чудно, че не искаха да бъдат молени да се жертват отново, още повече за чужденци, на които до този момент им е било по-леко. Малцината, които все пак получаваха писма, ги взимаха неохотно и ги прибираха, без да си дават труда да ги прочетат.

Джордж Поътън изглеждаше изненадан, когато чу собственото си име. Но обърканият израз на лицето му бързо изчезна, когато сви рамене и взе пакета и малкия плик, предназначени за него.

Нещата никак не вървяха на добре. Джони приключи работата си и погледна въпросително Гордън: „А сега какво?“

На Гордън му оставаше един-единствен коз. Мразеше го с цялата си душа и същевременно знаеше най-добре как да го използва.

„По дяволите. Но това е последният ни шанс.“

Той застана до огнището с лице към смълчаната публика и дълбоко си пое въздух. След това започна направо... с лъжите.

— Ще ви разкажа една история — заговори Гордън. — Искам да ви разкажа за една държава, съществувала някога. Може да ви се стори познато, тъй като мнозина от вас са били родени там. Но въпреки всичко тази история ще ви удиви. Мен поне винаги успява.

Жителите на тази държава били силни хора, най-силните в света. Но това сякаш не ги интересувало. Когато можели да завладеят останалия свят, те просто не обърнали внимание на възможността, сякаш имали много по-интересни неща за вършене.

Те били по един очарователен начин луди. Смеели се, творели, спорели... Обичали да се обвиняват в най-тежките престъпления като хора — нещо на пръв поглед странно, но всъщност скритата им цел била да станат по-добри — по-добри един към друг, по-добри към Земята. По-добри от всички предишни поколения на Човека.

Всеки път, когато поглеждате към Луната или Марс, сигурно си давате сметка, че там все още стоят следите на тези хора. Някои от вас все още си спомнят как са седели пред телевизорите си и са наблюдавали оставянето на тези следи.

За първи път през цялата вечер Гордън усети, че е привлякъл изцяло вниманието им. Погледите им се насочиха към униформата му и към емблемата с ездача върху пощальонската му шапка.

— Хората от тази държава наистина били луди — продължи той. — Но лудостта им била величествена... лудост, която не била срещана дотогава.

На първия ред стоеше човек, чието лице бе покрито с белези от стари рани. Гордън прикова поглед в него.

— Днес ние живеем, убивайки — каза той. — Но в онази приказна страна хората в повечето случаи изглаждали недоразуменията помежду си по мирен път.

Обърна се към уморените жени, които бяха насядали по пейките, изтощени от приготвянията за толкова много хора. На светлината на

огъня лицата им изглеждаха като издялани. Мнозина от тях носеха издайническите белези на шарка или заушка — болести, някога отдавна изкоренени, но завърнали се с пълна сила след войната и изчезването на здравеопазването.

— Те смятали чистия, здравословен живот за нещо, подразбиращо се само по себе си — заговори пак Гордън. — Живот, много по-изтънчен и приятен, отколкото е имало някога. И сигурно по-приятен, отколкото ще има отново.

Сега хората гледаха към него, а не към Поътън. И не само на възрастните очите се напълниха със сълзи. Едно момче, което едва ли бе навършило петнайсет, хълцаше на глас.

— Какво са представлявали онези хора, онези американци? — разпери ръце Гордън. — Те критикували сами себе си, често с основание. Били арогантни, заядливи, често късогледни...

Но не заслужавали съдбата си!

Те придобили божествени сили — създавали мислещи машини, усъвършенствали телата си и моделирали самия Живот, — но онова, което ги унищожило, не била тяхната гордост от постигнатото. Не мога да повярвам! — поклати глава той. — Не е възможно да сме били наказани, защото сме мечтали и сме постигали мечтите си. Хората не са били обречени да живеят като животни! Нито да придобият толкова много знания напразно...

За негова изненада, гласът на Гордън му изневери по средата на изречението. Точно когато беше настъпило времето за лъжите... за неговата собствена история.

Сърцето му бясно биеше. Устата му внезапно пресъхна. Той примигна. Какво ставаше? „Продължавай! Кажи им го!“

— На изток... — започна Гордън, чувствайки погледите на Бокуто и Стивънс. — На изток, през гори и пустини, възкръснала от пепелта на великата нация...

Отново млъкна, дишайки тежко. Сякаш някой бе хванал сърцето му и заплашваше да го стисне, ако продължи. Нещо не му позволяваше да доразкаже добре заучената приказка.

Всички чакаха. Бяха в ръцете му. Бяха готови!

Тогава погледна към Джордж Поътън, неподвижен и непроницаем като скала на трептящата светлина. И в момент на внезапно просветление разбра къде е проблемът.

За първи път се опитваше да прокара мита си за „Възстановените съединени щати“ пред човек, който беше много, много по-силен от него.

Гордън знаеше, че има значение не само достоверността на разказа, а и личността, която стои зад него. Би могъл да ги убеди всички тях в съществуването на възродената нация някъде на изток, но това в края на краищата нямаше да промени нищо... не и ако Джордж Поътън се усмихне спокойно и снисходително, едва прикривайки прозявката си.

Тогава разказът щеше да се превърне в разказ за отживелица. За анахронизъм. За нещо безсмислено.

Гордън затвори наполовина отворената си уста. Редиците лица го наблюдаваха в очакване. Но той поклати глава, отказал се от приказката и от изгубената битка.

— Изтокът е далеч — промълви тихо.

Вдигна глава. Гласът му отново започна да укрепва.

— Онова, което става там, може и да се отрази върху всички нас, стига да доживеем. Но засега имаме проблем тук, в Орегон.

Нацията, за която говоря, е готова отново да възкръсне, ако помогнете. Готова да възвърне надеждата на света. Повярвайте в това, и бъдещето ще се реши тук, сега. Ако нещо е олицетворявало Америка, това са хората, които проявяват най-добрите си качества в екстремни ситуации. Които си помагат един на друг в критичните моменти.

Гордън се обърна и погледна Джордж Поътън. Гласът му отново стана тих, но вече в него нямаше слабост.

— Ако сте забравили всичко това, ако нищо от казаното няма значение за вас, тогава мога само да кажа, че ми е жал за вас.

Времето сякаш спря. Атмосферата беше нагнетена. Поътън стоеше неподвижно, подобно на издълбано в скала изображение на патриарх. Сухожилията на врата му бяха изпъкнали като корабни въжета.

Каквато и вътрешна борба да го измъчваше, тя бе потисната за секунди. Поътън тъжно се усмихна.

— Разбирам ви — каза той. — И сигурно сте напълно прав, господин инспектор. Не мога да намеря лесен отговор, освен че повечето от нас са давали и давали от себе си, докато не остана нищо

за даване. Разбира се, можете отново да молите за доброволци. Не бих спрял никого. Но не вярвам, че мнозина ще тръгнат с вас.

Надявам се ще разберете, че съжаляваме — поклати глава той. — Наистина съжаляваме. Но вие искате прекалено много. Ние спечелихме нашия мир. И за нас той е по-ценен от честта.

„Цялото това пътуване — помисли си Гордън. — Бихме целия този път за нищо.“

Поътън взе два листа и ги подаде на Гордън.

— Това е писмото, което получих от Кървалис. Носели сте го през цялото време в чантата си. Но въпреки че върху плика е написано моето име, то не е адресирано до мен. Трябвало е да бъде доставено на вас... поне така пише в началото. Надявам се ще ми простите, задето си позволих да го прочета.

В гласа на човека имаше съчувствие. За първи път Гордън чу Поътън да повтаря думите си — твърде тихо, за да го чуят останалите.

— Съжалявам — каза той. — И аз самият съм силно впечатлен.

9.

Мой скъпи Гордън,

Когато четеш това писмо, ще бъде прекалено късно да ни спреш, затова те моля да останеш спокоен, докато се опитам да ти обясня. Ако и тогава не успееш да ни разбереш, надявам се някак да намериш сили в себе си поне да ни простиш.

Говорих много със Сузана и останалите момичета от армията. Прочетохме толкова книги, колкото ни позволяваше свободното от задължения време. Измъчихме своите майки и лели с въпроси за миналото. И накрая бяхме принудени да направим два извода.

Стана ни ясно, че мъжете никога не е трябвало да се оставят да контролират света. Мнозина от вас са направо великолепни, но още повече са пълните ненормалници.

Просто това е характерна черта на пола ви. Добрата му страна е дала на човечеството силата на съзиданието, науката, медицината и философията. Същевременно тъмната ви половина крои истински пъклени планове и прави всичко възможно да ги реализира на практика.

Гордън, някои от старите книги посочват причините за тази странна двойственост. Науката вероятно е била на крачка от отговора в навечерието на войната. Социолозите (повечето жени) са били онези, които са се занимавали с проблема и са си задавали нелеките въпроси. Но каквото и да са научили, то е загубено за нас, с изключение на най-простите истини.

О, Гордън, мога буквално да те чуя как се възпротивяваш и заявяваш, че отново преувеличавам, че прекалено опростявам нещата и „правя големи изводи от твърде малко данни“.

Едно обаче е вярно — много жени са участвали във великите „мъжки“ планове, както и в голямото зло.

Освен това е очевидно, че повечето мъже попадат между двете крайности на доброто и злото, за които споменах. Но, Гордън, тези, които попадат между крайностите, не са способни да владеят силата! Те не променят света към по-добро или по-лошо. Те просто нямат значение.

Разбираш ли? Бих могла да отговоря на възраженията ти, ако беше тук! Въпреки че никога няма да забравя колко съм била мамена от живота, аз със сигурност имам чудесно образование за нашето време. А през последната година научих още повече неща от теб. Контактът с теб ме убеди, че съм права по отношение на мъжете.

Погледни истината в очите, любов моя. Просто не са останали достатъчно добри момчета като теб, за да спечелят този рунд. Ти и хората като теб сте нашите герои, но копелетата печелят! Те са на път да затрият всичко светло, останало все още. И вие не можете да ги спрете сами.

Гордън, съществува и друга сила в човечеството. Тя е можела да възстанови баланса в онези времена, преди Безнадеждната война. Но е била мързелива или разсеяна... не зная. Както и да е, поради някаква причина не се е намесила. Не и по подходящ начин.

Ето и второто нещо, което разбрахме: че сега е настъпил нашият последен шанс да направим това вместо жените, които са се провалили в миналото.

Ще спрем копелетата сами, Гордън. Най-после отиваме да си свършим работата... да направим своя избор.

Моля те, прости ми. Останалите искат да ти съобща, че винаги ще те обичаме. Оставам завинаги твоя,

Дина

— Спри... о, Господи... Недей!

Когато внезапно се събуди, Гордън откри, че е скочил на крака. Остатъците от лагерния огън припламваха на сантиметри от пръстите

на краката му. Ръцете му бяха протегнати напред, сякаш се готвеше да сграбчи някого или нещо.

Последните остатъци от съня му отлитаха в тъмната гора. Отново го бе посетил неговият дух. Гласът на мъртвата машина тътнеше през годините, обвиняваше го с растящо нетърпение.

„... Кой ще се погрижи... за тези глупави деца...?“

Редици мигащи светлини и тъжният глас на електронната мъдрост, отчаяна от постоянните провали на живите човешки същества.

— Гордън? Какво става?

Джони Стивънс седеше в спалния си чувал и търкаше очи. Беше много тъмно и единствената светлина идваше от догарящите въглени и няколкото бледи звезди, успели да проникнат през облачното небе и надвисналите клони на дърветата.

Гордън поклати глава, отчасти за да прикрие треперенето на тялото си.

— Тъкмо се канех да проверя конете и постове — каза той. — Лягай да спиш.

Младежът кимна.

— Добре. Кажи на Филип и Кал да ме събудят, когато дойде време за смяна. — Той отново се напъха в чувала. — Внимавай, Гордън.

Скоро започна да диша равно и на лицето му се появи безгрижна усмивка. Сякаш трудният живот не правеше никакво впечатление на Джони. Това винаги изумяваше Гордън. След седемнайсет години той самият все още не бе в състояние да свикне с този живот. Все още (и особено напоследък, когато наближи средната възраст) си представяше, че на сутринта ще се събуди в стаята си в общежитието в Минесота и ще се окаже, че цялата мръсотия и безумие е била просто кошмар — някакъв друг свят, който никога няма да се превърне в реалност.

Недалеч бяха наредени спалните чували. Освен Джони, имаше още осем души — Аарон Шимел и всички бойци, които се бяха съгласили да тръгнат с тях.

Четирима от доброволците бяха момчета, едва започнали да се бръснат. Останалите бяха старци.

Гордън не искаше да мисли, но спомените напиреха, докато нахлузваше обувките и пончото си.

Въпреки пълната си победа, Джордж Поътън сякаш с нетърпение очакваше Гордън и хората му да си тръгнат. Гостите на патриарха на Шугърлоуф го караха да се чувства неудобно. Имението му нямаше да бъде същото, докато не напуснеха.

Освен безумното си писмо, Дина беше приготвила още един пакет. В него се бе изхитрила да изпрати — с помощта на „Щатската поща“ — подаръци за жените от домакинството на Поътън, независимо от мнението на Гордън. Малките пакетчета със сапун, игли и бельо бяха съпроводени с напечатани послания. Имаше и шишенца с хапчета и кремове от аптеката в Кървалис. А като капак, Гордън беше видял и копия на писмото ѝ, адресирано до самия него.

Всичко това обърка Поътън. Писмото на Дина го беше хвърлило в смут поне колкото речта на Гордън.

— Не мога да разбера — беше казал той на Гордън, който бързаше да си приготи нещата за тръгване. — Как е възможно една очевидно интелигентна жена да стигне до такива шантави идеи? Никой ли не се е опитал да я вразуми малко? Какво си мисли, че ще успее да постигне сама със своята тайфа момичета срещу холнистите?

Гордън не си направи труда да отговори, макар да знаеше, че това ще подразни Поътън. Така и така бързаше да си тръгне. Все още се надяваше, че ще успее да се върне навреме и да спре момичетата, докато не са извършили най-голямата идиотия от Безнадеждната война насам.

Поътън обаче не се отказа да настоява. Човекът изглеждаше наистина озадачен. Освен това не беше свикнал да му се отказва. Най-накрая за своя изненада Гордън откри, че говори в защита на Дина:

— Какво разбираш под „вразумяване“, Джордж? Безличните безцветни сенки, които готвят на самодоволните си мъже, както е тук ли? Или искаш тя да говори само когато я заговорят, подобно на онези нещастни жени, които живеят като скотове в Роуг, а сега и в Юджийн?

Може и да грешат. Може дори да са луди. Но поне ги е грижа за нещо по-голямо и възвишено от тях самите и намират кураж да се борят за него. А ти намираш ли такъв кураж, Джордж? А?

Поътън наведе глава. Гордън едва чу отговора му.

— Къде е казано, че трябва да ни е грижа само за великите неща? Борех се за тях, преди много години... за идеите, за принципите, за страната. И къде е всичко това сега? — Стоманеносивите му очи бяха тъжни, когато вдигна поглед, — Знаеш ли, открих нещо. Великите неща не те обичат. Ако им позволиш, те ще изсмучат кръвта и душата ти и няма да ти дадат нищо в замяна.

Докато се борех в името на Великите неща, изгубих жена си и сина си. Бях им нужен тук, но аз се втурнах да спасявам света. — Поътън изсумтя. — Днес се боря за своите хора, за своята ферма... за по-дребните неща... неща, които мога да задържа.

Гордън гледаше голямата груба ръка на Поътън, която беше свита, сякаш се опитваше да хване самия живот. Дотогава не си бе дал сметка, че всъщност този човек се страхува от всичко на този свят, с изключение на това, което става тук, в момента.

Наистина рядка форма на страх.

Вече на вратата, Поътън беше спрял.

— Знаеш ли, мисля, че зная защо постъпва така твоята луда жена, независимо от великите приказки за „герои и подлеци“.

Останалите просто я следват, защото тя е роден лидер. Бедните момичета, те просто са омагьосани от нея. Но тя... — Поътън поклати глава. — Тя само си мисли, че върши всичко това в името на разни велики идеали, а всъщност става дума за най-обикновените и прости неща.

Тя прави това от любов, господин инспектор. Мисля, че го прави само заради теб.

Те се спогледаха за последен път и Гордън разбра, че Поътън си връща с лихвите за неканеното чувство на вина, което му бе донесъл пощальонът.

Той кимна, давайки му да разбере, че приема пратката.

Гордън се отдалечи от огъня и внимателно провери конете. Всичко изглеждаше наред, въпреки че животните бяха леко неспокойни. Все пак през деня им се бе събрало доста. Според Калвин Луис щяха да пристигнат в Роузбърг утре по залез-слънце, ако продължаваха със същото темпо.

Поътън беше щедър при подготовката им за пътуването. Дал им бе най-добрите коне от конюшните си. Северняците бяха получили всичко, от което имаха нужда. С изключение на самия Джордж Поътън.

Гордън още не можеше да повярва, че са изминали целия път напразно. Провалът болеше.

„... Мигащи светлини... гласът на отдавна мъртвата машина...“

Ако можех да го заразя с твоя дух, Циклоп, да не мислиш, че бих се отказал? Но не е толкова лесно да хванеш човек като него! Той е направен от по-силни материали от мен.

„... Кой ще се погрижи...?“

„Не зная! — разгорещено и безмълвно възкликна той в тъмнината. — Дори вече не ме е грижа за това!“

Намираше се на около петнайсет метра от лагера. Помисли си, че просто може да продължи да върви. Ако изчезнеше в гората точно сега, щеше да е в по-добро положение, отколкото преди шестнайсет месеца, когато ограбен и ранен се бе натъкнал на древния пощенски джип в гъстата прашна гора.

Беше взел униформата и чантата само за да оцелее, но тогава, в онази първа пълна с призраци нощ, бе получил и нещо друго.

Легендата се зароди в малкия Пайн Вю — онези глупости на Джони Епълсайд за „пощальона“, които после просто излязоха извън контрол и стовариха върху плещите му нежеланото бреме да поеме отговорност за всичко и всички. Оттогава животът му не му принадлежеше напълно. Но сега можеше да промени това!

„Просто си тръгни“, помисли си той.

Вървеше в абсолютна тъмнина, уповавайки се единствено на чувството си за ориентация, което никога не го бе подвеждало. Стъпваше уверено, предугаждаше къде ще има корени или дупки, използваше уменията на човек, който познава добре горите.

Искаше се особен вид концентрация, за да се движиш така в почти пълната тъмнина... нещо като зен-упражнение, също така отпускащо, но по-активно от медитацията преди два дни. Вървеше и усещаше как постепенно се издига над грижите си.

Не му трябваха очи и уши. Водеха го единствено докосването на вятъра, уханието на кедъра и едва доловимото присъствие на морето.

„Просто си тръгни...“ С радост откри, че е намерил лек! Ритъмът неутрализираше мигащите светлини в ума му. Противоотрова срещу духове.

Едва усещаше земята под себе си, докато крачеше широко в тъмнината и повтаряше с нарастващ ентусиазъм: „Просто си тръгни!“

Разходката му прекъсна внезапно и неприятно, когато се спъна в нещо напълно неочаквано — нещо, чието място не беше тук.

Падна почти без звук. Огледа се, но не можа да разпознае веднага препятствието, което го бе повалило на земята. Беше гладко и меко при докосване.

Зениците му нямаше да са в състояние да се разширят още повече, но внезапно обзелият го ужас помогна. Наведе се и изведнъж различи лицето на мъртвец.

Младият Кал Луис го гледеше със замръзнало изражение на изненада. Гръклянт му беше прерязан като от хирург.

Гордън отстъпваше назад, докато не се натъкна на ствола на близкото дърво. С тревога се сети, че не бе взел със себе си нищо, нито дори ножа или торбата си. Някак си се бе оставил да бъде подведен от магическата представа за планината на Джордж Поътън. Сигурно това беше последната грешка в живота му.

Можеше да чуе шума от притока на Коквил. От другата страна се простираше вражеската територия. Но точно в момента те бяха тук, от отсамната страна.

„Нападателят не знаят, че съм тук“, сети се Гордън. Изглеждаше му малко вероятно, като се имаше предвид как се бе движил и сигурно си беше мърморил под носа. Вероятно в обръча им имаше пропуск.

Или са били твърде заети.

Гордън добре разбираше главните им задачи. Първо охраната, а после — внезапно нападение върху нищо неподозиращия лагер. Поътън не беше със своите момчета и старци, които спяха около огъня. Те изобщо не трябваше да напускат своята планина.

Гордън се сниши. Нападателят никога не биха могли да го открият тук, сред корените на дървото. Не и докато пази тишина. Когато започнеше клането и холнистите се впуснеха да събират трофеите си, той щеше да успее да изчезне безследно в гъстата гора.

Според думите на Дина имало два вида мъже, които заслужавали внимание... а тези между тях нямали значение. „Чудесно — помисли си той. — Нека съм един от тях. Но жив.“

Залегна, като се опитваше да остане колкото може по-безшумен.

Съвсем слабо в посока на лагера изпука клонка. Минута по-късно се обади „нощна птица“, малко по-надалеч. Нямаше нужда от превод.

Докато слушаше, Гордън откри, че всъщност може да проследи как смъртоносният обръч се затваря. Мястото, където се намираще, вече беше извън него.

„Тихо — каза си той. — Изчакай.“

Опита се да не си представя невидимите врагове, боядисаните им лица и усмивките в предвкушване на жертвите, докато вадеха смазаните си ножове.

„Не мисли за това!“ Стисна очи, като се опитваше да се съсредоточи върху туптенето на сърцето си и докосваше тънката верижка около врата си. Аби му я беше дала, заедно със свирката в Пайн Вю и оттогава не се бе разделял с нея.

„Точно така, мисли си за Аби.“ Опита се да си я представи, усмихната и нежна, но мислите продължаваха да се блъскат в главата му.

Преди да затворят капана холнистите сигурно щяха да поискат да са съвсем сигурни, че не са пропуснали някой пикет^[1]. Ако не бяха видели сметката на другия часови — Филип Бокуто, — сигурно щяха да го направят съвсем скоро.

Стисна в юмрук подаръка от Аби. Верижката се опъна.

Бокуто... охраняващ командира си, дори когато той не искаше това... вършещ мръсната работа вместо Гордън под падащия сняг... служещ с цялото си сърце на един мит... мита за една нация, която беше мъртва и никога вече нямаше да възкръсне.

Бокуто...

За втори път Гордън се намери изправен на крака, без да разбере как се е случило. Сякаш беше страничен наблюдател, когато чу как острият писък на свирката на Аби разцепи нощта, последван от собствения му вик:

— Филип! Внимавай!

— Ай!... Ай!... Ай!... — отговори му ехото.

За секунда стана съвсем тихо, после шест бързи сухи изстрела разтърсиха въздуха и внезапно нощта се изпълни с крясъци.

Гордън примигна. Каквото и да беше направил, връщане назад нямаше. Трябваше да продължи.

— Влязоха право в капана! — изкрещя той с пълни сили. — Джордж каза, че ще ги пресрещне откъм реката! Фил, прикривай отдясно!

Ама че импровизация! Въпреки че думите му сигурно се бяха изгубили сред изстрелите и крясъците, те можеха да осуетят плановете на оцеленците. Гордън продължи да крещи и да надува свирката, опитвайки се да смути нападателите.

Мъжете крещяха и тъмни фигури се търкаляха по земята в отчаяна схватка. От лагера се издигнаха високи пламъци, хвърлящи сенките на биещите се хора върху дърветата.

Ако битката продължеше повече от две минути, щеше да означава, че има някакъв шанс. Крещеше, сякаш се обръщаше към цяла армия:

— Не оставяйте копелетата да се измъкнат през реката! — И наистина, стори му се, че видя някакво движение натам. Гордън се промъкваше от дърво на дърво към мястото на битката, въпреки че нямаше никакво оръжие. — Дръжте ги натясно! Не ги пускайте...

Точно в този миг от съседното дърво внезапно се появи тъмна фигура. Гордън се спря само на три метра от боядисаното на бели и черни ивици лице, което едва се различаваше в мрака. Широка усмивка с дупки на мястото на някои зъби сякаш разсече лицето. Тялото под усмивката беше огромно.

— Ама че кречетало — коментира оцеленецът. Тъмните му очи се стрелнаха над рамото на Гордън. — Нейт, к'во ще кажеш да го успокоим малко?

В първия момент Гордън си каза, че това е блъф и холнистът е сам.

Вниманието му се отклони само за миг, но това беше напълно достатъчно. Маскираната фигура се премести със светкавична скорост. Ужасен удар като от парен чук повали Гордън на земята.

Светът се изпълни със звезди и болка. „Как е възможно човек да се движи толкова бързо?“ — учуди се той с последните остатъци от съзнание.

После всичко му стана безразлично.

[1] От фр. *piquet* — кол. В този случай — часови; караул. — Бел.elemagan ↑

10.

Ситният леден дъжд превърна кишавия път в тресавище, което всмукваше краката на пленниците. Те се бореха с калта и се стараеха да се движат редом с конете. След три дена пътуване всичко, което все още имаше значение в отеснелия свят на пленниците, беше да издържат и да избягнат нови побои.

Без своите маски победителите изглеждаха не по-малко ужасяващо. Яздеха като властелини през завладените територии, облечени в камуфлажните си екипировки. Най-младият холнист, който носеше само една златна обеща, се движеше последен и от време на време изръмжаваше към пленниците и дърпаше рязко въжето около ръцете на първия от тях, като караше всички да ускорят темпото за известно време.

Навсякъде покрай пътя лежеше боклук, оставен от последователните вълни от бегълци. След безброй сражения и кланета, най-силните бяха овладели високите части на района. Това беше раят на Нейтън Холн.

На няколко пъти минаха през малки групи коптори, отвратителни дупки, построени от довоенни отпадъци. Във всяко порутено селце съсипаните създания, които живеяха там, се измъкваха покрай пътя да почетат с поклон господарите си. От време на време някой нещастник се просваше на земята, прострелян нехайно, без видима причина.

Едва след като воините бяха с гръб към тях, обитателите се осмеляваха да вдигнат глави. В уморените им очи нямаше омраза, а само глад. Взираха се жадно в охранените задници на отминаващите коне.

Робите почти не поглеждаха към новите пленници. Липсата на внимание беше взаимна.

Денят преминаваше в ходене, прекъсвано от няколко кратки почивки. През нощта разделяха пленниците, за да не разговарят помежду си и ги завързваха към конете, за да не умрат от студ. На разсъмване им даваха рядка каша и ходенето продължаваше.

Двама от заловените умряха, преди да изтече четвъртият ден. Други двама — прекалено слаби, за да продължат — бяха оставени в малкото порутено имение на някакъв местен холнистки барон като попълнение вместо робите, чиито разпънати тела все още висяха покрай пътя — нагледно предупреждение за всеки, който се осмеляваше да вдигне глава.

През цялото това време Гордън не виждаше нещо повече от гърба на човека пред себе си. Бе започнал да мрази мъжа, вързан зад него. Всеки път, когато той се препънеше, по натъртените му мускули преминаваше внезапна вълна от болка. Чак след време забеляза, че е изчезнал и сега оставаха само двама пленника, които се влачеха зад конете. Завиждаше му, без дори да знае дали е жив.

Пътуването изглеждаше безкрайно. Когато дойде на себе си преди няколко дни, то вече беше започнало. Оттогава рядко идваше в пълно съзнание. Въпреки болката, част от него се радваше на унеса и монотонността. Нямаше духове. Нямаше трудни въпроси и чувство за вина. Всичко се свеждаше до най-прости действия. Стъпка, после още една, преглъщане на онова, което му даваха за храна, главата наведена...

По едно време усети, че другият пленник се мъчи да му помогне в борбата с калта, като поемаше част от тежестта му върху раменете си. На границата на безсъзнанието, Гордън се зачуди защо някой ще тръгне да върши подобно нещо.

Най-после настъпи моментът, в който отвори очи и видя, че ръцете му са развързани. Стояха до някаква дървена постройка, разположена на известно разстояние от лабиринта порутени колиби. Някъде отдалеч се носеше ревът на падаща вода.

— Добре дошли в град Агнес — провикна се нечий груб глас. Някой го бутна напред. Разнесе се смях, когато пленниците се строполиха вътре върху наръчи мръсна слама.

Не си направи труда дори да се премести от мястото, където бе паднал. Имаше възможност да поспи, а в момента само това беше от значение. Отново нямаше сънища — само случайно трепване на преуморените мускули през остатъка от деня, нощта и цялата следваща сутрин.

Гордън се събуди, едва когато ярките слънчеви лъчи заблестяха болезнено в очите му. Върху него падна сянка и клепачите му се раздвижиха като ръждясали кепенци.

Бяха му необходими няколко секунди, за да фокусира зрението си. Малко по-късно започна и да осъзнава нещата около себе си. Първото нещо, което видя, беше липсващ зъб в позната усмивка.

— Джони — изпъшка той.

Лицето на младежа беше покрито с натъртвания и синини. Въпреки това Джони Стивънс се усмихна приветливо.

— Здравсти, Гордън. Добре дошъл сред имащите нещастieto да останат живи.

Помогна на Гордън да седне и му поднесе черпак студена речна вода. Междувременно продължи да говори:

— Там в ъгъла има храна. Чух пазачът да споменава нещо, че скоро щели да ни позволят да се измием. Така че сигурно има някаква причина топките ни все още да не висят сред трофеите на някой от ония задници. Май са ни мъкнали чак дотук, за да ни види някоя голяма клечка.

Джони кисело се засмя.

— Само чакай, Гордън. Ще баламосаме копелето, което и да е то. Може да му предложим да го назначим за шеф на местната поща или нещо подобно. Това ли имаше предвид, когато ми четеше лекции колко е важно да се научиш да бъдеш дипломат?

Гордън беше прекалено слаб, за да смърми Джони за невероятния му, на моменти дразнещ оптимизъм. Опита се да му се усмихне, но от това напуканите му устни само го заболяха още повече.

Нещо се раздвижи в противоположния ъгъл и той разбра, че не са сами. Заедно с тях в бараката имаше и други затворници — ужасни плашила, които явно бяха държани тук дълго време. Взираха се в тях с широко отворените си очи, които някога са били човешки.

— Някой... някой успя ли да се измъкне? — най-накрая успя да попита Гордън.

— Май да. Твоите викове позабавиха малко копелетата и сварихме доста сериозно да им се опънем. Със сигурност видяхме сметката поне на двама, преди да се нахвърлят върху нас.

Очите на Джони заблестяха. Явно уважението му към него беше станало още по-силно. Гордън отмести поглед. Не искаше да чува

похвали за поведението си в онази нощ.

— Абсолютно съм убеден, че пречуках копелето, което смачка китарата ми. Другият...

— Какво стана с Филип Бокуто? — прекъсна го Гордън.

— Не зная, Гордън — поклати глава Джони. — Не видях черни уши... или други неща... сред „трофеите“ на онези изроди. Може и да е успял да се измъкне.

Гордън се облегна на стената на кочината. Звукът от падаща вода, който чуваше през цялата нощ, идваше от отсрещната страна. Обърна се и се загледа през процепите между дъските.

На петнайсетина метра се намираше ръбът на пропаст. Зад нея през мъглата можеше да види покритата с гъста гора стена на каньон, прорязана от тесен буен поток.

Джони сякаш прочете мислите му. За първи път гласът на младежа прозвуча сериозно.

— Да, Гордън. Намираме се в сърцето на ада. Онова долу е самата кучка. Проклетата Роуг.

11.

През следващата седмица леденият дъжд отново се превърна в сняг. Благодарение на храната и почивката, двамата затворници постепенно възстановяваха силите си. Общуваха само помежду си. С останалите затворници и с пазачите си обменяха не повече от някоя и друга сричка.

Въпреки това не беше много трудно да се научат някои неща за царството на холнистите. Храната им се носеше от мълчаливите, свити от страх роби от порутеното градче. Единствените хора в малко по-добра форма — с изключение на самите оцеленци — бяха жените, които задоволяваха холнистите. Дори те работеха през деня — вадеха вода от ледения поток или чистеха конюшните.

Всичко изглеждаше така, сякаш бе обичайният им начин на живот. И все пак Гордън беше убеден, че това неофеодално общество се намира в състояние на раздвижване.

— Приготвят се за голямо преместване — каза той на Джони, докато наблюдаваха една вечер пристигането на керван. Все повече и повече уплашени роби изпълваха Агнес, дърпаха каруци и издигаха нови временни постройки. Очевидно в малката долина не бе възможно да живеят толкова много хора. — Използват това място като изходен пункт.

— Тази навалица може и да ни бъде от полза, ако намерим начин да се измъкнем оттук — реши Джони.

Гордън изсумтя замислено, но не хранеше особени надежди, че онези роби там биха му съдействали по някакъв начин. Имаха си достатъчно лични проблеми.

Един ден след обяда им заповядаха да излязат от кочината и да се съблекат. Две мълчаливи жени се приближиха и взеха дрехите им. После върху северняците се изсипаха кофи ледена вода. Всички пазачи се разсмяха на възклицанията и треперенето им, но жените не посмяха дори да вдигнат поглед към тях.

Холнистите, облечени в камуфлажни дрехи и накичени със златни обеци, лениво се упражняваха в мятане на ножове. Двамата

северняци зъзнеха, увити в мазни одеяла, и се опитваха да се стоплят на слабия огън, който беше запален недалеч.

Вечерта върнаха дрехите им изчистени и закърпени. Този път една от жените хвърли бегъл поглед към Гордън и той успя да разгледа лицето ѝ. Сигурно беше на около двайсет, въпреки че очите ѝ я правеха да изглежда много по-стара. Кестенявата ѝ коса бе прошарена от сиви кичури. Тя погледна Гордън за миг, докато се обличаше. Но когато той се осмели да ѝ се усмихне, бързо се обърна и повече не погледна към него.

Вечерята беше по-добра от обичайната вкисната каша. Имаше някакви парчета, които наподобяваха месо. Вероятно конско.

Джони се осмели да помоли за допълнително. Останалите затворници го изгледаха ужасени и се завряха още по-дълбоко в ъглите си. Единият от мълчаливите им пазачи изръмжа и отнесе чиниите им. Но за тяхна изненада им ги върна отново пълни.

Вече беше тъмно, когато трима холнисти с меки барети застанаха на вратата. В ръката на единия имаше факла.

— Хайде, излизайте — каза той. — Генералът иска да ви види.

Гордън погледна към Джони, гордо изправен в своята униформа. Очите на младия човек бяха самоуверени. Сякаш казваха — тези пък смотаняци с какво могат да се сравняват пред Гордън в качеството му на официален представител на Възстановената република?

Гордън си припомни как момчето го крепеше по пътя от Коквил. Не искаше, но заради Джони отново повтори старата лъжа.

— Хайде, пощальоне — намигна му той. — „И в дъжд, и в сняг...“

— „И през опасности безброй...“ — поде Джони и се усмихна в отговор.

Двамата тръгнаха напред, последвани от пазачите си.

12.

— Добре дошли, господа.

Първото нещо, което Гордън забеляза, беше пращящата камина. Уютната, изградена от камък, предвоенна станция за рейнджъри бе топла. Почти беше забравил чувството за топлина.

Второто нещо бе шумът на коприна, когато една дългокрака блондинка се надигна от кушетката до камината. Момичето коренно се различаваше от всички други жени, които бяха видели тук — чиста, изправена, покрита със скъпоценности.

В същото време около очите ѝ имаше бръчки и гледаше двамата северняци, сякаш бяха пришълци от друга планета. Без да каже нито дума, тя се изправи и излезе от стаята през една завеса.

— Казах добре дошли, господа. Добре дошли в Свободното царство.

Чак сега Гордън се обърна и видя един слаб, плешив човек с добре поддържана брада, който се изправи да ги посрещне зад разхвърляното бюро. На дясното му ухо имаше четири обеци, а на лявото — три. Явно означаваха някакъв ранг. Мъжът пристъпи напред и протегна ръка.

— На вашите услуги — полковник Чарлз Уестън Безоар, бивш член на съдебния съвет на щата Орегон и републикански пълномощник на окръга Джаксън. В момента имам честта да служа като главен съветник и съдия в Американската освободителна армия.

Гордън не обърна внимание на протегнатата ръка и повдигна вежда.

— От Колапса насам е имало много армии. Та от коя казахте, че сте?

Безоар се усмихна и свали ръката си.

— Някои ни наричат с други имена. Нека засега оставим това настрана. Просто ще ви кажа, че служа като началник-щаб при генерал Волси Маклайн, който е ваш домакин. Генералът скоро ще се присъедини към нас. Междувременно, мога ли да ви предложа нещо? — Той вдигна стъклена гарафа от покритата с резба дъбова масичка.

Каквото и да сте чули за начина ни на живот тук, не можете да не се съгласите, че сме запазили поне някои от старите навици.

Гордън поклати глава. Джони се загледа над главата на мъжа. Безоар сви рамене.

— Не? Жалко. Може би друг път. Надявам се, че нямате нищо против. — Безоар си наля чаша кафява течност и кимна към двата стола до камината. — Моля ви, господа, сигурно сте още изтощени от пътуването. Разполагайте се. Имам толкова въпроси към вас.

Например, господин инспекторе, как вървят нещата в източните щати, отвъд планини и пустини?

Гордън дори не мигна. Значи „Освободителната армия“ си имаше разузнаване. Нямаше нищо чудно, че Безоар знае кои са те... или поне за какъв го смятат в северен Орегон.

— Нещата не са много по-различни, отколкото на запад, господин Безоар. Хората се опитват да живеят и да възстановят каквото могат.

Гордън се мъчеше да извика образа на фантазиите си за Сейнт Пол, Одеса и Грийн Бей — за живите градове, в които биеше сърцето на възкръсващата нация, а не за призрачните развалини, ограбени от бандите оцеленци.

Говореше за градовете така, както си ги представяше. Гласът му беше строг.

— На някои места хората имаха по-голям късмет, отколкото другаде. Те си възвърнаха много неща. На други възстановяването бе... затруднено. Някои от онези, които почти погубиха нацията ни преди едно поколение, все още опустошават, нападат куриерите ни и прекъсват комуникациите.

И тъй като споменавам това — студено продължи Гордън, — не мога да не ви попитам какво направихте с пощата, която откраднахте от Съединените щати?

Безоар си сложи очила с тънки рамки и вдигна дебела папка от бюрото до себе си.

— Предполагам, че говорите за тези писма? — попита той и отвори папката. Зашумоляха листа. — Виждате ли? Няма да отричам. Смятам, че трябва да бъдем откровени един към друг, ако искаме от срещата ни да излезе нещо.

Да, отряд наши разузнавачи откри натоварен кон сред развалините на Юджийн — предполагам, вашия, — чийто товар бил много странен. По ирония на съдбата, точно когато те преглеждали товара, вие сте убили двама от другарите им на друго място в изоставения град.

Безоар вдигна ръка, преди Гордън да успее да проговори.

— Не се страхувайте от възмездие. Нашата философия на холнисти не вярва в подобно нещо. Победили сте в честна борба. Това ви издига в очите ни. Защо мислите, че се отнесохме човешки с вас, вместо да ви скопим като роби или овце?

Безоар дружелюбно се усмихна. Вътре в Гордън всичко кипеше. Миналата пролет в Юджийн видя какво направиха холнистите с беззащитните тела на жертвите си. Спомни си майката на малкия Марк Ъейдж, която спаси неговия и на сина си живот с геройската си постъпка. Безоар имаше предвид точно това, което бе казал, но за Гордън логиката му изглеждаше изпълнена с отвратителна, горчива ирония.

Плешивият оцеленец разпери ръце.

— Признавам, че взехме вашата поща, господин инспектор. Можем ли да се опитаме да смекчим вината си, като се позовем на своето невежество? Та нали преди тези писма да пристигнат при мен, никой от нас не беше дори чувал за Възстановените съединени щати!

Представете си нашето изумление, когато видяхме всичко това... писма, носени много километри от град на град, назначения за нови началници на пощи и тези — той вдигна няколко листа — тези декларации на Временното правителство в Сейнт Пол.

Думите звучаха примирително и сериозно. Но в тона на Безоар имаше нещо... Гордън не можеше да каже какво точно, но това го объркваше.

— Вече знаете — възрази той. — И въпреки това продължавате. Двама от куриерите ни изчезнаха безследно след нахлуването ви на север. Вашата „Американска освободителна армия“ е в състояние на война със Съединените щати от много месеци насам, полковник Безоар. И това не може да се припише на вашето невежество.

Сега лъжите съвсем лесно излитаха от устата му. Но в основата си думите му бяха самата истина.

Още от онези първи седмици, след като голямата война бе „спечелена“ и Съединените щати все още имаха правителство, а храната и помощите все още се движеха спокойно по магистралите, основният проблем не беше врагът, а хаосът вътре.

Семената гниеха в силозите, а фермерите бяха покосявани от болести. Ваксини имаше в градовете, където хората измираха от глад. Жертвите от насилието, последвало разпадането на инфраструктурата, бяха повече от всички бомби и бактерии на войната. Повече дори от жертвите на Тригодишната зима.

Хора като този отсреща отнеха последната надежда на милиони.

— Може би, може би. — Безоар изпи чашата си на един дъх и се усмихна. — Значи отново мнозина се провъзгласяват за истинските наследници на американската независимост. Значи вашите „Възстановени съединени щати“ контролират големи територии и население, а лидерите са същите стари отрепки, които навремето печелеха изборите с подкупи и телевизионни усмивки. Това ли е истинската Америка?

За момент спокойното изражение се пропука и зад него Гордън видя фанатизма — непроменен, а може би станал още по-силен през годините. Гордън бе чувал този тон... преди много години по радиото... тонът на Нейтън Холн, преди „свещецът“ на оцеленците да бъде обесен. Оттогава всички негови последователи говореха така.

Това беше същата солипсистка философия на егото, която беше разпалила пожара на нацизма и сталинизма. Хегел, Хорбигър, Холн — основата беше една и съща. Производната истина, самодоволна и уверена, никога не трябваше да се проверява на практика.

В Северна Америка холнизмът беше просто поредното маловажно безумие на фона на новия Ренесанс и скъсването с егоизма на осемдесетте. Но една друга проява на същото зло, „Славянският мистицизъм“, на практика бе взела властта в другото полукълбо. Лудостта накрая хвърли света в ужаса на Безнадеждната война.

Гордън се усмихна мрачно.

— Кой може да каже кое е легитимно след всички тези години? Едно нещо обаче е сигурно, Безоар — явно „духът на истинската Америка“ се е превърнал в страст за холнистите. Култът ви към силата е отхвърлен — не само във Възстановените съединени щати, но и почти навсякъде, откъдето съм минал. Враждуващите помежду си села

се обединяват, щом се понесат слухове за появата на вашите банди. Всеки, хванат в маскировъчни дрехи, го обесват на първото дърво.

Веднага разбра, че е уцелил в десетката. Ноздрите на накичения с обеци офицер се разшириха.

— Полковник Безоар, ако обичате. И се обзалагам, че на някои места това не важи, господин инспектор. Какво ще кажете за Флорида, например? Или Аляска?

Гордън сви рамене. И двата щата сякаш бяха изчезнали след падането на първите бомби. Имаше и други места, където опълчението не се бе осмелило да припари — като южен Орегон, например.

Безоар стана и отиде до библиотеката. Извади един дебел том.

— Всъщност, чел ли сте някога Нейтън Холн? — гласът му отново звучеше примирително.

Гордън поклати глава.

— Но, сър! — протестира Безоар. — Нима можете да познавате врага си, без да научите как мисли той? Моля ви, вземете това копие на „Изгубената империя“... биографията на онзи велик човек, Аарон Бър^[1], написана от самия Холн. Може и да промените мнението си.

Знаете ли, господин Кранц, наистина вярвам, че сте от онзи тип хора, които биха могли да станат холнисти. Често силата просто има нужда да разбере, че е била приспана от пропагандата на слабостта, че може да владее света, стига само да протегне ръце и да го вземе.

Гордън сдържа отговора си и взе предложената му книга. Нямаше да бъде разумно да го предизвиква още повече. Можеше да навлече смъртна присъда и на двамата само с една-единствена дума.

— Добре. Тъкмо ще убие времето, докато уредите пътуването ни към Уиламит — спокойно каза той.

— Да — за първи път се обади Джони. — И между другото, ще трябва да платите допълнително заради забавянето на пощата, дето откраднахте.

Безоар се усмихна студено на Джони, но преди да успее да отговори, чуха да се приближават нечий стъпки. Вратата се отвори и в стаята влязоха трима брадати мъже с традиционното камуфлажно облекло.

Най-дребният, но очевидно най-важният от тях, носеше една-единствена обеща, в която бе инкрустиран голям скъпоценен камък.

— Господа — изправи се Безоар, — позволете ми да ви представя бригаден генерал Маклайн от запаса на Съединените щати, обединител на орегонските кланове на Холн и командващ Американските освободителни сили.

Гордън стана вцепенено. В първия момент можеше само да се взира в човека пред него. Генералът и двамата му адютанти бяха най-странно изглеждащите човешки същества, които бе срещал някога.

Нямаше нищо необичайно в техните бради или обеци... нито пък в церемониалните „трофеи“, с които се бяха закичили. Но и тримата бяха покрити с белези, независимо че униформите им скриваха от поглед вратовете и ръцете им. Мускулите и сухожилията им бяха огромни, сплетени на неестествени възли под кожата им.

Гледката беше невероятна, но се стори на Гордън някак позната. Само че не можеше да си спомни къде и кога е виждал нещо подобно.

Да не би тези мъже да са прекарвали някоя от следвоенните болести? Може би Голямата заушка? Или някакъв вид тироидна хипертрофия?

Внезапно Гордън го осени, че по-едрият от спътниците на Маклайн беше отвратителното чудовище, което изскочи от съседното дърво в онази нощ и го просна на земята, преди да успее да шавне с пръст.

Нито един от тях не беше от новото поколение оцеленци — от грубияните, набирани от селата навред из южен Орегон. Подобно на Безоар, сигурно са били възрастни още преди Безданната война. Времето обаче не им се бе отразило особено. Генерал Маклайн се движеше с плашещата бързина на котка. Кимна към Джони и Безоар разбра жеста му.

Полковникът сплете пръсти.

— А, да. Господин Стивънс, ще бъдете ли така добър да придружите господата до вашата, хм, квартира? Очевидно генералът желае да поговори с вашия началник насаме.

Джони погледна към Гордън. Беше готов по даден знак да скочи и да се бие.

Гордън вътрешно трепна, стреснат от прочетеното в очите на младежа. Не беше виждал подобно себеотрицание.

— Върви, Джон — каза той. — Аз ще дойда по-късно.

Двамата здравеняци излязоха заедно с Джони. След като вратата се затвори и стъпките отшумяха, Гордън се обърна към командира на обединените холнисти. Беше решен на всичко. Не изпитваше разкаяние или страх от лъжите. Ако бе достатъчно добър да измами тези копелета, щеше да го направи. Униформата му вдъхна увереност. Беше готов да изнесе най-доброто представление в живота си.

— Спести си го — внезапно каза Маклайн.

Брадятият мъж вдигна дългата си силна ръка към него.

— Още една проклета дума за твоите „Възстановени съединени щати“ и ще натъпча скапаната ти „униформа“ в гърлото!

Гордън примигна. Погледна към Безоар и видя, че полковникът се хили.

— Страхувам се, че не бях достатъчно откровен с вас, господин инспектор — в последните думи се долавяше открит сарказъм. Безоар се наведе, за да отвори едно чекмедже в бюрото си. — Когато за първи път чух за вас, веднага изпратих хора да проследят пътя ви дотук. Между другото, признавам, че холнизмът не е особено популярен в някои райони. Поне все още не е. Две от групите ми така и не се върнаха.

— Стига си плещил, Безоар — прекъсна го Маклайн. — Имам работа. Извикай оня смотаняк.

Безоар бързо кимна и отиде да дръпне въжето на стената. Гордън остана да се чуди какво искаше да открие в чекмеджето си.

— Както и да е, една от групите ни се натъкна на банда сродни души в Каскадите, южно от Кратерното езеро. Имало е известни недоразумения и се страхувам, че повечето от местните загинали. Но успяхме да убедим един от оцелелите...

Отново се чуха стъпки, след което завесата се дръпна. Високата руса жена я държеше и студено наблюдаваше как в стаята влезе човек с превързана глава. Носеше закърпена маскировъчна униформа и една малка обеща. Погледът му беше забит в пода. Оцеленецът изобщо не изглеждаше щастлив, че се намира тук.

— Бих искал да ви представя един от най-новите сред нас, господин инспектор — каза Безоар. — Но съм уверен, че вече се познавате.

Гордън поклати глава, напълно объркан. Какво ставаше тук? Никога преди не бе виждал този човек!

Безоар сръга новодошлия, който вдигна поглед.

— Не мога да кажа със сигурност — измрънка холнистът, взирайки се в Гордън. — Може и да е той. Беше толкова отдавна... и за толкова кратко време...

Внезапно юмруците на Гордън се свиха. Този глас.

— Това си ти, копеле!

Алпийската шапка беше изчезнала, но Гордън разпозна прошарените бакенбарди и плоското лице. Роджър Септийн далеч не изглеждаше толкова ведър и спокоен, колкото в деня, когато срещна този човек за първи път — на убийствено сухия склон в планината, ухилен и саркастичен, отнасящ всичко, което притежаваше на света, осъждайки го на почти сигурна смърт.

Безоар кимна, удовлетворен.

— Можете да си вървите, редник Септийн. Вярвам, че вашият командир се е погрижил да ви даде подходяща задача тази вечер.

Бившият разбойник и някогашен брокер изтощено кимна. Не посмя да вдигне очи, докато минаваше покрай Гордън.

Гордън разбра, че е сгрешил. Трябваше да игнорира човека и да твърди, че не го познава.

Но имаше ли някакво значение? Маклайн вече изглеждаше толкова сигурен...

— Давай нататък — махна генералът на своя адютант.

Безоар отново се наведе над чекмеджето си и този път извади от него малка черна тетрадка. Подаде я на Гордън.

— Познахте ли я? Името ви е написано отгоре.

Гордън преглътна. Разбира се, това беше неговият дневник, откраднат от Септийн и приятелчетата му само часове преди да се натъкне на катастрофиралия джип и да поеме по пътя на новата си кариера.

Винаги бе съжалявал за загубата му. Беше описвал подробно пътуването си още откакто напусна Минесота преди седемнайсет години... начина на живот в Америка от епохата на постхолокоста.

Точно сега обаче това тънко томче беше последното нещо на земята, което би искал да види. Тежко седна на стола, внезапно залят от вълна на умора. Вече знаеше, че проклетниците през цялото време си бяха играли с него. Най-сетне се беше оплел в собствената си лъжа.

Никъде в дневника не се споменавахе нито думичка за „Възстановените съединени щати“.

Беше писал само истината.

[1] Аарон Бър (1756–1835) — американски политик, участник във Войната за независимост, вицепрезидент на САЩ през 1801–1805 г. по времето на мандата на Томас Джеферсън. Убил на дуел Александър Хамилтън. Един от най-дейните участници в усвояването на американския Запад. Заради евентуалните си планове да отцепи Запада в отделна държава е бил осъден за държавна измяна и принуден да напусне САЩ. — Б.пр. ↑

13.

ИЗГУБЕНАТА ИМПЕРИЯ ОТ НЕЙТЪН ХОЛН

Днес, когато сме на прага на Двайсет и първи век, се смята, че голямата битка на нашето време се води между така наречените Ляво и Дясно — тези измислени чудовища на фиктивния политически спектър. Изглежда малцина знаят, че така наречените опоненти са всъщност две лица на едно и също зло. Всеобщата слепота не позволява на милионите да видят как са мамени от тази измислица.

Невинаги е било така. И няма да бъде.

В предишните си трудове разглеждах другите типове обществени системи — величието на средновековна Япония, гордите и диви американски индианци и блясъка на Европа в периода, наричан от нашите скудоумни учени „Тъмни векове“.

Историята непрекъснато ни повтаря едно и също нещо. През всички епохи някои са командвали, докато други са се подчинявали. Това е особен вид лоялност и власт, които са едновременно достойни и естествени. Феодализмът винаги е бил нашият начин на живот като вид, още от времето, когато сме бродели на стада и сме крецели едни срещу други от съседните хълмове.

Точно така, това е бил нашият път, докато човекът не е бил развратен, докато силата не е била затисната от хленчещата пропаганда на слабостта.

Нека само си помислим какви блестящи възможности са се простирали пред Америка от Деветнайсети век. За възможността да останем недокоснати и чисти от отвратителните идеи на така нареченото „Просвещение“. Победоносната Война за независимост изтласкала упадъчните англичани от почти целия континент. Не съществували никакви ограничения и духът на индивидуализма властвал сред току-що родената нация. Аарон Бър е знаел това, когато се е заел да присъедини още територии западно от първоначалните тринайсет колонии. Той е мечтаел за онова, за което мечтае всеки мъж — да управлява, да завоюва, да създаде империя!

Какъв ли щеше да бъде светът, ако беше успял? Щеше ли, да възпре възхода на двете ужасни изчадия, двата близнака — социализма и капитализма?

Кой би могъл да каже? Но ще ви призная, че аз самият вярвам в това. Вярвам, че Ерата на величието е била на крачка от нас, готова да се роди!

Но Бър е бил спрял преди да успее да извърши нещо по-съществено от наказанието на Александър Хамилтън, онова оръдие в ръцете на предателите. Погледнато повърхностно, негов основен враг би трябвало да бъде интригантът Джеферсън, който му откраднал президентския пост. Но всъщност конспирацията била много, много по-дълбока.

Онзи зъл гений Бенджамин Франклин бил сърцето на кликата, която трябвало да убие Империята преди тя да бъде родена. Неговите оръжия били много, твърде много, дори за мъж като Бър.

И главното от тези оръжия бил Орденът на Цинцинат^[1]...

Гордън захвърли книгата върху мръсната слама. Кой би могъл да чете подобни безумия, да не говорим да ги публикува?

След вечерята беше достатъчно светло за четене, а слънцето се бе появило за първи път от дни насам. Въпреки това го побиваха тръпки от налудничавата диалектика, която продължаваше да кънти в главата му.

„Онзи зъл гений Бенджамин Франклин...”

Ако дори само малка част от написаното от Холн беше вярно, Франклин наистина е бил в центъра на необичайни събития. След Войната за независимост се е случило нещо, което осуетило плановете на хора като Аарон Бър и довело до създаването на нацията, каквато Гордън я познаваше.

Но отвъд това, Гордън беше впечатлен най-вече от размерите на безумието на Нейтън Холн. Безоар и Маклайн би трябвало да са напълно луди, ако са решили, че тези брътвежи ще го накарат да промени начина си на мислене!

Всъщност, книгата имаше точно обратния ефект. Струваше си в центъра на Агнес да изригне вулкан и да го прати по дяволите, заедно с цялото това змийско гнездо.

Недалеч се чуваше плач на бебе. Гордън погледна навън, но едва успя да различи смътните фигури, които се движеха сред дърветата наоколо. През миналата нощ бяха доведени нови пленници. Те стенеха, струпани около малкото огнище — не заслужаваха дори покрив над главите си.

Скоро Гордън и Джони можеха да се присъединят към тези нещастници, ако Маклайн не получише отговора, който искаше да чуе. „Генералът“ бе започнал да губи търпение. В края на краищата, от негова гледна точка, беше направил много изгодно предложение.

Гордън нямаше много време за мислене. С първото затопляне нахлуването на холнистите щеше да продължи, със или без неговото съдействие.

Изведнъж се сети за Дина. Откри, че тя му липсва, че се пита дали е все още жива, че иска да я докосва, да бъде с нея... да се остави да му вади душата с въпросите си.

Вече беше прекалено късно да бъде спрян какъвто и да е безумен план, който бе изградила заедно с последователките си. Гордън искрено недоумяваше защо Маклайн все още не му се е присмял и не е злорадствал над поредния удар срещу беззащитната Армия на Уиламит.

„Сигурно е само въпрос на време“, мрачно си помисли той.

Джони тъкмо приключи с оръфаната четка за зъби — единственото им общо имущество. Седна до Гордън и вдигна биографията на Бър. Младежът се зачете за малко, след това вдигна поглед, напълно объркан.

— Зная, че училището ни в Котидж Гроув не е по стандартите отпреди войната, но дядо ми даваше много книги и ми говореше често за историята. Дори аз мога да разбера, че този Холн е измислил половината от това тук. Как е успял да стане известен, пробутвайки книжки като тази? Кой изобщо му е вярвал?

Гордън сви рамене.

— Това се наричаше техника на „Голямата лъжа“, Джони. Просто звучи така, сякаш знаеш за какво говориш и сякаш цитираш реални факти. Говори много бързо. Обвий лъжите си в мъглата на конспирацията и ги повтаряй отново и отново. Онези, които се нуждаят от извинение за омразата и обвиненията си, хората с голямо, но слабо его, ще са повече от доволни от ясното и просто обяснение на

това какъв трябва да бъде светът. Подобни типове никога не се уповават на факти.

Хитлер се е справял брилянтно с това. Също и Ленинградският мистик. Холн е просто друг майстор на Голямата лъжа.

„А ти какво си?“ — запита се Гордън. Нима той, създателят на мита за „Възстановените съединени щати“ и поддръжник на измамата за Циклоп, имаше право да произнася присъди?

— А кой е бил този Цинцинат? И той ли е измислен от Холн?

— Не. — Гордън се облегна на дъските и затвори очи. — Ако не се лъжа, той е бил велик военачалник в древния Рим по времето на републиката. Според легендата, един ден му омръзнало да се сражава и се оттеглил, за да се грижи за малкото парче земя, което имал. Веднъж при него дошли пратеници от града. Римските армии били разбити; техните пълководци били напълно некомпетентни. Пълното поражение изглеждало неизбежно. Делегацията открила Цинцинат зад ралото и го замолила да оглави решителната битка.

— А какво им отговорил той?

— Ами — прозя се Гордън, — съгласил се. Макар и неохотно. Сплотил римляните, победил нашествениците и ги преследвал чак до техния собствен град. Била невероятна победа.

— Бас държа, че са го направили цар или нещо подобно — предположи Джони.

Гордън поклати глава.

— Не. Армията го искала. Народът също... Но Цинцинат им казал, че сами гледат да си сложат окови. Завърнал се в имението си и никога повече не го напуснал.

Джони се почеса по главата.

— Но... защо е постъпил така? Нищо не разбирам.

Гордън обаче разбираше. Напълно разбираше историята и сега се замисли върху това. Бяха му обяснили причините не много отдавна. Никога нямаше да го забрави.

— Гордън?

Той не отговори. Вместо това се обърна по посока на слабия звук, който се чуваше отвън. Погледна през процепите между дъските и видя по пътеката откъм реката да се задава група мъже. На кея беше пристанала лодка.

Изглежда Джони още не бе забелязал нищо. Продължаваше да задава въпроси, както правеше винаги. Подобно на Дина, младежът сякаш не искаше да пропусне и най-малката възможност да подобри образованието си.

— Рим е съществувал много преди американската революция, нали, Гордън? Добре де, какъв е тогава този... — той отново вдигна книгата, — ... този „орден на Цинцинат“? За какво говори Холн?

Гордън наблюдаваше как процесията наближава затвора. Двама роби мъкнеха носилка под погледите на охраняващите ги оцеленци.

— След войната Джордж Вашингтон основал организация, наречена „Орден на Цинцинат“ — отсъстващо отговори той. — Бившите му офицери били главните членове...

Пазачът отключи вратата. Робите влязоха вътре и оставиха товара си върху сламата, После излязоха, без да кажат нито дума.

Джони се наведе над човека.

— Много лошо е ранен. Този компрес не е бил сменян от дни.

Гордън бе виждал много ранени хора, откакто неговият курс беше мобилизиран в опълчението. Докато служеше във взвода на лейтенант Ван, се бе научил да прави моментални диагнози. Само един поглед му беше достатъчен, за да разбере, че при нормални условия раната от куршум можеше да бъде излекувана. Но дъхът на смъртта вече витаеше над неподвижната фигура.

Джони се опита да настани умирация затворник по-удобно. Гордън му помогна да го завият с одеялата. Чудеше се откъде е дошъл този човек. Не приличаше на жител на Уиламит. Но за разлика от повечето мъже от района на Камас и Роузбърг, беше гладко избръснат — поне до неотдавна. А пък и бе прекалено пълен, за да е роб.

Гордън внезапно спря. После затвори очи и отново ги отвори.

— Джони, погледни тук. Това да не е...

Джони се вгледа накъдето сочеше Гордън, после дръпна одеялата.

— Да му се... Гордън, това прилича на униформа!

Гордън кимна. Униформа... при това от времето преди войната. Беше оцветена и ушита по начин, какъвто не бе виждал никъде в целия Орегон.

На едното рамо на умирация човек беше защита емблема, която Гордън разпозна... мечка гризли върху червена ивица... на златен фон.

Малко по-късно извикаха Гордън отново. Появи се обичайният ескорт с факли.

— Този човек умира — каза Гордън на най-главния от тях.

Холнистът сви рамене.

— К'во от това? Сега ще дойде жена да се погрижи за него. Хайде, мърдай. Генералът чака.

По пътя срещнаха приведена фигура, която идваше насреща. Фигурата отстъпи настрани, за да им направи път, свела очи надолу към таблата с бинтове. Пазачите не ѝ обърнаха никакво внимание.

В последния момент обаче тя погледна към Гордън. Той разпозна дребната жена с посивяващата коса, която преди няколко дни бе закърпила дрехите им. Опита се да ѝ се усмихне, но това я смути. Тя рязко изви глава и отстъпи назад в сенките.

Натъжен, Гордън продължи нататък. Момичето му напомняше за Аби. Безпокоеше се за приятелите си в Пайн Вю. Разузнавачите, които бяха открили дневника му, сигурно са минали съвсем близо покрай малкото приветливо селце. Не само крехката цивилизация на Уиламит се намираше в смъртна опасност.

Вече никой никъде не беше в безопасност. Може би с изключение на Джордж Поътън, който си живееше спокойно на върха на Шугърлоуф и се грижеше за своите кошери и бирата си, докато последните останки от света загиваха.

— Писна ми от твоето шикалкавене, Кранц — каза генерал Маклайн, когато охраната ги остави сами.

— Поставете ме в много трудно положение, генерале. Изучавам онази книга, която ми зае полковник Безоар. Опитвам се да разбера...

— Стига с тези глупости! — Маклайн застана съвсем близо до Гордън. Дори гледано отгоре, лицето на холниста беше плашещо. — Познавам хората, Кранц. Ти си силен и ще бъдеш добър васал. Но си затънал до шия в чувството си за вина и разни други „цивилизовани“ отрови. До такава степен, че вече започвам да си мисля, че май няма да ми бъдеш чак толкова полезен.

Намекът беше повече от ясен. Гордън се опита да скрие внезапната слабост, която го обзе.

— Можеш да станеш барон на Кървалис, Кранц. Един от главните владетели в нашата нова империя. Можеш дори да продължиш да се придържаш към чудатите си старомодни принципи... стига да искаш. Искаш да бъдеш добър към собствените си васали? Искаш да организираш пощенски служби?

Можем да намерим приложение дори за твоите „Възстановени съединени щати“ — от зъбатата усмивка на Маклайн се разнесе неприятен дъх. — Точно затова само двамата с Чарли знаем за дневника ти.

Разбери, това не е, защото ми харесваш. Просто ще те възнаградим за съдействието. Ти ще можеш да управляваш техниците в Кървалис по-добре от всеки мой пълководец. Можем дори да решим онази машина Циклоп да продължи да си работи, стига да си плаща за това.

Значи холнистите все още не знаеха за измислицата. Не че това имаше кой знае какво значение. Никога не ги е било грижа особено много за технологията, освен ако не може да се използва за военни цели. Науката винаги е подпомагала слабите.

Маклайн взе ръжена от камината.

— Така и така ще превземем Кървалис тази пролет. Но ако го направим по своя начин, той ще изгори. И вече няма да има пощи, момчето ми. Нито пък разни умни машини.

Маклайн посочи с ръжена към бюрото. Там имаше лист, писалка и мастило. Гордън много добре знаеше какво се очаква от него.

Ако трябваше просто да се съгласи с това предложение, Гордън би го направил тутакси. Щеше да играе ролята, докато не му се отдадеше възможност да се измъкне. Но Маклайн беше хитър. Искаше от Гордън да пише до Съвета в Кървалис и да ги убеди в знак на добра воля да предадат няколко ключови града. Разбира се, имаше само думата на генерала, че след това ще бъде назначен за „барон на Кървалис“. Съмняваше се, че Маклайн държи на думата си повече от него самия.

— Да не би да си мислиш, че не можем да се справим с твоята патетична „Армия на Уиламит“ без помощта ти? — Маклайн се разсмя и отвори вратата. — Шон!

Якият бодигард се озова за миг в стаята. Затвори вратата и се приближи със строева стъпка към генерала.

— Ще ти разкрия нещо, Кранц. Аз и Шон, както и котката, която те хвана, сме последните от нашия вид. Всичко това беше пълна тайна, но може и да си чул някои слухове. Имаше експерименти за създаване на бойци, каквито никой не е виждал дотогава.

Гордън беше поразен. Внезапно всичко се изясни — нечовешката бързина на генерала и белезите върху неговата и на адютантите му кожа.

— Аугменти!

— Умно момче — кимна Маклайн. — Доста си наблюдателен за колежанче, баламосващо ума си с психология и етика.

— Но всички си мислехме, че това са само слухове! Значи те наистина са взимали войници и са ги преправяли...

Той млъкна и погледна странно изпъкналите мускули по ръцете на Шон. Колкото и невероятно да изглеждаше, май всичко това беше истина. Нямаше друго разумно обяснение.

— За първи път ни изпитаха в Кения. Правителството остана много доволно от резултатите. Но май не им хареса какво се случи, след като склукчиха мир и ни върнаха вкъщи.

Маклайн подаде ръжена на бодигарда си, който хвана единия му край с палеца и показалеца си. По същия начин генералът пое другия край.

Двамата дръпнаха в противоположни посоки. Без дори да се задъха, Маклайн продължи да говори:

— Експериментът започна в края на осемдесетте и продължи до началото на деветдесетте. Предимно в специалните части. Предпочетоха ентузиастични като нас.

Стоманеният ръжен започна да се разтяга.

— О, добре ги подредихме онези кубинци — засмя се Маклайн, загледан в Гордън. — Но на военните не им хареса как се държаха някои ветерани, когато всичко свърши и се прибрахме. Още тогава се страхуваха от Нат Холн. Той призоваваше към сила и те знаеха това. Програмата беше прекъсната.

Средната част на ръжена стана тъмночервена. После се счупи, подобно на съчка. Гордън хвърли бърз поглед към Чарлз Безоар. Полковникът нервно хапеше устни. Гордън разбираше мислите му.

Това беше сила, за която той изобщо не можеше да мечтае. Учените, извършили експеримента, бяха отдавна мъртви. Според

религията на Безоар, тези двама мъже трябваше да бъдат негови господари.

— Свободен си, Шон. — Маклайн хвърли парчетата в камината, докато адютантът му напускате стаята, марширувайки.

Генералът погледна подигравателно Гордън.

— Още ли се съмняваш, че ще превземем Кървалис до май? Със или без теб? Всеки от другите в моята армия се равнява на двайсет от твоите трътлести фермери или от шантавите ти „амазонки“.

Гордън бързо вдигна поглед, но Маклайн продължаваше да говори.

— Но дори силите ни да бяха равни, пак нямаше да имате никакъв шанс! Само ние тримата можем да се вмъкнем във всяко ваше укрепление и да го изравним със земята. Можем да разкъсаме глупавата ви отбрана с голи ръце. Не се съмнявай нито секунда в това — той бутна листа и писалката към Гордън.

Гордън се загледа в листа. Какво значение имаше? Внезапно разбра в какво се крие тайната. Погледна Маклайн в очите.

— Впечатлен съм. Наистина. Демонстрацията беше много убедителна. Кажете ми обаче, генерале, щом сте толкова добър, защо досега не сте превзели Роузбърг?

Маклайн почервения. Гордън хвърли бегла усмивка към холнисткия главатар.

— И между другото, кой е онзи, дето ви гони от владенията ви? Трябваше да се сетя по-рано защо толкова нетърпеливо се хвърляте в тази война. Защо хората ви събират робите си и цялото си имущество и масово се преселват на север. Обикновено в миналото повечето варварски нашествия са започвали точно по този начин, подобно на ефекта на доминото.

Кажете ми, генерале. Кой ви е наритал задниците толкова яко, че ви се налага да се разкарате от Роуг?

Лицето на Маклайн беше като покрито с буреносни облаци. Грамадните му юмруци се свиха, докато кокалчетата на пръстите му не побеляха. Гордън се приготви да плати прескъпо за думите си. Генералът едва се сдържаше.

— Разкарай го оттука! — изкрещя той към Безоар.

Гордън сви рамене и обърна гръб на кипналия аугмент.

— И като се върнеш искам да си поговоря с теб, Безоар! Искам да разбера откъде е изтекла информация!

Ръката на Безоар, поставена върху рамото на Гордън, трепереше през целия път обратно към затвора.

— Кой е оставил този човек тук! — извика полковникът, когато видя умирация затворник. Джони и жената се бяха надвесили над него.

— Май беше Истърман — обади се единият от пазачите. — Той тъкмо се върна от фронта на река Салмон...

„... фронта на река Салмон...“ Гордън позна името на реката в северна Калифорния.

— Млъквай! — Безоар почти крещеше. Но Гордън вече бе получил доказателството. — Разкарайте го оттук! И ми доведете веднага Истърман!

Пазачите се разтичаха.

— Хей, по-внимателно! — извика им Джони, когато нагребиха изпадналия в безсъзнание човек като чувал с картофи. Безоар хвърли към него смразяващ поглед. Холнистът изля гнева си, като се опита да ритне жената, но рефлексите ѝ бяха бързи. Тя изскочи през вратата, преди той да е успял да я достигне.

— Ще се видим утре — обърна се към Гордън Безоар. — Дотогава гледай да размислиш за писмото до Кървалис. Постъпката ти тази вечер не беше особено умна.

Гордън го изгледа студено, сякаш го забелязваше едва сега.

— Каквото става между генерала и мен не те засяга — отговори той. — Само равни имат правото да отправят предизвикателства един към друг.

Цитатът от Нейтън Холн разтреса Безоар, сякаш го бяха ударили. Гордън седна върху сламата и сложи ръце на тила си, без изобщо да му обръща внимание.

Едва след като Безоар си замина и всичко се успокои, Гордън скочи на крака и забърза към Джони.

— Онзи войник от Калифорния каза ли нещо?

Джони поклати глава.

— Не, Гордън. Нещастникът така и не дойде в съзнание.

— Ами жената?

Джони се огледа. Останалите затворници седяха в ъглите си, както винаги забили поглед в земята.

— Нито думичка. Но ми даде това.

Гордън взе измачкания плик. Веднага разпозна писмото.

Беше писмото от Дина, което му връчи Поътън. Сигурно е било в джоба му, когато жената е взела дрехите.

Нищо чудно, че Маклайн и Безоар така и не споменаха нито думичка за нея!

Генералът никога не трябваше да се добере до това писмо. Колкото и луди да бяха Дина и приятелките ѝ, те заслужаваха своя шанс. Гордън започна да къса писмото и да пъха парчетата в устата си, но Джони протегна ръка и го спря.

— Недей, Гордън! Тя беше написала нещо на последната страница.

— Кой? Какво... — Гордън обърна страницата и с мъка успя да различи драсканиците с молив на бледата лунна светлина. Грубите печатни букви ярко контрастираха с равния почерк на Дина.

истина ли е?

толкова свободни ли са жените на север?

някои мъже едновременно силни и добри?

ще умре ли за теб?

Гордън седя дълго време, загледан в тъжните, прости думи. Призраците продължаваха да го преследват. Думите на Джордж Поътън за Дина още не му даваха мира.

Големите неща не си отиваха.

Изяде писмото бавно. Не сподели храната с Джони.

Около час по-късно навън се раздвижиха — провеждаше се някаква церемония. В другия край на площада под звуците на барабан бавно маршируваха две колони холнисти. По средата между тях крачеше висок рус мъж. Гордън го разпозна — това беше войникът, който захвърли умирация затворник върху сламата по-рано през деня.

— Сигурно е Истърман — обади се Джони, силно впечатлен. — Това ще му е за урок защо се е върнал, без да докладва най-напред на генерала.

Гордън си помисли, че Джони трябва да е гледал прекалено много военни екшъни на видеото в библиотеката на Кървалис.

В края на колоната разпозна Роджър Септийн. Дори в тъмното се виждаше, че бившият планински разбойник трепери като лист и едва не изпуска пушката си.

Прокурорският глас на Чарлз Безоар също звучеше нервно, докато четеше обвинението. Истърман бе застанал с гръб към едно голямо дърво. Изразът на лицето му беше отсъстващ. Трофеите му бяха окачени на гърдите му като патрондаш... като зловещи награди за службата му.

Безоар отстъпи назад и генералът се приближи към осъдения. Маклайн стисна ръката на Истърман, целуна го по двете бузи и също отстъпи да наблюдава края. Един сержант с две обеци на ухото излая заповедите си. Екзекуторите коленичиха, вдигнаха пушките си и стреляха едновременно.

Всички, с изключение на Роджър Септийн. Той беше припаднал.

Високият рус холнистки офицер лежеше сгърчен в локва кръв. Гордън си помисли за умирация затворник, който беше с тях за съвсем кратко време и успя да им каже толкова много, без дори да успее да отвори очи.

— Спи спокойно, калифорниецо — тихо каза той. — Ти прибра още един от тях със себе си.

Трябва да се справяме поне като теб.

[1] Организация на ветераните на Джордж Вашингтон, основана от генерал Хенри Нокс през 1787 г. — Б.пр. ↑

14.

Тази нощ Гордън сънува как Бенджамин Франклин играе шах с приличаща на сандък желязна печка.

— Въпросът е в баланса — каза побелелият учен-политик на изобретението си, без изобщо да забелязва Гордън. — Мислих дълго върху въпроса. Как можем да създадем система, която да насърчава хората да преуспяват и в същото време да защитава слабите и да не дава възможност на лудите и тираните да се доберат до властта?

През решетката излязоха огнени езици, подобни на танцуващи светлинки. Думите по-скоро се виждаха, отколкото чуваха.

— ... Кой ще се погрижи...?

Франклин премести белия кон.

— Добър въпрос — кимна той и се облегна назад. — Много добър въпрос. Разбира се, можем да установим баланса конституционно, но това няма да означава нищо, ако гражданите не са сигурни, че законите ще се спазват. Алчните за власт хора винаги ще се мъчат да нарушават правилата или да ги извъртат в своя полза.

Пламъците отново затанцуваха. Неизвестно как напред се придвижи черна пешка.

— ... Кой...?

Франклин извади носната си кърпа и си избърса челото.

— Могат да се появят тирани... те имат набор от методи, стари като света — да манипулират обикновения човек, да го лъжат и дори да пречупят вярата му в самия себе си.

Твърди се, че „властта корумпира“, но всъщност по-правилно е да се каже, че властта привлича корумпираните. Нормалните хора обикновено се интересуват от други неща, не от властта. Когато я имат, те гледат на нея като за служене, което има своите граници. Тиранът обаче иска да властва.

— ... глупави деца... — проблеснаха пламъците.

— Да — кимна Франклин, като бършеше очилата си. — Все пак вярвам, че някои изобретения могат да помогнат. Например, подходящите митове. И тогава, ако Доброто иска жертви... — Той

вдигна царицата си, поколеба се малко и след това придвижи крехката фигура от слонова кост по цялата дъска, чак до горещата решетка.

Гордън искаше да изкрещи някакво предупреждение. Царицата беше абсолютно открита. Не я защитаваше дори пешка.

Най-лошите му предчувствия внезапно се сбъднаха. Пламъците излетяха напред. Върху купчинката пепел, останала от стройната бяла фигура, сега се намираше черният цар.

— О, не! — изстена Гордън. Дори в съня си той разбираше какво става и какво символизира сцената.

— ... Кой ще поеме отговорност...? — отново попита печката.

Франклин не отговори. Вместо това той се обърна и избута стола си назад. Столът изскърца. Франклин гледаше над рамките на очилата си право към Гордън.

— И ти ли? — изстена Гордън. — Какво искате всички вие от мен?

Франклин се усмихваше.

Събуди се със стряскане и дойде на себе си, едва когато Джони Стивънс се пресегна към него и го докосна по рамото.

— Гордън, ела да видиш. Нещо става с пазачите.

Той седна и разтърка очи.

— Дай да видя.

Джони го заведе до източната стена на бараката, близо до вратата. Бяха му необходими няколко секунди, за да свикне с лунната светлина. След това забеляза двамата войници, които бяха поставени на стража.

Единият лежеше на дългата пейка с отворена уста и празно гледаше покритото с ниски облаци небе.

Вторият холнист все още хъркаше и се гърчеше на земята, опитвайки се да се добере до пушката си. В едната му ръка проблясваше ножът му. До коленете му лежеше преобърнатата халба. От нея се изливаше кафява течност. Няколко секунди по-късно главата му клюмна. Тялото потрепери за последен път.

Джони и Гордън се спогледаха. Скочиха като един към вратата, но катинарът стоеше здраво на мястото си. Джони измъкна ръка през процепа и се опита да достигне до мъртвото тяло. Ключовете...

— Мамка му! Много е далеч!

Гордън започна да блъска дъските. Колибата беше паянтова, но достатъчно здрава, за да издържи ударите. Внезапно обаче ръждивите пирони се счупиха с шум, който накара косите му да настръхнат.

— Какво да правим? — запита Джони. — Ако ударим здравата едновременно, ще успеем. После можем да спринтираме надолу към лодките...

— Ш-ш-шт! — Гордън постави пръст на устните си. Отвън някой се движеше.

Една дребна фигура бързо премина през осветеното от луната открито пространство пред колибата, точно където лежаха двамата пазачи.

— Това е тя! — възкликна Джони. Гордън също разпозна тъмнокосото момиче, което бе написало малката добавка към писмото на Дина. Той гледаше как тя преодолява ужаса си и се осмелява да доближи телата, за да се убеди, че са мъртви.

Тялото ѝ се разтрепери и девойката издаде стон, когато откри ключовете на колана на втория войник. За да ги достигне, тя трябваше да прокара пръстите си между ужасните трофеи, но затвори очи и успя.

Всяка секунда беше същинска агония, докато катинарът най-после се отключи. Освободителката им се дръпна назад, когато двамата се затичаха към труповете. Взеха им оръжията. После завлякоха телата вътре в колибата и поставиха катинара на мястото му.

— Как се казваш? — попита Гордън свитата фигура. Очите ѝ бяха затворени.

— Х-Хедър — отговори тя.

— Хедър. Защо ни помогна?

Очите ѝ се отвориха. Бяха съвсем зелени на цвят.

— Твоята... твоята жена беше писала... — Тя направи видимо усилие да дойде на себе си. — Никога не съм разбирала какво разправят старите жени за онова време... Но после някои от новите затворници разказваха разни неща за север... и за тебе...

Тя се сви, когато Гордън протегна ръка да я докосне по бузата.

— Н-нали няма да ме биеш много, защото прочетох писмото ти?

Гордън се дръпна назад. Нежността беше нещо непознато за нея. Наум му дойдоха какви ли не уверения, но той избра най-простото.

— Няма изобщо да те бия. За нищо на света.

Джони се изправи до него.

— Долу стои само един пазач, Гордън. Има начин да го доближим, без да ни усети. Може и да е холнист, но не очаква нищо нередно. Ще му видим сметката.

Гордън кимна.

— Ще я вземем със себе си — заяви той.

Джони го погледна, разкъсван от противоположни чувства. Накрая реши, че главната му задача е да измъкне Гордън оттук.

— Но...

— Ще разберат кой ги е отровил. Ще я разпънат на кръст, ако остане тук.

Джони примигна, после кимна, очевидно радостен, че дилемата се е разрешила толкова бързо.

— Добре тогава. Хайде да тръгваме!

Понечиха да тръгнат, но Хедър дръпна Гордън за ръкава.

— Чакай малко — каза тя и помахна към тъмното.

От сенките се появи фигура, облечена в панталони и широка риза, препасана с колан. Втората жена не можеше да бъде объркана. Наложницата на Чарлз Безоар беше навила косата си на кок. Носеше малък пакет и изглеждаше по-нервна и от Хедър.

Но тя има какво да губи, помисли си Гордън. Желанието ѝ да тръгне с двама непознати към непозната земя беше просто израз на огромното ѝ отчаяние.

— Казва се Марси — обади се другото момиче — Не бяхме сигурни дали ще ни вземете, затова тя ви носи подарък.

Марси отвори пакета с треперещи ръце.

— Т-това е п-пощата ви — обясни тя. Държеше листата внимателно, сякаш се страхуваше да не ги счупи.

Гордън едва не се засмя, когато видя безполезната купчина. Но бързо се овладя, още повече, че видя сред писмата малкия си изпомачкан дневник. Момичето беше поело огромен риск.

— Добре — каза той, докато завързваше отново пакета. — Тръгвайте след нас и нито дума! Щом махна така, залегнете и чакайте.

Двете жени тържествено кимнаха. Гордън се обърна да поведе групата, но видя, че Джони вече бе тръгнал.

„Този път млъкни. Той е прав, по дяволите.“

Свободата беше чудесно облекчение. Но заедно с нея идваше и онази кучка Дългът.

Мразейки се за това, че отново е станал „важен“, Гордън се сниши и заедно с жените тръгна след Джони към кея.

15.

Нямаха избор накъде да вървят. Снеговете бяха започнали да се топят и Роуг се бе превърнала в ревящ поток. Можеха да се насочат единствено надолу по течението и да се молят.

Джони още ликуваше. Пазачът се обърна, едва когато той беше на две крачки от него и умря, без да издаде нито звук, щом Джони се нахвърли отгоре му и нанесе три бързи удара с ножа си. Младежът беше опиянен от собствената си сръчност, докато качваха жените в лодката и отплаваха.

Гордън нямаше сърце да му каже истината. Бе видял лицето на пазача, преди да го бутнат във водата. Горкият Роджър Септийн изглеждаше изненадан, обиден — изражение, което не подходеше на един холнистки супермен.

Гордън си спомни как за първи път беше стрелял срещу разбойници, преди близо две десетилетия, когато опълчението все още се мъчеше да потуши бунтовете, преди да бъде погълнато от тях. Тогава не изпитваше никаква гордост. През нощта беше плакал за жертвите си.

Все пак времената бяха други, а най-добрият холнист е мъртвият холнист.

Преди да тръгнат бяха изпочупили всички канута. Всеки момент от забавянето им се струваше цяла вечност, но трябваше да са сигурни, че няма да започнат да ги преследват веднага. Поне жените също можеха да помогнат и те се бяха заели с настървение за работа. Накрая и двете не изглеждаха така смъртно уплашени.

Момичетата се сгушиха в средата на кануто, а Гордън и Джони наблегнаха на греблата, мъчейки се да овладеят непознатото возило. Луната се мяташе над тях, докато се научат да гребат в ритъм.

Не бяха отишли много далеч, когато се чуха първите изстрели. Времето за обучение свърши и те се втурнаха надолу по течението, като се разминаваха на косъм с подводните камъни и скалите, които забелязваха едва в последния момент.

Реката беше бурна, подсилена от топящия се сняг. Ревът ѝ изпълваше всичко, а лунната светлина се пречупваше през водния облак над тях. Беше невъзможно да се борят. Оставаше им само да държат носа на лодката по посока на течението и да се мъчат да избягват препятствията.

На първото спокойно място Гордън насочи лодката към един малък водовъртеж. Двамата с Джони се отпуснаха на веслата, спогледаха се и избухнаха в смях. Марси и Хедър гледаха с широко отворени очи как се смеят, едва поемайки си дъх, опиянени от адреналина и рева на свободата около тях. Накрая Джони удари водата с греблото си.

— Хайде, Гордън. Чудесно е! Давай да продължаваме.

Гордън си пое дъх и изтри пияната от очите си.

— Добре. Само че внимателно, чу ли?

Течението ги сграбчи отново.

— О, дявол да го вземе! — изруга Джони. — А аз си мислех, че последното...

Думите му бяха погълнати от рева, но Гордън довърши мисълта му.

„А аз си мислех, че последното препятствие беше трудно!“

Разстоянието между скалите беше съвсем малко. Кануто им се насочи към първата пролука, после се стрелна надолу.

— Наведи се! — изкрещя Гордън. Вече не се смееше. Бореше се да оцелее.

„Трябваше да тръгнем пеша... трябваше да тръгнем пеша... трябваше да тръгнем пеша...“

Неминуемото се случи по-скоро, отколкото бе очаквал... на по-малко от пет километра надолу. Видяха потъналото дърво след завоя, едва когато беше прекалено късно.

Алуминиево или пластмасово кану би издържало удара, но случаят не беше такъв. Ръчно изработеният корпус от дърво и кора се раздра с ужасен звук, доукрасен от писъците на жените, докато падаха в ледената вода.

Студът го пресече като с нож. Гордън с мъка пое въздух и се хвана с едната ръка за преобърнатото кану. В последния момент успя да сграбчи за косите Хедър, преди течението да я отнесе. Мъчеше се да избегне ударите на ръцете и краката ѝ, държейки главата ѝ над

водата... като същевременно се опитваше самият той да поеме въздух през обгърналата го пяна.

Най-после усети дъното под краката си. С последни сили се измъкна от ужасното течение и засмукващата го тиня, хвърли товара си и сам рухна на стръмния бряг.

Хедър кашляше и хълцаше до него. Чу кашлянето на Джони и Марси недалеч и разбра, че те също са успели. Но нямаше сили дори да се зарадва. Лежеше и дишаше тежко. Сякаш изминаха часове.

— Не сме изгубили кой знае какво — обади се най-накрая Джони. — Така и така амунициите ми се бяха намокрили. Изпусна ли пушката си, Гордън?

— Да — изпъшка Гордън и седна, като опипваше малката драскотина на челото си.

Никой не изглеждаше сериозно наранен. Всички обаче кашляха и трепереха. Дрехите на Марси бяха прилепнали по тялото ѝ по начин, който би му се сторил интересен, ако обстоятелствата бяха по-други.

— К-какво ще правим сега? — попита тя.

Гордън сви рамене.

— Като начало ще се върнем и ще се отървем от кануто.

Останалите го зяпнаха.

— Ако не го намерят, ще си помислят, че сме отишли много напред и ще се откажат — обясни той. — Това е единственият ни шанс. После ще продължим.

— Никога не съм бил в Калифорния — обади се Джони и Гордън се усмихна. Откакто бяха открили, че холнистите имат и други врагове, момчето рядко говореше за нещо друго.

Идеята беше доста примамлива. Преследвачите им изобщо не биха предположили, че могат да тръгнат на юг.

Но това означаваше да прекосят реката. Освен това, ако си спомняше добре, река Салмон беше далеч оттук. Дори да успееш да се промъкнат триста километра между баронските имения, нямаше да имат време. Пролетта настъпваше и трябваше да се връщат у дома колкото може по-скоро.

— Първо ще изчакаме горе да отmine потерята — реши Гордън. — После можем да се опитаме да стигнем до Коквил.

Джони никога не позволяваше желанията му да го обсебят напълно. Той сви рамене.

— Добре тогава. Хайде да разкараме кануто. — Младежът скочи в ледената вода. Гордън го последва, като взе един здрав клон вместо кука. Водата не му се стори по-топла, отколкото първия път. Пръстите на краката му започнаха да вкочаняват.

Двамата почти стигнаха преобърнатото кану, когато Джони извика и посочи към водата.

— Пощата!

В края на водовъртежа забеляза плика, който се носеше към средата на реката.

— Не! Остави я! — изкрещя Гордън. Но Джони вече се бе хвърлил натам, без да обръща внимание на виковете му. — Върни се, глупако! Джони!

Гордън гледаше безпомощно как пакетът и момчето се мятат близо до другия бряг на реката. Право пред тях водата се втурваше надолу в ревящ водопад.

С ругатни, Гордън се хвърли в ледената вода и заплува с всички сили към тях. Течението го повлече, но в последния момент успя да се хване за някакъв надвесен над водата клон... точно навреме.

През завесата от пяна видя как приятелят му се хвърля след пакета надолу към ужасната бъркотия от каменни зъби и пръски.

— Не! — изкрещя Гордън. Гледаше как Джони и пакетът се премятат през ръба на водопада и изчезват от погледа му.

Продължи да гледа още няколко минути надолу, въпреки че очите му се замъглиха от парещите сълзи, но от ужасния водовъртеж не се показва нищо.

Най-после, когато дланите му започнаха да се хлъзгат, Гордън се отказа. Здравно стиснал клона, той се запромъква към брега, докато краката му не опряха дъното. Продължи нагоре по течението към разнебитеното кану, без да поглежда към жените, които се взираха в него с широко отворени очи.

С помощта на импровизираната кука довлече, кануто до една издатина в стената на каньона и там започна да удря по него, разбивайки малката лодка на трески.

Като хлипаше, Гордън продължи да удря водата, дълго след като и последните парчета бяха вече далеч.

16.

Прекараха деня, скрити в храстите, обрасли около един порутен бетонен бункер. Сигурно бе служил като скривалище на някой оцеленец преди Безданната война, но сега от него бяха останали само развалини — разбит и ограбен, с дупки от куршуми по стените.

Преди войната Гордън беше чел, че в страната има места, пълни с подобни бункери — издигнати от хора, които чакаха краха на обществото и фантазираха какво ще правят след това. Имаше курсове по оцеляване, специални магазини... цяла индустрия работеше, за да задоволява „нуждите“, които далеч надхвърляха нуждите на обикновен планинар или пътешественик.

Някои бяха просто мечтатели или безобидни любители на оръжието. Малцина бяха последователи на Нейтън Холм и сигурно бяха изпаднали в ужас, когато фантазиите им се сбъднаха.

Когато денят настъпи, повечето самотни „оцеленци“ измряха в бункерите си. Битките и времето бяха довършили останалото. Студеният дъжд се сипеше върху бетонните блокове, докато тримата, бегълци се редуваха в почивките си.

Веднъж чува викове и конски тропот. Заради жените Гордън направи усилие да изглежда спокоен. Постарал се бе да оставят колкото може по-малко следи, но двете му спътнички нямаха опит дори колкото разузнавачките от Армията на Уиламит. Изобщо не беше сигурен, че ще успее да заблуди най-добрите следотърсачи в света от времето на Кочийз^[1].

Конниците продължиха и не след дълго бегълците можеха да се отпуснат поне за малко. Гордън задряма.

Топи път нямаше сънища. Беше твърде изтощен, за да преследва духове.

Когато продължиха, луната вече бе изгряла. Имаше три пътеки, които често се пресичаха, но Гордън успяваше някак си да ги води във

вярната посока, ориентирайки се по леда върху северната страна на стеблата на дърветата.

Три часа след залеза доближиха до развалините на малко селце.

— Айлахий. — Хедър познаваше мястото.

— Напуснато е — забеляза Гордън. Луната осветяваше призрачните постройки. Всичко, от къщата на барона до последната барака, изглеждаше пусто.

— Всички воители и робите са изпратени на север — обясни Марси. През последните няколко седмици бяха опразнени много села.

Гордън кимна.

— Бият се на три фронта. Маклайн хич не се шегуваше, че ще бъде в Кървалис през май. Трябва да превземе Уиламит или да умре.

Местността приличаше на лунен пейзаж. Навсякъде имаше фиданки, но само някои дървета бяха достатъчно високи. Гордън се досети, че това сигурно е едно от местата, където холнистите са се опитвали да въведат примитивно земеделие, изсичайки и подпалвайки гората. Но земята тук не беше плодородна както в долината на Уиламит. Явно експериментът се бе провалил.

Хедър и Марси се държаха за ръце и се оглеждаха страхливо, докато се движеха напред. Гордън не можеше да не ги сравни с Дина и нейните амазонки или с изпълнената с оптимизъм Аби. Тъмната епоха не е добро време за жените, помисли си Гордън. Дина беше съвсем права по този въпрос.

— Хайде да огледаме голямата къща — каза той. — Може да открием някаква храна.

Това вече привлече вниманието им. Те се затичаха пред Гордън към изоставеното имение с неговата висока ограда, заобикаляща здравата стара къща.

Когато ги настигна, момичетата бяха коленичили над две тъмни петна точно пред вратата. Гордън се дръпна, когато видя, че одират труповете на две големи немски овчарки. Явно стопанинът им не е можел да ги вземе със себе си в морското пътуване, помисли си той и му се повдигна. Без съмнение, местният барон тъгуваше повече за скъпоценните си животни, отколкото за робите, които щяха да измрат по време на масовото преселение към обетованата земя на север.

Месото миришеше доста отвратително. Гордън реши да изчака, надявайки се да открие нещо по-подходящо за ядене. Жените обаче не

бяха толкова гнусливи.

До този момент бяха извадили късмет. Поне преследвачите им изглежда бяха завили на запад, далеч от посоката, накъдето се бяха запътили бегълците. Вероятно хората на генерал Маклайн вече бяха открили тялото на Джони, което ги е убедило още по-твърдо, че оцелелите са се насочили към морето.

Никой обаче не можеше да каже колко ще продължава да работи късметът им.

Малък поток се извиваше покрай изоставеното село. Гордън реши, че това не може да е нищо друго, освен южния приток на Коквил. Естествено, не ги чакаха никакви канута. А и по потока беше невъзможно да се пътува с лодка. Трябваше да продължат пеша.

Покрай източния бряг минаваше стар път, водещ в посоката, към която се стремяха. Въпреки очевидната опасност, нямаха друг избор, освен да тръгнат по него. Планините се издигаха пред тях и преграждаха всякакъв друг приемлив маршрут.

Поне щяха да се движат по-бързо, отколкото по калните пътеки, помисли си с надежда Гордън. Окуражаваше жените, като ги караше да поддържат равномерно темпо. Марси и Хедър не се оплакаха нито веднъж, нито успя да прочете в очите им дори намек за недоволство или укор. Гордън не можеше да си обясни откъде идваха тези кураж и сили, които ги караха да продължават напред километър след километър.

Всъщност не му беше ясно защо той самият продължава напред. Защо? За да живее в един мрачен свят, който изглеждаше неизбежен?

„Защо? — чудеше се той. — Аз ли съм последният оцелял идеалист от двайсети век?

Може би — отговори си сам на себе си. — Може би идеализмът наистина е болест, боклук, както се изрази Безоар.“

Джордж Поътън също беше прав. Няма никакъв смисъл да се бориш в името на Великите неща... за цивилизацията, например. Всичко, което направи, бе да накараш младите момчета и момичета да ти вярват — и да жертват живота си с безумни жестове, без да постигнат нищо.

Безоар беше прав. Поътън беше прав. Дори чудовището Нейтън Холн бе казал чистата истина за Бен Франклин и приятелчетата му конституционалисти — че са хванали на въдицата си толкова много хора, които им вярват. Демагози, пред които Химлер и Троцки са най-обикновени аматьори.

„... Ние приемаме тези истини за очевидни...“

Ха!

След това се появил Ордент на Цинцинат, измислен от офицерите на Джордж Вашингтон, които се заклели да останат на първо място фермери и граждани, а да бъдат войници, само когато страната им ги призове за това.

Чия е била тази идея? Клетвата просъществувала цели поколения, достатъчно дълго, за да се превърне в идеал. Всъщност тя оцеляла чак до епохата на професионалните армии и технологичните войни.

Докато в края на двайсети век някой не решил войниците да бъдат превърнати в нещо повече от обикновени мъже. Мисълта за Маклайн и ветераните му, нахвърлящи се върху нищо неподозиращите северняци, накара сърцето на Гордън да се свие. Никой и нищо не можеше да ги спре.

„Нищо не може да се направи — помисли си с горчива ирония той. — Но това няма да накара моите призрци да изчезнат.“

Реката се разширяваше с всеки изминат километър. Заваля ситен дъжд, вляво от тях изтрещя гръмотевица. В небето на север затанцуваха светлини.

Загледан в намръщените облаци, Гордън едва не се блъсна в Марси, която внезапно бе спряла. Понечи да я подбутне леко, както се налагаше все по-често през последните няколко километра. Но този път краката ѝ бяха като заковани.

Тя се обърна към него и в очите ѝ Гордън видя повече отчаяние, отколкото когато и да било друг път през тези ужасни седемнайсет години. Изпълнен със смразяващо предчувствие, той я дръпна и погледна напред по пътя.

На около трийсет метра нататък се виждаха развалините на стар крайпътен магазин. Избеляла табела рекламираше статуетки от миртово дърво на невероятно ниски цени. Пред него пустееха ръждивите скелети на два автомобила.

Наблизо бяха завързани четири коня и една двуколка. Под хлътналия навес, скръстил ръце на гърдите си, стоеше генерал Маклайн и се усмихваше на Гордън.

— Бягайте! — извика Гордън на жените и се метна към храстите, като в същото време сваляше пушката на Джони от рамото си. В този момент си помисли, че постъпва глупаво. Може би Маклайн все още го искаше жив. Но ако се стигнеше до престрелка, Гордън нямаше да има никакви шансове.

Знаеше, че постъпката му бе напълно инстинктивна — да се отдалечи от жените, да привлече вниманието към себе си и да им даде шанс да избягат. „Глупав идеалист“, наруга се той. Марси и Хедър продължаваха да стоят на пътя, прекалено уморени и отчаяни, за да направят дори една стъпка.

— Е, това вече не е особено разумно — обади се Маклайн. Гласът му беше едновременно любезен и заплашителен. — Да не си въобразявате, че ще успеете да ме уцелите, господин инспектор?

Мисълта не беше чужда на Гордън. Разбира се, ако аугментът му позволише да се приближи достатъчно, за да опита. И ако двайсетгодишните амуниции все още ставаха за нещо след пътуването по Роуг.

Маклайн не помръдваше от мястото си. Гордън вдигна глава и видя през листата, че до генерала стои Чарлз Безоар. И двамата изглеждаха твърде лесни мишени. Но когато започна да се промъква напред с готова за стрелба пушка, Гордън изведнъж се сети, че имаше четири коня.

Внезапно точно над него се разнесе трясък. Преди да успее да реагира, върху гърба му се стовари смазваща тежест, която притисна гръдния му кош към цевта на пушката.

Устата му се отвори, но не можа да си поеме въздух. В следващия момент някой го вдигна за яката. Пушката се изплъзна от безчувствените му пръсти.

— И този миналата година е очистил двама от нашите? — разнесе се подигравателен глас зад лявото му ухо. — Просто да не повярваш.

Сякаш измина цяла вечност, преди да успее да си поеме отново дъх. В момента това беше по-важно от всякакви опити да запази достойнството си.

— Не забравяй и тримата войници в Агнес — обади се Маклайн. — Те също му носят точки. Това прави пет холнистки уши на колана, Шон. Нашият господин Кранц е достоен за уважение. Сега го доведи тук, ако обичаш. Вярвам, че той и дамите ще се радват на възможността да се постопят.

Краката на Гордън едва докосваха земята, докато го мъкнеха през храстите и по пътя. Аугментът дори не се беше задъхал, когато безцеремонно хвърли товара си под навеса.

Чарлз Безоар гледаше убийствено Марси. Очите на полковника горяха от срам и обещаваха възмездие. Но Марси и Хедър наблюдаваха безмълвно Гордън.

Маклайн клекна до него.

— Винаги съм уважавал мъжете с подход към дамите. Трябва да призная, че те бива, Кранц — той се ухили. След това кимна към грамадния си адютант. — Вкарай го вътре, Шон. Жените имат работа, а ние двамата с инспектора ще обсъдим някои недоизяснени въпроси.

[1] Вожд на апахите, ок. 1815–1874 г. — Б.пр. ↑

17.

— Знам всичко за твоите жени.

Светът се въртеше пред очите на Гордън. Не можеше да спре погледа си върху нищо, дори върху мъжа, който разговаряше с него.

Висеше надолу с главата, завързан за глезените. Отпуснатите му ръце бяха на около половин метър от калния дървен под. Генерал Маклайн седеше до огъня и дялкаше парче дърво. Всеки път, когато Гордън се завърташе към него, той го поглеждаше и му се хилеше.

Болките в глезените и гръдния кош бяха нищо в сравнение с кръвта, нахлуваща в главата му. От задната врата се чуваше хлипане — сърцераздирателно, наистина, но много по-приемливо в сравнение с писъците, които се разнасяха през последния половин час. Най-накрая Маклайн беше наредил на Безоар да спре и да накара жените да се залавят за работа. В съседната стая имаше затворник, за който трябваше да се положат грижи, а той не искаше Марси и Хедър да бъдат бити до смърт, докато все още можеха да са полезни по някакъв начин.

Освен това Маклайн искаше да разговаря с Гордън на спокойствие.

— Неколцина от твоите ненормални шпионки живяха достатъчно дълго, за да бъдат разпитани — благо каза холнистият главатар. — Онази в съседната стая все още не е много склонна да ни съдейства, но вече имаме докладите на нашите хора, така че картината е доста ясна. Трябва да ти дам още една точка, Кранц. Планът е наистина добър. Много жалко, че не сработи.

— Нямам никаква представа за какво, по дяволите, говориш, Маклайн — езикът на Гордън беше надебелял и той едва изговаряше думите.

— Разбираш много добре, виждам го изписано на лицето ти — отговори му генералът. — Вече няма нужда да си играеш на секретност. Няма и защо да се тревожиш повече за твоите храбри момичета. Поради нестандартния им начин на атака претърпяхме известни загуби. Но се обзалагам, че са много по-малко, отколкото си

се надявал. Разбира се, вече всички от тях са или мъртви, или пленени. Все пак те поздравявам за чудесния опит.

— Копеле мръсно! — сърцето на Гордън биеше бясно. — Не го приписвай на мен. Идеята беше изцяло тяхна! Дори не знаей какво са били намислили!

За втори път по лицето на Маклайн се изписа изненада.

— Виж ти — обади се най-накрая варваринът. — Просто да не повярваш. Феминистки, и то в наше време. Мой скъпи инспекторе, май идваме точно навреме, за да спасим горките хора!

Гордън не можеше да понесе самодоволната усмивка на лицето му. Искаше да я изтрие на всяка цена.

— Никога няма да победиш, Маклайн. Дори да изгориш Кървалис и да разбиеш Циклоп на парчета, хората никога няма да престанат да се борят срещу теб!

Усмивката не изчезна. Генералът зацъка с език и поклати глава.

— Мислиш, че имаме жълто около устата ли? Скъпи приятелю, как е станало така, че шепа нормани са успели да укротят гордите саксонци? Как римляните са покорили галите? Сър, трябва да сте наистина голям романтик, за да подценявате до такава степен силата на страха.

Маклайн отново се зае с парчето дърво.

— Между другото — продължи той, — забравяш, че няма вечно да останем аутсайдери. Ще попълним редиците си с твоите хора. Безброй млади мъже ще се убедят в предимството да бъдат господари вместо роби. И за разлика от Средновековието, ние, новите феодали, вярваме, че всеки мъж трябва да има право да завоюва мястото си.

Това е истинска демокрация, приятелю. Онази, към която е вървяла Америка преди предателството на конституционалистите. Моите собствени синове трябва да могат да убиват, за да станат холнисти, или да пълзят в краката на по-достоините от тях.

Ще имаме нови попълнения. И то, повярвай, повече от многобройни. С огромното население на север след десет години ще разполагаме с най-голямата армия от времето, когато онази „Франклинщайнова“ цивилизация беше погълната от собственото си лицемерие.

— Какво те кара да мислиш, че другите ви врагове ще ви отпуснат тези десет години? — изръмжа Гордън. — Да не смяташ, че

калифорнийците ще ви чакат, докато си ближете раните и пригответе нова армия?

Маклайн сви рамене.

— Говориш без изобщо да знаеш как стоят нещата, скъпи ми приятелю. Щом се оттеглим, онази хлабава конфедерация на юг ще се разпадне и ще забрави за нас. Дори да успеят да прекратят боричканията помежду си и да се обединят, на онези „калифорнийци“, както ги наричаш, ще им е нужно цяло поколение, преди да ни достигнат в нашето ново царство. А дотогава ще бъдем повече от готови да им нанесем ответен удар.

Освен това — и тук е най-сладкият момент, — дори да се осмелят да ни нападнат, първо ще им се наложи да се справят с твой приятел от Шугърлоуф!

Маклайн се разсмя, като видя изражението върху лицето на Гордън.

— Мислеше си, че не знам за твоята мисия? О, господин Кранц, за какво иначе щях да си давам труда да правя засади и да нареждам да те водят при мен? Зная всичко за отказа на Стопанина да се заеме с каквото и да било извън територията между Роузбърг и морето.

И все пак, не е ли великолепно? „Стената на Калахан“, прочутият Джордж Поътън ще защитава долинката си и по този начин ще защитава фланга ни, докато ние обединяваме севера... докато най-после бъдем готови за Голямата кампания.

Генералът замислено се усмихна.

— Често съжалявах, че Поътън така и не успя да ми падне в ръцете. Докато ние се трепехме, той винаги се изплъзваше, винаги гледаше да направи някоя поразия другаде. Но така е още по-добре! Нека си поживее още десетина години в своята ферма, докато завладявам останалия Орегон. Тогава ще дойде и неговият ред. Дори и вие, господин инспекторе, ще се съгласите, че заслужава онова, което го чака.

Гордън нямаше какво да му отговори. Маклайн го побутна с палката си, само колкото да го завърти отново.

— Бил и аз проверихме нагоре по планината — разнесе се гласът на горилата-аугмент Шон. — Намерихме същите следи като ония, нагоре по реката. Сигурен съм, че е черното копеле, дето затри часовете.

„Черно копеле... Фил?“ Дъхът на Гордън секна.

Маклайн се разсмя.

— Как може! Шон, засрами се! Нейтън Холн не е бил расист и ти също не трябва да бъдеш. Винаги съм съжалявал, че националните малцинства са имали такава зла участ по времето на бунтовете и хаоса. Дори силните сред тях не са разполагали с големи шансове да се спасят.

Влез в положението на онзи войник. Той преряза гръкляните на трима наши. Той е силен и от него може да стане чудесен холнист.

Дори от крайно неудобната си позиция, Гордън успя да види вкиснатата физиономия на Шон. Аугментът обаче не каза нито думичка.

— Жалко, че нямаме време да си поиграем с него — продължи Маклайн. — Иди и му виж сметката, Шон.

Въздухът се раздвижи и огромният ветеран вече беше навън, почти безшумно, без да каже дума.

— Наистина бих предпочел първо да предупредим твоя разузнавач — сподели Маклайн. — Щеше да бъде по-спортсменско, ако човекът знаеше какво се задава насреща му.

Маклайн отново се засмя.

— Жалко, че в тези тежки времена не е особено разумно да играеш по правилата.

Гордън си бе мислил, че досега е изпитвал омраза. Но леденият гняв, който го обзе в момента, не приличаше на нищо, което беше чувствал преди.

— Филип! Бягай! — изкрещя той с всички сили, молейки се гласът му да преодолее шума на дъжда. — Внимавай, те ид...

Палката на Маклайн го удари през устата и главата му се люшна отново. Светът се замъгли и за малко не потъна в мрак. От очите му потекоха сълзи. Усети вкуса на кръв.

— Да — кимна Маклайн. — Ти си истински мъж. Признавам ти го. Когато настъпи часът ти, ще се постарая да умреш като мъж.

— Не ми трябва жестовите ти, Маклайн. — Гордън се задъхваше. Генералът се усмихна бегло и отново се залови с дялкането си.

Няколко минути по-късно задната врата се отвори.

— Връщай се при жените си! — тросна се Маклайн и Чарлз Безоар побърза да изчезне в склада. Марси и Хедър сигурно още бяха там и се грижеха за затворника, който Гордън още не бе видял.

— Това само идва да покаже, че понякога и силният мъж може да бъде отрепка — кисело коментира Маклайн. — Но този ми е необходим. Поне засега.

Гордън беше изгубил всякаква представа за време, когато от гората се изсвири. Помисли си, че това е писък на нощна птица, но Маклайн реагира бързо, като духна малката газена лампа и хвърли пясък в огъня.

— Този е прекалено добър, за да го пропусна — каза той. — Момчетата явно се радват на добър лов. Ще ме извиниш ли за няколко минути?

После сграбчи косата му.

— Разбира се, стига да гъкнеш, ще те убия веднага, щом се върна. Гарантирам ти го.

Позицията на Гордън не му позволяваше дори да свие рамене.

— Върви при Нейтън Холн в ада — пожела той.

— Сто на сто. Някой ден — усмихна се Маклайн. След това аугментът изчезна в тъмнината и дъжда.

Гордън остана да виси, докато въртенето постепенно спря. После дълбоко си пое въздух и се захвана за работа.

Три пъти се опита да достигне глезените си. Всеки път падаше, треперейки от разкъсващата болка в краката. На третия път едва не изгуби съзнание. В ушите му забуча и му се стори, че чува гласове.

Пред пълните му със сълзи очи се появи публиката. Всички духове, които бе събрал в себе си, сега се облягаха по стените. Стори му се, че правят облози за негова сметка.

— ... Да...вай... — обади се Циклоп от името на всички чрез святакащите въглени в огнището.

— Разкарай се! — гневно изсумтя Гордън, мъчейки се да прогони видението. Нямаше нито време, нито сили за губене в подобни игри. Пое въздух през зъби и се надигна с всички сили нагоре.

Този път стигна въжето, подгизнало и хлъзгаво от дъжда, и го хвана здраво с двете си ръце. Тялото му, свито като джобно ножче, се

разтрепери от напрежение и болка, но Гордън не посмя да се пусне. Нямахте сили за нов опит.

Двете му ръце бяха заети. Нямахте с какво да се отвърже. Нямахте с какво да пререже въжето. „Нагоре — застави се той. — По-добре се опитай да се изправиш.“

Бавно започна да се изтегля нагоре. Мускулите му трепереха, сухожилията му заплашваха да се скъсат, гърдите и гърбът го боляха ужасно, но най-накрая се „изправи“ и се залюля като полилей над стаята.

Джони Стивънс му се хилеше. До него стояха Трейси Смит и другите разузнавачки и също се усмихваха, сякаш казваха: „Никак не е зле за един мъж“.

Обвит в свръхохладената си мъгла, Циклоп играеше на дама с пушешката печка на Франклин. Те май също го приветстваха.

Гордън се опита да достигне възлите, но от напрежението глезените така го заболяха, че едва не припадна отново. Наложих му се да се откаже.

„Не така“, поклати глава Бен Франклин. Великият манипулатор го гледаше над очилата си.

„Над... над...“ Гордън погледна нагоре към яката греда, на която беше завързано въжето.

Вдигна ръцете си и уви въжето около тях. „Правил си го в колежа“, насърчи се той и започна да се катери.

„Да. Но сега си стар.“

Сълзи течаха по бузите му, докато се катереше. При възможност си помагаше с колене. През замъгления му поглед духовете изглеждаха още по-реални.

— Давай, Гордън! — извика му Трейси.

Лейтенант Ван вдигна палец. Джони Стивънс и жената от Юджийн му се усмихваха окуражително. Сянката на скелета, облечен в шарена риза, му се ухили и също вдигна костеливия си палец. Върху голия череп се мъдреше синя фуражка с блестяща емблема.

Дори Циклоп спря да се заяжда, когато Гордън вложи всичките си сили за последния напън.

„Нагоре... — изстена той, хванал конопеното въже в борба с прегръдките на гравитацията. — Нагоре, жалък интелектуалец... Движи се или умри...“

Едната му ръка най-после стигна до гредата. Напъна се и постави и другата. И това беше всичко. Повече не можеше. Висеше на подмишниците си, неспособен да продължи по-нататък. През замъгления си поглед виждаше как призраците го гледат, разочаровани.

— О, вървете по дяволите! — извика им наум той. Нямахте сили дори да говори.

„... Кой ще се погрижи...“ — премигнаха въглените.

— Ти си мъртъв, Циклоп, всички сте мъртви! Оставете ме! — Гордън затвори очи, за да избяга от тях. Беше напълно изтощен.

Чак там, в тъмнината, забеляза един дух, който не беше изчезнал. Онзи, който бе използвал най-безсрамно и който му го връщаше със същото.

Нацията. Светът.

Лица... милиони лица проблясваха и изчезваха заедно със светлините под клепачите му... предадени и разсипани, но стремящи се с цялото си сърце...

... към Възстановените съединени щати...

... към Възстановения свят...

... към надеждата... към онази надежда, която упорито не желаше да умира... която нямаше да умре... докато той бе жив.

Гордън беше поразен. Затова ли бе лъгал толкова дълго, затова ли бе разказвал приказки?... Защото самият той имаше нужда от тях? Защото не можеше без тях? Отговорът дойде самичък.

„Без тези мечти щях отдавна да съм мъртъв.“

Колкото и да беше странно, досега никога не бе разбирал това толкова ясно. Мечтата сияеше в тъмното — дори да не съществуваше никъде другаде във вселената, — подобна на бисер, на ярка перла в мрачното море.

Сякаш стоеше пред нея, обгърнат в пълна тъмнина. Сякаш я взе в ръка, поразен от светлината ѝ. Перлата растеше. И вътре в нея се виждаха същества, които бяха нещо повече от хора.

Бъдещето приемаше форми около него, обгръщаше го, проникваше в сърцето му.

Когато отново отвори очи, Гордън откри, че лежи върху гредата, без да е в състояние да си спомни как се е добрал дотам. Седна и премигна, още невярващ на очите си. Имаше чувството, че от него във

всички посоки се излъчва светлина, която минаваше през стените на полуразрушената постройка, като че ли тя беше илюзия.

След това всичко отмина по същия начин, както беше дошло. Енергията изчезна в мистериозния кладенец, от който я бе измъкнал, отстъпвайки място на реалността, изпълнена с изтощение и болка.

Треперейки, Гордън се зае с възлите. Краката му бяха в кръв. Когато най-последно отхлаби въжето, под кожата му сякаш плъпнаха милион яростни насекоми.

Духовете най-последно си бяха отишли. Агитката бе повлечена от онази странна светлина, каквото и да представляваше тя. Гордън се чудеше дали изобщо ще се появят някога отново.

Вече се беше освободил, когато се чуха изстрели — за първи път, откакто Маклайн го бе оставил сам. Вероятно Фил Бокуто все още не е мъртъв, помисли си с надежда Гордън. Пожела му късмет.

Продължаваше да лежи върху гредата, когато към вратата на склада се понесоха стъпки. Вратата бавно се отвори и на прага застана Чарлз Безоар, втрепен в празната стая и в празното, люлеещо се въже. В очите му се четеше паника. Полковникът измъкна автоматичния си пистолет и пристъпи напред.

Гордън би предпочел да изчака, докато Безоар застане точно под него, но полковникът не беше идиот. Стреснат от внезапното подозрение, той започна да вдига очи...

Гордън скочи. Пистолетът се извъртя към него и стреля в същия момент, когато се сблъскаха.

В хормоналния устрем на битката Гордън нямаше представа къде бе ударил куршумът, чия кост изхрущя толкова силно... Двамата се търкаляха по пода, вкопчени в оръжието.

— ... те убия! — изръмжа холнистът, насочил пистолета към лицето на Гордън. Гордън се метна встрани и в същия момент пламъците от барута ужилиха врата му.

— Не мърдай! — Безоар сякаш чакаше подчинение. — Само да...

Както притискаше врага си с всички сили, Гордън внезапно пусна ръката с пистолета и се отдръпна. Докато дулото се насочваше към него, той смаза с десния си юмрук долната челюст на Безоар. Плешивият холнист удари главата си в пода и тялото му изпадна в конвулсии. Пистолетът гръмна два пъти в стената.

После Безоар утихна.

Този път най-жестоката болка бе в ръката. Гордън бавно се изправи, като полусъзнателно отчете, че май беше счупил ребро.

— Никога не говори, докато се биеш — каза той на изпадналия в безсъзнание човек. — Това е лош навик.

Марси и Хедър се измъкнаха от склада и измъкнаха ножовете на Безоар. Гордън едва не ги възпря, когато видя какви са им намеренията. Искаше да им каже да спрат и да го вържат, но не го направи. Остави ги да извършат нужното и влезе в склада.

Когато очите му привикнаха с тъмнината, той видя стройна фигура, лежаща върху мръсно одеяло, постлано на пода до отсрещния ъгъл. Фигурата вдигна ръка към него и се дочу тънък глас:

— Гордън... знаех, че ще дойдеш за мен... Не е ли странно?... Сякаш... сякаш е приказка, но... но просто го знаех по някакъв начин.

Той падна на колене до умиращата жена. Бяха правени груби опити да се изчистят и превържат раните, но сплъстената коса и подгизналите от кръв дрехи скриваха повече поражения, отколкото би посмял да види.

— О, Дина! — Той извърна глава и затвори очи. Ръката ѝ хвана неговата.

— Лошо ги ударихме, скъпи — едва произнесе тя. — Аз и другите разузнавачки... — Пристъпът на кашлица я накара да млъкне. От устата ѝ бликна кръв и изцапа устните ѝ.

— Не говори — каза ѝ Гордън. — Ще се опитаме да те измъкнем оттук.

Дина се вкопчи в ризата му.

— Някак... бяха разбрали за нашия план... очакваха ни на повече от половината места, когато ги ударихме... може би някое от момичетата се е влюбило в изнасилвача си, подобно на Х-Хипермнестра^[1]... Двете с Трейси се чудехме дали това е възможно, защото леля Сюзън разказваше, че такива неща са се случвали...

Гордън нямаше никаква представа за какво говори Дина. Тя бълнуваше. Мъчеше се да измисли нещо, какъвто и да е начин да измъкне безнадеждно ранената жена на километри през вражеските линии, преди да са се върнали Маклайн и другите холнисти.

Знаеше, че е просто невъзможно.

— Май я оплескахме, Гордън... но се опитахме! Опитахме се...
— Дина поклати глава и заплака. Гордън я прегърна.

— Зная, скъпа. Зная.

Очите му също се напълниха със сълзи. През мръсотията той усети мириса ѝ. И разбра — твърде късно — какво означаваше тя за него. Притисна я към себе си по-силно — Всичко ще се оправи. Обичам те. Аз съм тук и ще се погрижа за теб.

Дина въздъхна и стисна здраво ръката му.

— Ти си тук. Ти си... Ти... — внезапно тялото ѝ затрепера. — О, Гордън! Виждам... А ти?

Очите им се срещнаха. Видя в нейните онази светлина.

После всичко свърши.

— Да, видях — нежно ѝ каза той, все още прегръщайки мъртвото ѝ тяло. — Може би не толкова ясно като теб. Но също видях.

[1] В гръцката митология — единствената от данайдите (дъщерите на Данай), която не убила съпруга си в първата брачна нощ, защото се влюбила в него. — Б.пр. ↑

18.

В ъгъла на другата стая Хедър и Марси бяха заети с нещо, което Гордън не искаше да вижда.

Щеше да скърби по-късно. Точно в момента трябваше да свърши други неща. Например, да измъкне жените оттук. Изгледите за успех бяха съвсем нищожни, но ако стигнеха до Калахан, щяха да бъдат в безопасност.

Това беше достатъчно трудна задача, но имаше и други. Трябваше по някакъв начин да се добере до Кървалис и да се опита да извърши онова, което се очакваше от герой като него, според нелепите представи на Дина — да умре, защитавайки Циклоп, например, или да поведе последната атака на „пощальоните“ срещу неуязвимия враг.

Чудеше се дали обувките на Безоар щяха да му станат. Глезените му бяха толкова лошо подути, че бе немислимо да се опитва да ходи бос.

— Стига сте си губили времето — рязко се обърна към жените той. — Трябва да се махаме оттук.

Но щом се наведе за пистолета на Безоар, в стаята се разнесе нисък дрезгав глас:

— Много добър съвет, млади ми приятелю. Знаеш ли, бих искал да те наричам приятел. Разбира се, това не означава, че няма да те изкормя, ако само докоснеш онова оръжие.

Гордън остави пистолета да лежи на земята и тежко се изправи. Генерал Маклайн стоеше на прага. В едната си ръка държеше кирка.

— Ритни го настрани — спокойно каза той.

Гордън се подчини. Автоматичният пистолет се озова в прашния ъгъл.

— Така е по-добре. — Маклайн измъкна ножа си от калъфа. После стрелна жените с поглед. — Изчезвайте. Бягайте. Опитайте се да оживеете, ако искате и можете.

С широко отворени от ужас очи, Марси и Хедър се промъкнаха покрай Маклайн и побягнаха в нощта. Гордън не се съмняваше, че щяха да тичат под дъжда, докато не паднеха от изтощение.

— Предполагам, че това не се отнася за мен — уморено произнесе той.

Маклайн се усмихна и поклати глава.

— Искам да дойдеш с мен. Имам нужда от помощта ти.

Окачената на стената лампа и случайните лунни лъчи през дъждовните облаци осветяваха част от поляната от другата страна на пътя. Дъждът намокри Гордън за секунди, когато закуцука навън след Маклайн. Все още кървящите му глезени оставяха розови петна на местата, където стъпваше.

— Твоят черен приятел е по-добър, отколкото предполагах — призна Маклайн, като дръпна Гордън в осветеното място. — Или е имал помощник, което не е много вероятно. Моите момчета щяха да открият и други следи, ако не беше сам. Както и да е, Шон и Бил си получиха заслуженото за непредпазливостта си.

Гордън отначало не можа да го разбере.

— Да не би...

— Още е рано да ликуваш — грубо го прекъсна Маклайн. — Войниците ми са на по-малко от километър оттук, а аз съм въоръжен. Не ми се вярва да започнеш да крещиш за помощ, а?

Той отново се усмихна.

— Сега ще ти покажа защо е цялата тази война. И ти, и твоят разузнавач сте силни мъже и би трябвало да сте холнисти. Ти не си, заради отровната пропаганда на слабите, с която си израснал. Сега ще използвам възможността да ти покажа колко слаб те е направила тя.

Маклайн стисна ръката на Гордън като в менгеме и извика в нощта:

— Черни войнико! Говори генерал Волси Маклайн. При мен е твоят командир... инспекторът на щатските пощи! — В последните думи се долавяше открита подигравка. — Искаш ли да го освободиш? Хората ми ще пристигнат тук на зазоряване, така че имаш съвсем малко време. Давай! Ще се бием за него! Ти избирай оръжията!

— Филип, недей! Той е ауг...

Викът на Гордън премина в стон, когато Маклайн изви ръката му, като за малко не я откъсна от рамото. Силата му го принуди да рухне на колене. Болката премина по тялото му на горещи вълни.

— Тц-тц. Хайде сега. Ако твоят човек не е знаел за Шон, значи го е убил благодарение на късмета си. Така че сега със сигурност не заслужава специално предупреждение, нали?

Нужно беше огромно усилие на волята, но Гордън вдигна глава, като пое въздух през стиснатите си зъби. Тялото на аугмента трепереше в очакване, подобно на дебнеща котка. Двамата стояха непосредствено до осветения кръг. Минутите отминаваха.

— Последна възможност, черни човече! — Ножът на Маклайн опря в гърлото на Гордън. Захват, силен като прегръдката на анаконда, изви лявата му ръка зад гърба и нагоре. — Ако не се покажеш до трийсет секунди, твоят инспектор ще умре!

Тази половин минута се стори на Гордън цяла вечност. Колкото и да беше странно, внезапно се почувства смирен и безразличен към всичко.

Най-после Маклайн поклати глава. Изглеждаше разочарован.

— Много лошо, Кранц. — Ножът се премести под лявото му ухо. — Май е по-умен, отколкото...

Гордън се задъха. Не беше чул нищо, но внезапно видя втори чифт мокасини на ръба на осветения кръг, на не повече от пет метра разстояние.

— Страхувам се, че хората ти убиха онзи храбър войник, когото викаше — мекият глас на новодошлия не спря, дори когато Маклайн рязко се извърна и Гордън се озова между двамата. — Филип Бокуто беше добър човек — продължи тайнственият глас. — Отзовавам се на предизвикателството ти, както би направил той.

Украсената с мъниста превръзка за глава проблесна на светлината на лампата, когато широкоплещестият мъж пристъпи вътре в кръга. Сивата му коса беше здраво стегната в опашка отзад. Лицето му изразяваше тъжно спокойствие.

От трепета на могъщата прегръдка Гордън почувства радостта на Маклайн.

— Я виж ти! Според описанията това може да е единствено Стопанинът на Шугърлоуф, най-после напуснал своите владения! Не можете да си представите какво удоволствие е това за мен, сър. Добре дошъл!

— Поътън — изпъшка Гордън, без да има ни най-малка представа как и защо човекът се бе озовал тук. — Разкарай се оттук,

глупако! Нямах никакъв шанс! Той е аугмент!

Фил Бокуто беше един от най-добрите бойци, които беше срещал някога. Щом той едва бе успял да види сметката на по-слабия от тези дяволи и бе платил за това с живота си, какъв шанс имаше този стар човек?

Поътън се намръщи.

— Нима? Имаш предвид експериментите в началото на деветдесетте? Мислех си, че всички те са били нормализирани или убити след избухването на славяно-тюркската война. Невероятно. Това обяснява много неща.

— Значи си чувал за нас — ухили се Маклайн.

Поътън мрачно кимна.

— Чух преди войната. Знам също, че експериментът е бил прекъснат. Най-вече, защото за него са били използвани най-лошите представители на човечеството.

— Така казаха слабите — съгласи се Маклайн. — Защото направиха грешка да приемат доброволци сред силните.

Поътън поклати глава. Външно изглеждаше, като че ли бе въввлечен в миролюбив теоретичен спор. Единствено тежкото му дишане издаваше истинските му чувства.

— Те приеха воини — наблегна на думата той, — от онзи тип, чиято лудост е безценна при нужда и страшен проблем през останалото време. Урокът беше много горчив. Аугментите, които се завърнаха по домовете си и все още обичаха войната, се бяха превърнали в бедствие.

— Бедствие е точната дума — разсмя се Маклайн. — Нека ти представя Бедствието, Поътън.

Той захвърли Гордън настрана като парцал и извади ножа си.

Паднал отново, Гордън можеше единствено да лежи в калта и да стене. Цялата му лява страна гореше, сякаш се бе притиснал до разпалени въглени. Съзнанието му се метна навън и не го напусна единствено благодарение на усилието на волята. Когато най-после погледна през тунела от болка, видя двамата мъже да обикалят един срещу друг в малкия оазис от светлина.

Естествено, Маклайн просто си играеше със своя противник. Поътън имаше впечатляваща физика за възрастта си, но чудовищните неща, които играеха под кожата на Маклайн, правеха мускулите на нормален човек да изглеждат смешни. Гордън си спомни ръжена, счупен като на шега.

Джордж Поътън дишаше тежко. Лицето му беше почервенияло. Въпреки безнадеждната ситуация, Гордън бе поразен от крещящия страх, изписан на лицето на Стопанина.

Всички легенди се основават на лъжи, внезапно разбра той. Ние винаги преувеличаваме и дори за момент сами започваме да вярваме на разказите си.

Единствено гласът на Поътън беше останал спокоен. Всъщност по-скоро отсъстващ.

— Има нещо, което трябва да знаете, генерале — заговори той.

— Не сега — изръмжа Маклайн. — Ще обсъждаме животновъдството и правенето на бира по-късно, Стопанино. Първо смятам да ти предам някои по-практични уроци.

Маклайн се хвърли напред с бързината на котка. Поътън се метна встрани в последния момент. Но Гордън чу как въздухът изсвистя, когато по-високият мъж се завъртя и нанесе удар с крак, който се размина на сантиметри с Маклайн.

Надеждата се завърна у Гордън. Може пък Поътън да е нормален човек, който дори на средна възраст е почти толкова бърз, колкото и аугментът. Ако беше така, той можеше да се държи на разстояние от ужасната прегръдка на врага си...

Аугментът отново се изсмя и хвана опонента си за ризата. Този път Поътън се измъкна на косъм, освобождавайки се от дрехата си, и избягна серията бързи удари, всеки от които можеше да убие теле. За малко да нанесе ужасен удар по бъбреците на Маклайн, когато той се втурна покрай него. Но холнистът успя да се извърти и хвана летящата ръка за китката.

Поътън рисковано пристъпи навътре и успя да се освободи.

Но Маклайн сякаш очакваше тази маневра. Генералът се претърколи покрай противника си и когато Поътън се извъртя след него, го сграбчи бързо за ръката. Маклайн се ухили. Поътън се опита да се измъкне отново, но този път безуспешно. Човекът се задъха. Въпреки ледения дъжд, изглеждаше прегрял.

„Това е“, помисли си Гордън, разочарован. Въпреки миналите разногласия между него и Поътън, Гордън се чудеше как да му помогне. Огледа се за нещо, което да хвърли срещу чудовищния аугмент и да отвлече вниманието му достатъчно дълго, за да може другият да се измъкне.

Но наоколо имаше само кал и няколко вейки. Самият Гордън нямаше сили дори да изпъзни от мястото, където беше захвърлен. Оставаше му само да лежи и да гледа края, очаквайки своя ред.

— Е — каза Маклайн, — сега казвай каквото искаше да казваш. Но гледай да е забавно. Ще живееш, докато се смея.

Поътън се намръщи и се дръпна рязко назад, опитвайки силата на хватката на Маклайн. Беше изминала цяла минута, а той още не бе спрял да диша тежко. Гледаше отчуждено, сякаш се бе примирил с поражението си. Гласът му беше странно ритмичен, когато най-накрая заговори:

— Не исках това. Казах им, че не мога... прекалено съм стар... късметът ми вече не е същия... — Той дълбоко вдиша и издиша. — Умолявах ги да не ме карат. И сега, за да приключа... — Сивите му очи проблеснаха. — Но то никога не свършва... освен със смъртта.

„Той е пречупен. Съсипан — помисли си Гордън. Не искаше да бъде свидетел на това унижение. — А аз оставих Дина, за да търся този велик герой...“

— В това няма нищо забавно, Стопанино — студено заяви Маклайн. — Не ме отегчавай, ако са ти мили последните ти мигове.

Но Поътън сякаш си мислеше за нещо друго, сякаш се мъчеше да си спомни нещо.

— Исках... исках само да ти кажа, че нещата малко се промениха... след като ти напусна програмата.

— За какво говориш, по дяволите? — намръщи се Маклайн.

По тялото на Поътън премина тръпка. Маклайн се усмихна.

— Искам да кажа... че те изобщо нямаха намерение да се отказват от такова перспективно нещо като аугментацията... само защото в началото имаше брак.

— Бяха прекалено изплашени, за да продължат — изръмжа Маклайн. — Прекалено уплашени от нас.

Поътън дишаше дълбоко и безшумно. Клепачите му трепереха.

Гордън се загледа втрещено. С човека нещо ставаше. Потта проблясваше на мазни капчици по раменете и гърдите му, преди да бъде отмита от силния дъжд. Мускулите му се гърчеха като в родилни мъки.

Гордън недоумяваше. Да не би Поътън да се разпадаше пред очите му?

Гласът му звучеше отдалечен, почти смутен:

— ... Новите импланти не бяха толкова големи и мощни... изискваха допълнително обучение в определени области...

Главата на Маклайн се отметна назад и той се засмя.

— Неохипита аугменти? Ох! Добре, Поътън. Добър блъф. Бива си те!

Но Поътън сякаш не го чуваше. Беше се концентрирал, устните му се движеха, като че ли цитираше нещо отдавна научено.

Гордън се взираше, бършеше дъжда от очите си и се взираше отново. Сякаш тънки линии тръгваха от ръцете и раменете на Поътън и се преплитаха на врата и гърдния му кош. Треперенето се беше превърнало в спокоен ритъм, който сега не изглеждаше толкова хаотичен, колкото... целенасочен.

— Процесът изисква много въздух — меко сподели Поътън. Все още дишайки дълбоко, той започна да се изправя.

Маклайн спря да се смее. Гледаше го невярващо.

— Ние сме затворници в едни и същи клетки... — все така спокойно продължи Поътън, — въпреки че на теб май ти харесва в своята... И двамата сме продукт на последната арогантност на онова арогантно време...

— Ти не си...

— Хайде стига, генерале — тъжно се усмихна Поътън. — Не гледай толкова изненадано... Наистина ли вярваше, че вашето поколение е единственото?

Маклайн сигурно бе стигнал едновременно с Гордън до едно и също заключение — Джордж Поътън говори, само за да спечели време.

— Маклайн! — изкрещя Гордън. Но холнистът не отклони вниманието си. Дългият му, подобен на мачете нож проблесна в светлината на лампата, преди да се спусне към неподвижната дясна ръка на Поътън.

Все още наведен и неподготвен, Поътън реагира моментално. Острието остави само драскотина, докато той хвана китката на Маклайн с другата си ръка.

Холнистът изкрещя и с всички сили започна да натиска окървавеното острие все по-близо и по-близо.

Поътън внезапно отстъпи назад, падна по гръб и преметна Маклайн над себе си. Генералът се приземи на крака и моментално се обърна. Двамата отново започнаха да обикалят с бясна скорост един срещу друг и внезапно изчезнаха от осветения кръг. Чу се трясък. После още един. Сякаш стадо побеснели слонове тъпчеха храстите.

Треперейки от болка, Гордън използва настрани от светлината на достатъчно разстояние, за да могат очите му да привикнат с тъмното, и се облегна на поваленото стебло на един кедър. Взираше се в посоката, където бяха изчезнали двамата противници, но можеше да проследи битката единствено по звуците и птиците, които отлитаха подплашени от пътя на разрушението.

Когато се появиха отново на някаква поляна, дрехите и на двамата се бяха превърнали в дрипи. По телата им се стичаха струйки кръв. Ножът беше изчезнал. Но дори невъоръжени, двамата воители представляваха страховита гледка.

В двубоя им нямаше нито ритуал, нито елегантност. По-ниската и по-силна фигура с животинска свирепост се мъчеше да скъси разстоянието и да хване врага си. По-високият мъж се мъчеше да запази дистанцията и сякаш разсичаше въздуха с ударите си.

„Стига си преувеличавал, Гордън. Те са просто хора, при това възрастни хора.“

Но въпреки всичко, част от Гордън ги възприемаше подобно на онези древни хора, които са вярвали в гиганти — човекоподобните богове, от чиито битки океаните кипваха и се издигаха планини. Когато биешите се отново изчезнаха от погледа му, мозъкът на Гордън реагира по начин, който беше съвсем неочакван. Напълно отчужден от ставащото около него, той се замисли как аугментацията, подобно на толкова много други открития, бе намерила приложение най-напред при военните. Но така ставаше винаги, преди да се намерят други полезни области... с химията, въздухоплаването, космическите полети... Едва по-късно идваше истинското приложение.

Какво ли щеше да се случи, ако Безнадеждната война не бе избухнала... ако тази технология се бе смесила с идеалите на Новия Ренесанс и бе станала достояние на всички?

На какво щяха да бъдат способни тогава хората? Щеше ли да има невъзможни неща?

Гордън се облегна с ръка на стеблото и се опита да раздвижи краката си. Отначало се залюля нестабилно, като правеше крачка след крачка в посока на звуците от битката. Не искаше да бяга, а просто да свидетелства как последното велико чудо на науката на двайсети век унищожава само себе си под проливния дъжд в една мрачна гора.

Фенерът хвърляше плътни сенки върху отъпканите храсти, но скоро Гордън беше извън обсега му. Вървеше в посока на шума, когато внезапно всичко замлъкна. Вече нямаше викове и тежки удари, чуваха се само трясъкът на гръмотевиците и ревът на реката.

Очите му свикнаха с тъмното. Най-после Гордън видя на фона на облаците двете неподвижни фигури, застанали на върха на една издатина срещу реката. Едната беше ниска и набита, приличаше на легендарния Минотавър. Другата повече напомняше на мъж, но дългата ѝ коса се вееше на вятъра подобно на разкъсано знаме. Напълно голи, двамата аугменти бяха застанали един срещу друг, люлеещи се под ревящата буря.

След това, като по сигнал, двамата се хвърлиха в последна схватка.

Изтреця гръмотевица. Ослепително копие светлина улучи хълма от отсрещната страна на реката.

На фона на разлюляната електрическа стълба Гордън видя как изправената фигура се напруга и мята другата във въздуха. Черният силует се издигаше цяла секунда, докато светлината угасна и всичко се потопа отново в тъмнина.

Гордън знаеше, че тялото ще падне — към каньона и бушуващия поток далече долу. Но във въображението си видя как то продължава да се издига, изхвърлено от Земята.

Заваля още по-силно. Гордън се придвижи обратно към дънера и тежко седна върху поваленото дърво. Чакаше там, неспособен дори да помръдне.

Най-после отляво се чу пукане на клонки. От тъмнината се появи гола фигура и се насочи тежко към него.

— Дина казваше, че има само два вида мъже, които заслужават внимание — заговори Гордън. — Идеята винаги ми се е струвала безумна. Но никога не съм знаел, че и правителството е мислело по същия начин преди края.

Мъжът се отпусна до него. Хиляди нишки пулсираха и се извиваха под кожата му. Кръв течеше от стотиците драскотини, покрили цялото му тяло. Дишаше тежко, загледан в нищото.

— Те са преосмисляли политиката си, нали? — попита Гордън. — Чак накрая са открили отново мъдростта.

Знаеше, че Джордж Поътън го чува и разбира. Но отговор нямаше.

Гордън се ядоса. Трябваше му отговор. Трябваше да знае дали непосредствено преди Бедствието Съединените щати са били управлявани от достойни хора.

— Отговори ми, Джордж! Ти каза, че са се отказали от войниците. Кой ги е заместил след това? Дали са избирали от противоположния тип? Като противодействие на силата? Хора, които биха се сражавали, но неохотно?

Видение: обърканият Джони Стивънс, вечно жаден за знания, с всички сили се мъчи да разбули загадката на великия лидер, който отхвърля златната корона в името на земята си. Вече беше прекалено късно.

— Е? Да не би да са успели да възродят стария идеал? Дали целенасочено са търсели воини, които са се проявявали на първо място като граждани? — Той сграбчи треперещите рамене на Поътън. — По дяволите! Защо не ми каза, когато изминах целия този път от Кървалис до теб! Да не би да си беше помислил, че аз няма да те разбера?

Стопанинът на Камас изглеждаше потиснат. Срещна за кратко погледа на Гордън и отмести очи, треперейки.

— О, много добре си знаел, че ще разбера, Поътън. Знаех какво имаше предвид, когато каза, че Великите неща не ти носят нищо — юмруците на Гордън се свиха. — Великите неща ще ти отнемат всичко най-скъпо и ще продължават да изискват от теб. Ти го знаеш, аз също го знам... онзи беден Цинцинат също го е знаел, когато им е казал да си задържат глупавата корона!

Но грешиш, ако си мислел, че това някога ще свърши, Поътън — Гордън се изправи на крака. Крещеше от гняв. — Да не би да си

мислиш, че твоята отговорност някога ще свърши?

Поътън най-накрая проговори, толкова тихо, че Гордън трябваше да се наведе към него.

— Надявах се... бях така сигурен, че...

— Че ще можеш да кажеш не на всички големи лъжи! — Гордън се изсмя саркастично. — Бил си сигурен, че ще можеш да кажеш не на достойнството, на честта, на страната? Какво тогава те накара да промениш решението си?

Ти се присмя на Циклоп и на обещанията за технологии. Нито Господ, нито съжалението, нито дори „Възстановените съединени щати“ бяха в състояние да те трогнат! Кажи ми, Поътън, каква е била онази сила, която те е накарала да последваш Фил Бокуто?

Седнал, здраво стиснал ръцете си, най-силният човек на света — единствената останка от епохата на полубоговете — приличаше на малко момче, уморено и засрамено.

— Прав си — изстена той. — Това никога няма край. Аз свърших своето, дори хиляди пъти повече!... Искях само да остарее спокойно. Толкова ли е много? — Очите му бяха празни. — Но то никога не свършва.

Поътън вдигна очи и за първи път се загледа дълго в очите на Гордън.

— Направиха го жените — тихо каза той. — След твоето посещение и онези проклети писма те не спряха да говорят, да питат.

После пристигнаха вестите за онази лудост на север. Опитах се... опитах се да им обясня, че твоите амазонки са побъркани, но те...

Гласът му стана още по-тих. Поклати глава.

— Бокуто напъваше да дойде тук съвсем сам... и когато тръгна, те продължиха да ме гледат... и продължаваха, и продължаваха...

Поътън заплака и закри лице с дланите си.

— Мили Боже, прости ми. Жените ме накараха да го направя.

Гордън го гледаше поразен. По изсеченото лице на последния аугмент се стичаха сълзи. Джордж Поътън хлипаше и подсмърчаше като малко дете.

Гордън седна до него. Устните му също трепереха.

Блесна мълния. Реката ревеше наблизно. Двамата плачеха под дъжда — скърбяха, както само мъжете могат да скърбят за себе си.

ИНТЕРЛЮДИЯ

*Свирепата зима се брани,
а Океанът върши своето дело
и я гони със пролет.*

IV. НИТО ДОРИ ХАОСЪТ

1.

Нова легенда се появи в Орегон — от Роузбърг до Колумбия, от планините до морето. Тя пътуваше с писмата и думите, като ставаше все по-голяма.

Историята беше по-тъжна, отколкото двете преди нея — историите за мъдрата машина и за възкръсналата от пепелта нация. Беше по-объркваща от тях. И имаше един важен елемент, който липсваше в предишните две.

Беше истина.

Историята разказваше за група от четирийсет жени — според убеждението на мнозина, луди жени, — които се бяха заклели да направят всичко възможно, за да спрат ужасната война, и да го направят преди всички добри мъже да измрат, опитвайки се да ги защитават.

Според едни, те са действали от любов. Според други — заради страната си.

Имаше дори слух, че жените гледали на своята одисея към ада като на изкупление за миналите грешки на пола си.

Обясненията бяха най-различни, но общата поука беше една и съща, независимо дали новината бе разпространявана устно или чрез щатската поща. От селце на селце, от ферма на ферма, майки, дъщери и съпруги четяха писмата и слушаха думите — и ги предаваха нататък.

Мъжете могат да бъдат великолепни и силни, говореха те помежду си. Но мъжете могат да бъдат и безумни. А безумците са способни да разрушат света.

„Жени, вие трябва да произнесете присъдата си над тях...“

Никога не бива да позволяваме това да се случи отново, казваха си те една на друга, като имаха предвид жертвата, която принесоха разузнавачките.

Никога не бива да позволяваме вечната борба между доброто и злото да се води само от мъжете.

„Жени, вие също трябва да поемете отговорност... и да използвате собствените си способности в битката...“

Поуката гласеше: „Винаги помнете, че дори най-добрите мъже — героите — могат понякога да пренебрегнат своите задължения. Жени, вие трябва да им ги напомняте от време на време...“

2.

28 април 2012 година

Уважаема госпожо Томпсън,

Благодаря за вашите писма. Те ми помогнаха невероятно по време на възстановяването ми — особено като се има предвид колко се притеснявах да не би врагът да е стигнал до Пайн Вю. Не мога да ви опиша радостта си, когато разбрах, че вие, Аби и Майкъл сте живи и здрави. Тъй като споменах Аби, моля ви да ѝ предадете, че вчера видях Майкъл! Пристигна в добро здраве, заедно с останалите доброволци от Пайн Вю. Подобно на останалите, той сякаш изгаря от нетърпение да влезе в боя.

Надявам се, че не съм го потиснал, когато споделих своите впечатления от холнистите. Мисля, че това всъщност ще го накара да обърне повече внимание на подготовката си и няма да предприема необмислени действия. В края на краищата искаме Аби и малката Каролайн да го видят отново.

Радвам се, че приютихте Марси и Хедър. Всички ние сме им задължени. Кървалис щеше да бъде прекалено голям шок за тях. Пайн Вю е далеч по-благоприятно място за адаптиране.

Кажете на Аби, че съм предал писмото ѝ на някои стари професори, които обсъждаха евентуално подновяване на курсовете. Може би след около година университетът ще отвори врати — като приемаме, че войната ще се развива добре за нас.

Естествено, последното не е напълно сигурно. Нещата се промениха, но ще мине още много време, преди да победим ужасния враг.

Последният ви въпрос е много тревожен, госпожо Томпсън, и аз дори не зная как да ви отговоря. Не съм

изненадан, че историята за Саможертвата на разузнавачките е стигнала чак до вас в планините. Но трябва да знаете, че дори ние все още не сме особено наясно с подробностите.

Ето и всичко, което мога да ви кажа: да, познавах Дина Спърджън добре. И не, изобщо не мисля, че я разбирам. Чудя се дали някога бих могъл.

Гордън седеше на пейката пред пощенската служба в Кървалис. Облегна се на грапавата стена с лице към изгряващото слънце и се замисли за нещата, които нямаше да напише на госпожа Томпсън... неща, за които не можеше да открие думи.

Докато не си възвърнаха селата Чизайър и Франклин, в цялата долина се носеха слухове, че нито една от разузнавачките не е оцеляла след онова самоволно зимно нападение. След първите контраатаки обаче, освободените роби започнаха да разказват своята част от историята. Постепенно отделните парчета от картината взеха да си пасват.

В един зимен ден (всъщност само два дни след като Гордън се бе отправил на дългото си пътешествие на юг) разузнавачките започнали да дезертират от армията. Малко по-късно те се насочили на юг и на запад и се изправили невъоръжени пред враговете си.

Някои от тях били убити на място. Други били изнасилвани и измъчвани от смеещите се безумци, които дори не си направили труда да изслушат техните внимателно репетирани декларации.

Повечето обаче били приети — както са се надявали — с добре дошли от холнистите, поради неутолимата им жажда за жени.

Оцелелите започнали да обясняват, че им е писнал животът на фермерски съпруги и искали „истински мъже“. Това била история, която последователите на Нейтън Холн били склонни да приемат, или поне така си мислели онези, които съставили плана.

Онова, което последвало, сигурно е било трудно, много по-трудно, отколкото човек можеше да си представи. Жените трябвало да устоят, докато най-накрая настъпела червената нощ на ножовете — нощта, в която от тях се очаквало да спасят крехките останки на цивилизацията от чудовищата, нахвърлили се върху тях.

По време на контраатаката все още не беше ясно какво точно се е провалило. Вероятно някой от враговете заподозрял нещо и подложил някое нещастно момиче на мъчения, докато най-накрая то проговорило. Или може би някоя от тях се влюбила в някой див варварин и разкрила истината. Дина беше казала, че подобни неща вече са се случвали. Може би се бяха случили и сега.

Или просто някои не са могли да лъжат достатъчно добре и да крият треперенето и погнусата си, когато господарите им ги докосвали.

Независимо от всичко, нощта наистина била червена. Там, където предупреждението закъсняло, жените грабвали кухненските ножове и се хвърляли от стая в стая, убивайки, докато най-накрая те самите не падали мъртви.

На други места просто умирали, проклинайки и плюейки за последен път в лицата на враговете си.

Разбира се, това бил провал. Всеки би могъл да го предвиди. Дори където планът беше „успял“, бяха умрели твърде малко врагове, за да се променят нещата. От военна гледна точка, саможертвата на жените не постигнала нищо.

Техният жест бил едно трагично фиаско.

Въпреки това вестта се разпространила. Мъжете слушали слисани и клатели недоверчиво глави. Жените също слушали и разговаряли. Те спорели разгорещено помежду си и мислели.

Най-накрая вестта достигнала далеч на юг, до Шугърлоуф.

И там, високо над ревящата Коквил, разузнавачките най-послед спечелили своята победа.

Всичко, което мога да ви кажа, е, че се надявам това да не се превърне в догма, в религия. В най-лошите си кошмари виждам как жените давят синовете си, ако видят в тях чертите на бъдещи хулигани. Представям си ги как изпълняват своя дълг, отнемайки живота на деца, далеч преди те да се превърнат в заплаха за околните.

Може би част от нас, мъжете, е „твърде безумна, за да й се позволи да живее“. Но доведено до крайност, това

„решение“ ме ужасява... като идеология, то е нещо, с което умът ми не е в състояние да се примири.

Разбира се, всичко сигурно ще се успокои от само себе си. Жените са твърде чувствителни, за да достигат до такива крайности. Това вероятно е единственото сигурно нещо, на което да се надяваме.

А сега е време да изпратя това писмо. Следващият път ще се опитам да ви пиша на вас и Аби от Куус Бей. Дотогава, оставам искрено ваш,

Гордън

— Куриер! — Гордън махна към минаващия младеж, облечен в синята униформа на пощальон. Той се забърза насреща му и козирува. Гордън му връчи плика. — Бихте ли го пуснали вместо мен?

— Да, сър! Веднага, сър!

— Спокойно — усмихна се Гордън. — Това е просто лично...

Но младежът вече се бе втурнал с всички сили. Гордън сви рамене. Старото време, когато познаваше всеки в „пощенската служба“, беше отминало. Намираще се прекалено нагоре по стълбицата, за да се посмее и да побъбри с тези младоци.

„Да, наистина е време.“

Изправи се и вдигна чантата си.

— Е, значи все пак ще пропуснеш купона?

Обърна се. Ерик Стивънс стоеше облегнат на вратата на пощата, дъвчеше стръкче трева и гледаше със скръстени на гърдите ръце към Гордън.

— Така е най-добре — сви рамене Гордън. — Не искам никакви празненства в моя чест. Ще бъде само загуба на време.

Стивънс кимна в знак на съгласие. Неговата спокойна сила беше благословена за възстановяването на Гордън — и особено подигравателния тон, с който посрещаше всеки негов опит да се обвинява за смъртта на Джони. В очите на Ерик, внукът му бе умрял по начин, достоен за всеки мъж. Контраофанзивата беше достатъчно доказателство за него и Гордън реши да не спори.

Възрастният човек се загледа над близките градини към шосе 99.

— Идват още южняци.

Гордън се обърна и видя колона конници, бавно яздещи на север към основния лагер. Стивънс се изкикоти:

— Гледай как са се опулили. Да си помисли човек, че за първи виждат голям град.

Наистина, яките брадати мъже от Съдърлин и Роузбърг, от Камас и Куус Бей яздеха към града и примигваха, видимо поразени от странните гледки — вятърни генератори, бръмчащи електропроводи, магазини за техника и десетки чисти шумни деца, играещи в училищните дворове.

„Малко е пресилено да се нарече голям град“, помисли си Гордън. Но Ерик все пак беше прав.

Знамето се развяваше върху покрива на централната поща. На определени интервали от време униформени куриери се качваха на своите понита и поемаха с пълни чанти в четирите посоки на света.

От Дома на Циклоп се носеше музика от една друга епоха, а недалеч на скелето си се поклащаше малък дирижабъл. Облечени в бяло работници спореха на древния, почти таен език на инженерите.

От едната страна на малкия въздушен кораб беше нарисован орел, издигащ се от клада. Върху другата страна се виждаше емблемата на суверенния щат Орегон.

Накрая на самите тренировъчни полета новодошлите щяха да срещнат малки групи жени-войници — доброволци от цялата долина, които бяха дошли тук да си вършат работата, подобно на всички останали.

Това щеше да бъде прекалено много, за да могат южняците да го асимилират наведнъж. Гордън се усмихна, като гледаше как грубите, брадати бойци се озъртат неловко и бавно си припомнят как беше преди, когато подкрепленията идваха, смятайки се за спасители на слабия, упадъчен Север. Но те щяха да се върнат по домовете си променени.

— Сбогом, Гордън — просто каза Ерик Стивънс. За разлика от някои други, той обичаше сбогуванията да бъдат кратки. — Бог да те благослови и се надявам, че отново ще наминеш оттук.

— Ще намина — кимна Гордън. — Ако мога. Сбогом, Ерик.

Нарами чантата си и закрачи към конюшната, оставяйки суетенето на пощата зад себе си.

Старото игрище се бе превърнало в море от палатки. Цвилеха коне, маршируваха хора. В далечината Гордън видя фигурата на Джордж Поътън, който представяше своите офицери на старите си бойни другари и реорганизираше слабата Армия на Уиламит в Отбранителен съюз на Орегонската общност.

За момент сивокосият мъж вдигна очи и погледите им се срещнаха. Гордън кимна за сбогом. Нямаше нужда от думи.

В края на краищата беше спечелил. Бе измъкнал Стопанина от неговата планина, въпреки че и двамата никога нямаше да забравят цената на тази победа.

Поътън му се усмихна в отговор. Вече и двамата знаеха какво прави човек с кръст като този.

„Просто го носи“, помисли си Гордън.

Може би някой ден двамата щяха да седят отново заедно в онази спокойна планинска къща с дърворезби по стените и да разговарят за коне и тайната на хубавата бира. Но това време щеше да настъпи едва след като Великите неща позволяха. Дотогава никой от тях не смяташе да се отпуска.

Поътън трябваше да продължи своята война. А Гордън имаше съвсем друга работа.

Той докосна козирката на фуражката си и продължи.

Вчера беше потресъл всички, когато подаде оставката си от Съвета за отбрана.

— Моите задължения са към цялата нация, а не само към една малка част от нея — бе им казал той, позволявайки им да продължават да вярват в неща, които в сърцата им не бяха лъжи. — Орегон сега е в безопасност. Трябва да продължа основната си работа. Има и други места, които е важно да се включат в пощенската мрежа. Ще се справите чудесно и без мен.

Всичките им протести бяха напразни. В последното бе напълно искрен. Беше дал от себе си всичко, което трябваше. Сега можеше да бъде по-полезен някъде другаде. Във всички случаи не можеше да остане. В тази долина всичко щеше непрекъснато да му напомня за вредите, които бе нанесъл, докато се опитваше да стори добро.

Гордън беше решил да се измъкне днес, вместо да участва в празненството в негова чест. Възстановил се бе достатъчно, за да бъде в състояние да пътува, и се бе сбогувал с онези, които оставаха — с

Питър Бейдж и доктор Лазаренски. Също и с обвивката на мъртвата машина, от чийто дух вече не се страхуваше.

Човекът от конюшната изведе младия жребец, който Гордън бе избрал за пътуването си. Все още дълбоко замислен, той закрепи чантата, в която се намираха вещите му и два килограма поща — първите писма, адресирани извън Орегон.

В едно нещо беше напълно уверен. Войната бе спечелена, независимо от изпълнените с насилие месеци и години, които предстояха. Част от сегашната му мисия беше да търси нови съюзници, нови начини да приближи края. Но този край вече бе неизбежен.

Не се страхуваше, че Джордж Поътън ще стане тиран след приключването на войната. Когато бъдеше обесен и последният холнист, хората в Орегон щяха сами да решават съдбата си. Искаше му се да присъства и да наблюдава бурята, която щеше да се разрази, ако някой се осмелеше да предложи корона на Поътън.

Слугите на Циклоп щяха да продължат да разпространяват своя мит, насърчавайки по този начин възстановяването на технологията. Пощенските служители, назначени от Гордън, щяха да продължат, без самите те да знаят, да лъжат за възстановената нация и по този начин да обединяват хората, докато лъжата им стане просто ненужна.

Или докато хората не я превърнат в истина.

А жените щяха да продължат да говорят за случилото се тази зима. Щяха да изучават бележките на Дина Спърджън, да четат същите стари книги, които бяха чели разумаващите, и да спорят.

Гордън си помисли, че вече няма никакво значение дали Дина наистина е била емоционално неуравновесена. Последствията нямаше да се проявят, докато беше жив. И не искаше по никакъв начин да пречи на разпространяването на легендата.

Три мита... и Джордж Поътън. Хората в Орегон бяха попаднали в добри ръце. Останалото щяха да направят сами.

Буйният жребец изпръхтя, когато Гордън скочи на седлото. Той потупа и погали коня, за да го успокои. Ескортът вече го чакаше на края на града, готов да го заведе до Куус Бей и лодката, която щеше да го откара нататък.

„Към Калифорния...“, помисли си той.

Спомни си емблемата с мечката и умирация войник, който му каза толкова неща, без да произнесе нито една дума. Дължеше нещо на този човек. И на Фил Бокуто. И на Джони, който така копнееше да отиде на юг.

„И на Дина... как ми се иска да можеше да дойде с мен.“

Щеше да иде вместо тях. Сега всички те бяха с него.

„Безмълвна Калифорния... как ли си я карала през всичките тези години?“ — чудеше се той.

Насочи коня по пътя на юг, оставяйки зад себе си ръкопляскането и виковете на свободните мъже и жени, уверени в победата — войници, които с радост ще се завърнат в своите села и ферми, когато неприятните задължения най-сетне свършат.

Техните викове бяха силни, неуместни, решителни, нетърпеливи.

Гордън мина покрай един отворен прозорец, от който се носеше записана музика. Днес някой беше доста разточителен с електричеството. Кой знае? Може би всичко това беше в негова чест.

Вдигна глава. Дори конят наостри уши. „Бийч Бойс“, сети се най-накрая той. Не ги беше слушал цели двайсет години... музиката на невинността и на неподправения оптимизъм.

„Обзалагам се, че в Калифорния също имат електричество — надяваше се Гордън. — И може би...“

Пролетта изпълваше въздуха. Хората викаха радостно, докато малкият балон се издигаше в небето.

Гордън пришпори коня си и препусна. Повече не се обърна назад.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.